

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عزیز ما صاب

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

جلد سوم

۱۴۰۰

یکهزار و چهارصد و پنجاه و پنج از قرآن کریم

مؤلف: علیرضا خلیب

جلد سوم
شامل ۲۰۰ پرسش و پاسخ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1400 پرسش و پاسخ از قرآن کریم

نویسنده:

علیرضا خطیب

ناشر چاپی:

گلستان

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	۱۴۰۰ پرسش و پاسخ از قرآن کریم جلد ۳
۶	مشخصات کتاب
۷	اشاره
۱۱	راهنمای خود آموزی و خود آزمائی
۱۳	روش استفاده از فهرست موضوعی
۱۵	مقدمه
۱۷	فهرست مطالب
۱۹	فصل اول: پرسش ها
۱۱۶	فصل دوم: پاسخ ها
۲۳۸	فصل سوم: فهرست موضوعی پرسش ها
۲۵۸	فصل چهارم: متن عربی آیات قرآن مرتبط با پاسخ ها
۲۹۸	درباره مرکز

1400 پرسش و پاسخ از قرآن کریم جلد 3

مشخصات کتاب

سرشناسه : خطیب،علیرضا، 1326-

عنوان و نام پدیدآور : 1400 پرسش و پاسخ از قرآن کریم بسوی تدبر شامل 200 پرسش و پاسخ جلد 3 / مولف علیرضا خطیب.

مشخصات نشر : تهران: گلستان، 1399-

مشخصات ظاهری : ج.

شابک : دوره: 978-600-6253-33-6 ؛ 200000ریال:

ج.1: : 978-600-625332-9 ؛

ج.3: : 978-600-6253-34-3 ؛

ج.3: : 978-600-6253-35-0 ؛

وضعیت فهرست نویسی : فاپا

یادداشت : ج.2 و 3 (چاپ اول: 1400) (فیپا).

یادداشت : عنوان دیگر: یکهزار و چهارصد پرسش و پاسخ از قرآن کریم (به سوی تدبر).

عنوان دیگر : یکهزار و چهارصد پرسش و پاسخ از قرآن کریم (به سوی تدبر).

عنوان گسترده : هزار و چهارصد پرسش و پاسخ از قرآن کریم بسوی تدبر شامل 200 پرسش و پاسخ.

موضوع : قرآن -- پرسش ها و پاسخ ها

موضوع : Qur'an -- Questions and answers

موضوع : اسلام -- پرسش ها و پاسخ ها

موضوع : Islam -- Catechisms

رده بندی کنگره : BP65/2

رده بندی دیویی : 297/1076

شماره کتابشناسی ملی : 6218243

اطلاعات رکورد کتابشناسی : فاپا

ص: 1

اشاره

بسوی تدبر

پرسش و پاسخ از

قرآن کریم

شامل 200 پرسش و پاسخ

جلد سوم

ص: 3

انتشارات گلستان

یکهزار و چهارصد پرسش و پاسخ از قرآن کریم

نویسنده: علیرضا خطیب

ناظر چاپ: علی محمد حسینی

انتشارات: گلستان

صفحه آرا: قاسمی (رها)

نوبت چاپ: اول 1400

شمارگان: 100 نسخه

شابک جلد 3: 978-600-6253-35-0

شابک: دوره 6-33-6253-600-978

قیمت: هدیه‌آدرس: تهران، میدان انقلاب، ابتدای کارگر جنوبی، خیابان ژاندارم‌ری، پلاک 127

تلفکس: 66968052 نمابر: 66968056

کلیه حقوق چاپ و انتشار این کتاب متعلق به مؤلف می باشد.

مسئولیت صحت، اعتبار و هر مطلب منتشر شده دیگر در این کتاب به عهده مولف علیرضا خطیب می باشد.

ص: 4

راهنمای خود آموزی و خود آزمائی

جهت استفاده از این کتاب به عنوان خود آموزی یا خود آزمائی از روش زیر استفاده نمائید :

1) یک پرسش را انتخاب کنید، مثلاً پرسش شماره 41 از جلد اول

2) پرسش را با دقت بخوانید و سپس یکی از 4 پاسخ ذیل پرسش را انتخاب نمائید، فرض کنید شما گزینه 2 را انتخاب کرده اید.

3) حال برای اطمینان از صحت انتخاب پاسخ، لازم است به آیاتی که بعنوان راهنما در همان پرسش ذکر شده مراجعه نمائید. ملاحظه خواهید نمود که از بین 10 آیه راهنما، آیه 53 جواب صحیح می باشد.

4) اکنون برای آشنائی بیشتر با موضوع سؤال و تفسیر آیه مربوطه به فصل دوم کتاب یعنی فصل پاسخ ها مراجعه نموده و متن پاسخ شماره 41 را که شامل ترجمه و خلاصه تفسیر آیه می باشد مطالعه نمائید.

برای اطمینان بیشتر، می توانید به متن عربی آیات مربوطه در فصل چهارم کتاب مراجعه فرمائید.

ص: 5

فصل سوم کتاب شامل عناوین متعددی از موضوعات گوناگون بوده که توضیحات آن در متن پرسش و پاسخ ها می باشد.

این فصل از کتاب به شما کمک می کند تا به پاسخ سؤالاتی که در ذهن دارید برسید، بطور مثال شما می خواهید نظر قرآن را در باره "علم غیب" بدانید پس با مراجعه به فصل سوم و پیدا کردن جمله "علم غیب" در زیر حرف "ع"، شماره پرسش و پاسخ را که عدد 21 است مشاهده نموده و با مطالعه متن پرسش و پاسخ مربوطه به جواب مطلوب می رسید.

لازم به یادآوریست که موضوع سؤال شما ممکن است در این کتاب نباشد زیرا این کتاب شامل 200 مورد از 1400 پرسش و پاسخ می باشد. بنابراین می توانید به 6 جلد دیگر کتاب مراجعه نمائید.

بنام خداوند بخشنده مهربان

" این (قرآن مجید) کتابی مبارک و عظیم الشان است که بر تو نازل کردیم تا امت در آیاتش تدبر نمایند و صاحبان خرد متذکر (حقایق) آن شوند."

سوره ص آیه 29

" ای مردم، قرآن را تدبر نمائید و آیات آنرا بفهمید و در محکمت آن نظر کنید و بدنبال متشابه آن نروید... "

فرازی از فرمایشات رسول اکرم (ص) در خطبه غدیر

" همانا قرآن دارای ظاهری زیبا و باطنی ژرف و ناپیدا است، مطالب شگفت آور آن تمام نمی شود و اسرار نهفته آن پایان نمی پذیرد و تاریکی بدون قرآن بر طرف نخواهد شد"

حضرت علی (ع)، خطبه 18 نهج البلاغه

اثر حاضر بمنظور دسترسی سریع و آسان پژوهشگران، دانشجویان و علاقمندان به پاسخ بسیاری از پرسشها پیرامون دین مبین اسلام، جهان بینی توحیدی و نیز نقش و اهمیت قرآن مجید در اصلاح زندگی و هدایت بشر و بالاخره ورود به اقیانوس بیکران مفاهیم قرآن با تدبر صحیح تالیف شده است.

ص: 9

در این مجموعه 7 جلدی بالغ بر یکهزار و چهارصد پرسش و پاسخ از متن آیات قرآن استخراج شده که پاسخ دقیق آنها نیز در آیات معین می باشد و برای اطمینان خاطر از صحت ودقت پرسش و پاسخ ها به ترجمه ها و تفاسیر معتبر زیادی مراجعه شده و مقابله صورت گرفته و از بین آنها کتاب خلاصه تفاسیر المیزان و نمونه بعنوان مرجع برگزیده شده است. از خوانندگان عزیز، اساتید محترم و پژوهشگران گرامی تقاضا می شود بانقد این اثر و ارائه اشکالات و پیشنهادات اصلاحی و تکمیلی، مؤلف را یاری فرمایند.

باسپاس

علیرضا خطیب

تلفن همراه: 09121258024

ص: 10

فهرست مطالب

فصل اول پرسش ها... 13

فصل دوم پاسخ ها... 71

فصل سوم فهرست موضوعی... 193

فصل چهارم متن عربی آیات قرآن... 205

ص: 11

پرسش ها پرسش 401= آیا رعد هم خدا را ستایش می کند؟

(1) خیر، رعد و برق و امثال آنها از پدیده های طبیعی هستند

(2) بله، رعد همراه با ستایش خدا تسبیح او را می گوید

(3) همه موجودات با شعور خدا را ستایش می کنند

(4) صدای رعد از برخورد ابرها به وجود می آید

پاسخ صحیح بین آیات 10 تا 20 سوره رعد می باشد.

پرسش 402= آیا جایگاه متقین در جهان آخرت را چه موقع به آنان نشان می دهند؟

(1) وقتی فرشتگان الهی جان متقین را با نشاط می گیرند، بر آنها سلام می کنند و مژده می دهند که وارد بهشت شوید به خاطر اعمال نیکتان

(2) در روز قیامت و پس از حسابرسی اعمال

(3) ممکن است در رؤیا جایگاه خود را مشاهده کنند

(4) هیچ کس جایگاه خودش را در روز قیامت نمی داند

پاسخ صحیح بین آیات 30 تا 40 سوره نحل می باشد.

پرسش 403= شرط آنکه خداوند اعمال مومنین را اصلاح کند و از گناهانشان بگذرد چیست؟

(1) با تقوی باشند و به حق و ثواب سخن بگویند

(2) نماز شب را ترک نکنند

(3) غذای مختصر بخورند و کم بخوابند

(4) همیشه ذکر خدا را بگویند

پاسخ صحیح بین آیات 70 تا 80 سوره احزاب می باشد.

پرسش 404= خداوند بشارت می دهد به گروهی از مسلمانان که فضل و کرم و رحمت خداوند آنقدر عظیم است که از حد تصور آنان

بیرون است. این گروه از مسلمانان چه کسانی هستند؟

(1) شهدا (2) ایثارگران

(3) علما و دانشمندان (4) مومنین

پاسخ صحیح بین آیات 40 تا 50 سوره احزاب می باشد.

ص: 15

پرسش 405= خداوند به گروهی از انسانها مژده رحمت می دهد این اشخاص چه کسانی هستند؟

(1) کسانی که از کار خلاف دوری می کنند

(2) کسانی که از پرستش طاغوت دوری کرده و به سمت خدا بازگشته و توبه کرده اند.

(3) کسانی که هیچ وقت ظلم نمی کنند

(4) کسانی که مسلمان شده اند

پاسخ صحیح بین آیات 10 تا 20 سوره زمر می باشد.

پرسش 406= چه کسانی نزد خداوند واقعاً از خردمندان هستند و خدا آنها را هدایت می کند؟

(1) کسانی که به کسب علم و دانش می پردازند

(2) کسانی که از خدا می ترسند

(3) آن بندگان که سخن ها را بشنوند و به نیکوترین آنها عمل کنند

(4) آن بندگان که در نماز کاهلی نکنند

پاسخ صحیح بین آیات 10 تا 20 سوره زمر می باشد.

پرسش 407= چه کسانی هستند که هیچ کس آنان را نمی تواند گمراه نماید؟

(1) افراد دانشمند و عالم

(2) فقط نمازگزاران

(3) کسانی که خدا آنها را هدایت کرده است

(4) کسانی که عاقل هستند

پاسخ صحیح بین آیات 30 تا 40 سوره زمر می باشد.

پرسش 408= وارثان بهشت چه کسانی هستند؟

(1) همه مومنین

(2) گروهی از مومنین که در نماز خشوع دارند و زکات می دهند و امانت دار هستند.

3) انفاق کنندگان

4) توبه کنندگان

پاسخ صحیح بین آیات 1 تا 11 سوره مومنون می باشد.

ص: 16

پرسش 409= افرادی که در آخرت با پیامبران، صدیقان، شهیدان و نیکوکاران محشور می شوند چه کسانی هستند؟

(1) کسانی که دروغ نمی گویند

(2) کسانی که نماز می خوانند

(3) کسانی که اطاعت خدا و رسول می کنند

(4) کسانی که در جهاد شرکت می کنند

پاسخ صحیح بین آیات 60 تا 70 سوره نساء می باشد. پرسش 410= افرادی هستند که در برابر جاهلان آرامش خود را حفظ می کنند و ناسزاگویی آنها را با ملاطفت پاسخ می دهند نام این افراد چیست؟

(1) عبادالصالحین (2) عبادالرحمان

(3) محسنین (4) مومنین

پاسخ صحیح بین آیات 60 تا 70 سوره فرقان می باشد.

پرسش 411= خداوند توصیه می فرماید تا از بدی دیگران درگذریم و خصلت خداوندی داشته باشیم، این خصلت خداوندی چیست؟

(1) خداوند با اینکه قادر به انتقام است ولی همیشه از بدی ها می گذرد

(2) خداوند نیکوکاران را دوست می دارد

(3) خداوند افشای بدی دیگران را دوست نمی دارد

(4) خداوند سخت گیری بر مردم را دوست نمی دارد

پاسخ صحیح بین آیات 140 تا 150 سوره نساء می باشد.

پرسش 412= فرشتگان رحمت چه کسانی را به بهشت دعوت می کنند؟

(1) عابدان

(2) مردم بی آزار و آرام

(3) کسانی که گفتند پروردگار ما خدای یکتاست و بر این ایمان استوار ماندند

(4) راستگویان

پاسخ صحیح بین آیات 30 تا 40 سوره فصلت می باشد.

ص: 17

پرسش 413= شرط اینکه خداوند کسی را مشمول محبتش قرار دهد و از گناهانش بگذرد چیست؟

(1) نمازش ترک نشود

(2) مردم آزاری نکند

(3) ایمان به خدا داشته باشد

(4) از پیامبر (ص) پیروی کند

پاسخ صحیح بین آیات 30 تا 40 سوره آل عمران می باشد.

پرسش 414= آیا می توان با دشمن به عدالت رفتار کرد؟

(1) خیر

(2) بله، رفتار عادلانه با دشمن به تقوی نزدیک تر است

(3) به دشمن نباید امان داد

(4) عدالت با دشمن دور از عقل است پاسخ صحیح بین آیات 1 تا 10 سوره مائده می باشد.

پرسش 415= چنانچه بخواهیم مشمول رحمت و لطف الهی قرار گیریم چه کار کنیم؟

(1) انفاق کنیم (2) دعا کنیم

(3) از خدا و رسول (ص) فرمان بریم (4) به پدر و مادر نیکی کنیم

پاسخ صحیح بین آیات 130 تا 140 سوره آل عمران می باشد.

پرسش 416= خداوند عده ای را به خاطر عمل زشتی که انجام داده اند آنها را لعنت نموده و عذاب جهنم را برای آنها آماده نموده است،

عمل زشت این افراد چه بوده است؟

(1) رباخواری

(2) رباکاری

(3) بت پرستی

(4) شکستن عهد و پیمان با خدا و رسول و افساد در زمین

پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره رعد می باشد.

ص: 18

پرسش 417= کدام موجودات زمینی و آسمانی و بین آنها هستند که خدا را حمد و تسبیح می گویند؟

(1) در زمین انسانهای مومن و در آسمان فرشتگان

(2) جن و انس و فرشتگان

(3) همه موجوداتی که خدا خلق کرده، او را حمد و تسبیح می گویند

(4) فقط موجودات با شعور حمد و تسبیح خدا را می گویند

پاسخ صحیح بین آیات 40 تا 50 سوره اسراء می باشد.

پرسش 418= خداوند چگونه گناهان بندگان را می آمرزد؟

(1) خداوند همه مومنین را می آمرزد

(2) خداوند اکثر گناهکاران را می آمرزد

(3)

پرهیزگارانیکه اگر کار ناشایست کنند و یا ظلمی به نفس خویش نمایند و سپس خدا را به یاد آورند و از گناه خود به درگاه خدا توبه کنند خدا آنها را می بخشد

(4) خدا گناهان کوچک را می بخشد

پاسخ صحیح بین آیات 130 تا 140 سوره آل عمران می باشد.

پرسش 419= خداوند چه کسانی را به راه های معرفت و لطف خویش هدایت می کند؟

(1) مسلمانان را

(2) همه اهل عالم را

(3) آنهایی که در راه خدا جهد و کوشش کرده اند

(4) آنهایی که اهل انفاق هستند

پاسخ صحیح بین آیات 59 تا 69 سوره عنکبوت می باشد.

پرسش 420= خداوند در روز قیامت با چه کسانی سخن نمی گوید؟

(1) با کسانی که پیمان و عهد با خدا را شکستند و آنرا به بهای کمی فروختند

(2) با کافران

(3) با منافقین

(4) با مشرکین

پاسخ صحیح بین آیات 70 تا 80 سوره آل عمران می باشد.

ص: 19

پرسش 421= آیا روزه گرفتن فقط برای مسلمان ها واجب است و یا برای سایر ادیان الهی نیز واجب است؟

(1) بله، در تمام ادیان الهی واجب بوده است

(2) خیر، روزه مخصوص مسلمانان است

(3) روزه داری همیشه بوده ولی واجب نبوده

(4) روزه داری فقط برای یهودیان بوده است

پاسخ صحیح بین آیات 180 تا 190 سوره بقره می باشد.

پرسش 422= آیا خداوند ممکن است برای انجام کارها بین انسانها تفاوتی قائل باشد و بیش از توان و طاقت کسی از او تکلیفی بخواهد؟

(1) برای بعضی از اقوام خداوند تکالیف زیادی قرارداد مانند بنی اسرائیل

(2) خداوند از هر کس به اندازه توان و قدرت و امکاناتش انتظار دارد

(3) در انجام تکلیف و مسئولیت هر کس، خودش بهتر می داند چه باید بکند

(4) پیامبران و معصومین (ع) تکالیفشان از همه سنگین تر بوده است

پاسخ صحیح بین آیات 60 تا 70 سوره مومنون می باشد.

پرسش 423= آیا عاقبت کسانی که از روی نادانی به واسطه فریب کفار و مشرکین و منافقین گمراه می شوند و به راه خطا می روند چه می شود و خداوند چه رفتاری با آنان خواهد داشت؟

(1) هر کس مسئول اعمال خویش است

(2) بخشی از بار گناه این جاهلان بر دوش همان ظالمان خواهد بود

(3) هر دو گروه مسئولند چه دانا و چه نادان

(4) گناه جاهلان کمتر است

پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره نحل می باشد.

پرسش 424= خداوند برای نشان دادن بی اثر بودن پرستش غیر خدا توسط مشرکین مثلی زده است. این مثل چیست؟

(1) می فرماید این بت ها نه می شنوند و نه می فهمند

(2) بت ها حتی یک مگس هم نمی توانند خلق کنند

(3) مشرکان مانند تشنگانی هستند که دو دستشان را به سوی آبی که با آن فاصله زیادی دارد دراز می کنند اما هرگز آبی به دست نمی آورند

(4) به بت ها بگوئید شما را یاری کنند، اما نمی توانند

پاسخ صحیح بین آیات 10 تا 20 سوره رعد می باشد.

پرسش 425= خداوند سوگند یاد می کند که گروهی از مردم را قطعاً بازخواست می کند، این گروه چه کسانی هستند؟

(1) کسانی که پیامبر را تکذیب کردند

(2) کسانی که با پیامبر دشمنی نموده اند

(3) کسانی که قرآن را چند بخش نمودند، بخشی را پذیرفتند و بخش دیگری را نپذیرفتند

(4) کسانی که منافق بودند

پاسخ صحیح بین آیات 89 تا 99 سوره حجر می باشد.

پرسش 426= خداوند پس از صدور فرمان به پرستش خود توسط مردم و سفارش موکد بر امر احسان به پدر و مادر، چه سفارش مهم دیگری نموده است؟

(1) نماز و روزه

(2) خمس و زکات

(3) اداء حق خویشاوندان، تهی دستان و واماندگان در راه خدا

(4) حج و جهاد

پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره اسراء می باشد.

پرسش 427= خداوند به پیامبر اکرم (ص) درباره دوری از یک گناه بزرگ تذکر و هشدار می دهد که در صورت ارتکاب به آن گناه قطعاً به دوزخ افکنده خواهد شد، این گناه بزرگ چیست؟

(1) غیبت (2) تهمت

(3) شرک (4) ظلم

پاسخ صحیح بین آیات 30 تا 40 سوره اسراء می باشد.

پرسش 428= خداوند به گروهی از زنان و مردان مومن بشارت می دهد که در دنیا زندگی پاک و پاکیزه خواهند داشت و در آخرت به بهترین وجه پاداش خواهند گرفت. این گروه چه ویژگی دارند؟

(1) آنان نماز شب می خوانند (2) آنان اهل ظلم نیستند

(3) آنان برای خدا نیکوکاری می کنند (4) آنان به پدر و مادر احترام می گذارند

پاسخ صحیح بین آیات 90 تا 100 سوره نحل می باشد.

پرسش 429= چرا خداوند درهای نعمتش را بر روی خلافاکاران و ظالمان نمی بندد؟

(1) چون انسان ها اختیار دارند و در قیامت به حسابشان رسیدگی می شود

(2) خداوند نعمتی به آنها نمی دهد بلکه آنها اموال دیگران را تصاحب می کنند

(3) خداوند می خواهد آنها را امتحان کند

(4) خداوند بدین وسیله آنها را غافلگیر کرده و یکباره نابودشان می سازد

پاسخ صحیح بین آیات 40 تا 50 سوره انعام می باشد.

پرسش 430= آیا در روز قیامت فقط انسان ها از قبر ها بیرون می آیند و محشور می شوند یا سایر موجودات هم محشور می شوند؟

(1) فقط انسان ها محشور می شوند تا به اعمالشان رسیدگی شود

(2) انسان و جن با هم محشور می شوند

(3) فرشتگان هم نیز محشور می شوند

(4) هر موجودی در روی زمین و پرندگان نیز محشور می شوند

پاسخ صحیح بین آیات 30 تا 40 سوره انعام می باشد.

ص: 22

پرسش 431= در روز قیامت ناپاکان را چگونه وارد جهنم می کنند؟

(1) هر نفر از افراد ناپاک توسط خازن جهنم به داخل آن پرتاب می شود

(2) آنها را گروه گروه روی هم انباشته کرده و یکجا به جهنم می فرستند

(3) هر فرد ناپاک به همراه شیطان قرینش وارد دوزخ می شود

(4) با زنجیر هائی که به گردن و پاهایشان بسته شده به داخل جهنم پرتاب می شوند

پاسخ صحیح بین آیات 30 تا 40 سوره انفال می باشد.

پرسش 432= اگر در مجلسی افرادی بودند که درباره خدا و آیات الهی با یاهو گویی و سخنان بی منطق بحث می کردند وظیفه ما چیست؟

(1) باید نهی از منکر کنیم

(2) باید آنها را از آن مجلس بیرون کنیم

(3) باید با منطق آنها را قانع کنیم

(4) باید فوراً آن مجلس را ترک کنیم

پاسخ صحیح بین آیات 60 تا 70 سوره انعام می باشد.

پرسش 433= چگونه انسان می تواند به درجه ابرار (نیکوکاران) برسد؟

(1) با پرداخت خمس و زکات

(2) با دستگیری از نیازمندان

(3) با پرداخت قرض الحسنه

(4) اتفاق در راه خدا از آنچه دوست می دارد

پاسخ صحیح بین آیات 1 تا 10 سوره انسان (دهر) می باشد.

پرسش 434= در روز قیامت اعمال انسان با چه معیاری یا وزنه ای سنجیده می شود؟

(1) با نیکوکاری

(2) با ایمان

(3) با حق

(4) با اخلاق نیکو

پاسخ صحیح بین آیات 1 تا 10 سوره اعراف می باشد.

ص: 23

پرسش 435= بهشت جایگاه چه کسانی است؟

(1) هر کس نماز شب بخواند

(2) هر کس از حضور در پیشگاه خدا بترسد و از هوای نفس دوری کند

(3) هر کس به مردم آزار نرساند (4) هر کس که به مردم کمک کند

پاسخ صحیح بین آیات 36 تا 46 سوره نازعات می باشد.

پرسش 436= دوزخ جایگاه چه کسانی است؟

(1) هر کس خیانت کند

(2) هر کس مال حرام بخورد

(3) هر کس دروغگو باشد

(4) هر کس که سرکش و طاغی باشد و زندگی دنیا را برگزیند

پاسخ صحیح بین آیات 30 تا 40 سوره نازعات می باشد.

پرسش 437= خداوند جهنم را برای چه کسانی کمین گاه (مرصاد) خوانده است؟

(1) برای منافقین (2) برای ظالمین

(3) برای رباخواران (4) برای سرکشان و طاغیان

پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره نباء می باشد.

پرسش 438= در سوره بقره آیه 279 خداوند مومنان را تهدید می کند که چنانچه دست از ربا خواری بر نمی دارید پس با خدا و رسول خدا

اعلان جنگ کنید. آیا خداوند با کسانی که به جنگ با خدا و رسول می روند چه مجازاتی را تعیین نموده است؟

(1) اخراج از بین امت

(2) زندان

(3) تحریم

(4) باید کشته شوند یا به دار آویخته شوند یا یک دست و یک پایشان قطع شود و یا تبعید شوند

پاسخ صحیح بین آیات 30 تا 40 سوره مائده می باشد.

ص: 24

پرسش 439= قبل از معجزه بزرگ حضرت موسی(ع) که شکافتن دریا با عصا و نجات بنی اسرائیل از دست فرعونیان و نابودی فرعون و لشکریانش بود، معجزه بزرگی دیگری به وقوع پیوست که باعث شد توهم خدائی فرعون نزد مصریان از بین رفت. این واقعه عجیب چه بود؟

(1) ایمان آوردن ساحران دربار فرعون به خدای یکتا و تسلیم شدن آنان در مقابل موسی(ع)

(2) اژدها شدن عصای حضرت موسی(ع)

(3) بیرون آمدن 12 چشمه آب از سنگ به واسطه عصای حضرت موسی(ع) فرستادن غذای بهشتی (من و سلوی) از طرف خداوند برای بنی اسرائیل

پاسخ صحیح بین آیات 40 تا 50 سوره شعراء می باشد.

پرسش 440= آیا واقعا اگر انسان از چیزی کراهت داشته و ناخوشنود باشد حتما آن چیز به ضرر اوست؟

(1) بله (2) باید تابع عقل بود

(3) خیر (4) باید تابع اکثریت بود

پاسخ صحیح بین آیات 10 تا 20 سوره نساء می باشد.

پرسش 441= آیا خداوند هر چیز زنده ای را از چه آفریده؟

(1) آب (2) خاک

(3) هوا (4) انرژی خورشید

پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره انبیاء می باشد.

پرسش 442= خداوند به مومنین بشارت می دهد که اگر تقوی داشته باشند و به پیامبر هم ایمان بیاورند خداوند دو نعمت بزرگ به آنان می دهد. آن دو نعمت چیست؟

(1) یقین و بخشش گناهان

(2) نوری که به وسیله آن راه برود (بیراهه نرود)

(3) عمر طولانی

(4) مال و اولاد فراوان

پاسخ صحیح بین آیات 19 تا 29 سوره حدید می باشد.

ص: 25

پرسش 443= چرا خداوند گاهی رزق و روزی را برای بعضی اشخاص تنگ می گیرد تا جائی که آنها احساس حقارت و بدبختی می کنند؟

(1) چون همیشه امیدشان به ثروتی است که پنهان کرده اند

(2) چون به دنیا وابسته شده اند

(3) چون به یتیم و مستمند رحم نمی کنند و مال دیگران را به ناحق می خورند و مال دوست هستند

(4) چون تن پرورده شده و دل به کار نمی دهند

پاسخ صحیح بین آیات 10 تا 20 سوره فجر می باشد. پرسش 444= آیا متقین که وارد بهشت می شوند محل زندگیشان از قبل تعیین شده است؟

(1) آری

(2) پروردگار تعیین می فرماید

(3) هر جایی که خودشان بخواهند مستقر می شوند

(4) بستگی به درجه تقوای آنها دارد

پاسخ صحیح بین آیات 65 تا 75 سوره زمر می باشد.

پرسش 445= چه کسانی از قرآن پند می گیرند و چه کسانی از آن دوری می کنند؟

(1) عالمان پند می گیرند و جاهلان دوری می کنند

(2) خدا ترسان پند می گیرند و ظالمان از آن دوری می کنند

(3) مسلمانان پند می گیرند و کافران از آن دوری می کنند

(4) مومنین پند می گیرند و منافقین از آن فرار می کنند

پاسخ صحیح بین آیات 9 تا 19 سوره اعلی می باشد.

پرسش 446= خداوند در مقابل دعوت و موعظه هر پیامبر، دشمنانی از جنس شیطان جن یا انس قرار داده که تا دروغ پردازی کنند. این تدبیر خداوند برای چیست؟

(1) برای امتحان پیامبران است. (2) برای امتحان مردم است

3) برای عذاب شیاطین جن و انس 4) برای رسوا شدن شیاطین جن و انس

پاسخ صحیح بین آیات 110 تا 120 سوره انعام می باشد.

ص: 26

پرسش 447= خداوند نسبت به عده ای از مردم خشمگین است، علت غضب خداوند چیست؟

(1) این افراد بدون دلیل و منطق درباره آیات خدا جدل می کنند

(2) این افراد متکبر و خودخواه هستند

(3) این افراد به دشمنان کمک می کنند

(4) این افراد دروغگو هستند

پاسخ صحیح بین آیات 30 تا 40 سوره غافر می باشد.

پرسش 448= چگونه قلب انسان آرام می گیرد؟

(1) با امنیت و آسایش (2) با سلامتی و رفاه

(3) با یاد خدا به شرط ایمان (4) با مال و ثروت فراوان پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره رعد می باشد.

پرسش 449= خداوند به خاطر رفتار زشت بنی اسرائیل اکثر آنها را لعنت کرده است. این رفتار زشت آنها چه بود؟

(1) چون گوساله پرستی می کردند

(2) چون قرآن نازل شد به آن کافر شدند در حالی که مژده نزول آن را در تورات خوانده بودند

(3) چون از فرمان حضرت موسی (ع) پیروی نکردند

(4) چون دنیا پرستی می کردند

پاسخ صحیح بین آیات 80 تا 90 سوره بقره می باشد.

پرسش 450= خداوند به دو طائفه اخطار می دهد که اگر بر خلاف احکام الهی حکمی صادر نمایند، آنها از نظر خدا کافر و فاسق هستند.

این دو طائفه کدامند؟

(1) اهالی مکه و مدینه

(2) طایفه یهود و نصاری

(3) قوم لوط و قوم نوح

(4) قوم بنی اسرائیل و قوم ایکه

پاسخ صحیح بین آیات 40 تا 50 سوره مائده می باشد.

ص: 27

پرسش 451= خداوند دستور فرمود به حجاج که در حال احرام صید نکنید و آن را نکشید در حالی که در ایام حج صید های بیابان بسیار به انسان نزدیک می شوند. آیا قصد خداوند از چنین فرمانی چه بوده است؟

(1) برای حفظ نسل حیوانات حلال گوشت

(2) برای اینکه حجاج فقط در فکر عبادت باشند

(3) برای امتحان مسلمانان

(4) برای اینکه فرصت ایام حج خیلی محدود می باشد

پاسخ صحیح بین آیات 90 تا 100 سوره مائده می باشد.

پرسش 452= در روز قیامت وقتی عده ای را در مقابل آتش جهنم قرار می دهند، آنها با حسرت می گویند: ای کاش ما را به دنیا برگردانند تا دیگر آیات خدا را تکذیب نکنیم و ایمان بیاوریم. آنها چه کسانی هستند؟

(1) منافقین

(2) کافرین

(3) کسانی از اهل کتاب که پیامبر (ص) را به مانند پسرانشان می شناسند ولی او را تکذیب می کنند

(4) کسانی که اول روز به پیامبر و قرآن ایمان می آوردند و در آخر روز تکذیب می کردند.

پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره انعام می باشد.

پرسش 453= ظالم ترین انسانها کیست؟

(1) کسی که مردم بیگناه را بکشد

(2) کسی که مال یتیم را بخورد

(3) کسی که به خدا دروغ می بندد و یا آیات او را تکذیب می کند

(4) کسی که نعمت خدا را تباه می کند

پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره انعام می باشد.

پرسش 454= شیطان چگونه انسان را گمراه می کند و به گناه می کشاند؟

(1) با زیبا جلوه دادن کارهای زشت (2) با فریب دادن انسان

(3) از طریق وسوسه نفس اماره (4) به وسیله دوستان ناباب

پاسخ صحیح بین آیات 30 تا 40 سوره حجر می باشد.

پرسش 455= شرط اینکه خداوند کسی را یاری کند چیست؟

(1) هر کس دین خدا را یاری کند خدا هم او را یاری می کند

(2) هر کس واجبات را انجام دهد خدا هم او را یاری می کند

(3) هر کس مردم آزاری نکند خدا هم او را یاری می کند

(4) هر کس به پدر و مادرش احترام بگذارد خدا هم او را یاری می کند

پاسخ صحیح بین آیات 40 تا 50 سوره حج می باشد.

پرسش 456= آیا بین پیامبران الهی فرقی هست؟

(1) بله، بین انبیاء الهی تفاوت هایی هست

(2) خیر، هیچ فرقی بین انبیاء الهی نیست

(3) بعضی پیامبران ماموریت سخت تری داشته اند

(4) فقط خدا می داند

پاسخ صحیح بین آیات 275 تا 285 سوره بقره می باشد.

پرسش 457= مردم طوائف گوناگون، چون پیامبران را تکذیب می کردند خداوند آنها را به بلاها و مصیبت ها دچار می کرد تا شاید به

سوی او تضرع و زاری کنند که خداوند آنها را ببخشد. اما آنها این کار را نکردند. علت عدم بازگشت آنها به سوی خداوند چه بود؟

(1) معصیت زیاد

(2) عدم اعتقاد به آخرت

(3) شیطان اعمال زشت آنها را برایشان زیبا نمود و دلهایشان سخت شده

4) چون وابسته به ظواهر دنیا بودند

پاسخ صحیح بین آیات 40 تا 50 سوره انعام می باشد.

ص: 29

پرسش 458= آیا نام پیامبر اسلام در کدامیک از کتاب های آسمانی تورات و انجیل ذکر شده است؟

(1) در تورات

(2) در انجیل

(3) در هر دو کتاب

(4) در هیچکدام

پاسخ صحیح بین آیات 150 تا 160 سوره اعراف می باشد.

پرسش 459= آیا خلقت انسان سخت تر است یا آفرینش آسمان و زمین؟

(1) خلقت انسان مهمتر است

(2) خلقت انسان جزئی از خلقت جهان است

(3) آفرینش آسمان و زمین سخت تر است

(4) برای خداوند تفاوتی نمی کند

پاسخ صحیح بین آیات 22 تا 32 سوره نازعات می باشد.

پرسش 460= آیا حضرت موسی (ع) هم مانند حضرت عیسی (ع) مرده را زنده می کرد؟

(1) خیر، این معجزه مخصوص حضرت عیسی (ع) بود

(2) بله، حضرت موسی (ع) به اذن خدا مرده را زنده کرد

(3) همه پیامبران می توانستند مرده را زنده کنند

(4) خداوند هر قدرتی را بخواهد به پیامبرانش می دهد

پاسخ صحیح بین آیات 70 تا 80 سوره بقره می باشد.

پرسش 461= آیا نعمات و عنایات حق تعالی در بهشت نسبت به مردان مومن و زنان مومنه چه تفاوتی دارد؟

(1) جایگاه مردان بالاتر از زنان است

(2) هیچ تفاوتی در جایگاه آنان وجود ندارد

3) زنان مومنه مقرب ترند4) هر یک از ایشان از نعمات و مواهب ویژه بهره مند می شوند

پاسخ صحیح بین آیات 70 تا 80 سوره توبه می باشد.

ص: 30

پرسش 462= خداوند به انسان سفارش می کند که شرک به خدا نیاورد و بلافاصله توصیه می فرماید که سپاسگزار افراد خاصی هم باشیم. منظور از افراد خاص چه کسانی هستند؟

(1) معلمان (2) پیامبران

(3) امامان (4) والدین

پاسخ صحیح بین آیات 10 تا 20 سوره لقمان می باشد.

پرسش 463= آیا آنهائیکه به قرآن کافر شدند، تورات را قبول داشتند؟

(1) بله

(2) خیر

(3) آنها هیچ یک از کتب آسمانی را قبول نداشتند

(4) آنها بخشی از تورات و بخشی از قرآن را قبول داشتند

پاسخ صحیح بین آیات 40 تا 50 سوره قصص می باشد.

پرسش 464= آیا این زمین و آسمان در روز قیامت به همین صورت باقی می ماند یا تغییر می کند؟

(1) زمین و آسمان به شکل جدیدی در می آیند

(2) به همین صورت باقی می ماند

(3) زمین تغییر نمی کند ولی آسمان تغییر می کند

(4) زمین تغییر می کند اما آسمان به همین شکل باقی می ماند

پاسخ صحیح بین آیات 40 تا 50 سوره ابراهیم می باشد.

پرسش 465= شیطان به آدم و حوا چه گفت که آنها را وسوسه کرد تا خلاف دستور خدا اقدام به خوردن میوه ممنوعه نمودند؟

(1) به آنها گفت من از شما بهترم چون من از آتش خلق شده ام و شما از خاک، پس به حرف من گوش کنید که من خیرخواه شما هستم و از این میوه بخورید

(2) به آنها گفت من دشمن شما نیستم بلکه دوست شما هستم و به من اعتماد کنید و از این میوه بخورید

3) به آنها گفت اگر می خواهید رمز جاودانگی در این بهشت را به شما یاد بدهم پس از این میوه بخورید و قسم خورد که من خیر خواه شما هستم

4) به آنها گفت من از مقرّبین درگاه خدا هستم پس به حرف من گوش کنید و از این میوه بخورید تا رستگار شوید و قسم خورد پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره اعراف می باشد.

پرسش 466= آیا از ابتدای خلقت آدم (ع)، امت هایی بوده اند که خداوند در میان آنها راهنمایی قرار نداده است؟

1) بله، قبائل وحشی در کوهها و جنگلها

2) بله، قبائلی که خیلی فساد و خونریزی می نمودند، خدا به آنها غضب نمود

3) خیر، امتی وجود ندارد که خداوند در بین آنها راهنمایی قرار نداده باشد

4) قوم عاد و ثمود بودند

پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره فاطر می باشد.

پرسش 467= در آیه 33 سوره مائده سخت ترین مجازات ها در دنیا برای کسی است که با خدا و رسول اعلام جنگ می کند، اکنون می خواهیم بدانیم کدام عمل گناه است که به مصداق جنگ با خدا و رسول می باشد؟

1) شراب خواری 2) قماربازی

3) رباخواری 4) گرانفروشی

پاسخ صحیح بین آیات 270 تا 280 سوره بقره می باشد.

پرسش 468= منافقین چگونه امر به معروف و نهی از منکر می کنند؟

1) آنها اصلا امر به معروف و نهی از منکر را قبول ندارند

2) آنها امر به منکر و نهی از معروف می کنند

3) آنها این کار را انجام می دهند ولی خودشان اهل عمل نیستند

4) آنها فقط برای رضای خودشان و هر جا دوست داشته باشند این کار را انجام می دهند

پاسخ صحیح بین آیات 60 تا 70 سوره توبه می باشد.

پرسش 469= چه چیزی باعث شد که حضرت موسی (ع) قوم خود را ترک کند و به کوه طور برود و در نتیجه مصیبت بزرگی بر سر قومش فرود آید؟

(1) چون قوم موسی (ع) آن حضرت را اذیت می کرد لذا قهر کرد

(2) برای خشنودی خدا عجله کرد و زودتر از زمان مقرر به کوه طور رفت

(3) این اتفاق یک امتحان الهی بود

(4) حضرت موسی (ع) برادرش هارون را بجای خود منصوب کرد تا مراقب قوم باشد

پاسخ صحیح بین آیات 80 تا 90 سوره طه می باشد.

پرسش 470= یکی از اقوام گنهگار قصد جان پیامبر شان حضرت صالح (ع) را نمودند لکن خداوند نقشه آنها را به هم زد و آنها را هلاک نمود. نام این قوم چه بود؟

(1) عاد (2) ثمود

(3) بنی اسرائیل (4) ایکه

پاسخ صحیح بین آیات 40 تا 50 سوره نمل می باشد.

پرسش 471= خداوند با فرشتگانش به چه کسانی درود می فرستند و آنان را از تاریکی ها به سوی روشنایی می برند؟

(1) مومنین

(2) جهادگران

(3) حجاج

(4) کارگران

پاسخ صحیح بین آیات 40 تا 50 سوره احزاب می باشد.

پرسش 472= در صورت پشیمانی و توبه، چگونه می توان گناهان قبلی را جبران نمود؟

(1) باید صدقه داد

(2) باید کفاره داد

3) باید آثار به جا مانده از گناه و فساد را پاک کرد

4) حق الناس را باید ادا کند

پاسخ صحیح بین آیات 150 تا 160 سوره بقره می باشد.

ص: 33

پرسش 473= خداوند به چه شرطی گناهان کوچک را می بخشد؟

(1) به شرط اینکه انسان توبه کند

(2) به شرط اینکه انسان گناهان کبیره نکند

(3) به شرط اینکه کفاره گناهان را بپردازد

(4) باید یک بنده را آزاد کند

پاسخ صحیح بین آیات 30 تا 40 سوره نساء می باشد. پرسش 474= چرا خداوند مومنین را به درد و رنج مبتلا می کند؟

(1) برای اینکه خدا آنها را دوست می دارد

(2) برای اینکه آنها را از آلودگی ها پاک کند

(3) خداوند همه مردم را امتحان می کند

(4) اصولاً انسان با درد و رنج آفریده شده است

پاسخ صحیح بین آیات 140 تا 150 سوره آل عمران می باشد.

پرسش 475= چرا خداوند به پیامبر فرمان می دهد که مراقب باش نکند ثروت افراد کافر تو را وسوسه کند؟

(1) چون نزد خداوند این کفار ارزشی ندارند در حالیکه خداوند به مومنین توجه دارد

(2) چون ممکن بود پیامبر برای استفاده از اموال آنان برای توسعه اسلام تحت نفوذ آنان در آید

(3) چون توجه به ثروتمندان بی ایمان می توانست مانع توجه پیامبر به مومنین شود

(4) چون دو دستگی در اسلام پدید می آورد

پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره کهف می باشد

پرسش 476= چگونه عده ای از لشکریان مسلمان در جنگ پشت به دشمن فرار کردند؟

(1) آرزوهای دور و دراز داشتند

(2) مقام و منصب دوست داشتند

(3) چون شیطان آنها را وسوسه کرد

(4) به واسطه گناهان قبلی که توبه نکرده بودند

پاسخ صحیح بین آیات 150 تا 160 سوره آل عمران می باشد.

پرسش 477= آیا قرآن مجید برای رفع اختلاف ادیان دیگر هم نظر داده است؟

(1) بله، قرآن برای بنی اسرائیل هم هدایتگر بوده است

(2) خیر، قرآن فقط برای مسلمانان نازل شده

(3) تورات فقط برای بنی اسرائیل نازل شده

(4) همه کتب آسمانی برای هدایت بشر نازل شده اند

پاسخ صحیح بین آیات 70 تا 80 سوره نمل می باشد. پرسش 478= آیا در روز قیامت مجرمین برای عذاب جهنم یکی یکی وارد دوزخ می شوند و یا دسته جمعی آنها را وارد می کنند؟

(1) بله یک یک به داخل دوزخ انداخته می شوند

(2) مجرمین را با هم جمع می کنند و با زنجیر بهم می بندند و دسته دسته آنها به دوزخ پرتاب می کنند

(3) بعضی از مجرمین یک یک و بعضی را دسته دسته به جهنم می برند

(4) مجرمین از همین دنیا درون آتش هستند اما خودشان نمی فهمند

پاسخ صحیح بین آیات 40 تا 50 سوره ابراهیم می باشد.

پرسش 479= خداوند برای قرآن چند ویژگی مفید و خاصیت مهم قائل شده است. این ویژگی ها چه هستند؟

(1) دارای 6666 آیه، 114 سوره و 30 جزء می باشد

(2) نازل شده در شب قدر، دارای معجزات علمی و کلامی و پیشگویی حوادث مهم جهان

(3) شفای بیماریهای ذاتی برای عموم مردم، هدایت و رحمت برای مومنین

(4) غیرقابل تحریف، جاودانه بودن و کلام خدای عالم

پاسخ صحیح بین آیات 50 تا 60 سوره یونس (ع) می باشد.

پرسش 480= یکی از پیامبران الهی که بسیار مقتدر و صاحب حکومت وسیعی بود، روزی در حالی که به عصایش تکیه داده به رحمت خدا واصل می گردد و هیچکس از اطرافیانش متوجه مرگ او نمی شوند، تا اینکه موریانه عصای او را می خورد و بر زمین می افتد. نام این پیامبر الهی چه بود؟

(1) موسی (ع)

(2) ابراهیم (ع)

(3) سلیمان (ع)

(4) داود (ع)

پاسخ صحیح بین آیات 10 تا 20 سوره سبا می باشد. پرسش 481= شرایط آمرزش گناهان توسط خدای متعال چیست؟

(1) پس از توبه لفظی، ایمان آورده و کار شایسته انجام دهد و در این کار پایداری نماید

(2) باید هر روز استغفار بفرستد

(3) باید کفاره گناهانش را بدهد

(4) باید خدا را راضی کند

پاسخ صحیح بین آیات 80 تا 90 سوره طه می باشد.

پرسش 482= علت اصلی عدم اطاعت آدم از امر پروردگار چه بود که موجب اخراج از بهشت شد؟

(1) فریب شیطان

(2) وسوسه حوا

(3) اصرار فرزندانش

(4) فراموشکاری و عدم وجود عزم راسخ بر اطاعت از پروردگار

پاسخ صحیح بین آیات 110 تا 120 سوره طه می باشد.

پرسش 483= خدای رحمن در سوره آل عمران آیه 92 می فرماید: هرگز به جایگاه نیکوکاران نمی رسید تا اینکه از آنچه دوست می دارید در راه خدا انفاق کنید. آیا چه انگیزه هایی انسان را به این جایگاه می رساند؟

(1) کمک به نیازمندان

(2) برای خشنودی خدا و ترس از روز جزا

(3) برای پاداش الهی

(4) برای آسودگی وجدان

پاسخ صحیح بین آیات 1 تا 10 سوره انسان می باشد.

پرسش 484= خداوند مژده می دهد به گروهی از زنان و مردان که به بهشت وارد خواهند شد و ذره ای درباره آنان بی عدالتی نخواهد شد. آیا عمل این گروه از زنان و مردان چیست؟

(1) به کسی ظلم نمی کنند

(2) در نهان گناه نمی کنند

(3) با ایمان به خدا نیکوکاری می کنند

(4) اهل دروغ و ریا نیستند

پاسخ صحیح بین آیات 120 تا 130 سوره نساء می باشد.

پرسش 485= یکی از صفات برجسته مومنین که خدا را دوست دارند و خدا هم آنان را دوست دارد کدام است؟

(1) نماز شب آنان ترک نمی شود

(2) انفاق کردن در راه خدا را دوست می دارند

(3) در مقابل مومنین فروتنند و در مقابل کافران سخت و خشن

(4) به دنیا بی اعتنا هستند

پاسخ صحیح بین آیات 50 تا 60 سوره مائده می باشد.

پرسش 486= خداوند فرموده است که بدی ها را به بهترین شیوه دفع کن (یعنی با برخورد نیکو) تا ناگاه کسی که میان تو و او دشمنی است (چنان شود) که گویی دوستی نزدیک و خیر خواه است. آیا چه کسی می تواند چنین اخلاق خوبی داشته باشد؟

(1) مومنی که صبور و با تقوی و مخلص باشد

(2) عالمان دینی همه دارای این صفت هستند

(3) فقط معصومین (ع) صاحب چنین اخلاقی بوده اند

(4) کسانی که از دنیا بریده اند دارای این اخلاق هستند

پاسخ صحیح بین آیات 30 تا 40 سوره فصلت می باشد.

پرسش 487= خداوند بدی های چه کسی را تبدیل به نیکی می کند؟

(1) گنه کاری که توبه کند، ایمان بیاورد و کار نیکو انجام دهد

(2) هر کس توبه کند خداوند بدی های او را می پوشاند

(3) خداوند فقط گناهان عمدی را نمی بخشد

(4) هر بدی مجازات خودش را و هر خوبی هم پاداش خودش را دارد

پاسخ صحیح بین آیات 60 تا 70 سوره فرقان می باشد.

پرسش 488= خداوند کسانی را که دوست دارند تا کار های زشت در بین مومنین پخش شود چگونه مجازات می کند؟

(1) آنها را بدون حساب و کتاب داخل جهنم می افکند

(2) در دنیا و آخرت عذابی دردناک خواهند داشت

(3) خداوند به آنها مهلت می دهد تا شاید توبه کنند

(4) کار این افراد ممکن است از روی جهالت باشد لذا خداوند رحم می کند

پاسخ صحیح بین آیات 10 تا 20 سوره نور می باشد. پرسش 489= چرا خداوند به حضرت موسی (ع) وحی فرمود تا قوم بنی اسرائیل گاوی را ذبح کنند؟

(1) فردی را کشته بودند و بقیه بر سر قاتل آن به نزاع برخاستند و خداوند فرمان داد تا پاره ای از گوشت گاو را بر بدن مقتول زدند و زنده شد و قاتل را معرفی کرد

(2) آنها چوت گوساله پرست شده بودند خداوند خواست قداست جعلی آن بت را از بین ببرد

(3) برای اطعام مساکین

(4) موسی (ع) رسم قربانی کردن را به بنی اسرائیل آموخت

پاسخ صحیح بین آیات 70 تا 80 سوره بقره می باشد.

پرسش 490= چرا از زمان بعثت پیامبر اکرم (ص) و نزول قرآن تا امروز یهود و نصاری با تمام قوای خود سعی در ریشه کن کردن اسلام داشته اند اما موفق نشدند؟

(1) چون مسلمانان با ایثار خون خود مانع آنها شدند

(2) چون پیامبر اکرم (ص) و ائمه اطهار (ع) مانع شدند

(3) چون هم اکنون امام زمان (عج) اجازه نمی دهد

(4) چون خداوند در بین آنها تا روز قیامت دشمنی انداخته و خودش هم هرگونه حملات آنها را دفع می کند

پاسخ صحیح بین آیات 60 تا 70 سوره مائده می باشد.

پرسش 491= طالوت که از طرف خداوند برای فرماندهی قوم بنی اسرائیل برگزیده شده بود برای جنگ با جالوت حرکت کرد و وقتی با لشکر دشمن روبرو شد اکثر لشکریان طالوت ترسیدند مگر کمی از آنها، این عده کم چه انگیزه و هدفی داشتند؟

(1) آنها سربازان ترسوئی نبودند

(2) آنها یقین داشتند که دیدار کننده خدا هستند

(3) آنها طالوت را قبول داشتند

(4) آنها مومن بودند

پاسخ صحیح بین آیات 240 تا 250 سوره بقره می باشد.

پرسش 492= بسیار یاد خدا کردن چه خواصی دارد؟

(1) ثواب زیادی دارد

(2) حوادث ناگوار را دفع می کند

(3) موانع و مشکلات دنیا و آخرت را بر طرف می کند

(4) موجب رستگاری می شود پاسخ صحیح بین آیات 1 تا 10 سوره جمعه می باشد.

پرسش 493= مومنینی که خواهان سعادت آخرت هستند چه کار کنند تا به مقصود برسند؟

(1) باید به خدا توکل کنند

(2) باید از دنیا بگذرند

(3) باید با ایمان کامل نهایت تلاش خود را بنمایند

(4) باید شبانه روز عبادت کنند

پاسخ صحیح بین آیات 10 تا 20 سوره اسراء می باشد.

پرسش 494= در شرایطی که مسلمانان با دشمن درگیر هستند آیا کسانی که اخبار شکست یا پیروزی را بدون توجه به درستی یا نادرستی آن منتشر می کنند و در نتیجه مسلمانان دچار گمراهی یا نگرانی می شوند از نظر خداوند چه جایگاهی دارند؟

(1) پیروان شیطانند (2) از جاهلانند

3) منافقند 4) دوست دشمن هستند

پاسخ صحیح بین آیات 80 تا 90 سوره نساء می باشد.

ص: 40

پرسش 495= آیا خداوند در مقابل عمل نیک مومنین چه رفتاری دارد؟

(1) علاوه بر این که جزای کار نیک را دوچندان می دهد پاداش بزرگی هم می دهد

(2) در مقابل هر عمل نیک به همان اندازه پاداش می دهد

(3) در مقابل هر عمل نیک گناهان او را می بخشد

(4) بهشت را به او می بخشد

پاسخ صحیح بین آیات 30 تا 40 سوره نساء می باشد.

پرسش 496= زیانکارترین مردم چه کسانی هستند؟

(1) گرانفروشان

(2) رباخواران

(3) کسانی که آیات و لقاء پروردگار را منکر شدند

(4) کسانی که تمام عمرشان را صرف دنیا کردند

پاسخ صحیح بین آیات 100 تا 110 سوره کهف می باشد.

پرسش 497= خداوند توبه را از چه کسانی می پذیرد؟

(1) کسانی که از روی نادانی مرتکب کار زشت می شوند و سپس بهزودی توبه می کنند

(2) کسانی که مرتکب گناه کبیره نشوند

(3) کسانی که قبل از مردن توبه کنند

(4) خداوند توبه همه گناهکاران را می پذیرد و گناهان را می بخشد

پاسخ صحیح بین آیات 10 تا 20 سوره نساء می باشد.

پرسش 498 = خداوند در سوره مرسلات مکرراً تکذیب کنندگان را تهدید می نماید به عذاب سخت جهنم، آیا آنها چه چیزی را تکذیب

می کنند؟

(1) خدا را تکذیب می کنند (2) پیامبر را تکذیب می کنند

3) معاد را تکذیب می کنند 4) فرشتگان را تکذیب می کنند

پاسخ صحیح بین آیات 10 تا 20 سوره مرسلات می باشد.

ص: 41

پرسش 499= خداوند در سوره عنكبوت می فرماید: قوم لوط و شهرشان را در هم کوبیدیم و ویران کردیم و نشانه های روشن برای مردمی که می اندیشند برجای گذاشتیم. آیا این نشانه ها چیست؟

(1) تاریخ قوم لوط که توسط مورخین نوشته شده

(2) افرادی که نجات پیدا کردند

(3) خرابه های به جا مانده در مسیر راه مسافران

(4) سنگهای آسمانی که بر زمین اصابت کرده است

پاسخ صحیح بین آیات 70 تا 80 سوره حجر می باشد.

پرسش 500= رسالت و ماموریت پیامبر گرامی اسلام (ص) چه بود؟

(1) مبارزه با بت پرستی

(2) مبارزه با شرابخواری و قماربازی

(3) مبارزه با جهل و نادانی

(4) برای اینکه عموم بشر را بشارت دهد به رحمت الهی و بترساند از عذاب خدا

پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره سباء می باشد.

پرسش 501= آیا در زمان نزول قرآن مجید، اهل کتاب می دانستند که قرآن از طرف خداوند نازل شده و به حق می باشد و یا نمی دانستند؟

(1) آنها بی خبر بودند (2) آنها می دانستند ولی تکبر می کردند

(3) آنها همه ایمان آوردند (4) تعداد اندکی از آنان ایمان آوردند

پاسخ صحیح بین آیات 110 تا 120 سوره انعام می باشد.

ص: 42

پرسش 502= خداوند در سوره طارق دو بار به عظمت مخلوقاتش قسم یاد می کند، هدف خداوند از این قسم ها چه موضوع مهمی می باشد؟

(1) که انسان جاهل و عجول است

(2) که انسان ناسپاس است

(3) که خداوند برای هرکس نگهبانی گمارده است

(4) که قرآن کلام وحی الهی است

پاسخ صحیح بین آیات 1 تا 10 سوره طارق می باشد.

پرسش 503= بزرگترین مانع خلوص و اولین بت انسان در برابر خداوند چیست؟

(1) مال و ثروت (2) مقام و منصب

(3) هوای نفس (4) شهوات

پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره جاثیه می باشد.

پرسش 504= خداوند در سوره حجر می فرماید: شیطان سوگند یاد می کند که همه بنی آدم را گمراه خواهد کرد مگر مخلصین از آنان راه، آیا مخلصین جزء کدام گروه از مومنین هستند؟

(1) انفاق کنندگان در راه خدا

(2) راستگویان (هیچگاه دروغ نمی گویند)

(3) متقین (آنها که هیچگاه مخالفت امر پروردگار نمی کنند)

(4) محسنین (آنها که اهل نیکوکاری هستند)

پاسخ صحیح بین آیات 40 تا 50 سوره حجر می باشد.

پرسش 505= تکلیف ما در مقابل شیطان چیست؟

(1) باید به خدا پناه ببریم

(2) چون دشمن ما است پس ما هم باید دشمن او باشیم

3) باید از نفس اماره بترسیم

4) باید از دست او بگریزیم و با دوستانش قطع رابطه کنیم

پاسخ صحیح بین آیات 1 تا 10 سوره فاطر می باشد.

ص: 43

پرسش 506= چرا خداوند، قارون و تمام گنج هایش را به قعر زمین فرو برد؟

(1) چون کافر بود

(2) چون نعمتهای خدا را محبوس کرده بود (کنز) و تکبر داشت و به نیازمندان کمک نمی نمود و به دنبال فساد بود

(3) خداوند برای عبرت مومنین این کار را کرد

(4) چون قارون ظالم بود و اموال مردم را مصادره می کرد

پاسخ صحیح بین آیات 70 تا 80 سوره قصص می باشد.

پرسش 507= آیا پرندگان هم نماز می خوانند؟

(1) بله، نماز می خوانند

(2) خیر، نماز نمی خوانند

(3) نماز مخصوص انسان است

(4) هر موجودی به تکلیف خود عمل می کند

پاسخ صحیح بین آیات 40 تا 50 سوره نور می باشد.

پرسش 508= با توجه به آیه 14 سوره طه که خداوند به حضرت موسی (ع) می فرماید: "...اقم الصلوة لذكری"، آیا بالاترین خاصیت نماز برای انسان کدام است؟

(1) برای یادآوری بندگی انسان

(2) برای رفع نیازمندی انسان

(3) برای یاد خدا

(4) برای تقویت ایمان

پاسخ صحیح بین آیات 40 تا 50 سوره عنکبوت می باشد.

پرسش 509= آیا اعمال انسان را علاوه بر خداوند چه کسانی دیگر می بینند؟

(1) فقط خدا می داند و می بیند

2) به جز خدا، پیامبر (ص) و ائمه معصومین (ع)

3) مومنین خالص نیز می بینند

4) منظور نامه اعمال در قیامت است که فرشتگان می بینند

پاسخ صحیح بین آیات 100 تا 110 سوره توبه می باشد.

ص: 44

پرسش 510= ظالم ترین آدم ها چه کسانی هستند؟

(1) کسانی که به افراد بی پناه ظلم می کنند

(2) گرانفروشان و کم فروشان (3) کسانی که با شناخت خدا و قرآن و پیامبر باز هم آنها را تکذیب کردند

(4) کسانی که شکر نعمت ها را نمی کنند

پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره سجده می باشد.

پرسش 511= در چه موقعی خداوند دعا و درخواست هر بنده ای را اجابت می کند؟

(1) بعد از نماز

(2) قبل از طلوع آفتاب

(3) هر وقت انسان مضطر می شود و خالصانه خدا را می خواند

(4) وقتی ایمان کسی کامل شود دعایش به اجابت می رسد

پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره یونس می باشد.

پرسش 512= آیا پیامبر اکرم (ص) اجازه داشت که هر تعداد همسر که بخواهد اختیار کند؟

(1) بله، پیامبران مجازند

(2) خیر، خداوند اجازه نمی داد

(3) پیامبر می توانست هر موقع بخواهد همسر جدید اختیار کند و یا تعویض همسر نماید

(4) پیامبر اکرم (ص) برای رعایت حال همسرانش همسر جدید اختیار نکرد

پاسخ صحیح بین آیات 50 تا 60 سوره احزاب می باشد.

پرسش 513= برای گمراه کردن انسانها چه کسی بر سر صراط مستقیم قرار می گیرد و مانع ایجاد می کند تا مانع از ورود به صراط مستقیم شوند؟

(1) منافقین (2) کفار

(3) شیطان (4) ستمگران

پاسخ صحیح بین آیات 10 تا 20 سوره اعراف می باشد.

ص: 45

پرسش 514=قرآن می فرماید: هیچکس در آتش دوزخ نمی افتد مگر شقی ترین خلق. آیا شقی ترین خلق چه کسی است؟

(1) آن کس که به بی پناه ظلم می کند

(2) آن کس که به پدر و مادر اهانت می کند

(3) آن کس که آیات خدا را تکذیب می کند

(4) آن کس که علنی گناه می کند

پاسخ صحیح بین آیات 10 تا 20 سوره لیل می باشد. پرسش 515= خداوند درخواست چه کسانی را اجابت می کند؟

(1) انسان های بی پناه

(2) مسلمانان

(3) مومنینی که نیکوکار باشند

(4) فقط آنان که خدا را دوست دارند

پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره شوری می باشد.

پرسش 516= آیا صدماتی که به ما می رسد دلایل چیست؟

(1) برای تذکر و تنبیه است

(2) برای جلوگیری از طغیان ما است

(3) به سبب اعمال خود ماست

(4) حوادث طبیعی و بلا ارتباطی به اعمال ما ندارد

پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره شوری می باشد.

پرسش 517= خداوند در سوره زخرف به گروهی از مردم می فرماید: وارد بهشت شوید که این میراث شما است. آیا این گروه چه کسانی هستند؟

(1) متقین

(2) مومنین

(3) محسنين

(4) متوكلين

پاسخ صحيح بين آيات 65 تا 75 سوره زخرف مي باشد.

ص: 46

پرسش 518 = شرک چیست؟

(1) بت پرستی

(2) سه خدایی مثل مسیحیان

(3) رجوع به هر کس بجز خدا برای رسیدن به خواسته ها

(4) هوای نفس

پاسخ صحیح بین آیات 190 تا 200 سوره اعراف می باشد.

پرسش 519 = خداوند در سوره انعام، پس از سفارش به حفظ مال یتیم، دستور مهمی برای رعایت عدالت و انصاف داده است. این مورد مهم چیست؟

(1) نماز و زکات

(2) ترک کم فروشی

(3) ترک رباخواری

(4) احترام به پدر و مادر

پاسخ صحیح بین آیات 150 تا 160 سوره انعام می باشد.

پرسش 520 = راستگویان عالم چه کسانی هستند؟

(1) آنانکه به خدا و رسولانش ایمان آورند

(2) پیامبران الهی و معصومین

(3) فرشتگان عرش

(4) زاهدان

پاسخ صحیح بین آیات 10 تا 20 سوره حدید می باشد.

پرسش 521 = اینکه دعا مستجاب نمی شود دلیلش چیست؟

(1) دعا کردن وقت مناسب می خواهد

(2) دعا کردن مکان مناسب می خواهد

(3) در دعا کردن باید متوسل به اولیاء خدا شد

(4) کبر و غرور و تکیه نمودن به هر کس یا هر چیز جز خدا

پاسخ صحیح بین آیات 60 تا 70 سوره غافر می باشد.

ص: 47

پرسش 522= آیا در قیامت، زمین و آسمان باقی خواهد بود؟

(1) خیر، آنها از بین می روند

(2) بله، آنها باقی می مانند برای همیشه

(3) کسی نمی داند

(4) فقط بهشت و جهنم باقی هستند برای همیشه

پاسخ صحیح بین آیات 100 تا 110 سوره هود می باشد.

پرسش 523= در سوره فرقان خداوند از گروهی مومنین یاد می کند که آیات الهی را با تعقل و تفکر و تدبر می پذیرند. این گروه مومنین چه نام دارد؟

(1) متقین (2) محسنین

(3) عبادالرحمان (4) موقنین

پاسخ صحیح بین آیات 60 تا 70 سوره فرقان می باشد.

پرسش 524= چرا خداوند می فرماید: اگر از زنان پیامبر چیزی بخواهید از پس پرده صحبت کنید؟

(1) برای اینکه مردان نامحرم بوده اند

(2) برای اینکه افراد نامحرم صورت زنان پیامبر را نبینند

(3) برای اجتناب از وسوسه شیطان و نفس اماره و جلوگیری از لغزش قلب ها و پرهیز از جسارت به ساحت پیامبر

(4) چون امر خدا می باشد

پاسخ صحیح بین آیات 50 تا 60 سوره احزاب می باشد.

پرسش 525= نشانه های هدایت یافتگان چیست؟

(1) همیشه در حال نماز هستند

(2) ایمان به خدا و رسول محبوب دلشان است و کفر و بدکاری و نافرمانی برایشان ناخوشایند است

(3) همیشه در ستیز با کفار هستند

4) هرگز گناه نمی کنند

پاسخ صحیح بین آیات 1 تا 10 سوره حجرات می باشد.

ص: 48

پرسش 526= توصیف یاران پیامبر اکرم (ص) در تورات و در انجیل به دوگونه بیان شده است. توصیف تورات چگونه است؟

(1) یاران پیامبر (ص) مقید به نماز و زکات هستند

(2) یاران پیامبر (ص) با کفار سرسخت و در میان خودشان مهربانند

(3) یاران پیامبر (ص) همچون زراعتی پر بار با ساقه های محکم و استوار هستند

(4) یاران پیامبر (ص) از هیچ کس نمی ترسند

پاسخ صحیح بین آیات 19 تا 29 سوره فتح می باشد.

پرسش 527= حزب الله چه کسانی هستند؟

(1) کسانی که ولایت خدا، پیامبر اکرم (ص) و مومنین [علی(ع)] را بپذیرند

(2) کسانی که با دشمنان خدا و رسول دوست نمی شوند

(3) کسانی که همیشه با کفار و مشرکین در جنگ هستند

(4) کسانی که همیشه در حال امر به معروف و نهی از منکر هستند

پاسخ صحیح بین آیات 50 تا 60 سوره مائده می باشد.

پرسش 528= چرا خداوند در یک شب باغی پر از میوه و سرسبز را سوزانید و تبدیل به خاکستر کرد؟

(1) چون ملک غصبی بوده است (2) چون مال یتیم را ضایع کرده بودند

(3) چون موقع بهره برداری ان شالله نگفتند و از انفاق خودداری کردند

(4) چون مالکان باغ با هم اختلاف داشتند

پاسخ صحیح بین آیات 18 تا 28 سوره قلم می باشد.

ص: 49

پرسش 529= خداوند گروهی از افراد را که از انفاق اموالشان در راه خدا بخل می ورزند و مردم را نیز به بخل فرمان می دهند، کافر خطاب می نماید. علت کفر آنها چیست؟

(1) آنها علاقه زیادی به مال دنیا دارند

(2) آنها ظاهراً خیلی خدا را می پرستند اما قلباً خلاف آن است

(3) آنها ثروتی که خدا به آنها داده از مردم مخفی می کنند و خود را فقیر نشان می دهند

(4) آنها مال را به جای خدا می پرستند

پاسخ صحیح بین آیات 30 تا 40 سوره نساء می باشد.

پرسش 530= چه کسانی می توانند چنگ در ریسمان محکم الهی بزنند؟

(1) کسانی که نماز بخوانند و زکات بدهند

(2) کسانی که همه اموال شان را انفاق کنند

(3) کسانی که قلباً تسلیم خدا بوده و نیکوکاری کنند

(4) کسانی که به طاغوت ها کافر شوند

پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره لقمان می باشد.

پرسش 531= حضرت یوسف (ع) در مقابل ظلم و ستمی که برادرانش به او کردند، پس از رسیدن به حکومت و قدرت، چه برخوردی با آنان کرد؟

(1) دستور داد یک از برادرانش را دستگیر و زندانی کنند

(2) آنها را فوراً بخشید

(3) دستور داد تا برادرانش را پشت دروازه های شهر بازداشت کنند

(4) یوسف (ع) پس از آنکه برادرانش به گناهشان اقرار کردند و اظهار پشیمانی نمودند آنها را بخشید

پاسخ صحیح بین آیات 90 تا 100 سوره یوسف (ع) می باشد.

پرسش 532= گروهی از مومنین هستند که از گناهان بزرگ و از کارهای زشت دوری می کنند و هنگامی که (به مردم) خشم می گیرند، چشم پوشی و گذشت می کنند. آیا نام این گروه چیست؟

(1) محسنین (2) متوکلین

(3) مومنین (4) زاهدین

پاسخ صحیح بین آیات 30 تا 40 سوره شوری می باشد.

پرسش 533= خداوند به انسان فرمان می دهد تا کارهای خوبی برای خویشاوندانش انجام دهد. این کارهای خوب چیست؟

(1) صلہ رحم - عیادت بیمار - تشییع جنازه

(2) قرض دادن - صدقه دادن - اطعام نمودن

(3) رعایت عدالت، احسان و بخشش و ادای حقوق آنان

(4) وصلت با خویشاوندان

پاسخ صحیح بین آیات 90 تا 100 سوره نحل می باشد.

پرسش 535= قرآن مجید مثالی می زند برای کسانی که عهد و پیمان خود را با خدا می شکنند. این مثال کدام است؟

(1) مانند کسیکه پشم های تابیده خود را پس از استحکام وا می تاباند

(2) مانند شیطان که پس از 6 هزار سال بندگی خدا، سرانجام دوزخی شد

(3) مانند سامری که از نزدیکان مورد وثوق موسی (ع) بود اما گوساله پرستی را بدعت گذارد

(4) مانند قارون که از دانشمندان بنی اسرائیل بود و به خاطر ثروت بی اندازه اش طغیان کرد

پاسخ صحیح بین آیات 90 تا 100 سوره نحل می باشد.

پرسش 535= از چه زمانی یک سال به دوازده ماه تقسیم شده است؟

(1) از زمان خلقت حضرت آدم (ع) (2) از زمان گاليله

(3) از اول خلقت زمین و آسمان (4) از زمان اختراع تلسکوپ

پاسخ صحیح بین آیات 30 تا 40 سوره توبه می باشد.

پرسش 536= خداوند گروهی را مثال می زند که گمراهی را بجای هدایت خریدند و تجارتشان سود نکرد، این گروه چه کسانی هستند؟

(1)

منافقینی هستند که چون به مومنین می رسند می گویند ما با شما هستیم و چون با سرکرده هایشان خلوت می کنند می گویند ما آنها را مسخره کرده ایم

(2) ربا خواران

(3) گرانفروشان

(4) احتکار کنندگان ارزاق مردم

پاسخ صحیح بین آیات 10 تا 20 سوره بقره می باشد.

پرسش 537= در روز قیامت که انسانها از گورها بیرون می آیند چگونه برای حسابرسی احضار می شوند؟

(1) آدم ها در آن روز مانند مور و ملخ پراکنده می شوند و سردرگم هستند

(2) دو فرشته سائق و شهید هر یک از آدمها را به سمت جایگاه حسابرسی می برند

(3) دو فرشته رقیب و عتید هر آدمی را به سمت جایگاه حسابرسی می برند

(4) خوبان به سمت بهشت می روند و گناهکاران به سوی دوزخ

پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره ق می باشد.

پرسش 538= در قرآن مجید آیات 28، 29 و 30 سوره فجر می فرماید: در روز قیامت خدای متعال خطاب به گروهی از مومنین می فرماید: ای نفس مطمئنه به سوی پروردگارت بازگرد که تو از او راضی و او هم از تو راضی است. پس به میان بندگانم در آی و به بهشتم وارد شو. این گروه چه کسانی هستند؟

(1) محسنین

(2) صابرين

(3) مجاهدین

(4) مومنینی هستند که کارهای شایسته کرده و دلهایشان به یاد خدا آرام می گیرد

پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره رعد می باشد.

پرسش 539= "خیر کثیر" عنوان کدام نعمت الهی است؟

(1) سخاوت و بخشش

(2) صبر و بردباری

(3) حکمت

(4) تواضع

پاسخ صحیح بین آیات 260 تا 270 سوره بقره می باشد. پرسش 540= شرط اینکه خداوند نعمتش را بر ما تمام کند چیست؟

(1) باید شکر نعمت کرد

(2) باید انفاق کرد

(3) باید از دستورات پیامبر (ص) پیروی نمود

(4) در راه رضای خدا نباید از چیزی ترسید بلکه از نافرمانی خدا باید ترسید

پاسخ صحیح بین آیات 140 تا 150 سوره بقره می باشد.

پرسش 541= خداوند توبه چه کسانی را می پذیرد؟

(1) کسانی که خدا و رسول را قبول دارند

(2) کسانی که اواب هستند یعنی به محض متوجه شدن به عمل زشت خود، فوراً به درگاه خدا توبه می کنند

(3) کسانی که از گناه خود پشیمانند

(4) کسانی که همیشه در حال دعا هستند

پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره اسراء می باشد.

پرسش 542= خداوند چه موقع نعمتش را از یک جامعه ای می گیرد؟

(1) هر وقت ناشکری کنند

(2) هر وقت به هم ترحم نکنند

(3) هر وقت اسراف کنند

4) وقتی که جامعه شکر خدا را فراموش می کنند و حال اولیه خود را از دست می دهند

پاسخ صحیح بین آیات 50 تا 60 سوره انفال می باشد.

ص: 53

پرسش 543= قرآن کریم می فرماید: خردمندان در همه احوال چه ایستاده و چه نشسته و چه خوابیده به پهلو در حال تفکر هستند. آیا این خردمندان درباره چه چیزی تفکر می کنند؟

(1) درباره معاد و روز جزا

(2) درباره فلسفه خلقت آسمانها و زمین و قدرت خداوند

(3) درباره آینده بشریت

(4) درباره پیامبران الهی

پاسخ صحیح بین آیات 190 تا 200 سوره آل عمران می باشد.

پرسش 544= الف و پیوند بین دل‌های مومنین چگونه ایجاد می شود؟

(1) از طریق اجتماعات دینی

(2) با رجوع به قرآن مجید

(3) با رجوع به سیره پیامبر اکرم (ص)

(4) فقط خدا می تواند این الفت را ایجاد کند

پاسخ صحیح بین آیات 60 تا 70 سوره انفال می باشد.

پرسش 545= عاقبت کم فروشی در بین قوم شعیب (ع) چه بود؟

(1) گرفتار قحطی شدند

(2) عذاب آسمانی آنها را نابود کرد

(3) سیل همه آنها را از بین برد

(4) رودخانه ها و آب چاه ها خشک شدند

پاسخ صحیح بین آیات 180 تا 190 سوره شعراء می باشد.

پرسش 546= انسان که از جای برمی خیزد چگونه باید خدا را یاد کند؟

(1) باید فوراً سجده کند

(2) باید بسم الله بگوید

(3) باید بگوید سبحان الله و الحمد لله (باید تسبیح و حمد بگوید)

(4) همین که خدا را شکر کند کافی است

پاسخ صحیح بین آیات 39 تا 49 سوره طور می باشد.

ص: 54

پرسش 547= روز غبن یا روز خسارت چه روزی است؟

(1) روزی که انسان در معامله ای خسارت ببیند

(2) روزی که انسان مرتکب گناه شود

(3) روز محشر

(4) روزی که بدون کار مفیدی بر انسان بگذرد

پاسخ صحیح بین آیات 1 تا 10 سوره تغابن می باشد.

پرسش 548= رفتار چه کسانی مانند رفتار سگان است؟

(1) کسانی که خوی درندگی دارند

(2) کسانی که به همنوع خود رحم نمی کنند

(3) کسانی که آیات خدا را تکذیب می کنند

(4) کسانی که برای کمترین چیزی هیاهو می کنند

پاسخ صحیح بین آیات 170 تا 180 سوره اعراف می باشد.

پرسش 549= منظور خداوند از اینکه به مردم تذکر می دهد معاملات بین هم را به درستی انجام دهید و می فرماید: (خودتان را نکشید) چیست؟

(1) یعنی مردم بخاطر مال و ثروت یکدیگر را به قتل نرسانند

(2) یعنی اگر معاملات حرام و نامشروع باشد باعث فلج اقتصادی و رواج فقر می گردد و اگر ادامه یابد جامعه از بین خواهد رفت

(3) یعنی از تنگدستی خودکشی نکنید

(4) یعنی هر کس که فقیر تر از دیگران است نباید از لطف خدا ناامید شود

پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره نساء می باشد.

پرسش 550= چه عاملی باعث شد تا مسلمانان در جنگ نابرابر بدر پیروز شوند؟

(1) عقیده راسخ مسلمانان و ایمان آنها باعث پیروزی شد

2) دشمنان در این جنگ انگیزه ای نداشتند

3) خداوند یک هزار فرشته جنگجو به کمک مسلمانان فرستاد و دشمنان وحشت کردند

4) خداوند بارانی سنگین فرستاد تا دشمنان در گل فرو رفتند

پاسخ صحیح بین آیات 1 تا 10 سوره انفال می باشد.

ص: 55

پرسش 551= غلمان چه کسانی هستند؟

(1) نام فرشتگانی است که در بهشت همسران زنان مومنه می شوند

(2) نام خدمتگزاران نوجوان در بهشت هستند

(3) فرشتگانی هستند که اعمال انسان را در دنیا ثبت می کنند

(4) نام غلامان در قیامت است

پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره طور می باشد.

پرسش 552= خداوند با زنان حضرت نوح (ع) و حضرت لوط (ع) که به همسرانشان خیانت کردند چه برخوردی نمود؟

(1) به خاطر پیامبران، خداوند از گناهانشان درگذشت

(2) خداوند هیچ تخفیفی در عذاب به آن دو زن نداد گرچه همسران پیامبران بودند

(3) خداوند یکی از آن دو زن را بخشید

(4) خداوند کمی از مجازاتشان را بخشید

پاسخ صحیح بین آیات 1 تا 10 سوره تحریم می باشد.

پرسش 553= آیا انسان وقتی تصمیم به انجام کاری گرفت، حتما می تواند آن را انجام دهد یا اینکه خواست خدا باید باشد تا انجام شود؟

(1) انسان در تصمیم گیری اختیار دارد

(2) انسان نه کاملا مختار است و نه کاملا مجبور

(3) اگر خدا نخواهد، هیچ کس نمی تواند کاری انجام دهد

(4) اگر کار خیری باشد، انسان مجاز است که انجام دهد

پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره انسان (دهر) می باشد.

پرسش 554= انگیزه برادران حضرت یوسف (ع) برای از بین بردن آن حضرت چه بود؟

(1) حسادت (2) مال دنیا

(3) تحریک مادرانشان (4) جهالت

پاسخ صحیح بین آیات 1 تا 10 سوره یوسف (ع) می باشد.

ص: 56

پرسش 555= کدام پیامبر وقتی به رسالت مبعوث شد اکثر مردم او را مسخره می کردند؟

(1) حضرت ابراهیم (ع)

(2) پیامبر اسلام (ص)

(3) همه پیامبران را مسخره کرده اند

(4) حضرت ایوب (ع)

پاسخ صحیح بین آیات 1 تا 10 سوره زخرف می باشد.

پرسش 556= خداوند در روز قیامت گروهی از مومنین را برای میهمانی گرد می آورد. این گروه چه کسانی هستند؟

(1) محسنین (2) توابین

(3) متقین (4) مخلصین

پاسخ صحیح بین آیات 80 تا 90 سوره مریم می باشد.

پرسش 557= محاسبات اعمال در روز رستاخیز تا چه حد است؟

(1) خداوند در یک لحظه حساب و کتاب همه را می رسد

(2) کار خوب یا بد حتی به اندازه دانه خردل (بسیار کوچک) محاسبه می شود

(3) نامه اعمال هر کسی را که به دست راستش بدهند رستگار است

(4) بسیاری از گناهکاران بدون سوال و جواب به دوزخ افکنده می شوند

پاسخ صحیح بین آیات 40 تا 50 سوره انبیاء می باشد.

پرسش 558= اهل کتاب به خوبی پیامبر اکرم (ص) را از نشانه های مندرج در کتاب هایشان می شناختند لکن تکذیب می کردند. علت

تکذیب آنها چه بود؟

(1) آنها شک داشتند

(2) بزرگان اهل کتاب اجازه نمی دادند کسی به پیامبر اسلام ایمان بیاورد

(3) آنها متکبر و سرکش بودند و در مقابل خداوند حيله می کردند

4) آنها جاهل بودند

پاسخ صحیح بین آیات 35 تا 45 سوره فاطر می باشد.

ص: 57

پرسش 559= چرا خداوند، مخلوقات بسیار عظیم خود را مانند خورشید و ماه و شب و روز و ستارگان را مسخر انسان نموده است؟

(1) برای اینکه انسان عاقل به عظمت خداوند پی ببرد و شکر نعمات کند

(2) برای اینکه این مخلوقات منافع حیاتی برای انسان دارند

(3) خداوند همه چیز جهان را برای بشر خلق کرده است

(4) انسان می تواند هر گونه تغییری در این مخلوقات بدهد

پاسخ صحیح بین آیات 10 تا 20

سوره نحل می باشد.

پرسش 560= خداوند گروهی را معرفی می نماید که پس از دیدن معجزه بزرگ الهی [زنده شدن مرده به دست حضرت موسی (ع)]

قلبشان مانند پاره سنگ شد. این گروه چه کسانی بودند؟

(1) کفار زمان حضرت موسی (ع)

(2) فرعونیان

(3) بنی اسرائیل [قوم موسی (ع)]

(4) قارون و هامان

پاسخ صحیح بین آیات 65 تا 75 سوره بقره می باشد.

پرسش 561= خداوند عذاب بعضی از کفار را سنگین تر از عذاب سایر کفار تعیین فرموده است. علت آن چیست؟

(1) این کفار چون با پیامبر خدا (ص) جنگیدند

(2) این کفار چون مسلمانان را از سرزمین هایشان بیرون می کردند

(3) این کفار راه خدا را بر روی خلق خدا می بستند

(4) این کفار مانع مراسم حج می شدند

پاسخ صحیح بین آیات 80 تا 90 سوره نحل می باشد.

پرسش 562= توصیف یاران پیامبر اکرم (ص) در انجیل و تورات به دو گونه بیان شده است. توصیف آنان در انجیل چگونه است؟

(1) یاران پیامبر اسلام (ص) مقید به نماز و زکات هستند

(2) یاران پیامبر اسلام (ص) با کافران سرسخت و در میان خودشان مهربان هستند

(3) یاران پیامبر اسلام (ص) همچون نهالی هستند با ساقه های محکم و استوار که کافران را به خشم آورد

(4) یاران پیامبر اسلام (ص) از هیچ کس نمی ترسند

پاسخ صحیح بین آیات 19 تا 29 سوره فتح می باشد.

پرسش 563= آیا در قیامت خداوند رحمان با بهشتیان صحبت می کند؟

(1) بله، صحبت می کند

(2) خیر، خداوند فقط از طریق وحی با پیامبران سخن می گوید

(3) خیر، بوسیله فرشتگان پیام می دهد

(4) بهشتیان در رویا با خداوند صحبت می کنند

پاسخ صحیح بین آیات 50 تا 60

سوره یس می باشد.

پرسش 564= خداوند به رسول اکرم (ص) فرمان می دهد تا کسانی را که از تهدید خدا می ترسند تذکر دهد. آیا پیامبر (ص) چگونه باید

تذکر بدهد؟

(1) با پند و اندرز و موعظه

(2) با امر به معروف و نهی از منکر

(3) با قرآن

(4) با یادآوری روز قیامت

پاسخ صحیح بین آیات 35 تا 45 سوره ق می باشد.

ص: 59

پرسش 565= چرا خداوند لباس گرسنگی و ترس را بر تن قومی پوشانید. این قوم چه گناهی کرده بودند؟

(1) کم فروشی می کردند

(2) رباخواری می کردند

(3) اموال یکدیگر را به ناحق می خوردند

(4) کفران نعمت می کردند

پاسخ صحیح بین آیات 110 تا 120 سوره نحل می باشد. پرسش 566= چرا خداوند به منافقین زمان پیامبر اکرم (ص) مال و اولاد فراوان داد؟

(1) برای اینکه آنها را در این جهان هم عذاب کند

(2) برای آن که در حال کفر بمیرند

(3) برای امتحان مردم

(4) گزینه های 1 و 2

پاسخ صحیح بین آیات 80 تا 90

سوره توبه می باشد.

پرسش 567= وقتی کافران به مسخره می گفتند پس چرا خدا عذاب نازل نمی کند، خداوند در جواب می فرماید: یک روز خدا برابر با هزار سال شماست. این پاسخ خداوند چه معنی دارد؟

(1) یعنی خداوند اهمیتی به خواست شما نمی دهد

(2) یعنی خدا باز هم فرصت توبه می دهد

(3) عذاب خدا واقع می شود چه امروز و یا هزار سال بعد تفاوتی ندارد

(4) یعنی خداوند عجله ای برای عذاب ندارد

پاسخ صحیح بین آیات 40 تا 50 سوره حج می باشد.

پرسش 568= خداوند به مومنین مژده می دهد که اگر با خدا معامله کنند، برای آنان سعادت بزرگی خواهد بود. این معامله چیست؟

(1) پیروی از دستورات قرآن

(2) جان و مالشان را در مقابل بهشت معامله می کند

(3) انفاق در راه خدا

(4) امر به معروف و نهی از منکر

پاسخ صحیح بین آیات 110 تا 120 سوره توبه می باشد.

پرسش 569= چه کسانی با تذکر دادن سود می برند؟

(1) مومنین

(2) کسانی که از قرآن پیروی می کنند و در نهان از خدای رحمان می ترسند

(3) عابدین

(4) کسانی که خدا را قبول دارند

پاسخ صحیح بین آیات 10 تا 20 سوره یس می باشد.

پرسش 570= خداوند دانا، انفاق منافقین را نپذیرفت، علت چه بود؟

(1) آنها به خدا و رسول پشت کردند

(2) آنها نماز نمی خواندند مگر با کسالت

(3) آنها انفاق را با اکراه انجام می دادند

(4) همه موارد بالا

پاسخ صحیح بین آیات 50 تا 60 سوره توبه می باشد.

پرسش 571= قرآن کریم در سور مختلف و آیات زیادی، آیات و نشانه های ربوبیت را به همه نشان داده و اعلام نموده است مانند آنچه در

سوره جاثیه آمده، لکن کفار آنها را تکذیب می کنند. علت این لجاجت و سرکشی آنها چیست؟

(1) خودخواهی و تکبر

(2) می خواهند آزاد و راحت باشند

(3) می ترسند جایگاهشان را در بین مردم از دست بدهند

(4) منافع مادی نمی گذارد

پاسخ صحیح بین آیات 1 تا 10 سوره جاثیه می باشد.

ص: 61

پرسش 572= قطمیر چیست و چرا خداوند از آن یاد نموده است؟

(1) قسمتی از درخت خرما

(2) پوست هسته خرما (بی ارزش ترین قسمت خرما)

(3) پوست درخت خرما

(4) گل درخت خرما

پاسخ صحیح بین آیات 10 تا 20 سوره فاطر می باشد.

پرسش 573= این دعا از کدام پیامبر است؟ ((پروردگارا، تو مرا از سلطنت و عزت بهره دادی و از علم رویا و تعبیر خواب ها بیاموختی، ای آفریننده زمین و آسمان، توئی ولی نعمت و محبوب من در دنیا و آخرت، مرا به تسلیم و رضای خود بمیران و به صالحانم پیوند))

(1) حضرت یعقوب (ع) (2) حضرت یوسف (ع)

(3) حضرت داود (ع) (4) حضرت سلیمان (ع)

پاسخ صحیح بین آیات 100 تا 110 سوره یوسف می باشد.

پرسش 574= در جنگی که بین سپاه اسلام و سپاه کفار در گرفت، ابتدا شیطان به شکل آدمی جنگجو ظاهر شد و کفار را تحریک به نبرد می کرد اما بلافاصله در حالیکه چیزهائی به کفار می گفت گریخت. آیا شیطان به آنها چه می گفت؟

(1) می گفت بجنگید که پیروز می شوید (2) می گفت مسلمانها شکست خورده اند

(3) می گفت من از شما بیزارم و از خدا می ترسم و خدا سخت کیفر است

(4) می گفت شما فریب مرا خوردید

پاسخ صحیح بین آیات 40 تا 50 سوره انفال می باشد.

پرسش 575= عربها قسم یاد می کردند که اگر پیامبری بیاید بهتر از امم گذشته او را اطاعت خواهند کرد، اما پس از بعثت رسول اکرم (ص) آنها یاغی شدند. علت چه بود؟

(1) غرور، تکبر و گردنکشی (2) جهالت

(3) اغوای شیطان (4) منافع مادی

پاسخ صحیح بین آیات 35 تا 45 سوره فاطر می باشد.

پرسش 576= یک نمونه از توبه واقعی گنهکاران را بیان نمایید.

(1) توبه نضوح (2) توبه ساحران دربار فرعون

(3) توبه قوم یونس (ع) (4) توبه فرعون

پاسخ صحیح بین آیات 70 تا 80 سوره طه می باشد.

پرسش 577= یکی از نشانه های ایمان مومنین که در امر خیر تعجیل می کنند و در کارهای نیک از دیگران سبقت می گیرند چیست؟

(1) نماز اول وقت می خوانند

(2) زکات خود را به موقع می پردازند

(3) آنان از بیم پروردگارشان هراسان و نگرانند

(4) آنان که به پدر و مادر خدمت می کنند

پاسخ صحیح بین آیات 50 تا 60 سوره مومنون می باشد.

پرسش 578= اگر خدا بخواهد مردم را به خاطر کردار زشت و گناهانشان بلافاصله مجازات کند، چه اتفاقی برای بشر خواهد افتاد؟

(1) مردم همه توبه خواهند کرد

(2) دیگر کسی گناه نمی کند

(3) در روی زمین هیچ جنبنده ای باقی نخواهد ماند

(4) هیچ کس دیگر ظلم نمی کند

پاسخ صحیح بین آیات 35 تا 45 سوره فاطر می باشد.

پرسش 579= چرا خداوند بوسیله صاعقه، عده ای از پیروان حضرت موسی (ع) را هلاک کرد؟

(1) چون آنها اصرار داشتند که خدا را با چشم ببینند

(2) چون آنها گوساله پرست شده بودند

(3) چون حاضر به ورود به مصر نشدند

(4) چون حضرت موسی (ع) آنها را نفرین کرد

پاسخ صحیح بین آیات 50 تا 60 سوره بقره می باشد.

ص: 63

پرسش 580= آیا حضرت موسی (ع) قبل از ازدواج به پیامبری رسید یا بعد از ازدواج و در کجا؟

(1) بعد از ازدواج در کوه طور

(2) قبل از ازدواج در کوه طور

(3) در کودکی هم پیامبر بود

(4) در سن پیری به پیامبری رسید در کوه طور

پاسخ صحیح بین آیات 30 تا 40 سوره قصص می باشد.

پرسش 581= کدام یک از پیامبران الهی است که در زمان شیرخوارگی، عنوان پیامبری اش به مادرش وحی شد؟

(1) عیسی (ع)

(2) یحیی (ع)

(3) موسی (ع)

(4) اسماعیل (ع)

پاسخ صحیح بین آیات 1 تا 10 سوره قصص می باشد.

پرسش 582= خیر و برکت در چیست؟

(1) اگر در معاملات حق مردم را کامل بدهید

(2) خیر و برکت در صرفه جویی است

(3) خیر و برکت از مال حلال به دست می آید

(4) صدقات باعث خیر و برکت می شود

پاسخ صحیح بین آیات 80 تا 90 سوره هود می باشد.

پرسش 583= بندگان خوب خدا (عبادالرحمان) چه مقدار انفاق می کنند؟

(1) سعی می کنند هر چه دارند در راه رضای خدا انفاق کنند

(2) رعایت اعتدال را می کنند، نه خیلی زیاد و اسراف و نه بخل می کنند

3) همیشه دیگران را به خودشان ترجیح می دهند

4) همیشه مقداری پس انداز می کنند و بقیه را انفاق می کنند

پاسخ صحیح بین آیات 60 تا 70 سوره فرقان می باشد.

ص: 64

پرسش 584= آیا برای کدام یک از افراد بشر خداوند عمر جاودان مقدر فرموده است؟

(1) حضرت خضر نبی (ع) (2) حضرت عیسی (ع)

(3) هیچکس (4) ذوالقرنین

پاسخ صحیح بین آیات 30 تا 40 سوره انبیاء می باشد.

پرسش 585= چرا خداوند بعضی از آدم ها را از لحاظ مالی و ثروت به دیگران برتری داده است؟

(1) برای آزمایش آنهاست

(2) خداوند آنها را بیشتر دوست دارد

(3) چون آنها تلاش بیشتری می کنند

(4) برای اینکه آنها در خدمت متقابل یکدیگر باشند

پاسخ صحیح بین آیات 30 تا 40 سوره زخرف می باشد.

پرسش 586= خداوند چگونه و چه زمانی یک جامعه را نابود می سازد؟

(1) پس از اتمام حجت، به اموال و ثروت خوشگذران های آن جامعه توسعه می دهد تا کاملاً غرق در معصیت و گناه شوند سپس یکباره عذاب را نازل می کند

(2) وقتی ظلم به حداکثر می رسد

(3) وقتی امر به معروف و نهی از منکر نمی شود

(4) وقتی فساد همه جامعه را می پوشاند

پاسخ صحیح بین آیات 10 تا 20 سوره اسراء می باشد.

پرسش 587= کدام دروغ و تهمت سنگین است که می تواند آسمان ها را فروریزد و زمین را بشکافد و کوهها را متلاشی کند؟

(1) اینکه خدا برای خودش فرزندی را اختیار کرده است

(2) اینکه آخرت وجود ندارد

(3) اینکه خداوند بشر را به حال خود رها کرده است

4) اینکه قرآن مجید نوشته دست بشر است

پاسخ صحیح بین آیات 85 تا 95 سوره مریم می باشد.

ص: 65

پرسش 588= خداوند پس از صدور فرمان به انسان برای پرستش خودش، بلافاصله چه دستور مهم دیگری را به مردم می دهد؟

(1) اقامه نماز و دادن زکات

(2) احسان به پدر و مادر و احترام ویژه به آنان

(3) دستگیری از بینوایان

(4) امر به معروف و نهی از منکر

پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره اسراء می باشد.

پرسش 589= خداوند توفیق ایمان آوردن را به چه کسانی می دهد؟

(1) کسانی که کارهای خوب انجام دهند

(2) کسانی که ظلم نمی کنند

(3) کسانی که اهل تعقل هستند

(4) کسانی که مال حرام نمی خورند

پاسخ صحیح بین آیات 90 تا 100 سوره یونس می باشد.

پرسش 590= گروهی از مومنین هستند که با دشمنان خدا و رسول دوستی برقرار نمی کنند گرچه پدرانشان یا فرزندان و یا برادران و یا خویشاوندانشان باشند. نام این گروه چیست؟

(1) مجاهدین (2) انصارالله

(3) حزب الله (4) متقین

پاسخ صحیح بین آیات 12 تا 22 سوره مجادله می باشد.

پرسش 591= روز قیامت چند سال شمسی است؟

(1) 5000 سال

(2) 10.000 سال

(3) 50.000 سال

4) 1000 سال

پاسخ صحیح بین آیات 1 تا 10 سوره معارج می باشد.

ص: 66

پرسش 592= وسعت بهشت چقدر است؟

(1) فقط خدا می داند

(2) در آسمان چهارم قرار دارد

(3) حد و اندازه ندارد

(4) به اندازه وسعت بین زمین و آسمان است

پاسخ صحیح بین آیات 19 تا 29 سوره حدید می باشد.

پرسش 593= خداوند می فرماید: با اینکه به بشر تمام امکانات شناخت خیر و شر را دادیم اما به تکلیفش عمل نمی کند. این تکلیف چیست؟

(1) آزاد کردن برده

(2) طعام دادن به یتیم خویشاوند در روز گرسنگی و قحطی و یا مستمندی خاک نشین

(3) اقامه نماز و ادای زکات

(4) گزینه های 1 و 2

پاسخ صحیح بین آیات 10 تا 20 سوره بلد می باشد.

پرسش 594= آیا هر نیکی و یا هر بدی که به ما می رسد از طرف خداست؟

(1) بله

(2) خیر

(3) خداوند فقط نیکی به ما می دهد

(4) خداوند هر چه صلاح بداند انجام می دهد

پاسخ صحیح بین آیات 70 تا 80 سوره نساء می باشد.

پرسش 595= شرط این که خداوند درهای برکات آسمان و زمین را به روی یک جامعه باز کند چیست؟

(1) نماز بخوانند

2) زکات بدهند

3) امر به معروف و نهی از منکر کنند

4) به خدا ایمان بیاورند و از دستورات خدا سرپیچی نکنند (با تقوی باشند)

پاسخ صحیح بین آیات 90 تا 100 سوره اعراف می باشد.

ص: 67

پرسش 596= چه اعمالی از نظر خداوند پلید است که می فرماید: اینها اعمال شیطنانی است و باعث می شود انسان ها از یاد خدا و نماز دوری نمایند؟

(1) دروغگویی

(2) شراب خواری و قمار بازی

(3) رباخواری

(4) دزدی

پاسخ صحیح بین آیات 90 تا 100 سوره مائده می باشد.

پرسش 597= چگونه ممکن است صدقاتی که انسان می دهد باطل شود؟

(1) اگر ریا باشد

(2) اگر با منت و آزار باشد

(3) اگر در جمع مردم باشد

(4) اگر از مال حرام باشد

پاسخ صحیح بین آیات 260 تا 270 سوره بقره می باشد.

پرسش 598= چه کسی آدم و حوا را از بهشت بیرون کرد؟

(1) خداوند

(2) شیطان

(3) حوا باعث شد

(4) نفس اماره آدم

پاسخ صحیح بین آیات 20 تا 30 سوره اعراف می باشد.

پرسش 599= دوستی مومن با افراد یهودی یا نصاری و تکیه به آنها چه حکمی دارد؟

(1) جزء ظالمین محسوب می شود

(2) به عنوان یهودی و یا نصرانی خواهد مرد

(3) خداوند و پیامبر از او ناراضی خواهند بود

(4) جزء گناهان کبیره است

پاسخ صحیح بین آیات 50 تا 60 سوره مائده می باشد.

ص: 68

پرسش 600= آیا جادوگران می توانند بین زن و شوهرها جدایی بیندازند؟

(1) خیر، نمی توانند

(2) بله، می توانند مگر خدا نخواهد

(3) جادوگری در قدیم بوده

(4) بعضی از جادوگران می توانند

پاسخ صحیح بین آیات 100 تا 110 سوره بقره می باشد.

ص: 69

ترجمه و خلاصه تفسیر آیاتی که در این فصل بعنوان پاسخ به پرسش ها آورده شده، برگرفته از کتاب : خلاصه تفسیر المیزان و نمونه می باشد

پاسخ 401 = گزینه «2» صحیح است، آیه 13 سوره رعد

رعد، به هم دلجمد او و فرشتگان از بیمهیمش تسبیح می گویند و صاعقه ها را فروغفرو می فرستند او با آنها هر که را بخواهد، مورد اصابت قرار می دهد در حالی که آنان درباره خدا مجادله می کنند و او سخت کیفر است.*

در مورد تسبیح و حمد رارعد باید گفت هم به زبان حالقال است و هم به زبان حال: زبان قال آن استآنست که رنگرعد و سایر موجودات با نوعی شعور و ادراک که خارج از فهم ماست به تسبیح و تقدیس خدا مشغولند زبان حال آن استآنست که با تمام وجود و فوایدشان اثبات می کنند نظام هستی بسیار دقیق و حساب شده است و خالق شانخالقشان از قدرت و حکمت برخوردار است و از هر نقص و عیبی مبرااست. خدا سائقصاعقه ها را می فرستد پس به هر فرد که بخواهد به وسیله آن آسیب می رساند اما با این همه مشترکانشرکان درباره ربوبیت خدا مجادله می کنند و با بهانه هایی مانند پیروی از روش پدران، از پذیرش حق امتناع می کنند. آنها از این مطلب غافلند که خدا شدید المحال است و به معایب و بدی های آنها آگاه است و می تواند آنها را رسوا ساخته و کیفری سخت بدهد.

پاسخ 402 = گزینه «1» صحیح است، آیه 32 سوره نحل

همان کسانی که وقتی فرشتگان جانیشان را در حالیکه پاکند، می گیرند و می گویند: درود بر شما باد، به خاطر آنچه انجام می دادید به بهشت درآیید*

متقین کسانی هستند که ملانک در حالی آنها را قبض روح می کنند که پاک و از هر ظلم و آلودگی به دور هستند. فرشتگان به ایشان می گویند سلامت و امنیت و آرامش کامل برای شما باد و به پاداش آنچه کردید به بهشت درآیید. این آیه مانند 82 انعام است.

پاسخ 403= گزینه «1» صحیح است، آیات 70 و 71 سوره احزاب

ای کسانی که ایمان آورده اید! از خدا پروا دارید و سخنی درست و استوار بگویید*

اما درمان شایعه پراکنی چگونه است؟ مومن لازم است از درستی آنچه می گوید مطمئن باشد و حرفش حق و موافق واقع باشد و در عین حق بودن، مایه فساد نباشد مانند این که بی موقع گفته شود یا بد لحن باشد یا... و این وقتی است که گفتارش متکی بر تقوی باشد. تا اعمال شما را اصلاح کند و گناهانتان را بر شما ببخشد و هرکس خدا و پیامبرش را اطاعت کند قطعاً به رستگاری بزرگی نایل آمده است*

تقوی پایه اصلاح زبان و سرچشمه گفتار حق است و اگر این عادت شخص شود دیگر دروغ و سخنان فاسد نمی گوید لذا از فحشا و منکر دور گشته و اعمال او صالح می شود و بر عمر گذشته پشیمان شده و توبه می کند و خدا هم در مابقی عمر از ارتکاب زشتی های بزرگ محافظت می کند. اگر فرمود رستگاری عظیم به این جهت است که اعمال انسان پاک شده و گناهانش بخشوده می گردد

پاسخ 404= گزینه «4» صحیح است، آیه 47 سوره احزاب

و مومنان را مژده ده که برای آنان از جانب خدا بخشایشی فراوان خواهد بود*

فضل به معنای عطا کردن بدون استحقاق گیرنده است به عبارت دیگر آن مقدار از ثواب که در ازای عمل قرار نمی گیرد فضل است. مقید نبودن فضل نشان می دهد این فضل هم مربوط به دنیا و هم آخرت است

پاسخ 405= گزینه «2» صحیح است، آیه 17 سوره زمر

و کسانی که از طاغوت پرهیز کرده اند تا مبادا او را بپرستند و به سوی خدا باز گشته اند آنان را بشارت باد پس بندگانم را بشارت ده*

در مقام بشارت دادن به کسانی است که از پرستش طاغوت اجتناب کرده اند اما صرف اجتناب از طاغوت و نفی خدایان فایده ای ندارد بلکه آنچه فایده دارد

بازگشت به سوی خداست یعنی هم غیر او را نپرستد و هم خدا را بپرستد. طاغوت معنی گسترده ای دارد و هرگونه بت پرستی و هواپرستی و تسلیم در برابر حاکمان جبار و... را شامل می شود.

پاسخ 406 = گزینه «3» صحیح است، آیه 18 سوره زمر

همان کسانی که سخنان را می شنوند آنگاه از بهترین آن پیروی می کنند؛ اینانند که خدا هدایتشان کرده و اینانند که خردمندند*

ویژگی کسانی که مورد بشارت قرار گرفتند اینست که بر فطرت الهی خود باقی مانده اند زیرا انسان فطرتاً اگر زشت و زیبا را ببیند به سمت زیبایی و نیکی متمایل می شود و همین طور بین زیبا و زیباتر دومی را برمی گزیند پس در واقع می فرماید آن بندگان ویژه که مورد بشارت قرار گرفتند کسانی هستند که بر فطرت الهی خویش، طالب حق و زیبایی هستند و هر جا که باید بین حق و باطل، زیبایی و زشتی، رشد و گمراهی و... یکی را انتخاب کنند اولی را انتخاب می کنند به همین جهت هر چه بشنوند به این امید می شنوند که در آن به حقی برخورد و آنرا برگزینند. اینان افرادی هستند که خدا هدایتشان کرده و آنها را آماده پیروی از حق ساخته و همینها هستند که فقط صاحبان عقل هستند. گویی عقل نیرویی است که با آن به سوی حق راهبری می شویم و علامت داشتن عقل، پیروی از حق است و در آیه 130 بقره آمده:

عاقل کسی است که پیرو دین خداست و سفیه کسی است که پیرو دین خدا نیست

پاسخ 407 = گزینه «3» صحیح است، آیه 37 سوره زمر

و هر که را خدا هدایت کند گمراه کننده ای ندارد. مگر خدا نیست که عزیز دارای انتقام است؟*

فرمود هر کسی را خدا گمراه سازد تا ابد هدایتی نمی یابد حالا می فرماید: کسی را که خدا هدایت کند تلاش هیچ گمراه کننده ای به او آسیبی نمی رساند و خدا هرگز اجازه نمی دهد که او به آرزوهای شیطانی اش برسد. عزت و انتقام داشتن خدا

ص: 75

اقتضا می کند از کسی که بر کفر اصرار می ورزد، انتقام بگیرد یعنی او را گمراه سازد و کسی در این کار مانع خدا نخواهد شد چون او عزیز و مغلوب نشدنی است. البته عکس قضیه هم درست است یعنی اگر کسی به پاداش تقوی و احسانش هدایت شود دیگر احدی نمی تواند او را گمراه سازد چون اراده خدا غالب بر همه چیزست و از هر که بخواهد انتقام می گیرد. اما چگونه هدایت و ضلالت به دست خداست و آیا این جبر نیست؟ هدایت در لغت به معنی راهنمایی توأم با لطف و دقت است که دو شعبه دارد اول شناساندن راه رسیدن به مقصد و دوم بردن و رساندن به مقصد و طبعاً نقطه مقابل این معنا اضلال است. آیات متعددی که هدایت و ضلالت را به خدا نسبت می دهد به این صورت تفسیر می شوند که در مرحله اول خدا بر اساس هدایت تشریحی و از طریق تعالیم اسلامی عموم مردم را به راهی که آنها را به مقصد نهایی می رساند، آشنا می سازد و سپس به گروهی از این مردم که این هدایت را می پذیرند و صاحب اوصافی می شوند عنایت بیشتری نشان می دهد و دستشان را می گیرد تا به مقصد نهایی برسند پس ضلالت و هدایت خدا بی حساب و بی دلیل نیست و هیچ سازگاری هم با عقیده جبریون ندارد.

پاسخ 408= گزینه «2» صحیح است، آیات 1 تا 11 سوره مومنون

به راستی که مومنان رستگار شدند*

ایمان به معنای تصدیق چیزی و التزام عملی به لوازم آنست پس ایمان فقط علم نیست مگر آنکه به لوازم آن چیزی که به آن علم پیدا کردیم، ملتزم شویم یعنی به دنبالش پیروی عملی باشد. چنین ایمانی انسان را به فلاح می رساند و فلاح یعنی رسیدن به سعادت دنیوی و اخروی. معنای دیگر این عبارت آنست که کافران با وجود داشتن امکانات و تجهیزات و رفاه بیشتر هرگز به پیروزی و سعادت نایل نمی شوند.

همان کسانی که در نمازشان فروتنند*

خشوع، تاثیری است که به فرد مقهور و مغلوب دست می دهد به طوری که توجه اش از همه جای دیگر قطع می شود. پس ایمانی که انسان را به فلاح می رساند خشوعی

به او می دهد که وقتی به نماز می ایستند چنان متوجه عظمت و کبریایی خدا می شود و چنان در ذلت و خواری خود غرق می گردد که دلش از هر چیز دیگری که او را از خدایش باز می دارد، کنده می شود. مهم است که خواندن نماز را نشانه ایمان نمی داند بلکه خشوع در نماز را نشانه ایمان می داند

و همان کسانی که از کار و سخن بیهوده روی گردانند*

لغو آن عملی است که به انسان سود اخروی نمی دهد مانند خوردن که اگر برای اطاعت و عبادت خدا نباشد عمل لغو است. پس ایمان واقعی آن است که انسان فقط به زندگی آخرت مشغول باشد و کارهای دنیایی اش را نیز برای آخرت انجام دهد یعنی نفس خود را بزرگتر از آن بداند که به کارهای پست اشتغال ورزد. جالب است نفرمود "به کلی لغو را ترک می کنند" بلکه فرمود "از آن اعراض می کنند" تا بفهماند انسان هر چقدر با ایمان باشد باز در معرض خطا و لغزش است و البته خدا لغزش های صغیره را به شرطی که از گناهان کبیره اجتناب شود، می بخشد

و آنان که زکات می پردازند*

دادن زکات از اموریست که ایمان به خدا اقتضای آن را دارد چون انسان به کمال سعادت خود نمی رسد مگر آنکه در اجتماع زندگی کند، اجتماعی که در آن هر ذیحقی به حقش برسد و همه مردم از مزایا و نعمات زندگی برخوردار شوند. و اتفاق به فقرا و مساکین از بزرگترین و قویترین عوامل برای رسیدن به این هدف است

کسانی که پاکدامنی می ورزند*

چهارمین اقتضایی که ایمان دارد غفت و به طور کلی پرهیز از هرگونه آلودگی جنسی است

مگر در مورد همسرانشان یا کنیزانی که به دست آورده اند که در این صورت بر آنان نکوهشی نیست*

مومنین تنها با همسران و کنیزان شان آمیزش دارند که در بهره گیری از آنها ملامت نمی شوند.

پس هر کس از این فراتر رود اینانند که تجاوز کارند*

وقتی معلوم شد مومن باید بکلی فروج خود را حفظ کند مگر از همسران و کنیزان پس هرکس غیر از این عمل کند از حدود خدا تجاوز کرده و نوع بشری را به فساد می کشاند

کسانی که در برابر امانتهایشان و پیمانهایشان رعایتگر هستند*

آنچه مسلم است این است که مراعات امانت و پیمانها از مهمترین علل استحکام نظام اجتماعی بشر است و بدون آن ها کار جامعه به هرج و مرج کشیده می شود به همین دلیل حتی جوامع غیر مذهبی نیز از خیانت در امانت و نقض عهدها پرهیز می کنند. امانت مفهوم وسیعی دارد و به هر چیزی که به کسی سپرده شود امانت گفته می شود مانند مال، اسرار، تکالیف الهی که به بشر سپرده شده، اعضا و جوارح انسان و نیز هر نعمت و مالی که به آدمی داده می شود. همینطور عهد نیز از نظر قرآن علاوه بر نذر و سوگند، به پذیرش توحید نیز اطلاق شده است.

و کسانی که بر نماز خویش مواظبت دارند*

نشانه دیگر ایمان این است که مومنین مراقبند تا یکی از نمازهایشان فوت نشود و یا آداب و شرایط نماز از نظر دقت قرائت و زمان و مکان آن صحیح باشد

اینانند که وارثانند*

همان ها که فردوس را به ارث می برند و در آنجا جاودانه اند*

آن اوصاف مومنین اگر دائمی و مستمر باشد، جایگاهی را در بهشت برای آنها مهیا می کند که عالی تر از جایگاه سایر بهشتیان است. در حدیثی از رسول (ص) آمده که برای هر انسانی در بهشت منزلی و در آتش منزلی است و چون فردی بمیرد و اهل آتش باشد، سهم او را از بهشت، اهل بهشت به ارث می برند.

پاسخ 409 = گزینه «3» صحیح است، آیه 69 سوره نساء

و کسانی که از خدا و پیامبر اطاعت کنند در زمره کسانی خواهند بود که خدا ایشان را گرامی داشته یعنی با پیامبران و راستان و شهیدان و شایستگانند و آنان چه نیکورفیقانی هستند*

ص: 78

کسانی که خدا و پیامبرش را اطاعت کنند به چهار طائفه محلق می شوند بدون آنکه از ایشان بشوند 1- انبیا که نخستین گام را برای هدایت و دعوت مردم به صراط مستقیم برمی داشتند 2- صدیقین که در گفتار و در اعمال فقط حق می گویند و عمل می کنند 3- شهدا که گواهان و ناظران اعمال مردم هستند و به احتمال ضعیفتر همانهایی هستند که در میدان جهاد شهید شدند 4- صالحین که با انجام کارهای سازنده به مقامات برجسته نایل شدند و صلاحیت نعمت خدا را پیدا کردند. شاید بتوان گفت که برای ساختن یک جامعه سالم ابتدا باید رهبران حق وارد میدان شوند و سپس مبلغان صدیق کهقول و فعلشان هماهنگ است و به دنبال آنها افرادی باشند که برای رفع عناصر مزاحم آماده جانبازی باشند و سرانجام محصول همه این تلاش ها پرورش انسان هایی صالح است که پیرو عوامل خدا و عامل به کارهای شایسته می باشند. از آیه می توان به اهمیت دوست پی برد زیرا حتی در آخرت هم به عنوان یک نعمت بزرگ مطرح است

پاسخ 410= گزینه «2» صحیح است، آیه 63 سوره فرقان

و بندگان رحمان کسانی اند که روی زمین فروتنانه راه می روند و چون نادانان ایشان را مخاطب سازند، می گویند: سلام*

بعد از آنکه به استکبار کفار و اهانت آنها نسبت به اسم رحمان اشاره شد حالا به رفتار "عبادالرحمان" با مومنین می پردازد: بندگان رحمان موقع راه رفتن با تواضع و تذلل راه می روند و در معاشرت با مردم از هر غروری به دورند چون طبق رسم بندگی نسبت به رحمان استکبار نمی ورزند و خود را خاشع و خاضع نسبت به او می دانند در نتیجه در برابر مومنین نیز متواضعند در حالی که در مقابل دشمنان خدا اصلا اظهار خضوع و ذلت نمی کنند. آنها وقتی از جاهلان حرکات زشتی ملاحظه می کنند یا سخن زشتی می شنوند، پاسخی سالم می دهند، پاسخی خالی از لغو و گناه یعنی با جهل جاهلان، جاهلانه برخورد نمی کنند بلکه با بی اعتنائی توأم با بزرگواری از کنار آنها می گذرند بدون هیچ ضعف یا ترسویی و این عکس العمل از کسانی سر می زند که حلیم و صبورند و رسم بندگی رحمان را به جا می آورند.

خدا دوست ندارد با سخنان خود بدی ها را آشکار کنید مگر از سوی کسی که به او ستم شده باشد و خدا شنوای داناست*

همانطور که خدای مهربان پوشاننده عیوب است دوست دارد افراد بشر نیز عیوب یکدیگر را فاش نکنند و آبروی یکدیگر را نبرند. تمام انسان ها دارای عیوبی هستند که اگر بر ملا گردد یک روح بدبینی عجیب بر سراسر جامعه سایه می افکند بنحوی که همکاری و تعاون را مشکل ساخته و استحکام جامعه را از بین می برد. استثنا در جایی است که یک مظلوم بخواهد ظلم های مربوط به کسی را که به او ستم کرده، بیان کند. البته آیه این اجازه را نمی دهد که مظلوم هر چه خواست بگوید و چیزهایی را که در ظالم نیست یا مربوط به ظلم او نمی شود، بیان نماید چون خدا شنوا و داناست. البته فاش کردن بدی یکدیگر شامل هرگونه بدگویی مانند شکایت، نفرین، مذمت، یا غیبت می شود. پاسخ 412 = گزینه «3» صحیح است، آیات 30 و 31 سوره فصلت

در حقیقت کسانی که گفتند: پروردگار ما خداست سپس ایستادگی کردند، فرشتگان بر آنان نازل شوند و می گویند: هان، نترسید و غمگین نباشید و به بهشتی که وعده یافته بودید شاد باشید*

از آینده ای که در انتظار مومنین است خبر می دهد همانها که می گویند پروردگار ما الله است و سپس بر این گفته خویش می ایستند و کمترین انحرافی پیدا نمی کنند. ملائک بر آنها نازل می شوند که از عذاب یا محروم شدن از بهشت نترسید و از آثار گناهانی که به خاطر سهل انگاری مرتکب شدید، غمگین نباشید چون خدا شما را آمرزیده است.

در زندگی دنیا و در آخرت دوستانان مائیم و هر چه دلهایتان بخواهد در بهشت برای شماست و هر چه خواستار باشید در آنجا خواهید داشت*

پاسخ 413=گزینه (4) صحیح است، آیه 31 سوره آل عمران

بگو: اگر خدا را دوست دارید از من پیروی کنید تا خدا نیز دوستتان بدارد و گناهان شما را بر شما ببخشد و خدا آمرزنده مهربان است*

خدا بنده اش را به اخلاص در دین و اجتناب از شرک دعوت می کند و چون اخلاص در دین کامل نمی شود مگر با دلبستگی و محبت به خدا لذا آیه متذکر حب الهی می شود. البته خدا هر محبتی را لایق خود نمی داند فقط محبتی را سزاوار خود می داند که مبتنی بر اسلام یعنی همان دینی که تمام انبیاء منادی آن بودند، باشد. برای همین فرمود اگر میخواهید خدا را دوست داشته باشید باید از شریعتی که پیامبر (ص) آورده پیروی کنید. در این صورت بزرگترین بشارت را به شما می دهم و آن اینکه خدا نیز شما را دوست خواهد داشت. آیه این مطلب را نیز می فهماند که دوست داشتن خدا با دوستی کفار اصلاً سازگار نیست و تنها با پیروی از رسولش می سازد. همانطور که نتیجه دوست داشتن خدا، اخلاص و تقرب یافتن به درگاهش می شود نتیجه محبت خدا به بنده نیز این می شود که حجاب هایی را که به واسطه گناهان بین خود و خدا درست کرده از بین می برد و به دنبال آن رحمت و کرامات دیگری به بنده اش اضافه می کند

پاسخ 414=گزینه (2) صحیح است، آیه 8 سوره مائده

ای کسانی که ایمان آورده اید! همواره برای خدا به پا خیزید و از روی عدالت گواهی دهید و دشمنی شما با بعضی از مردم شما را و ندارد که بی عدالتی کنید، عدالت کنید که آن به تقوی نزدیک تر است و از خدا پروا کنید که خدا به آنچه می کنید آگاه است*

آیه شبیه آیه 135 نساء است لیکن در آنجا انحراف از عدالت به خاطر پیوند خویشی و محبت به یکدیگر بود اما اینجا انحراف از عدالت به واسطه کینه است. اگر در جستجوی تقوی هستید بدانید به وسیله رعایت عدالت می توانید به تقوی دست یابید چون عدالت به تقوی نزدیک تر است. و البته باید در جستجوی تقوی باشید چون خدا از جزئیات آنچه انجام می دهید با خبر است. در اهمیت عدالت

ص: 81

همین بس که بقای نظام هستی و اجتماعات انسانی فقط در پرتو این اصل امکانپذیر است.

پاسخ 415= گزینه «3» صحیح است، آیه 132 سوره آل عمران

و از خدا و پیامبر اطاعت کنید باشد مشمول رحمتش شوید*

تهدید رباخواران را با تشویق مطیعان تکمیل می کند.

پاسخ 416= گزینه «4» صحیح است، آیه 25 سوره رعد

و کسانی که پیمان الهی را پس از بستنش می شکنند، و هرچه خدا به پیوستن آن فرمان داده می گسلند و در زمین فساد می کنند، اینانند که لعنت و بد فرجامی دارند*

در مقابل صفات نه گانه مومنین، سه صفت برای غیر مومنین ذکر می فرماید: عهد الهی را پس از محکم کردن می شکنند و پیوندهایی را که خدا به برقراری آنها امر کرده، قطع می کنند و در روی زمین فساد می نمایند. از مقابله این صفات و صفات مومنین بدست می آید که اعمال صالحی مانند انفاق و نماز و صبر سبب اصلاح زمین و آبادانی آن می شود. آبادانی که به سعادت نوع انسان و رشد مجتمع بشری منتهی می گردد.

پاسخ 417= گزینه «3» صحیح است، آیه 44 سوره اسراء

آسمانهای هفتگانه و زمین و هر که در آنهاست برای او تسبیح می گویند و هیچ چیز نیست مگر آنکه در حال حمد، او را تسبیح می گوید ولی شما تسبیح آنان را در نمی یابید؛ به راستی او بردبار آمرزنده است*

خدا از آنچه مشرکین می گویند، پاک و برتر است، بسیار برتر و بزرگ تر، اگر چنانچه با خدا شریک دیگری وجود می داشت، ملک و سلطنت او همواره در معرض نزاع و هجوم بود اما چون آسمانها و زمین و هر آنچه در آنهاست، همگی خدا را تسبیح و حمد می کنند و در برابر او خضوع می کنند، اثبات می کند که فقط یک رب و

مالک وجود دارد و آن هم "الله" است گرچه شما تسبیح آنها را نمی فهمید اما واقعاً هر موجودی به حمد و ستایش خدای واحد مشغول است. او "حلیم و غفور" است پس بخاطر حلمش در مجازات مشرکان عجله نمی کند و به آنها مهلت می دهد تا توبه کنند و بخاطر غفرانش آنها را می آمرزد. اما حقیقت تسبیح عمومی موجودات چیست؟ بعضی معتقدند این تسبیح به زبان حال است و همانطور که یک تابلوی زیبا گواهی به مهارت و ذوق نقاشش می دهد، عالم هستی نیز گواهی به خالق می دهد که منزه از هر نقصی است (تسبیح) و صاحب کمالاتی مانند علم و حکمت و قدرت و... است (حمد). اما بعضی دیگر اعتقاد دارند که این تسبیح به زبان قال است یعنی همه موجودات از روی قصد و اراده، و براساس نوعی شعور، حمد و تسبیح خدا را می گویند چون از کلام خدا بر می آید که هر جا خلقت و حیات راه یافته، علم نیز رخنه کرده و هریک از موجودات به مقدار سهمی که از حیات و وجود دارند، بهره ای هم از علم و شعور دارند. از آیات 11 و 21 حم سجده معلوم می شود که تمام موجودات مرحله ای از شعور را دارند و بر اساس همان درک خدا را حمد و تسبیح می کنند منتهی ما قادر به درک حمد و زبان تسبیح آنها نیستیم. اما فرق حمد و تسبیح چیست؟ هر موجودی هر سهمی از نقص و حاجت دارد و هم بهره ای از کمال و غنا. حال اگر بر اساس شعورش به نقص خود اعتراف کند و از روی علم، خدا را از هر نقصی دور ببیند، این تسبیح است در حالی که اگر متوجه کمالات خود شود و تمام اوصاف جمیل و کمالات را منحصر در خدا ببیند این حمد است.

پاسخ 418= گزینه «3» صحیح است، آیه 135 سوره آل عمران

و آنها وقتی کار ناشایستی کردند یا بر خویشان ظلم نمودند خدا را یاد می کنند و برای گناهانشان آمرزش می خواهند و چه کسی جز خدا گناهان را می آمرزد و آنان که آگاهانه بر کارهایی که کرده اند اصرار نمی کنند*

صفت دیگر متقین این است که وقتی عمل زشت مرتکب می شوند یا با انجام گناهان صغیره و کبیره بر خود ستم می کنند بلافاصله به یاد خدا می افتند و طلب آمرزش کرده و از صمیم قلب بسوی او بازگشت می کنند. خدا نیز می فرماید: جز او

هیچ کس نمی تواند گناهان را ببخشد و به این ترتیب سعی می کند این حالت را در انسان بیدار سازد که همان طور که در سختی و بلا به دنبال پناهگاهی است، به هنگام ارتکاب گناه نیز اینچنین باشد و بداند که جز خدا کسی نیست تا انسان را از عواقب سخت گناهان پناه دهد. بعلاوه معلوم می شود اولاً انسان تا وقتی به یاد خداست مرتکب گناه نمی شود و بمحض فراموش کردن او رو به گناه می آورد ثانياً شرط اساسی استغفار اینست که واقعا و از صمیم دل به سوی خدا برگردد نه آنکه کلمه "استغفرالله" لقلقه زبانش باشد. صفت دیگر متقین اینست که هرگز آگاهانه بر گناه اصرار نمی کنند چون تکرار و اصرار آگاهانه گناهان حالتی را در روح انسان بوجود می آورد که مقام خدا و اوامر او در نظرش سبک می شود در نتیجه به یاد آوردن خدا نیز دیگر اثری ندارد البته اگر بتواند خدا را به یاد آورد.

پاسخ 419= گزینه «3» صحیح است، آیه 69 سوره عنکبوت

و کسانی که در راه ما کوشیده اند یقیناً به راههای خود هدایتشان می کنیم و در حقیقت، خدا با نیکوکاران است*

گرچه ممکن است راه خدا با مشکلات توأم باشد اما یک قاعده وجود دارد و آن اینکه هرکس هرگونه تلاش و جهادی را فقط برای خدا انجام دهد، مشمول هدایت و حمایت الهی خواهد شد و از عنایت ویژه پروردگار بهره خواهد برد. این جهاد هم مبارزه با نفس و موانع درونی را شامل می شود و هم مبارزه با دشمنان و موانع بیرونی را در بر می گیرد. پس شرط حمایت و هدایت خدا و رسیدن به هدف دو چیز است یکی جهاد و دیگری اخلاص.

پاسخ 420= گزینه «1» صحیح است، آیه 77 سوره آل عمران

کسانی که عهد الهی و سوگندهای خود را به بهای ناچیز می فروشند، اینانند که در آخرت بهره ای ندارند و خدا در روز قیامت با آنان سخن نمی گوید و به نظر رحمت بسویشان نمی نگرد و پاکشان نمی کند و عذاب دردناکی دارند*

آنهایی که پیمان خود با خدا و نیز سوگند هایشان را در ازای درآمدهای ناچیز مادی

زیر پا می گذارند گرفتار چند مجازات می شوند 1- از مواهب بی پایان عالم آخرت بهره ای نخواهند برد زیرا آنها به میل خود بهره دنیوی را ترجیح دادند 2- اگر خدا در آخرت با مومنان سخن می گوید با اینها هیچ حرفی نمی زند 3- در قیامت خدا هیچ نظر لطفی به آنها نخواهد کرد 4- آنها را از آلودگی گناهانشان پاک نمی کند 5- سرانجام عذاب دردناکی برای آنها خواهد بود. بر عکس اگر کسی آخرت را به جای دنیا ترجیح دهد ابتدا مشمول یک سلسله مواهب معنوی می شود سپس خدا با او سخن می گوید و وقتی نزدیک تر شد به او با نظر رحمت نگاه می کند و با نزدیکی بیشتر آثار گناهانش را پاک می سازد و سرانجام او را از عذاب دردناک می رهاند. نتیجه می شود در ازای یک لحظه نافرمانی خدا، هرچقدر هم مزایای دنیوی نصیب انسان شود باز ناچیز و اندک است.

پاسخ 421= گزینه «1» صحیح است، آیه 183 سوره بقره

ای کسانی که ایمان آورده اید، روزه بر شما مقرر شده همانگونه که بر کسانی که پیش از شما بودند مقرر شده بود، باشد که پرهیزگاری کنید*

احکامی مانند قصاص و وصیت چون موافق طبع آدمی هستند لذا قرآن در بیان آنها زمینه چینی نکرد اما حکمی مثل روزه که لازمه اش محروم ماندن از چیزهایی است که مورد علاقه نفس است و طبع آدمی این محرومیت را نمی پسندد، محتاج زمینه چینی است. از یک طرف با خطاب "ای ایمان آورده ها" و از طرف دیگر با بیان اینکه روز اختصاص به شما ندارد، مسلمانان را آماده پذیرش روزه می کند. اما حکمت اصلی روزه متقی شدن، می باشد و سایر آثار بدنی و اجتماعی و اقتصادی همه فرع بر تقوی و برای رسیدن به آنست. هر کس بخواهد با عالم قدس ارتباط پیدا کند و به کمال برسد اول باید نفسش را کنترل کند و این همان تقوی است که با روزه بدست می آید چون خودداری از شهوت های مشروع سبب تقویت اراده در روی گرداندن از شهوت های نامشروع می شود

پاسخ 422= گزینه «2» صحیح است، آیه 62 سوره مومنون

و هیچ کس را جز به قدر توانش تکلیف نمی کنیم و نزد ما کتابی است که به حق

سخن می گوید و آنان مورد ستم قرار نخواهند گرفت*

برای تحریک مردم به سوی آن صفات و نیز برای دفع این توهم که رسیدن به آن اوصاف کار طاقت فرسایی است، دو مطلب را بیان می کند
1- هیچ کس را جز به مقدار توانایی و عقلش تکلیف نمی کنیم 2- سپس مومنین را دلخوش می کند که عملشان ضایع نمی شود لذا
اجرشان هدر نمی رود زیرا تمام اعمال صالحه در کتابی نزد ما محفوظ می ماند و در نتیجه آنچه این کتاب بیان می کند حق است و خالی
از تحریف و نقصان و زیاده می باشد پس هیچ ظلمی به مومنین نمی شود و هیچ اجری از ایشان فراموش نمی گردد

پاسخ 423= گزینه «2» صحیح است، آیه 25 سوره نحل

تا در روز قیامت بار گناهان خود را تمام بردارند و نیز بخشی از بار گناهان کسانی را که از روی جهل گمراهشان می کنند، آگاه باشید، چه
بد باری را می کشند!*

مشرکین مستکبر از این رو به قرآن می گفتند "اساطیر الاولین" تا پیروانشان گمراه شوند اما خود آنها گمراه بودند و باید روز قیامت، هم بار
گناهان خود را به دوش بکشند و هم قسمتی از بار گناهان افرادی را که از روی جهل گمراهشان می کنند، سپس خدا در توبیخ و تقبیح هردو
گروه می فرماید: بدانید بد باری برمی دارند! البته پیروان گمراه، همه بار گناه خود را خواهند کشید و کفار گمراه کننده تنها آن قسمتی از بار
اینها را به دوش می کشند که خود سبب آن گناه شده اند در این صورت یک عمل گناه هم برای کننده گناه مجسم می شود و سبب عذاب
او می گردد و هم برای فرمان دهنده و یا مباشر به آن عمل مجسم می شود و موجب عذابش می گردد. پس هر عمل بد فقط یک عذاب
بیشتر ندارد منتهی چون این عمل توسط چند نفر انجام شده لذا عذابش نیز به همان عده می رسد. تعبیر "از روی جهل" به این معناست که
پیروان بدون مطالبه دلیل از گفته های رهبرانیشان که می گفتند "اساطیر الاولین" پیروی می کردند.

پاسخ 424= گزینه «3» صحیح است، آیه 14 سوره رعد

دعوت حق برای اوست و کسانی که به جای او می خوانند هیچ جوابی به آنان

نمی دهند مگر مانند کسی که دو دستش را بسوی آب بگشاید تا به دهانش برسد در حالی که به او نخواهد رسید و دعای کافران جز در بیراهه نیست*

دعا و دعوت حق منحصرأ از آن خداست چون هر وقت او را بخوانیم می شنود و اجابت می کند در حالی که هر کس دیگر را غیر از خدا بخوانید هرگز پاسخ نمی دهد چون نه علم دارد و نه قدرت و مالک هیچ نفع و ضرری حتی نفع و ضرر خود نیست تا دعاها را مستجاب کند. در اینجا خدا برای نشان دادن دعای باطل از یک مثال استفاده می کند: آنکه غیر خدا را می خواند مانند کسی است که در کنار آبی که سطح آن از دسترس او دور است، نشسته و دو کف دستش را باز کرده و بدون آنکه با آب تماس پیدا کند آنرا به دهانش نزدیک می سازد به امید اینکه آب به دهان او برسد و البته هرگز نمی رسد. دعای باطل نیز ظاهرش مانند دعای حق است اما هیچ محتوا و معنایی ندارد و به مقصود نمی رسد مانند حرکات آن شخص که فقط حرکات رفع تشنگی را تقلید می کند بدون آنکه آبی بنوشد. در آخر برای تاکید می فرماید: درخواست کافران از خدایان دروغین مانند این است که دعا راهش را گم کرده باشد و به مطلوب نرسد. یعنی کسی که غیر خدا را می خواند در واقع با دعایش به هدف خود نمی رسد مانند تیری که هیچ وقت به هدف نمی خورد.

پاسخ 425= گزینه «3» صحیح است، آیات 91 و 92 سوره حجر

همانان که قرآن را جزء جزء کردند*

اینها طایفه ای از قریش بودند که قرآن را پاره پاره و قسمت قسمت کرده و در ایام حج با هر پاره اش بر سر جاده و کوچه ای از مکه ایستاده و می گفتند: این قرآن سحر است و پیامبر ساحر است و دیگری می گفت: این شعر است و پیامبر شاعر و... آنها مقتسمین بودند چون هم قرآن را و هم راه های ورودی به مکه را قسمت قسمت کردند تا نگذارند مردم نزد پیامبر بروند بلکه نور قرآن خاموش شود اما خدا عذابش را بر آنها فرستاد و هلاکشان کرد

پس سوگند به پروردگارت که از همه آنان خواهیم پرسید*

پاسخ 426 = گزینه «3» صحیح است، آیه 26 سوره اسراء

و حق خویشان را به آنان بده و مستمند و در راه مانده را دستگیری کن و تبتذیر نکن*

مبذر کسی است که مال را می پاشد و ضایع می کند پس تبتذیر مخصوص مواردی است که انسان اموال خود را ریخت و پاش می کند به عبارت دیگر تبتذیر آنست که مال در غیر موردش مصرف شود هرچند کم باشد و اگر به جا مصرف شود تبتذیر نیست، هر چند زیاد باشد. نهی از تبتذیر پس از دستور به ادای حق خویشان و مستمندان و در راه ماندگان آمده چون ممکن است انسان تحت تاثیر عواطف فامیلی و نوع دوستی بیش از استحقاق آنها به ایشان انفاق کند.

پاسخ 427 = گزینه «3» صحیح است، آیه 39 سوره اسراء

این از آن حکمت هاست که پروردگارت بر تو وحی کرده و با خدا، خدایی دیگر قرار نده که سرانجام ملامت زده و مطرود از درگاه و رحمت خدا به جهنم انداخته می شوی*

تکالیفی که بیان شد از سوی پروردگارت و از منبع حکمت به تو وحی شد. یعنی همه مبتنی بر مصالحی بوده آنچنان که خود انسان هم می تواند با ترازوی عقل، زشتی شرک و قتل، آزار والدین، زنا، تکبر، ظلم به یتیم را درک کند. همانطور که بیان این احکام با ذکر توحید و تحریم شرک آغاز شد، مجدداً آنها را با بیان توحید و تحریم شرک به پایان می برد تا بفهماند که همه واجبات و محرمات بر اساس توحید معنا می یابد و همه انحرافات از شرک ناشی می گردد.

پاسخ 428 = گزینه «3» صحیح است، آیه 97 سوره نحل

هر کس از مرد یا زن که کار نیک کند و مومن باشد به زندگانی پاک زنده اش می داریم و یقیناً به هر عملش بهترین پاداش را می دهیم*

هرکس که عمل صالح کند، چه زن و چه مرد، به شرطی که عملش از روی ایمان باشد، در این دنیا به او حیات طیبه می بخشیم و در آخرت نیز به هر عملش بهترین پاداش را می دهیم. یعنی عمل صالح از کسی که مومن نیست پذیرفته نمی شود

چون آن اثری که باید در عمل صالح مترتب باشد، دیگر مترتب نمی شود. منظور از حیات طیبه زندگی ای است که در آن از ظلم و دشمنی و ذلت و نگرانی و کینه و... خبری نیست زیرا کسی که دلش متعلق به خدا شد از علم و قدرت و عزت و رحمت و... الهی بهره مند می گردد و آنوقت اشیاء و اتفاقات را همان طور که هستند می بینند و به خوبی حق را از باطل تشخیص می دهد. با چنین بصیرتی دیگر جایی برای کینه و حسادت و حرص و... و هر عامل دیگری که زندگی ها را تباه می کند، باقی نمی ماند

پاسخ 429= گزینه «4» صحیح است، آیه 44 سوره انعام

پس چون آنچه را که بدان پند داده شده بودند فراموش کردند، در های نعمت را بر آنان گشودیم تا هنگامی که به آنچه داده شده بودند شاد گردیدند؛ ناگهان گریبان آنها را گرفتیم و یکباره نومید شدند*

وقتی سختگیری و گوشمالی ها در آنها موثر نیفتاد از راه دیگری وارد شدیم و سنت استدرج را به کار گرفتیم یعنی در های نعمت مثل مال، فرزند، سلامتی، امنیت، طول عمر را به روی آنها گشودیم. دادن این همه نعمت دو خاصیت داشت 1- ابراز محبتی بود تا شاید بیدار شده و متوجه نعمت دهنده شوند 2- اگر بیدار نمی شدند آن وقت کاملاً مشغول به دنیا شده و از خدا و آخرت و مرگ غافل می ماندند آنگاه به طور ناگهانی عذاب می شدند و وقتی به خود می آمدند که کار از کار گذشته بود و هیچ امیدی به نجاتشان نبود. بدیهی است وقتی به طور ناگهانی آن همه نعمت را از دست می دهند عذابشان سخت تر خواهد بود بر خلاف موقعی که به تدریج نعمت ها از آنها گرفته می شود

پاسخ 430= گزینه «4» صحیح است، آیه 38 سوره انعام

و هیچ جنبنده ای در زمین نیست و نه هیچ پرنده ای که با دو بال خود پرواز می کند مگر آنکه آنها نیز امت هایی مانند شما هستند، ما هیچ چیزی را در کتاب فروگذار نکرده ایم سپس همه به سوی پروردگارشان محشور می شوند*

معلوم می شود حیوانات همان صفاتی را دارند که انسان دارد و به خاطر آن صفات

محشور می شود یعنی شعور، اراده و قدرت انتخاب که باعث می شود خوب و بد را بشناسد و به دو گروه عادل و ظالم تقسیم شوند. نگاهی به زندگی حیوانات نیز به خوبی این مطلب را روشن می کند مثلاً می بینیم دو اسب از حیث خلق و خوب چقدر با هم تفاوت دارند. البته قطعاً شعور و اختیار آنها به اندازه انسان نیست ولی به هر حال حدی از آن را دارند که موجب محشور شدنشان می شود و طبق اعمالشان پاداش و کیفر می گیرند. ضمیر "هم" در "ربهم" که برای صاحبان شعور به کار می رود موید این مطلب است. اما مراد از کتاب یا قرآن است یعنی هر آنچه لازمه سعادت واقعی انسان است در قرآن آمده یا منظور عالم هستی است یعنی هر چیزی که لازمه رساندن موجودات به کمالشان است در عالم هستی وجود دارد و شاید منظور هر دو باشد

پاسخ 431=گزینه «2» صحیح است، آیه 37 سوره انفال

تا خدا، ناپاک را از پاک جدا کند و ناپاک ها را روی یکدیگر نهد و همه را متراکم کند آنگاه در جهنم قرار دهد. اینان همان زیانکارانند*

کفار نمی توانند نور خدا را خاموش کنند چون سنت خدا اینست که در این عالم خیر و شر یا پاک و ناپاک را از هم جدا و حق را جلوه گر سازد آنوقت ناپاک ها را روی هم قرار داده و وقتی اجتماع متراکمی از شر و ناپاکی تشکیل یافت آن را در جهنم قرار دهد چون غایت قافله ناپاک ها جهنم است همان طور که غایت پاکی بهشت است، آن دسته همگی زیانکار بوده چون از سرمایه های خدادادی به غلط استفاده کردند و این دسته همگی سود برده و رستگارند.

پاسخ 432=گزینه «4» صحیح است، آیه 68 سوره انعام

و چون کسانی را که در آیات ما به باطل وارد می شوند دیدی از آنان رو بگردان تا به سخن دیگری جز آن پردازند و اگر شیطان تو را به فراموشی انداخت، بعد از آنکه به یاد آوردی با قوم ستمکار ننشین*

وقتی افرادی آیات ما را استهزاء می کنند از آنها رو بگردان یعنی در عملشان شرکت

نکن تا با مشاهده این بی‌اعتنایی به سخنان دیگری پردازند. اگر دیدی که به بحث دیگری پرداختند می‌توانی به حلقه آنان درآیی. عدم حضور در این مجالس به اندازه‌ای اهمیت دارد که اگر شیطان تو را به فراموشی افکند و سهواً با این افراد همنشین شدی به محض توجه نمی‌توانی همچنان در مجلس بنشین بلکه باید فوراً از مجلس آنها بیرون بروی و با ستمکاران نشینی. معلوم می‌شود هم استهزاء آیات خدا ظلم است و هم همنشینی با این افراد. باید دانست چون فراموش کردن فرامین الهی توسط معصوم (ع)، مانند مخالفت عملی، موجب گمراهی دیگران می‌شود و سایرین به عمل آنها استدلال و اقتدا می‌کنند لذا گرچه سخن متوجه پیامبر است اما در واقع منظور همه مومنان می‌باشد.

پاسخ 433= گزینه «4» صحیح است، آیه 8 سوره انسان

و خوراک را با وجود علاقه و نیاز به بینوا و یتیم و اسیر اطعام می‌کنند*

این آیات داستان مردمی از مومنین را که قرآن آنها را ابرار خوانده بیان می‌کند و اصلاً سبب نزول این آیات مربوط به بیماری امام حسن (ع) و امام حسین (ع) و نذر والدین گرامی آنها و قصه سه روز روزه گرفتن می‌باشد. آنها غذای خود را در وقت افطار و در شرایطی که نیاز شدید به آن داشتند از روی ایثار به افراد نیازمند (مسکین، یتیم و اسیر) می‌دهند

پاسخ 434= گزینه «3» صحیح است، آیه 8 سوره اعراف

و در آن روز وزن، حق است آنگاه کسانی که موازینشان سنگین باشد آنان رستگارند*

میزان سنجش اعمال در آنروز حق است در نتیجه هر قدر عملی مشتمل بر حق باشد به همان اندازه دارای ارزش و سنگینی است و اگر باطل محض باشد هیچ وزنی ندارد. پس کسی که اعمالش سنگین باشد یعنی اهل حق باشد پس رستگار می‌شود پاسخ 435= گزینه «2» صحیح است، آیات 40 و 41 سوره نازعات

و اما کسی که در مقام پروردگارش هراسید و نفس خود را از هوس بازداشت*

پس جایگاه او همان بهشت است*

گروه اول اهل طغیانند و از مقام پروردگارشان نمی ترسند لذا مطابق اراده او عمل نمی کنند بلکه پیروی هوای نفس و دلپسته زینت حیات دنیایند اما گروه دوم از مقام پروردگار ترسند و نسبت به او خاضع و خاشعند پس از دنیا پرستی و هوی پرستی پرهیز می کنند. اینکه فرمود نفس را از هوس نهی می کند و فرمود پیروی نفس را ترک می کند برای اینست که نشان دهد انسان ضعیف است و نمی تواند بکلی پیروی هوای نفس را ترک کند پس همین که در مقام نهی خود از هوای نفس باشد خدا هم "واسع المغفره" است. ترس از مقام پروردگار یعنی ترس از صفت ربوبیت و سایر صفات خدا مانند علم و قدرت و قهر و رحمت و غضب که از لوازم ربوبیت خداست.

پاسخ 436= گزینه «4» صحیح است، آیات 37 تا 39 سوره نازعات

اما هر که طغیان کرد*

و زندگی پست دنیا را برگزید*

پس جایگاه او همان آتش است*

در آن روز مردم دو گروه می شوند: آنکه طغیان کرد و از مسیر عبودیت خارج شد و در نتیجه زندگی دنیا را انتخاب کرد پس بطور حتم دوزخ جایگاه اوست. پس طغیان علت ترجیح زندگی ناپایدار دنیا بر همه چیز است.

پاسخ 437= گزینه «4» صحیح است، آیات 21 و 22 سوره نباء

بی گمان جهنم کمینگاهی است*

که برای طاغیان بازگشتگاهی است*

جهنم محل عبور همه مردم است و در این گذرگاه، فرشتگان عذاب در کمینند تا دوزخیان را برابیند. آن جهنم محل بازگشت طاغیان است که خروج از حد، کار همیشگی آنان بوده است. اما چرا محل برگشت؟ چون طاغیان در دنیا جهنم را مأوای خود کرده بودند پس صحیح است که بگوییم به جهنم بر می گردند.

ص: 92

پاسخ 438= گزینه «4» صحیح است، آیه 33 سوره مائده

همانا جزای کسانی که با خدا و پیامبرش به محاربه بر می خیزند و در زمین فساد می کنند اینست که کشته یا بردار شوند یا دست ها و پاهایشان در خلاف جهت یکدیگر بریده شود یا از سرزمین خویش تبعید شوند؛ این خواری دنیوی است و در آخرت نیز عذاب بزرگ دارند*

محاربین کسانی هستند که بر روی مسلمین اسلحه می کشند و آشکارا دست به قتل و تهدید و غارتگری می زنند و به امنیت عمومی صدمه وارد می سازند و حکومت اسلامی را تضعیف می کنند. شدت مجازات محاربین نشان می دهد که اسلام به حفظ حقوق انسان ها و امنیت اجتماع اهمیت بسیاری می دهد. افراد چاقو کش که به جان و مال و ناموس مردم حمله می کنند نیز شامل این حکم می شوند. منظور از "بریده شدن" قطع کردن چهار انگشت است البته چگونگی جنایت مشخص می کند که کدام مجازات لایق آنهاست و این کیفر ها سبب نمی شود که عذاب اخروی ساقط شود.

پاسخ 439= گزینه «1» صحیح است، آیات 46 تا 48 سوره شعراء

آنگاه جادوگران به سجده افتادند*

ساحران از تمام ریزه کاری های سحر با خبر بودند لذا یقین کردند معجزه موسی نمی تواند سحر باشد بلکه یک معجزه بزرگ الهی است به همین دلیل بی اختیار و مانند یک موجود بی جان بر زمین افتادند و سجده کردند. این حکایت از آن دارد که تا چه حد تحت تاثیر جاذبه موسی قرار گرفتند.

گفتند: به پروردگار جهانیان ایمان آوردیم*

همراه با سجده که دلیل روشنی بر تسلیم بود به توحید ربوبیت اعتراف کردند و ایمان آوردند. به این ترتیب اعتقاد به رب و رب الارباب و ربوبیت فرعون را نفی کردند.

پروردگار موسی و هارون*

ساحران تنها به نفع رب و رب الارباب و ربوبیت فرعون اکتفا نکردند بلکه با این

سخن، علاوه بر اقرار به توحید، اعتراف به رسالت موسی و هارون نیز کردند.

پاسخ 440= گزینه «3» صحیح است، آیه 19 سوره نساء

ای کسانی که ایمان آورده اید برای شما حلال نیست که از زنان بر خلاف میلشان ارث برید؛ و آنان را زیر فشار نگذارید تا بخشی از آنچه را که به آنان داده اید از چنگشان در آورید مگر آنکه مرتکب فحشای آشکاری شوند و با آنها به شایستگی رفتار کنید و اگر از آنان خوششان نیامد پس چه بسا چیزی را خوش نمی دارید و خدا در آن مصلحت فراوان قرار می دهد*

چند عادت ناپسند دوران جاهلیت و هر زمان دیگری را باطل می سازد 1- در جاهلیت با زنان ثروتمند و بی بهره از زیبایی ازدواج می کردند و سپس آنها را به حال خود رها می کردند، نه طلاق می دادند و نه مانند همسر با آنها رفتار می کردند تا مرگشان فرا رسد و اموالشان را تملک کنند. می فرماید: چنین ارث بردنی برای شما حلال نیست 2- زنان را برای حلال کردن مهرشان تحت فشار قرار می دادند به خصوص وقتی مهریه سنگین بود. می فرماید: این کار را نکنید مگر آنکه زنان مرتکب عمل زشت آشکاری شده باشند در این صورت شوهران می توانند آنها را تحت فشار قرار داده تا مهر خود را ببخشند و طلاق بگیرند و این بیانگر نوعی مجازات و اخذ غرامت در برابر کارهای ناروای آنهاست. عمل زشت آشکار اشاره به هر مخالفت شدید زن و نافرمانی اوست. می فرماید: با همسرانتان به نحوه شایسته معاشرت کنید و حتی اگر از همسر خود راضی نیستید فوری تصمیم به جدایی بگیرید و تا حد ممکن با آنها مدارا کنید چه بسا در آنچه نمی پسندید خدا خیر فراوانی قرار داده باشد که یکی از مصادیق آن فرزندان صالح و ارزشمند است.

پاسخ 441= گزینه «1» صحیح است، آیه 30 سوره انبیاء

آیا کسانی که کفر ورزیدند ندانستند آسمانها و زمین هر دو به هم پیوسته بودند و ما آن دو را از هم جدا ساختیم و هر چیز زنده ای را از آب پدید آوردیم؟ آیا باز هم ایمان نمی آورند؟*

ای کسانی که ایمان آورده اید، از خدا پروا دارید و به رسولش ایمان آورید تا دوباره رحمت خویش را به شما عطا کند و برای شما نوری قرار دهد که با آن به درستی راه روید و بر شما بیخشاید و خدا آمرزنده مهربان است*

مومنین را به تقوی و ایمان به رسول امر می کند یعنی خود را به ایمانی بالاتر ارتقاء بخشند و کسی که دارای این مرتبه برتر از ایمان بشود و پیروی کامل از رسول نماید ثوابی روی ثواب دارد همانطور که ایمانی روی ایمان دارد و البته خدا به این حد اکتفا نمی کند بلکه برای آنها نوری قرار می دهد که هم در دنیا و هم آخرت همراه آنهاست علاوه بر این دو، گناهان ایشان را نیز می بخشاید و به این ترتیب خدا مواهب خود را نسبت به آنها تکمیل می نماید. در آخر لازم است به رابطه تقوی و نور اشاره شود: بزرگترین مانع شناخت و درک حقایق، هوس ها و آرزوهای دراز و زنگارهایی است که بر قلوب انسان هاست و اجازه نمی دهد تا قضاوت صحیح کند و چهره حقایق را آنطور که باید بشناسد و ببیند اما هنگامی که در پرتو نور ایمان و تقوی قرار می گیرد و گرد و غبار ها از دل فرومی نشینند، آفتاب حقیقت بر صحنه قلب می تابد و حقایق آشکار می گردد (29 انفال). در حدیثی است که اگر شیاطین و خوهای شیطانی بر قلب آدمیان مسلط نمی شدند، می توانستند به ملکوت و باطن آسمان و جهان هستی بنگرند

پاسخ 443= گزینه «3» صحیح است، آیات 16 تا 20 سوره فجر

و اما چون او را بیازماید پس رزق او را بر او تنگ گیرد پس می گوید: پروردگارم مرا خوار کرد*

اما وقتی برای امتحان روزی را بر او تنگ بگیرد مایوس می شود و خیال می کند که خدا با او دشمن است لذا می گوید پروردگارم به من اهانت کرده در نتیجه به کفر می گراید و به جزع می پردازد. خلاصه آنکه دادن و ندادن نعمت فی نفسه دلیل بر کرامت و اهانت نیست بلکه هم دادن نعمت و هم ندادن آن برای امتحان و پرورش انسان هاست. آیات بعد نشان می دهد که ملاک کرامت و اهانت، اعمال انسان است.

چنین نیست، بلکه یتیم را نمی نوازید*

و همدیگر را بر اطعام بینوا ترغیب نمی کنید*

چنین نیست که شما خیال می کنید، نعمت مایه عزت و ذلت شما نیست بلکه عزت و ذلت وابسته به عملتان است و چون شما یتیمان را گرامی نمی دارید و یکدیگر را به اطعام مستمندان تشویق نمی کنید پس شقاوتمند هستید. اکرام به یتیم نشان از توجه اسلام به روان یتیم است که حفظ حرمت او را مهمتر از کمک های مادی به یتیم می داند. تعبیر "طعام" به جای "اطعام" به این معناست که آنچه به مسکین می دهید در واقع حق اوست. آیه وادار کردن همدیگر را به طعام دادن مورد توجه قرار می دهد به این معنی که حتی افرادی که ثروتمند نیستند در مقابل مساکین مسئول هستند و اگر خود نمی توانند طعام بدهند باید دیگران را به این کار وادار کنند.

و میراث را یکسره می خورید*

و مال را دوست دارید، دوست داشتنی بسیار!*

دلیل اینکه شما به یتیم اکرام نمی کنید این است که در خوردن، هیچ قیدی ندارید و هر چه به دستتان برسد از مال حلال و حرام یکجا می خورید و مال یتیم نیز از این قاعده مستثنی نیست. به سختی گرفتار حب مال هستید و همین سبب می شود تا ملاحظه حلال و حرام را نکنید و نیاز مستمندان را رفع ننمائید و حتی به مال یتیم نیز دست درازی کنید. پس می توان آیات 15 تا 20 را به این شکل خلاصه کرد: کسی در مقابل امتحان خدا مردود می شود که مال را ملاک هر قدر و منزلتی بداند در این صورت با انعام خدا، طغیان می کند و با محروم شدن از مال مایوس شده و جزع می نماید طبعاً چنین فردی که اینطور برای دنیا اصالت قائل است نه به یتیم اکرام می کند و نه اطعام مسکین می نماید و همواره به دنبال این است که هرچه به دستش برسد بخورد و شدیداً دنبال ثروت خواهد بود در حالی که ملاک قدر و منزلت نیست و فقط اعمال آدم، قرب و بعد به خدا را معلوم می کند.

پاسخ 444= گزینه «3» صحیح است، آیه 74 سوره زمر

و گویند: سپاس خدایی را که وعده اش را بر ما راست گردانید و سرزمین بهشت را

به ما میراث داد از هر جای آن باغ که بخواهیم جای می‌گزینیم. چه نیک است پاداش عمل کنندگان*

پرهیزگاران بعد از داخل شدن در بهشت خدا را حمد می‌کنند که به وعده‌ای که داده بود عمل کرد و آن داخل کردن متقین در بهشت و به ارث دادن بهشت به ایشان است تا هر جایی که دلشان بخواهد مسکن کنند. مراد از به ارث دادن بهشت این است که بهشت را برای آنها باقی گذاشت و سهم دیگران را به واسطه ارتکاب گناهان، به ایشان منتقل کرد.

پاسخ 445= گزینه «2» صحیح است، آیات 10 و 11 سوره اعلی

آن کس که خشیت داشته باشد به زودی متذکر می‌شود*

و شقاوت‌مندترین افراد از آن دوری می‌کند*

افرادی زمینه پذیرش تذکر را دارند که روح خشیت و ترس از خدا و کيفرش را دارند و به تعبیر دیگر دارای روح حق‌طلبی می‌باشند اما بدبخت‌ترین افراد از تذکرات دوری می‌گزینند چون خدا ترس نیستند

پاسخ 446= گزینه «2» صحیح است، آیات 112 و 113 سوره انعام

و بدینسان دشمنانی برای هر پیامبر از شیاطین انس و جن پدید آوردیم که بعضی به بعضی دیگر سخنان آراسته ظاهر فریب‌الهام می‌کردند و اگر پروردگارت می‌خواست چنین نمی‌کردند پس ایشان را با هر افترائی که می‌بندند واگذار*

فقط پیامبر اسلام با این دشمنان لجوج مواجه نبودند بلکه در برابر تمام پیامبران دشمنانی از شیاطین جن و انس قرار دادیم که کارشان این بود که قول باطل را با ظاهر زینت یافته و حق به جانب برای فریب مردم القا کنند و آنها را به اشتباه اندازند، سخنانی که پنهانی و با اشاره رد و بدل می‌شد. اگر خدا می‌خواست می‌توانست به اجبار جلوی همه آنها را بگیرد تا هیچ شیطان و شیطان صفتی نتواند در راه پیامبران و دعوت آنها کوچک‌ترین سنگی بیندازد اما خدا این کار را نکرد تا مردم آزاد باشند و میدانی برای آزمایش آنها وجود داشته باشد. به عبارت

دیگر این دشمنان سرسخت نه تنها برای مومنین راستین ضرری ندارند بلکه بطور غیر مستقیم در خدمت رشد آنان می باشند زیرا رشد و بسیج نیروها و تقویت اراده فقط در مقابل دشمنانو تضادها به دست می آید. حال که نقش شیاطین اینچنین است و اراده خدا آنچنان نافذ است پس اندوهناک مباش و آنها را واگذار تا هر افترايي می خواهند به خدا ببندند و هر شریکی را برای او اتخاذ کنند.

و چنین مقرر شده که دل‌های کسانی که به آخرت ایمان نمی آورند به آن سخن باطل بگرایند و آن را بپسندند و تا اینکه آنچه را باید به دست بیاورند، به دست آورند*

ما از تبلیغات و تلقینات فریبنده شیاطین جلوگیری نمی کنیم تا افرادی که به روز آخرت ایمان ندارند به سخنان شیاطین گوش فرا داده و دل هایشان به آنها متمایل گردد و به این ترتیب به برنامه های شیاطین راضی شده و آنچه از کارهای زشت است، بکنند تا به منتهای درجه شقاوت که استعداد آن را دارند برسند. یعنی همانطور که خدا اهل سعادت را در رسیدن به سعادت کمک می کند اهل شقاوت را نیز در رسیدن به کمال شقاوت یاری می دهد.

پاسخ 447= گزینه «1» صحیح است، آیه 35 سوره غافر

کسانی که درباره آیات خدا بدون حجتی که برای آنان آمده باشد، مجادله می کنند در نزد خدا و نزد کسانی که ایمان آورده اند مایه خشم بزرگی است. این گونه خدا بر دل هر متکبر جباری مهر می نهد*

اسراف کاران شکاک‌انهایی هستند که در آیات الهی بدون هیچ دلیلی به مجادله بر می خیزند. یعنی کسی که از حدود الهی تجاوز کند و از حق اعراض نماید و تردید در دلش جایگزین گردد، آیات و راهنمایی های خدا را که با هوای نفسش ناسازگار است بدون هیچ دلیلی رد می کند و به مجادله با حق بر می خیزد. اینگونه جدال بی اساس با حق، خشم عظیمی نزد خدا و کسانی که ایمان آورده اند بر می انگیزد. اینچنین خدا بر هر قلبی که متکبر و جبار است مهر می زند تا حق در ذائقه آنها تلخ و باطل، شیرین گردد. دو صفت تکبر و جباریت چنان قوای تشخیص آنها را از بین می برد که دیگر هیچ حرف حسابی را نمی فهمند و به هیچ

دلیلی اعتماد نمی کنند. مومن آل فرعون با این بیانات تصمیم فرعون را متزلزل می سازد و به این ترتیب مسئولیت سنگین خود را به انجام می رساند.

پاسخ 448= گزینه «3» صحیح است، آیه 28 سوره رعد

همان کسانی که ایمان آورده اند و دلهایشان به یاد خدا آرام می گیرد، آگاه باش که با یاد خدا دلها آرامش می یابد*

آنها که به سوی خدا بازگشته اند افرادی هستند که ایمان آورده اند؛ البته ایمان این نیست که انسان بداند خدا حق است چون مستکبران و لجوجان نیز این علم را دارند بلکه باید در برابر این علم، تسلیم گردد و آن را بپذیرد. وقتی چنین ایمانی پیدا شد، اطمینان قلب نیز پیدا می شود و به محض اینکه یاد خدا می کند دلش آرام می گیرد. در آیه 2 انفال آمده که مومنین با یاد خدا به هراسمی افتند و اینجا می فرماید آرامش می یابند زیرا وقتی مومن یاد خدا می افتد اول متوجه گناهان و تقصیر هایش می شود لذا می ترسد اما بعد متوجه مقام پروردگار می شود و خاطرش آرام می گیرد. سپس یک قاعده کلی را بیان می دارد: آگاه باشید تنها با یاد خدا دلها آرامش می گیرد نه چیز دیگر. توضیح این که دل انسان همیشه به دنبال رکن محکمی است که به آن چنگ زند تا سعادتش را تضمین کند. اگر این رکن اسباب مادی باشد، چون اینها متغیرند پس دل او نیز همواره دچار رعشه و اضطراب است در حالی که اگر این رکن، خدا باشد، چون او فوق همه چیز است و بر هر کاری قادر است و مغلوب چیزی نمی شود پس قلب انسان همواره آرامش و اطمینان دارد. البته ذکر خدا تنها زبانی نیست بلکه انسان باید با قلبش نیز متوجه خدا و حضور پروردگار باشد. آوردن "ال" بر سر "القلب" می فهماند که هرقلبی با یاد خدا آرام می گیرد مگر آنکه به واسطه گناهان و از دست دادن بصیرت نتوان آن را قلب نامید و معلوم است چنین قلبی اصلاً از یاد خدا گریزان است.

پاسخ 449= گزینه «2» صحیح است، آیه 89 سوره بقره

و آنگاه که کتابی از سوی خدا برای آنان آمد که همخوان با کتابشان بود، با آنکه پیش از آن در برابر کافران یاری می جستند، چون آنچه را از پیش می شناختند به

نزدشان آمد، به آن کفر ورزیدند و لعنت الهی بر کافران است*

کفار عرب بسیار بر یهودیان سخت گیری می کردند اما دلخوشی یهود همواره به ظهور پیامبری بود که نشانه هایش در تورات آمده بود تا به وسیله او بر کفار پیروز گردند ولی پس از اینکه رسول (ص) مبعوث شدند و قرآن را بر یهود خواندند، با اینکه حقایق تورات را تصدیق می کرد به حضرت کافر شدند در حالی که صفات ایشان را خوب می شناختند و می دانستند که او بر حق است پس خدا هم به این علت بر آن ها لعنت فرستاد.

پاسخ 450= گزینه «2» صحیح است، آیات 44 و 47 سوره مائده

ما تورات را نازل کردیم، در آن هدایت و نوری بود که پیامبران اهل تسلیم با آن برای یهودیان حکم می کردند و عالمان ربانی نیز بر طبق آنچه از کتاب الهی به آنان سپرده شده بود و بر آن گواه بودند داوری می کردند پس از مردم نترسید و از من پروا کنید و آیات مرا به بهای ناچیز نفروشید و کسانی که بر طبق آنچه خدا نازل کرده حکم نکنند کافرند*

اهمیت تورات را بیان می دارد که هم بسوی حق هدایت می کرد و هم نور بود تا ظلمت جهل را برطرف سازد لذا پیامبران الهی که تسلیم محض خدا بودند بعد از نزولش مطابق آن حکم می کردند بعلاوه علماء با ایمان یهود که مأمور نگهداری احکام خدا هستند و بر صدق آن گواهی دادند نیز مطابق آن داوری می کنند. پیامبران را با "تسلیم خدا بودن" توصیف کرده تا نشان دهد تمام ادیان الهی فقط یک دین هستند و آن هم اسلام است یعنی تسلیم خدا شدن و مطیع حق بودن. اگر انبیا و علما مطابق تورات حکم می کردند و در همه حال از خدا می ترسند و آیات الهی را به بهای ناچیزی نمی فروشند، پس شما نیز اینچنین باشید یعنی چیزی از احکام الهی را کتمان نکنید یا تغییر ندهید و هرکس طبق احکام الهی حکم نکند جزء کافران است.

و باید که اهل انجیل بر طبق آنچه خدا نازل کرده حکم کنند و کسانی که بر طبق آنچه خدا نازل کرده حکم نکنند آنان فاسقانند*

اگر در آیات فوق دقت شود به آنها که طبق حکم او داوری نمی کنند گفت کافر و ظالم و فاسق به این دلیل که چون قانون الهی را زیر پا می گذارند، کافرند و چون حقوق انسان های بیگناه را ندیده می گیرند، ظالمند و چون از حدود الهی و انسانی خارج می شوند، فاسقند.

پاسخ 451= گزینه «3» صحیح است، آیه 94 سوره مائده

ای کسانی که ایمان آورده اید! خدا شما را به صیدی که در دسترس و نیزه رس شماست می آزماید تا خدا معلوم بدارد که چه کسی در نهان از او می ترسد؛ و هرکس که پس از این تجاوز نماید عذابی دردناک دارد *

این آیه و آیات بعدی مسلمانان را از تحریم شکار در حالت احرام باخبر می سازد: به عنوان یک آزمایش الهی، با شکار زیادی که به راحتی دست ها و نیزه های شما به آن می رسد، مواجه می شوید. با وجود نیاز شدید به غذا مکلف هستید محرومیت از چنین غذایی را تحمل کنید چون خدا می خواهد معلوم کند که کسی به غیب ایمان دارد و از خدا و عذاب نادیده او می ترسد. اگر کسی بعد از این از حدی که خدا برایش مقرر کرده تجاوز نماید برای او عذاب دردناکی است. اهمیت امتحانات الهی از این جهت است که به صرف ادعا به کسی پاداش نمی دهند بلکه باید ادعاها بصورت افعال خارجی تظاهر یابد تا مستوجب پاداش گردد.

پاسخ 452= گزینه «2» صحیح است، آیه 27 سوره انعام

و اگر آنان را ببینی که بر آتش دوزخ توقف کرده اند، پس می گویند کاش ما را باز می گرداندند تا دیگر آیات پروردگاران را تکذیب نمی کردیم و از مومنان می شدیم*

به عاقبت اصرار آنها بر کفر اشاره می کند: در برابر آتش دوزخ چنان هراسناک می شوند که باز طبق عادت دروغگویی شان فریاد می کشند ای کاش برای نجات از این سرنوشت شوم می توانستیم بار دیگر به دنیا برگردیم تا آیات پروردگاران را تکذیب نکنیم و در صف مومنان قرار گیریم.

پاسخ 453= گزینه «3» صحیح است، آیه 21 سوره انعام

و کیست ستمکارتر از آن کس که بر خدا دروغ بسته یا آیات او را تکذیب نموده؟ بی تردید، ستمکاران رستگار نمی شوند*

ظلم زشت ترین گناهان است و اصلاً زشتی هر گناهی به مقدار ظلمی است که در آن است چون ظلم به معنای خروج از حد عدالت است و گناه شرک از آن جهت زشت ترین گناهان است که بیشترین ظلم در آن است چون از یک طرف نسبت به مقدس ترین مقام ها یعنی مقام پروردگار ظلم کرده و برای او شریک قائل شده و از طرف دیگر آیات خدا و مقام نبوت را که بیان کننده توحید است، تکذیب کرده و از طرف سوم بر خود ظلم کرده زیرا ارزش وجودی خود را تا سرحد پرستش مخلوقی مانند خود پایین آورده و از طرف چهارم ظلم بر اجتماع است چون شرک هر جامعه ای را دچار تفرقه و عقب ماندگی می کند. به عنوان یک قانون می فرماید: ستمگران به آرزوهایی که برای رسیدن به آنها دست به کار زشتی زدند، نمی رسند زیرا حرکتشان مخالف جریان هستی که همان مشیت خداست، می باشد.

پاسخ 454= گزینه «1» صحیح است، آیه 39 سوره حجر

گفت: پروردگارا! به سبب آنکه مرا گمراه ساختی من هم در زمین بدی را برایشان می آریم و همه را گمراه می سازم*

ابلیس به خاطر گمراهی و از روی استکبار از سجده کردن اباہ کرد لذا گرفتار لعنت ابدی و گمراهی از راه سعادت شد. این گمراهی نتیجه و مجازات گمراهی اول ابلیس بود. وقتی فهمید دیگر راه بازگشتی ندارد لذا گفت: چون مرا گمراه ساختی به سراغ آدمیان در زندگی زمینی آنها می روم و آنها را اغوا می کنم به این شکل که باطل را در نظرشان زینت داده و آنها را می فریبم. البته خدا نیز در مقابل، ایمان را برای انسان زینت داد و فطرت توحیدی به او ارزانی داشت و به طریق مختلف او را تایید می کند.

ص: 102

همان کسانی که به ناحق از خانه هایشان بیرون رانده شدند. گناهشان جز این نبود که می گفتند: پروردگار ما خداست و اگر خدا بعضی از مردم را با بعضی دیگر دفع نمی کرد، صومعه ها و کلیساها و کنیسه ها و مساجدی که نام خدا در آنها بسیار برده می شود، سخت ویران می شد و قطعاً خدا به کسی که او را یاری می کند، یاری می دهد زیرا خدا سخت نیرومند عزیز است*

به ظلم کفار و مظلومیت مومنین اشاره می کند: مومنین مظلوم همان هایی هستند که کفار بدون هیچ حق و مجوزی ایشان را از دیارشان یعنی مکه بیرون کردند آن هم نه اینطور که دست ایشان را بگیرند و از خانه و شهرشان بیرون کنند بلکه آنقدر شکنجه و آزار کردند تا ناگزیر شدند با پای خود شهرشان را رها نموده و به دیار غربت مهاجرت کردند. علت هم این بود که مومنین می گفتند پروردگار ما الله است و نه بت ها. یعنی مشرکین آنقدر منحرف از حق بودند که این گفته مومنین را جرم و مجوزی برای اخراج آنها می دانستند. سپس به تشریح حکم جهاد اشاره می نماید و آن اینست که اگر خدا بعضی از مردم را به وسیله بعضی دیگر دفع نکند مکان های دینی ویران گشته و عبادات و مناسک الهی و خلاصه دین خدا از میان می رفت. جالب است که نمی گوید اگر جهاد نبود، مکان های دینی از بین می رفت بلکه فرمود اگر خدا دفع نمی کرد... تا بفهماند دفاع مردم از منافع حیاتی خود یک امر فطری است، چیزی که هست جهاد آخرین وسیله دفاع است و وقتی است که راه های دیگر به نتیجه نرسد. پس می توان گفت آیه به این نکته اشاره دارد که جهاد در اسلام از فروعات همان دفاع فطری است که اگر به خدا نسبت داده شود آن وقت دفع الله می شود. می فرماید: سوگند می خورم هر کس مرا با جهاد یاری کند یعنی به دفاع از دین خدا برخیزد یاری اش می کنم چون خدا، توانایی است که احدی او را ضعیف نمی کند و عزیزی است که چیزی بر ملک او تجاوز نمی کند و این تهدیدی برای مشرکین و تشویقی برای مومنین است.

پیامبر به آنچه از سوی پروردگارش بر او نازل شده ایمان آورده و مومنان نیز همگی به خدا و فرشتگانش و کتاب هایش و پیامبرانش ایمان آورده و می گویند بین هیچیک از پیامبران فرق نمی گذاریم و می گویند شنیدیم و اطاعت کردیم، پروردگارا! آمرزش تو را خواهیم و بازگشت به سوی توست*

حق عبادت خدا این است که عبد به همه آنچه او به زبان پیامبرانش بر بندگانش نازل کرده ایمان آورد، بدون اینکه میان پیامبران او فرقی بگذارند و این همان چیزی است که در اول سوره در مورد صفات متقین به آن اشاره فرمود و به دنبالش آنان را مورد انعام قرار داده و هدایت قرآن را روزیشان کرد و سپس به شرح حال کفار و منافقین پرداخت و بطور مفصل وضع اهل کتاب و مخصوصاً یهود را بیان کرد و منتهی که بر ایشان نهاد و با انواعی از نعمت ها گرامیشان داشت اما آنها در مقابل تلافی، جز با طغیان و عصیان نسبت به خدا و کفران نعمت ها و انکار او و رسولانش و دشمنی با فرشتگانش و تفرقه انداختن میان رسولان و کتب او بر نیامده و عکس العملی نشان ندادند، خدا هم برای مقابله با تکالیفی دشوار و احکامی سخت از قبیل یکدیگر را کشتن و به صورت میمون و خوک مسخ شدن و با صاعقه و عذاب آسمانی معذب نمودن محکومشان نمود. حالا در آخر سوره به همان مطلب برمی گردد و به وصف مومنین می پردازد. جمله اول آیه می فهماند که یکی از مزایای انبیاء نسبت به سایر رهبران بشری اینست که همگی به مرام و مکتب خویش ایمان قاطع داشته و هیچ تزلزلی در عقیده خود نداشتند. مومنان نیز به پیروی از پیامبر به خدا و فرشتگان و... ایمان دارند و بر خلاف برخی که می خواهند بین خدا و انبیاء و تفکیک قائل شوند و به بعضی از رسولان ایمان بیاورند و بعضی را رد کنند. مومنان هیچ فرقی بین آنها نمی گذارند و همه را دارای یک هدف یعنی بسط توحید می دانند. جمله "سمعنا و اطعنا" از ناحیه بنده، انجام دادن همه وظایفی است که در برابر مقام ربوبیت و دعوت خدا دارد و این وظایف و تکالیف همه آن حقی است که خدا برای خود به عهده بندگان گذاشته که در کلمه عبادت خلاصه می شود. اما خدا در مقابل این حق خود، حقی هم برای بندگانش

قرار داده و آن حق آمرزش است که هیچ بنده ای حتی انبیا برای رسیدن به سعادت از آن بی نیاز نیست. برای همین مومنان می گویند تو نیز به وعده ات عمل کن و ما را بیمارز و می دانیم بازگشت همه به سوی توست.

پاسخ 457= گزینه «3» صحیح است، آیه 43 سوره انعام

پس چرا هنگامی که عذاب ما به آنان رسید تضرع نکردند؟ ولی حقیقت این است که دل هایشان سخت شده و شیطان آنچه را انجام می دادند برایشان آراسته است*

چرا وقتی بلا های بیدار کننده ما به سراغشان آمد از مرکب غرور فرود نیامدند و با تضرع به سوی ما نیامدند؟ چون به اسباب ظاهری اعتماد کرده و به جای خدا متوسل به آنها شدند اما چرا؟ زیرا بر اثر زیادی گناه قلبشان سخت شده بود و شیطان نیز با استفاده از هواپرستی آنها اعمالشان را در نظر آنها زینت داده بود به نحوی که هر عمل زشتی را که انجام می دادند، درست می پنداشتند و به این ترتیب از خدا غافل ماندند. البته این آیه با توحید فطری منافاتی ندارد چون توحید فطری در جایی است که فشار آن قدر شدید است که از همه اسباب قطع امید می کند و متوجه خدا می شود (لقمان 31) اما اینجا فشار به آن حد نیست و "زین لهم الشیطان ما کانوا یعملون" می فهماند هنوز به اسباب امیدوارند.

پاسخ 458= گزینه «3» صحیح است، آیه 157 سوره اعراف

همان کسانی که از فرستاده و پیامبر امی پیروی می کنند، همانکه نامش را در تورات و انجیل که در نزد ایشان است، نوشته می یابند و آنان را به نیکی فرمان می دهد و از ناشایستی باز می دارد و پاکیزه ها را بر آنان حلال و پلید ها را حرام می دارد و از دوش آنان بارها و قید و بندهای سنگین را بر می دارد پس کسانی که به او ایمان آورده و او را گرامی داشته و یاری کرده اند و از نوری که همراه او نازل شده پیروی می کنند اینانند که رستگاران*

مصدق اشخاصی که در عصر پیامبر مشمول رحمت خاصه خدا قرار می گیرند کسانی هستند که به پیامبر ایمان آورده و از قرآن پیروی می کنند. سپس برای رسول صفاتی را علاوه بر مقام رسالت بیان می دارد 1- او نبی درس ناخوانده است با این

حال کتابی آورد که سرنوشت جهان را تغییر داد چون خدا با تعالیمش به او خواندن و نوشتن را آموخت 2- علامات حقانیتش در تورات و انجیل که نزد آنهاست آمده است 3- پیامبری است که محتوایدعوتش با فرمان عقل سازگار است و به آنچه عقل خوب می شناسد دعوت و از آنچه زشت می شمارد، نهی می کند 4- محتوای دعوتش با فطرت هماهنگ است، آنچه طبع سلیم می پسندد حلال و آنچه تنفر آمیز می داند، تحریم می کند 5- مانند مدعیان دروغینی که هدفشان استثمار مردم است، نیست، نه تنها آنها را اسیر نمی کند بلکه بارها و زنجیرها را از دوش آنها برداشته و به شریعت آسان و طبیعی راهنمایی می کند.

پاسخ 459= گزینه «3» صحیح است، آیه 27 سوره نازعات

آیا آفرینش شما دشوار تر است یا آسمانی که آنرا برپا کرده است؟*

بعد از نقل داستان موسی و سرنوشت فرعون بار دیگر به موضوع معاد برمی گردد و دلیل دیگری برای معاد می آورد. تا آخر آیه 33 با توبیخ و عتاب به منکرین قیامت خطاب می کند که خدا چیزهایی خلق کرده که خیلی از شما بزرگ تر است پس او می تواند دوباره شما را در آخرت زنده کند بعلاوه اشاره می کند خلقت عالم هدفمند است و لازمه هدفمندی این است که روز جزایی باشد و آن همان روز رستاخیز است.

پاسخ 460= گزینه «2» صحیح است، آیه 73 سوره بقره

آنگاه گفتیم بخشی از بدن گاو را به او (بدن آن کشته) بزیند (تا زنده شود و) خدا این چنین مردگان را زنده می کند و معجزات خویش را به شما می نمایاند تا ببینیدشید*

احتمالاً جریان این داستان تنها برای شناسایی قاتل نبوده بلکه هدف مهمتری را نیز دنبال می کرده و آن اثبات معاد جسمانی بود.

پاسخ 461= گزینه «2» صحیح است، آیه 72 سوره توبه

خدا به مردان مومن و زنان مومن وعده باغ هایی را داده که نهرها از زیر آن جاری

است، جاودانه در آنند و نیز خانه های پسندیده ای در بهشت های عدن به آنها وعده داده و خشنودی الهی برتر از همه چیز است؛ این همان رستگاری بزرگ است*

خشنودی خدا از همه آن مواهب بزرگتر و ارزنده تر است آنقدر که به درک نمی آید و البته بزرگترین سعادت و رستگاری هم این است که عاشق توانسته باشد رضایت معشوق را جلب نماید. پس آیه به نوعی مومنین را دعوت می کند که خدا را نه به طمع بهشت یا ترس از جهنم بلکه به خاطر محبت و جلب رضایت خدا عبادت کنند. پاسخ 462= گزینه «4» صحیح است، آیه 14 سوره لقمان

و انسان را درباره والدینش سفارش کردیم؛ مادرش به او باردار شد در حالی که هر روز ضعفی بر ضعفش اضافه می شد و باز گرفتارش از شیر در دو سال است. شکرگزار من و والدینت باش که بازگشت بسوی من است*

این آیه جمله معترضه ای است که از سوی خدا در میان کلام لقمان بیان شده و واجب بودن شکر والدین را متذکر می شود و می فهماند اگر شکر والدین به جا آورده شود نوعی شکر و عبادت خداست چون به سفارش خدا عمل شده است. سپس به پاره ای از زحمات و مشقات مادر در حمل فرزند و تربیت او اشاره می نماید تا شنونده را به شکر والدین بخصوص مادر وادار نماید. در آخر با لحنی تهدید آمیز می فرماید: بازگشت همه شما به سوی من است لذا به حساب کوتاهی های شما خواهم رسید. نکته مهم این است که جز در مورد نهی از کشتن فرزندان، اصلاً سفارشی به والدین در مورد فرزندان نشده حال آنکه به طور مکرر توصیه به رعایت حقوق والدین آمده است، این به خاطر آن است که والدین به حکم عواطف قوی شان کمتر فرزندان را به دست فراموشی می سپارند اما زیاد دیده می شود که فرزندان، والدین را به خصوص به هنگام پیری فراموش کنند.

پاسخ 463= گزینه «3» صحیح است، آیه 48 سوره قصص

پس چون حق از جانب ما برایشان آمد، گفتند: چرا نظیر آنچه به موسی داده شد، به او داده نشده است؟ آیا به آنچه قبلاً به موسی داده شد کفر نورزیدند؟ گفتند: دو ساحر با هم ساخته اند و گفتند: ما همه را منکریم*

نه اینکه وقتی سنت الهی جاری شد دیگر بهانه جویی نمی کنند، در میان تمام اقوام بهانه جویان بودند و هستند. به همین دلیل وقتی قرآن برای آنها آمد بهانه جویان گفتند: چرا بر این پیامبر کتابی مثل تورات نازل نشد یعنی چرا قرآن مثل تورات یکباره نازل نگردید؟ روش بهانه جویان چنین است مگر در زمان موسی بهانه نگرفتند و عصا و ید بیضا را سحر نخواندند و نگفتند موسی و هارون دو ساحرند که به هم کمک می کنند و مگر نگفتند ما به همه پیامبران کافریم.

پاسخ 464= گزینه «2» صحیح است، آیه 48 سوره ابراهیم

روزی که زمین به غیر این زمین و آسمان ها به غیر این آسمان ها مبدل گردد و مردم در برابر خدای یگانه قهار ظاهر شوند* -

مجازات و انتقام خدا در روزی است که این زمین به زمین دیگری و آسمان ها به آسمان های دیگری مبدل می شوند و انسان در عالم جدیدی گام می نهد که شباهتی به این نظام دنیوی ندارد. آنها در نزد خدای واحد قهار یعنی خدایی که بر همه چیز تسلط و سیطره دارد، ظاهر می گردند. انتقام خدا را به روز قیامت اختصاص داده با اینکه خدا همیشه دارای انتقام است برای اینکه در آن روز عالی ترین جلوه انتقام الهی ظاهر می شود. در آن روز هر کس هر چه دارد با تمام وجودش در برابر خدای واحد قهار ظاهر می گردد. گرچه در این دنیا نیز همه چیز در برابر خدا ظاهر است اما انسان ها شاید فکر می کنند که خدا از درونشان آگاه نیست اما در آن روز برای همه آشکار می شود که هیچ چیز از خدا مخفی نیست و او تنها سبب مستقل و موثر است. به همین دلیل در روز قیامت مردم بهیچ جا و جهتی رونمی آورند مگر آنکه خدا را محیط و حاضر و مسلط می بینند.

پاسخ 465= گزینه «3» صحیح است، آیات 20 و 21 سوره اعراف

پس شیطان آن دورا و سوسه کرد تا آنچه را از عورت هایشان برایشان پوشیده مانده بود برای آنان آشکار کند، و گفت: پروردگارتان شما را از این درخت منع نکرد مگر برای آنکه مبادا با خوردن از آن، دوفرشته شوید یا از جاودانان شوید*

شیطان که بر اثر سجده نکردن، رانده درگاه خدا شده بود درصدد فریب آنها بر آمد و چون به خوبی می دانست که خوردن از شجره ممنوعه سبب طرد آنها از بهشت خواهد شد لذا آنرا مایه ی وسوسه قرار داد و برای رسیدن به مقصودش از عشق و علاقه ذاتی انسان به زندگی جاوید استفاده کرد. او امر خدا را طور دیگری جلوه داد و گفت که خوردن از شجره ممنوعه نه تنها زیانی به شما نمی رساند بلکه موجب عمر جاویدان و رسیدن به مقام ملائک خواهد شد و خدا این را برای شما نمی خواهد.

و برای آن دو سوگند یاد کرد که من قطعاً از خیرخواهان شمایم*

آدم با شنیدن سخنان شیطان به فکر فرو می رود اما او برای آنکه پنجه های وسوسه خود را بیشتر فرو برد قسم های شدید می خورد که من خیرخواه شما هستم. وسوسه های شیطان هر چقدر هم قوی باشد از انسان سلب اختیار نمی کند بلکه انسان با نیروی عقل خود می تواند در برابر آن ایستادگی نماید لذا چون نیروی اختیار باقی است پس مسئولیت و بازخواست همچنان باقی می ماند.

پاسخ 466= گزینه «3» صحیح است، آیه 24 سوره فاطر

ما تو را به حق بشارتگر و هشدار دهنده فرستادیم و هیچ امتی نبوده مگر اینکه در میان آنان هشدار دهنده ای بوده است*

تاکید می کند سنت خدا این است که برای تمام امتهای پیامبر و انذار کننده ای بفرستد. در آیه قبل فرمود توقف نذیری و در اینجا بشیر را هم اضافه کرد این تفاوت ناشی از این است که در آیه قبل روی سخن با جاهلان لجوج و مشرک بود لذا در این مقام صفت انذار گویا تر است اما در این آیه وظیفه اصلی انبیا را که بشارت و انذار است بیان می کند. البته معنی آیه این نیست که حتما در هر شهر و دیاری باید پیامبری مبعوث شده باشد بلکه همیناندازه که دعوت پیامبران به هر وسیله ای به گوش آنها برسد مشمول آیه می شوند.

پاسخ 467= گزینه «3» صحیح است، آیه 279 سوره بقره

اگر چنین نکردید بدانید به جنگ با خدا و رسولش بر خاسته اید و اگر توبه کنید

سرمایه های شما از خودتان است، نه ستم می کنید و نه ستم می بینید*

شدت برخورد با رباخواران را بیشتر کرده و اخطار می کند که اگر به کار خود ادامه دهید و تسلیم حکم الهی نشوید پس یقین بدانید به خدا و رسول او اعلان جنگ داده اید. اگر کلمه "حرب" را نکره یعنی بدون الف و لام آورد برای این است که عظمت آن جنگ را برساند. اگر این جنگ را هم جنگ با خدا و هم جنگ با رسول نامیده برای این است که رباخواری مخالفت با خداست که حرمت آن را تشریح فرموده و مخالفت با رسول خداست که حکم خدا را تبلیغ نموده است. این بود معنای جنگیدن رباخوار با خدا و رسول اما جنگیدن خدا و رسول با رباخوار معنایش این است که رسول به امر خدا، رباخوار یا هر کس از مسلمانان را که حکمی از احکام را نمی پذیرد مجبور به تسلیم می کند، اگر تسلیم شد که هیچ وگرنه مسلمانان را مامور می کند تا با او جنگ کنند تا تسلیم حکم خدا شود. به عبارت دیگر حکومت اسلامی می تواند با زور جلوی رباخواری را بگیرد. البته اگر توبه کنید و دستگاه رباخواری را برچینید حق دارید سرمایه های اصلی خود را از مردم بدون هیچ سودی بگیرید و این یک قانون عادلانه است زیرا نه به کسی ستم کرده اید و نه مورد ستم واقع شده اید. باید توجه داشت شعار: لا تظلمون ولا تظلمون" یک شعار سرمایه اسلامی در تمام زمینه هاست یعنی نباید تن به ظلم داد و نه به دیگران ستم کرد.

پاسخ 468= گزینه «2» صحیح است، آیه 67 سوره توبه

مردان و زنان منافق همانند یکدیگرند، امر به منکر و نهی از معروف می کنند و دستانشان را از انفاق می بندند؛ خدا را فراموش کرده اند و خدا هم به کیفر آن، فراموششان کرده است؛ بی گمان این منافقان هستند که فاسقند*

اگر خدا بعضی از منافقان را به جهت مصالحی عفو می کند و دیگران را عذاب میکند به این معنا نیست که آنها با هم تفاوت دارند بلکه همه آنها سر و ته یک کرباسند و در صفات خبیثه و اعمال زشت یک گروه واحدند خواه مرد یا زن باشند پس نباید فریب چهره های مختلف را در میان منافقین خورد. آنها بر خلاف مومنان امر به منکر و نهی از معروف می کنند تا فساد گسترش یابد و به مقاصد خود برسند، از انفاق در راه خدا

خودداری می کنند و به کمک هیچ محرومی نمی شتابند اگر هم اموالی خرج می کنند در جهت اغراض شوم خود یا برای ریا و تظاهر است. اگر اینطور عمل می کنند به خاطر این است که بااعراض از یاد خدا، خدا را فراموش کرده اند، خدا نیز آنها را فراموش می کند و به هیچ وجه سهمی از رحمت و توفیق خود را برای آنها قائل نمی شود. آنها قطعاً فاسقند چون با فراموش کردن خدا از مسیر بندگی او خارج شده اند.

پاسخ 469= گزینه «2» صحیح است، آیه 84 سوره طه

گفت: اینان در پی من هستند، و من، ای پروردگارم! به سویت شتافتم تا خشنود شوی*

برنامه خدا این بود که موسی برای گرفتن تورات به کوه طور برود و گروهی از بنی اسرائیل نیز او را در این مسیر همراهی کنند تا حقایق تازه ای درباره خداشناسی و وحی بر آنها آشکار گردد اما شوق مناجات و نیز گرفتن احکام الهی چنان موسی را بی قرار ساخت که به سرعت این راه را پیمود و قبل از دیگران به میعادگاه رسید. از این گفته موسی که "آنها دنبال من هستند" فهمیده می شود که بنی اسرائیل در هنگام بیرون آمدن موسی وضع خوبی داشته و پیشامدی که مایه دلواپسی موسی در زمان غیبتش باشد پیش نیامده بود.

پاسخ 470= گزینه «2» صحیح است، آیه 45 سوره نمل

و به راستی به سوی قوم ثمود، برادرشان صالح را فرستادیم که خدا را بپرستید، آنگاه به دو گروه ستیزه جو تقسیم شدند*

در برابر دعوت صالح مردم به دو گروه تقسیم شدند، گروهی ایمان آوردند و گروهی دیگر کفر ورزیده و درباره حق به نزاع و کشمکش پرداختند و هر گروهی می گفت حق با من است. تعبیر "برادرشان" اشاره به نهایت محبت صالح نسبت به قوم خود می کند و شاید اشاره به نسبت خویشی صالح با قومش کند.

پاسخ 471= گزینه «1» صحیح است، آیه 43 سوره احزاب

او کسی است که خود و فرشتگانش به شما درود می فرستند، تا سرانجام شما را از

تاریکی ها به سوی روشنایی برآورد و او با مومنان، مهربان است*

به مومنین نوید می دهد اگر خدا را بسیار یاد کنند و دائماً او را تسبیح گویند خدا نیز با رحمت خود آنها را زیاد یاد می کند و از ظلمت ها به سوی نور هدایت می کند زیرا حقیقتاً خدا نسبت به مومنان رحیم است.

پاسخ 472=گزینه «3» صحیح است، آیه 160 سوره بقره

مگر کسانی که توبه کردند و خود را اصلاح نمودند و حقیقت را آشکار کردند، پس بر آنان خواهیم بخشود و من توبه پذیرمهربانم*

قرآن کتاب هدایت است لذا پس از هر تهدیدی روزنه امیدی را برای انسان باز می کند تا افراد گناهکار دچار یاس نشوند. پس اگر به راه حق بازگردند و با کمال شجاعت آنچه را کتمان کرده اند آشکار سازند و مفاسدی را که در اثر کتمان حقایق به وجود آمده، اصلاح کنند من نیز به سوی آنها برمی گردم و مجدداً نعمت هایی را که قطع کرده ام به ایشان می دهم. در تعبیر "به سوی آنها برمیگردم و من بسیار توبه پذیر و مهربانم" لطافت و مهربانی خاصی نهفته است. کلمه "من" رابطه مستقیم و نزدیک خدا را با شخص توبه کننده نشان می دهد و تواب به معنی بسیار بازگشت کننده روح امید را در انسان به جوش می آورد و سرانجام کلمه "رحیم" لطف خاص و محبت بیشتر خدا را نشان می دهد.

پاسخ 473=گزینه «2» صحیح است، آیه 31 سوره نساء

اگر از گناهان بزرگی که از آن نهی شده اید پرهیز کنید، سیئات شما را می پوشانیم و شما را به جایگاهی شایسته در می آوریم*

به مومنین منت می گذارد اگر از گناهان کبیره ای که از آن نهی نشده اند، اجتناب کنند سیئات یا گناهان کوچکشان را می پوشاند. پس گناهان دو دسته اند کبیره و صغیره که مطابق روایات گناهان کبیره آنهایی است که قرآن تنها به نهی آنها اکتفا نکرده بلکه به دنبال تهدید به عذاب دوزخ نیز آمده حال آن که گناهان صغیره اینطور نیستند البته در چند مورد گناه صغیره مبدل به کبیره می شود 1- تکرار گناه

صغیره از روی تکبر به خدا 2- گناه صغیره را ناچیز دیدن و مرتکب آن شدن 3- خوشحالی و افتخار بعد از ارتکاب گناه صغیره 4- خود را مصون از مجازات دیدن 5- اینکه شخص صاحب موقعیت ممتازی باشد مانند اینکه همسر پیامبر باشد. شاید سوال شود لحن آیه طوری است که انجام گناه صغیره را تشویق می کند اما باید گفت هدف آیه تشویق به ترک گناهان کبیره است نه جری ساختن نسبت به گناهان صغیره. البته به نوعی نیز مومنین را ترغیب به شناسایی گناهان کبیره می کند تا بفهمند که آنها با کفاره از بین نمی روند مگر با توبه قطعی.

پاسخ 474= گزینه «2» صحیح است، آیات 140 و 141 سوره آل عمران

اگر آسیبی به شما رسید به آن قوم نیز آسیبی همانند آن رسید و این روزگار را در میان مردم میگردانیم؛ و تا خدا مومنان را معلوم دارد و از شما گواهی بگیرد و خدا ظالمین را دوست ندارد*

آیه قبل گمان مسلمانان را که فکر می کردند مشرکین از آنها برترند رد کرد و حالا با مقایسه حال دو گروه نشان می دهد که مشرکین برتر نبودند: به مشرکین نیز در جنگ احد خساراتی مانند آنچه به شما رسید، وارد شد لذا هیچ برتری جدی بر شما پیدا نکردند تا دلیل ضعف و اندوه شما باشد. قانون الهی اینست که حوادث تلخ و شیرینی که رخ می دهد هیچکدام پایدار نیستند لذا می توان با تحلیل دقیق آن، از این سنت الهی بهره گرفت و آن را مبدل به پیروزی ساخت. سپس می فرماید: اگر حوادث دردناک رخ ندهد صفوف از هم مشخص نمی شود و افراد مومن از سایرین شناخته نمی شوند. سپس به یکی از نتایج شکست احد اشاره می فرماید: خدا می خواست با این حادثه گواهی از شما بگیرد که چگونه نافرمانی ها در میدان جنگ، به شکستهای دردناک منتهی می شود و این گواهان در آینده معلمانی باشند برای مردم تا دیگر حوادث مشابهی رخ ندهد. بدانید دشمنان اگر پیروز شدند به این خاطر نبود که خدا آنها را دوست داشت چون خدا ظالمان را دوست ندارد. یعنی اگر در مسیر اراده خدا حرکت کنید پیروزی نهایی با شماست و ستمگران سرانجام شکست می خورند.

و تا خدا کسانی را که ایمان آورده اند خالص گرداند و کافران را به تدریج نابود سازد*

آیه قبل اشاره کرد که یکی از نتایج وقوع حوادث تلخ و شیرین، جدا شدن مومنین از سایرین است. حال می فرماید: نتیجه دیگرش خالص کردن ایمان مومنین و پاک نمودن تدریجی آلودگی ها از دل آنهاست تا جز ایمان در دل آنها باقی نماند و همینطور خباثت باطنی کفار به تدریج ظاهر شده و فضائلی که دارند کم کم از بین برود تا این آمادگی به وجود آید که به تدریج شرک و کفر از جامعه پاک شود. آیات فوق می فهماند یکی از افکار فاسدی که مسلمین در آن روز دچارش بودند این بود که فکر می کردند اظهار اسلام برای غلبه بر دشمن کافی است و این فکر وقتی راسخ تر شد که در جنگ بدر غلبه عجیبی بر کفار پیدا کردند اما شکست احد به آنها فهماند که پیروزی مبتنی بر عللی است مانند ایمان، اطاعت از اوامر نظامی پیامبر یا توکل بر خدا.

پاسخ 475=گزینه «3» صحیح است، آیه 28 سوره کهف

و با کسانی که پروردگارشان را صبح و شام می خوانند و تنها ذات او را می خواهند، شکیبائی کن و دو دیده ات را از آنان (ثروتمندان) بگیر که زیور زندگی دنیا را بخواهی و از آن کس که قلبش را از یاد خود غافل ساخته ایم و از هوس خود پیروی کرده و کارش به زیاده روی است، اطاعت نکن*

به جای تاسف خوردن و بی صبوری کردن در حال کفار، خود را با صبر و محبت متوجه کسانی کن که دائما به یاد خدایند و او را صبح و عصر می خوانند و تنها ذات او را می طلبند و نه بهشت را و به خاطر زینت های دنیا و امکانات کفار، به این از خدا بی خبران دیده نیفکن و از افرادی که قلبشان را از یاد خود غافل ساختیم اطاعت نکن همانها که از هوای نفس پیروی می کنند و همه اعمالشان افراطی و خارج از تعادل و همراه با اسرافکاری است. پس روح آدمی را یا یاد خدا پر می کند یا هوای نفس و در هر لحظه جمع بین این دو ممکن نیست. به محض غفلت از یاد خدا، هواپرستی انسان را در خویش فرو می برد و به دنبالش افراط کاری ها در اعمال ظاهر می شوند. نکته دیگر آنکه به سراغ کفار رفتن برای بهره گیری از امکاناتشان جهت فعالیت های مثبت اشکالی ندارد بشرطی که انسان را از کارهای مهمتر غافل نسازد. عبارت "یریدون وجهه" یعنی توجه و خواستن صفات

خدا مانند فضل و رحمت و علم و قدرت چون وجه خدا همان اسماء و صفات خداست.

پاسخ 476= گزینه «4» صحیح است، آیه 155 سوره آل عمران

روزی که دو گروه باهم رویارو شدند کسانی که از میان شما به دشمن پشت کردند در حقیقت جز این نبود که به سبب پاره ای از کردارشان شیطان آنان را لغزاید و قطعاً خدا از ایشان در گذشت زیرا خدا آمرزگار بردبار است*

به یک اصل مهم اشاره می کند: گناهان گذشته به شیطان این امکان را می دهد که با اغوای خود، شما را بلغزاند همانطور که اینچنین کرد و به خاطر گناهایی که در گذشته مرتکب شدید شما را وادار به فرار از جبهه احد کرد والا وسوسه های شیطان در دلهای پاک بی اثر است. پس شرط پیروزی در جهاد پاک کردن دل از گناهان است. با این وجود خدا غضب خود را از فراریان فرو گرفت و ایشان را مشمول عفو خود کرد چون او غفور و حلیم است. عفو یعنی گرفتن و نابود ساختن گناهان و مغفرت یعنی پوشاندن آنها تا بر شخص و دیگران نمودار نشود بنابراین مغفرت همیشه به دنبال عفو است چون گناه وقتی نابود شد حتماً مستور می ماند.

پاسخ 477= گزینه «1» صحیح است، آیه 76 سوره نمل

همانا این قرآن بیشتر آنچه را که بنی اسرائیل در آن اختلاف دارند بر آنان بیان می دارد*

از رسالت های مهم قرآن مبارزه با اختلافاتی است که به خاطر آمیخته شدن خرافات با حقایق تعلیمات انبیا به وجود آمده لذا می فرماید: قرآن برای بنی اسرائیل بیشتر مسائلی را بیان می کند که مورد اختلافشان است مثل داستان مسیح و مریم.

پاسخ 478= گزینه «2» صحیح است، آیه 49 سوره ابراهیم

و مجرمان را در آن روز می بینی که با هم در زنجیرها بسته شده اند*

آنروز مجرمان در زنجیر گرفتارند، زنجیرهایی که دست های آنها را به گردنشان و سپس

آنها را به یکدیگر پیوند می دهد. مجرمان در آن روز با یک زنجیر طولانی به هم بندند و به همین صورت در محشر ظاهر می شوند و این تجسمی است از اسارت نفسانی آنها در دنیا و پیوند عملی و فکری مجرمان برای اشاعه فحشا در دنیا.

پاسخ 479 = گزینه «3» صحیح است، آیه 57 سوره یونس

ای مردم! به یقین برای شما از جانب پروردگارتان موعظه و شفایی برای آنچه در سینه هاست و هدایت و رحمتی برای مومنان آمده است*

پس قرآن اول موعظه است و غافلین را بیدار می کند و به طرف خیر و سعادت تحریکشان می کند دوم شفا دهنده است و باطن مردم را از امراضی مانند بخل و کینه و حسد پاک می سازد سوم مایه هدایت است و مردم را با احکام و معارفش به سعادت واقعی هدایت می کند و سرانجام انسان های آماده را به رحمت و سعادت می رساند. یعنی قرآن مرحله به مرحله مردم را بالا می برد.

پاسخ 480 = گزینه «3» صحیح است، آیه 14 سوره سباء

پس چون مرگ را بر او مقرر داشتیم جز جنبیده ای خاکی را که عصای او را می خورد از مرگ او آگاه نگردانید پس چون سلیمان فرو افتاد برای جنیان روشن گردید که اگر غیب می دانستند در آن عذاب خفت آور باقی نمی ماندند*

سلیمان در حالی که تکیه به عصا داده بود از دنیا می رود و کسی متوجه مردنش نمی شود و همچنان در حال تکیه به عصا بوده و از انس و جن کسی متوجه واقعیت نبوده تا آنکه خدا موریانه یا بیدی را مامور می کند تا عصای سلیمان را بخورد و عصا از کمر بشکند و سلیمان به زمین بیفتد، آن وقت مردم متوجه شدند که وی مرده و جنیان فهمیدند که ای کاش علم غیب می دانستند چون اگر علم به غیب می داشتند تا به امروز درباره مرگ سلیمان در اشتباه نمی ماندند و این عذاب خوار کننده یا کارهای سنگین را بیهوده، تحمل نمی کردند.

پاسخ 481 = گزینه «1» صحیح است، آیه 82 سوره طه

و به یقین، من آمرزنده کسی هستم که توبه کند و ایمان بیاورد و کار شایسته نماید

بدنبال هشدار آیه قبلی در اینجا به رحمت موکدالهی وعده می دهد لذا فرمود من غفارم یعنی بسیار آمرزنده. خدا افراد توبه کار را نه یک بار بلکه چندین بار مشمول آمرزش خود قرار می دهد اما نکته مهم این است که در این آیه بر خلاف آیه 31 نساء که فقط توبه، ایمان و عمل صالح را سه شرط آمرزش گناهان عنوان می کند، شرط چهارمی نیز اضافه می کند که آن "ثم اهتدی" است. این شرط بیان می دارد که توبه، ایمان و عمل صالح آنگاه سبب نجات می شود که از راهش انجام گیرد یعنی مبتنی بر ولایت انبیا و پیروی از ایشان در امور دنیا و آخرت باشد. پس بنی اسرائیل با اینکه ایمان به خدا داشتند و رسالت موسی و هارون را تصدیق کرده بودند اما ظاهراً درباره ولایت آن دو بزرگوار و پیروی بی چون و چرا از ایشان مشکل داشتند.

پاسخ 482= گزینه «4» صحیح است، آیه 115 سوره طه

و به یقین پیش از این با آدم پیمان بستیم ولی آن را فراموش کرد و برای او عزمی استوار نیافتیم*

مقصود از آن عهد، همان نهی از خوردن درخت است. با توجه به اینکه آنچه برای آدم پیش آمد قبل از تشریح دین بوده و بهشت او نیز یا بهشت برزخی بوده که در یک زندگی غیر دنیوی برایش ممثل شده یا باغی از باغهای این جهان بوده که به لطف پروردگار ناراحتی در آن نبوده لذا نهی در آن نیز نهی دینی نبود بلکه نهی ارشادی است که مخالفت با این حکم فقط برای او زحمت فراوان به دنبال می آورد، برخلاف نهی دینی که صرف نظر از مفاسدی که به دنبال می آورد برای شخص مواخذه اخروی نیز همراه دارد. در آیات بعدی ماجرا را بیشتر توضیح می دهد.

پاسخ 483= گزینه «2» صحیح است، آیات 9 و 10 سوره انسان

ما فقط برای خوشنودی خدا شما را اطعام می کنیم و نه پاداشی از شما می خواهیم و نه سپاسی*

تمام اعمال ابرار و از جمله اطعام کردن، برای ذات پاک خداوند و جلب خشنودی اوست بدون هیچ چشمداشتی به پاداش و تشکر مردم و در حقیقت غایت و انگیزه اعمال آنها "وجه الله" است و همین خلوص، بالاترین ارزشها را به اعمال ایشان می دهد. آنچه از روایات و آیات استفاده می شود این است که اطعام نیازمندان صرفاً به جهت رفع نیازمندی ایشان نیست بلکه جلب محبت و تحکیم پیوندها و پاکسازی روح نیز مورد توجه می باشد. سرچشمه بسیاری از اختلافات بین انسان ها دو چیز است 1- در ازای رفع نیاز و ابراز محبت، از یکدیگر توقع پیدا می کنند و اگر این انتظار برآورده نشود آنوقت بر یکدیگر منت گذاشته و با عمل و زبان باعث ناراحتی و کدورت می شوند 2- از همان ابتدا با ترشروی و زخم زبان نیاز دیگران را رفع می کنند و بدیهی است هیچ کدام از این دو مایه تکامل و تحکیم پیوندها نخواهد شد مگر آن که ابراز محبت فقط "وجه الله" و برای خدا باشد.

ما از پروردگارانمان از روزی که سخت ترش رو است می ترسیم*

چرا ابرار عمل خود را تنها برای خدا انجام می دهند؟ چون از نارضایتی خدا و عذابی که از ناحیه اوست، نه خود عذاب می ترسند یعنی همانطور که اطعامشان برای خداست، ترس و امید آنها نیز فقط از خداست.

پاسخ 484= گزینه «3» صحیح است، آیه 124 سوره نساء

و کسانی که از کارهای شایسته کنند، چه مرد باشند یا زن، در حالی که مومن باشند، آنان داخل بهشت می شوند و به قدر گودی پشت هسته خرمایی مورد ستم قرار نمی گیرند*

صرف وارد شدن در حریم اسلام یا یهودیت و نصرانیت کافی برای پاداش نیک نیست، خدا جزای نیک را شامل افرادی کرده که ایمان آورده و از کارهای خوب انجام می دهند (و نه کلیه اعمال صالح را) و به فضل خود با بقیه کارهای خوبی که شخص انجام نداده یا مرتکب گناهی شده برخورد می کند و با توبه و شفاعت او را داخل بهشت می کند. حکم را شامل زن و مرد کرده و عزت و کرامت زن را همپایه مرد قرار داد تا جوابی به تبعیضات یهود و نصاری و هندو و... داده باشد.

پاسخ 485= گزینه «3» صحیح است، آیه 54 سوره مائده

ای مومنان! هر کس از شما از دینش برگردد بداند که خدا به زودی قومی می آورد که دوستشان می دارد و آنان نیز او را دوست دارند، اینان با مومنان فروتن و با کافران سخت گیرند، در راه خدا جهاد می کنند و از ملامت هیچ ملامتگری نمی ترسند، این فضل الهی است که به هر کس بخواهد می بخشد و خدا گشایشگر داناست*

از مرتدانی سخن می گوید که از آیین خدا روی برمی گردانند همانها که محبت یهود و نصاری را به دل گرفته نسبت به آنها اظهار تذلل می کنند و در جهاد با کفار سستی می نمایند. به عنوان یک قانون کلی می فرماید: هر کس از مومنان از دین خدا بیرون رود هیچ زبانی به خدا و آیین او نمی رساند چون خدا خودش دینش را یاری می کند و در آینده جمعیتی را برای حمایت از آیینش برمی انگیزد که 1- خدا دوستشان دارد و آنها نیز عاشق خدایند 2- در برابر مومنان خاضع و مقابل دشمنان سرسختند 3- در راه خدا به طور مستمر جهاد می کنند 4- در راه انجام وظیفه از ملامت هیچ سرزنش کننده ای نمی هراسند. کسب این امتیازات علاوه بر لیاقت مومنان، مرهون فضل خدا هم هست لذا می فرماید: اینست فضل خدا که آن را به هرکس خواست می دهد چون خدا هم صاحب فضل وسیع است و هم علیم بوده و فضلش را به کسانی که لایق باشند می دهد. از آیه می توان به خوبی ویژگی های یک اجتماع سالم اسلامی را فهمید.

پاسخ 486= گزینه «1» صحیح است، آیه 35 سوره فصلت

و این خصلت را جز کسانی که شکیبیا بوده اند نمی یابند و آن را جز صاحب بهره ای بزرگ نخواهد یافت*

روش دعوت به خدا باید طوری باشد که بیشترین تاثیر را بر دلها بگذارد و چون روش حسنه با روش سیئه یکسان نیست و کسی که با خصلت های نیک دعوت می کند و از سلاح تقوی و محبت استفاده می کند، تاثیر بیشتری را به جا می گذارد پس باید بدی را به بهترین راهش دفع کرد یعنی هر باطلی را با خصلت مقابل آن جواب داد مثلاً جهل را با حلم و آزار را با عفو دفع کرد و خلاصه هر باطلی را با حقی

ص: 119

پاسخ داد نه با باطل دیگر، وقتی تو تمام باطل ها و بدی را به بهترین وجهی دفع کنی ناگهان خواهی دید که همان دشمن آنچنان دوست تو می شود که علاوه بر دوستی، شفقت و محبت زیاد هم خواهد داشت. این سفارش را نمی پذیرد مگر کسی که دارای صبر است و به این خوی و خصلت نمی رسد مگر کسی که بهره بزرگی از ایمان و تقوی و اخلاص داشته باشد.

پاسخ 487= گزینه «1» صحیح است، آیه 70 سوره فرقان

مگر کسی که توبه کند و ایمان آورد و کار شایسته کند پس خدا بدیهایش را به نیکی ها تبدیل می کند و خدا همواره آمرزنده مهربان است*

توبه و ایمان و عمل صالح سبب تبدیل سیئات به حسنات هستند اما چگونه؟ منظور از سیئات خود آن اعمالی نیست که انسان انجام می دهد بلکه آثار سوئی است که آن عمل به واسطه مخالفت امر خدا بر روح انسان می گذارد مثلاً عمل زنا و نکاح از لحاظ ظاهر باهم فرقی ندارند اما اگر یکی گناه است به خاطر آن اثر سوئی است که بر روان انسان دارد، حسنه بودن عمل هم به خاطر خود عمل نیست بلکه به واسطه اثر خیری است که آن عمل به جهت اطاعت امر خدا بر روان آدمی باقی می گذارد. حال اگر گناهکار مشرک توبه کند و ایمان آورد چون خدا غفور است آثار سوء اعمال سابق را پاک می کند و چون رحیم است آثار خیری به جایش می گذارد و این همان تبدیل سیئه به حسنه است. مثل روشن آن تبدیل زباله ها به کود و سپس میوه های شیرین است.

پاسخ 488= گزینه «2» صحیح است، آیه 19 سوره نور

کسانی که دوست دارند که زشت کاری در میان آنان که ایمان آورده اند، شیوع پیدا کند برای آنان در دنیا و آخرت عذابی پردرد است و خدا میداند و شما نمی دانید*

برای آیه دو معنا ذکر شده که هر دو می توانند درست باشد: کسانی که دوست دارند فحشا در میان مردم با ایمان شیوع یابد عذاب دردناکی در دنیا و آخرت دارند. با این معنا می خواهد برای محکم کاری مسئله را از شکل یک حادثه به صورت یک

قانون کلی بیان کند. در اینجا چند نکته وجود دارد: 1- گفت کسانی که دوست دارند اشاعه فحشا دهند و فرمود کسانی که اشاعه فحشا می دهند تا بفهماند مسئله چقدر جدی است آن هم نه بخاطر اینکه فقط جسارت به رسول شده بلکه در مورد هر شخص با ایمان این مسئله صادق است 2- منظور از اشاعه فحشاء تنهاتهمت زدن نیست بلکه هرگونه نشر فساد و اشاعه گناه را شامل می شود 3- ایشان در دنیا مستوجب عذابند هم به صورت حد و تعزیرات و هم عکس العمل های اجتماعی و سرانجام طرد شدن آنها از اجتماع و محکوم به فسق شدن و البته عذاب اخروی آنها غضب الهی و دوری از رحمت خداست 4- برای بزرگداشت مجدد این عمل زشت که موجب عذاب خداست می فرماید: خدا می داند و شما نمی دانید. اما معنای دوم این است: آنها که دوست دارند نسبت های زشت درباره مومنین شایع شود بدانند برای آنها عذاب دردناکی در دنیا و آخرت است. معنای اول همان است که دشمنان اسلام در سطح وسیعی انجام می دهند و معنای دوم کاریست که معمولاً حسودان و منافقان انجام می دهند.

پاسخ 489= گزینه «1» صحیح است، آیات 72 و 73 سوره بقره

و یاد کنید که چون کسی را کشتید و درباره او به ستیزه پرداختید (و به گردن همدیگر انداختید) و خدا آشکار کننده چیزی است که پنهان می ساختید*

از اینجا اصل قضیه شروع می شود.

آنگاه گفتیم بخشی از بدن گاو را به او (بدن آن کشته) بزیند (تا زنده شود و) خدا این چنین مردگان را زنده می کند و معجزات خویش را به شما می نمایاند تا ببینید*

احتمالاً جریان این داستان تنها برای شناسایی قاتل نبوده بلکه هدف مهمتری را نیز دنبال می کرده و آن اثبات معاد جسمانی بود.

پاسخ 490= گزینه «4» صحیح است، آیه 64 سوره مائده

و یهودیان مدعی شدند دست خدا بسته است، دست خودشان بسته باد و به خاطر این سخنشان لعنت بر آنان باد! آری داستان او گشاده است هرگونه که بخواهد

می بخشد و آنچه از سوی پروردگارت بر تو نازل شده بر طغیان و کیفر بسیاری از آنان می افزاید و تا روز قیامت دشمنی و کینه در میانشان انداخته ایم، هر بار که آتش جنگ افروختند خدا آنرا خاموش کرد و در زمین به فساد می کوشند و خدا مفسدان را دوست ندارد*

به یکی از مصادیق روشن گفتار گناه آلود یهود اشاره می کند: وقتی آیاتی مثل "کیست آنکه به خدا قرض نیکویی دهد" به گوش یهود رسید آنها برای تمسخر مسلمین گفتند این چه خدایی است که قدرت مالی برای حمایت از دین خود ندارد! معلوم می شود دست خدای مسلمانان بسته است. به علاوه وقتی فقرا را می دیدند می گفتند خدای مسلمین بخیل و مغلول است و به ایشان روزی نمی دهد همینطور استدلال دیگری داشتند و آن اینکه خدا تمام کارها را از اول تقدیر کرده لذا دیگر کاری برای انجام ندارد یعنی دستش بسته است. می فرماید: برخلاف نظر یهود هر دو دست خدا باز و در کمال قدر تو نهایت سخاوت است و هر گونه و به هر که بخواهد می بخشد. این حقایق نه تنها اثر مثبت بر یهود نگذاشت و از راه غلطشان باز نگرداند بلکه بر طغیان و کفر آنها نیز افزود. خاصیت دل های حسود اینست که در مواجهه با حقیقت، حسد و کینه شان بیشتر تحریک شده و به طغیان و کفر بیشتر رو می آوردند لذا مجازات سنگینی در این جهان برایشان مقرر کردیم و آن ایجاد دشمنی میان آنها تا روز قیامت است. هر زمان آتش جنگی افروختند خدا با ایجاد اختلاف بین سران آنها آنرا خاموش ساخت که این نویدی به مسلمین است یعنی آنها هیچ وقت نمی توانند علیه اسلام فتنه گری موثر کنند. آنها برای فساد در زمین تلاش می کنند اما چون خدا مفسدان را دوست ندارد همه اعمالشان را بی نتیجه می کند پس خدا نیست که دست بسته است بلکه یهود عاجز و دست بسته است.

پاسخ 491= گزینه «2» صحیح است، آیه 249 سوره بقره

و چون طالوت با لشکریان خود بیرون شد، گفت: خدا شما را به وسیله رودی خواهد آزمود. پس هر کس از آن بنوشد از پیروان من نیست و هر کس از آن نخورد قطعاً او از پیروان من است، مگر کسی که با دستش کفی بگیرد. پس همگی جز اندکی از آنها، از

ص: 122

آن نوشیدند. و هنگامی که طالوت با کسانی که همراه وی ایمان آورده بودند، از آن نهر گذاشتند، گفتند: امروز ما را یارای مقابله با جالوت و سپاهیان نیست. کسانی که به دیدار خدا یقین داشتند، گفتند: بسا گروهی اندک که بر گروهی بسیار، به اذن خدا پیروز شدند و خدا با شکیبایان است*

قدرت یک لشکر تابع درجه تسلیم و تبعیت از فرمانده است لذا طالوت برای شناسایی میزان فرمان پذیری سربازانش آنها را به فرمان خدا در بوته آزمایش قرار داد. البته فقط عده کمی موفق شدند لذا یک تصفیه بزرگ در ارتش طالوت صورت گرفت. اما آنهایی هم که در آزمایش پیروز شدند وقتی مواجه با ارتش قدرتمند جالوت شدند بیمناک شده و گفتند ما طاقت مقابله با جالوت و سپاهش را نداریم. عده ای که ایمان قوی تر داشتند و به آخرت و دیدار پروردگار گمان نداشتند، به سایرین گفتند چه بسا عده کم اما مومن به فرمان خدا بر جمعیت انبوه پیروز خواهند شد و سپس با جمله خدا با صابرين است آنها را به صبر دعوت کردند. تعبیر "گمان داشتند" می فهماند که گمان به روز رستاخیز کافی است تا انسان در برابر اهداف الهی مصمم گردد. از آیه معلوم میشود لشگریان سه گروه شدند: نوشندگان نچشندگان، با دست خورندگان که گروه سوم از گروه اول خارج شده ولی دخولشان به گروه دوم معلوم نیست و محتمل بود که در جنگ استقامت نکنند.

پاسخ 492 = گزینه «4» صحیح است، آیه 10 سوره جمعه

پس چون نماز گزارده شد در زمین پراکنده گردید و فضل خدا را جويا شوید و خدا را بسیار یاد کنید، باشد که شما رستگار گردید*

مسلمین مجازند بعد از اتمام نماز متفرق شوند و در طلب فضل الهی برآیند. در آیه قبل مراد از ترک بیع تمام کارهایی بود که مانع نماز می شد اینجا نیز فضل الهی شامل همه کارهایی است که عطیه خدا را در پی دارد چه طلب رزق و چه عیادت مریض و چه برآوردن حاجت مسلمانان و زیارت برادران مومن. در آخر امر می کند: حتی بعد از نماز نیز خدا و تمام نعمت هایی را که به انسان ارزانی داشته یاد کنید چون ذکر و رسوخ یاد خدا در دلها سبب نابودی عوامل غفلت و موجب تقوای دینی خواهد شد که خود به رستگاری می انجامد.

پاسخ 493 = گزینه «3» صحیح است، آیه 19 سوره اسراء

و هرکس خواهان آخرت است و برای آن کوشش کند و مومن باشد آنانند که تلاش آنها مورد حق شناسی قرار می گیرد*

کسی که 1- سرای آخرت را بطلبد و به نعمت های ناپایدار دنیا دل نبندد 2- سعیش برای آخرت باشد و در این راه جدیت به خرج دهد 3- کوشش او در حالی باشد که ایمان به خدا دارد یعنی با انگیزه صحیح، تلاش نماید آن وقت به سعادت جاوید می رسد و سعی او مورد تشکر خدا قرار می گیرد. اگر دنیا پرستان با تلاششان به هرچه که خواستند، نمی رسند مگر در حدی که خدا بخواهد، آخرت طلبان اگر از روی ایمان برای آخرت سعی کنند، حتماً به آنچه می خواهند، می رسند. نمی فرماید به آنها بهشت می دهیم بلکه می گوید مورد تشکر قرار می گیرند که بسیار جامع تر و بالاتر از بهشت است زیرا تشکر هرکس به اندازه سعه وجودی اوست و تشکر خدا متناسب با ذات بی پایان اوست و انواع نعمت های مادی و معنوی را در بر می گیرد.

پاسخ 494 = گزینه «1» صحیح است، آیه 83 سوره نساء

و چون خبری حاکی از ایمنی یا وحشت به آنان برسد انتشارش دهند؛ و اگر آن را به پیامبر و اولیای امر خود ارجاع کنند قطعاً از میان آنان کسانی اند که می توانند درست و نادرست آن را دریابند و اگر فضل خدا و رحمت او بر شما نبود مسلماً جز شمار اندکی از شیطان پیروی می کردید*

شان نزول آیه مربوط به دعوت پیامبر به جهاد پس از واقعه احد است اما شایعه پراکنانی بودند که می خواستند تلاش وی را خنثی کنند لذا مضمون آیه در نکوهش شایعه پراکنی است: وقتی به منافقان و افراد ضعیف الایمان اخباری که منشاء ناامنی و ترس می شود، می رسد بدون هیچ تحقیقی آنها را در همه جا پخش می کنند با اینکه بعضی از این اخبار را خود دشمنان اسلام برای مقاصد خاصی می سازند. وظیفه آنها این است که اخبار را قبل از همه به پیامبر و معصومین و پیشوایان رجوع دهند و از اطلاعات آنها بهره بگیرند تا مبادا بی دلیل روحیه

ص: 124

مسلمین تضعیف گردد و اضطراب مردم را فرا گیرد. یقیناً اگر راهنمایی های خدا و فضل و رحمت او نبود چه بسا عده کثیری در راه شیطان گام بر می داشتند و تنها افراد قلیلی مانند عالمان باریک بین می توانستند خود را از پیروی شیطان برکنار دارند.

پاسخ 495= گزینه «1» صحیح است، آیه 40 سوره نساء

در حقیقت خدا به اندازه ذره ای ستم نمی کند و اگر آن ذره، کار نیکی باشد دو چندانش می کند و از نزد خویش پاداشی بزرگ می بخشد* اگر راه خدا را به جای راه بخل و کفر انتخاب کنند از پاداش های مضاعف و اجر عظیمی که نزد خداست، برخوردار شده در حالی که اگر بخیل و بی ایمان باشند محصول اعمال خود را به صورت مجازات خواهند دید پس هر چه به انسان می رسد از عمل اوست و الا خدا به اندازه سنگینی ذره ای ظلم نمی کند

پاسخ 496= گزینه «3» صحیح است، آیه 105 سوره کهف

آنان کسانی اند که به آیات پروردگارشان و لقای او کفر ورزیدند در نتیجه اعمالشان حبط شد و روز قیامت برای آن ها وزنی قائل نیستیم*

زیانکارترین افراد همان ها هستند که به آیات آفاقی و انفسی و نیز آیات و احکام قرآن، کافرنند و معاد و دیدار خدا را انکار می کنند. اینان چون هیچ عملی را برای رضای خدا انجام نمی دهند و ثواب و سعادت اخروی را نمی طلبند لذا همه اعمالشان چون خاکستری در برابر طوفان بر باد است. از آیات قرآن بر می آید در قیامت سنجش و توزین به سنگینی حسنات است و با حبط عمل دیگر سنگینی باقی نمی ماند پس توزین بی معناست لذا در روز قیامت برای آنها میزانی برپا نمی کنیم. از طرف دیگر مردم در قیامت سه دسته اند: گروهی به قدری از اعمال صالح پربارند که نیازی به توزین و حساب در کارشان نیست و بدون حساب به بهشت میروند. گروهی دیگر آن چنان اعمالشان حبط و نابود شده که فاقد عمل صالح هستند لذا اینان نیز نیازی به توزین ندارند پس اینها نیز بی حساب وارد

ص: 125

دوزخ می شوند. گروه سوم افرادی هستند که دارای حسنات و سیئات می باشند که کارشان به توزین اعمال می رسد و اکثر مردم در این گروه هستند.

پاسخ 497= گزینه «1» صحیح است، آیه 17 سوره نساء

توبه نزد خدا تنها برای کسانی است که از روی نادانی مرتکب کار بد می شوند سپس به زودی توبه می کنند، اینانند که خدا توبه شان را می پذیرد و خدا دانای حکیم است*

مراد از جهالت، انجام گناه از روی احساس و هوای نفس است بدون آنکه بخواهد با حق عناد بورزد اما کسی که گناه را از روی احساسات انجام ندهد کار او عمد و عناد است. تفاوت این دو در این است که اولی با فروکش کردن احساساتش، پشیمان می شود که این را "ثم يتوبون من قريب" نشان می دهد و تاکید می کند توبه باید زود و بدون تأخیر انجام گیرد ولی در دومی ذره ای پشیمانی به دنبالش نمی آید چون آگاهانه با حق دشمنی ورزید. لذا همه توبه اش با تأخیر است هم حيله ای برای فرار از عذاب است لذا مقبول نیست. جالب است که به جای "غفورا حکيما" فرمود "عليما حکيما" تا بفهماند که او فریب گنهکاران را نمی خورد و کاری را که باید انجام دهد، انجام می دهد لذا می داند کدام توبه را بپذیرد. باید دانست برای استقرار پشیمانی باید کارهای صالحی را انجام داد که ضد کارهای بد اوست

پاسخ 498= گزینه «3» صحیح است، آیات 13 تا 15 سوره مرسلات

برای روز داوری*

و تو چه می دانی روز داوری چیست؟*

در آن روز وای بر تکذیب کنندگان*

شهادت رسولان و گواهی آن ها درباره امت ها در چه روزی صورت میگیرد؟ در روز جدایی، روزی که حق از باطل و صفوف مومنان از کافران جدا می شود. اما برای بیان عظمت این روز می فرماید: تو چه می دانی روز فصل چه روزی است؟ وای در

ص: 126

آن روز بر تکذیب کنندگان همان هایی که قیامت را انکار کرده و ایمانی به روز جزا و حساب و کتاب نداشتند و مرتکب فسق و فجوری می شدند.

پاسخ 499= گزینه «3» صحیح است، آیات 75 و 76 سوره حجر

در این امر برای متوسمین مایه های عبرت است*

در این سرگذشت عبرت انگیز برای متوسمین نشانه هایی است تا به حقیقت جریان پی ببرند زیرا این علائم به کلی نابود نشده است. وسم یعنی علامت گذاشتن و متوسم کسی است که از علائم به اصل موضوع پی ببرد.

و آثارش بر سر راهی پایدار است*

هنوز آثارش بر سر راه عابران مدینه به شام قرار دارد.

پاسخ 500= گزینه «4» صحیح است، آیه 28 سوره سباء

و ما تو را جز بشارتگر و هشدار دهنده برای تمام مردم نفرستادیم؛ لیکن بیشتر مردم نمی دانند* دلیل دیگری برای توحید ارائه می کند. رسالت از لوازم ربوبیت و تدبیر است یعنی خدایی که رب و مدبر مردم است برای رساندن آنها به سعادتشان رسولانی را می فرستد و اگر رسالت خاتم المرسلین عمومیت داشته باشد به این معناست که خدا تنها رب است چون اگر غیر از او ربی می بود پس او هم باید رسولی را می فرستاد و این با عمومیت رسالت حضرت نمی سازد به همین دلیل است که در آخر فرمود اما اکثر مردم نمی دانند که انحصار رسالت در رسول دلالت می کند بر انحصار ربوبیت در خدا.

پاسخ 501= گزینه «2» صحیح است، آیه 114 سوره انعام

پس، آیا کسی جز خدا را داور گیرم با اینکه اوست که این کتاب را به تفصیل به سوی شما نازل کرده و کسانی که کتاب آسمانی بدیشان داده ایم می دانند که آن از جانب پروردگارت به حق فرو فرستاده شده است. پس تو از تردید کنندگان نباش*

با دلایل روشنی که در زمینه توحید وجود دارد و آیات قبلی به آن اشاره فرمود حالا نتیجه می‌گیرد که باید چه کسی را به داوری پذیرفت؟ آیا غیر خدا را به داوری بپذیریم؟ با اینکه خداست که این کتاب بزرگ آسمانی را به سوی شما نازل کرده کتابی که همه چیز در آن آمده و به تمام نیازهای تربیتی انسان پاسخ می‌دهد. کتابی که هیچ یک از معارفش مختلط به دیگری نبوده و هیچیک از احکامش با دیگری مشتبه نیست و میان حق و باطل و کفر و ایمان جدایی می‌افکند. سپس برای اطمینان قلبی پیامبر می‌فرماید: اهل کتاب نیز که نشانه‌های این کتاب آسمانی را در کتب خود دیده‌اند، می‌دانند قرآن به حق نازل شده یعنی بدون شک از جانب خداست و نه القانات شیاطین و کاهنان و غیره پس ای پیامبر! هرگز در آن تردید نکن. این خطاب به پیامبر در واقع خطاب به مردم است و خدا برای تاکید مطلب، اول پیامبر را مخاطب می‌سازد تا سایرین حساب کار خود را بکنند.

پاسخ 502 = گزینه «3» صحیح است، آیه 4 سوره طارق

هیچ کس نیست مگر این که بر او نگهبانی است*

سوگند ها برای این است که بفهماند تمام انسان ها نگهبانانی دارند که اعمال خوب و بد آنها را به همان نحوی که صادر شده حفظ می کنند یعنی آنها را می نویسند تا بر طبق آن در قیامت حسابرسی شده و جزا داده شوند و بعید هم نیست مراد، حفظ خود نفس و اعمال آن باشد یعنی جانهای انسان ها بعد از مردن نیز محفوظ مانده و با مردن نابود نمی شود تا در قیامت به بدن ها برگردد و انسانها دوباره همان هیئتی را که در دنیا داشتند پیدا کنند و سپس طبق آنچه عمل کرده اند جزا داده شوند چون شخصیت انسان به نفس یا روح اوست نه بدن او و در آخرت وقتی خدا بدن فلان شخص را دوباره خلق کرد و روح او را که حفظ کرده در او دمید قطعا همان شخص خواهد شد که در دنیا بوده است. چون در آیه ذکر نشده چه اموری حفظ می شود می توانمصادیق دیگری نیز ذکر کرد مانند حفظ انسان از حوادث و مهالک یا از وسوسه های شیطان و... جالب است که بین سوگندها و موضوع حفظ نفس و اعمال رابطه زنده ای وجود دارد: آن سوگند ها، وجود نظم و حساب و هوشمندی را در عالم هستی اثبات می کند و این

هوشمندی نیز ثابت می کند که اعمال انسانها نباید بی حساب و کتاب رها شود و نیز همانطور که غروب ستاره ها به معنای نابودی آنها نیست و طلوعی دیگر در پیش دارند، انسان نیز چنین است و در قیامت برانگیخته می شود تا به اعمالش رسیدگی شود.

پاسخ 503 = گزینه «3» صحیح است، آیه 23 سوره جاثیه

پس آیا دیدی کسی که هوس خویش را معبود خود قرار داده و خدا او را با وجود علمش گمراه کرده و بر گوش او و دلش مهر زده و بر دیده اش پرده نهاده است؟ آیا پس از خدا چه کسی او را هدایت خواهد کرد؟ آیا پند نمی گیرید؟*

آیا عجیب نیست کسی هوای نفس خود را بپرستد یعنی مطیع آن باشد با اینکه می داند غیر از هوای نفس معبودی دارد که باید او را بپرستد (این مطلب از تقدم الله بر هواء معلوم می شود) اما با این حال با آگاهی تمام معبود خود را هوای نفس خود می گیرد پس چون عالمانه به راه خطا می رود خدا برای مجازاتش او را گمراه می سازد (یعنی علم به تنهایی منشاء هدایت نمی شود) و گوش و قلبش را مهر می کند تا حق را نشنود و نتواند تعقل کند و بر چشمانش پرده می کشد تا آیات حق را نبیند و خلاصه همه وسایل هدایت را از او می گیرد. وقتی او در چنین حالتی قرار گرفت و در عین آگاهی، خدا گمراهش ساخت دیگر چه کسی بعد از خدا می تواند او را هدایت کند؟ وقتی عاقبت هواپرستان این چنین است و راهی بسوی هدایت نمی یابند چرا عبرت نمی گیرید؟ مهم این است که اطاعت کردن هر کس به معنای عبادت کردن اوست زیرا عبادت چیزی جز تسلیم شدن در برابر اراده معبود و راضی شدن به خواسته های او نیست به همین جهت در یس 61 فرمود شیطان را بپرستید و در توبه 317 و آل عمران 64 اطاعت احبار و رهبان را عبادت و رب گرفتن، نامید.

پاسخ 504 = گزینه «3» صحیح است، آیه 45 سوره حجر

بی گمان، پرهیزگاران در باغ ها و چشمه ساراند*

برای کسانی که شیطان را دشمن خود گرفتند و به سوی خدا متوجه شده و تقوی ملکه آنها شده بهشتهایی را در نظر می گیرد که در آن دو نعمت بزرگ وجود دارد 1- نعمت سلامتی از هر رنج و نقصی 2- نعمت امنیت از هر خطری پاسخ 505= گزینه «2» صحیح است، آیه 6 سوره فاطر

در حقیقت، شیطان دشمن شماست شما نیز او را دشمن گیرید. فقط حزبش را می خواند تا آنها از یاران آتش باشند*

اینکه گفته شد مبادا شیطان شما را فریب دهد علتش این است که او واقعاً دشمن شماست و جز گمراه ساختن انسان ها کاری ندارد و تمام سعی اش در این است که نگذارد حتی یک انسان به سعادت برسد. لذا از پذیرفتن دعوتش به سوی باطل اجتناب کنید و به این ترتیب شما نیز دشمن او باشید و متوجه باشید او فقط حزبش را برای این دعوت می کند که اهل آتش سوزان جهنم باشند. منظور از حزب، گروهی از مردم هستند که هدفی واحد، آنها را منسجم ساخته و حزب شیطان متشکل از افرادی است که ولایت شیطان را پذیرفته و خدا را از یاد برده اند.

پاسخ 506= گزینه «2» صحیح است، آیات 76 الی 78 سوره قصص

قارون از قوم موسی بود و بر آنان تکبر کرد و از گنجینه ها آنقدر به او داده بودیم که کلیدهای آن ها بر گروه نیرومندی سنگین می آمد آنگاه که قوم وی به او گفتند: شادی نکن که خدا شادی کنندگان را دوست نمی دارد*

علت تکبر و بغی قارون چه بود؟ خدا ثروت سرشاری به او داد که حمل خزائن آن برای یک گروه زورمند مشکل بود. بنی اسرائیل به قارون گفتند: اینقدر خوشحالی بی اندازه نکن چون آخرت را از یاد تو می برد و قهراً انسان را به طغیان وامی دارد. لذا فرمود: خدا شادی کنندگان مغرور را دوست نمی دارد.

و در آنچه خدا بر تو بخشیده سرای آخرت را بجوی و در عین حال بهره ات را از دنیا هم فراموش نکن؛ و از آنجا که خدا به تو نیکی کرده نیکی کن و در این سرزمین دنبال فساد نباش که خدا مفسدین را دوست ندارد*

ص: 130

مال و ثروت برخلاف تصور بعضی ها چیز بدی نیست و اگر بوسیله آن خانه آخرت طلب شود و در راه خدا انفاق شود از همه چیز بهتر است لذا به قارون نصیحت می کند که در آنچه خدا به تو داده سرای آخرت را جستجو کن. بعلاوه به او گفته می شود نصیب تو از مال دنیا بی که داری مقدار اندکی است و آن همان مقداری است که صرف خوراک و پوشاک و نیازهای واقعی ات می شود و بقیه اش زیادی است که برای غیر خودت باقی می گذاری پس از اموالت به قدر کفایت بردار و مابقی را احسان کن و همانطور که خدا از روی احسان به تو انفاق کرد با اینکه لایق و مستحق نبودی، تو نیز از روی احسان به دیگران انفاق کن، نکنند این همه حشمت و جاه و مال تو را بفریبد و آنها را در مسیر فساد به کار گیری که خدا مفسدان را دوست ندارد زیرا اساس خلقت بر صلاح و اصلاح است. جالب است که اندرزگویان به قارون، اول سعی کردند غرور او را بشکنند و در مرحله دوم به او نشان دهند که دنیا وسیله است و نه هدف و سوم به او هشدار دادند آنقسمت از اموالت که کفایت نیازهای واقعیات را می کند مصرف کن و در مرحله چهارم او را تحریک به احسان و انفاق کردند همانطور که خدا در حق او اینچنین کرد و در مرحله آخر تهدیدش کردند که فساد در زمین که نتیجه نادیده گرفتن اندرزهای چهارگانه فوق است عاقبت خوشایندی ندارد.

قارون گفت: من اینها را در نتیجه دانش خود یافته ام. آیا وی ندانست که خدا نسلهایی را پیش از او نابود کرد که از او نیرومندتر و مال اندوز تر بودند؟ و مجرمان را از گناهانشان نمی پرسند؟*

اما قارون مقابل نصایح مومنان گفت: آنچه دارم احسان خدا نیست و بدون استحقاق به دست نیآورده ام بلکه در اثر علم خودم جمع کردم پس همه اش مال من است و هرچه بخواهم می توانم بکنم و در انواع لذت ها و قدرت طلبی ها و آرزوها صرف کنم و هیچکس هم نباید مداخله کند. پاسخ می دهد: خدا قبلاً نیرومندتر و ثروتمندتر از او را هلاک کرده پس اگر واقعاً منشأ ثروت و قدرت آنان کاردانی خودشان است قاعدتاً نباید اقوام گذشته هلاک می شدند و علم و مهارتشان آنها را نجات می داد و اموالشان. عذاب را از آنها دور می ساخت حال آنکه نه علمشان به کارشان آمد و نه اموال و جمعیتشان! و البته قارون نیز به خاطر

همین جرم یعنی مستقل دانستن خود در برابر خدا هلاک می شود. بعد هشدار می دهد: مواخذه الهی مانند مواخذه بشر نیست که تحت تاثیر عذرهای مجرمین قرار بگیرد چون خدا به همه اعمال آگاه است لذا از هیچ مجرمی نمی پرسد چه کردی؟ بلکه تنها طبق جرمش مواخذه اش می کند آن هم ناگهانی همانطوری که بر سر قارون آمد.

پاسخ 507 = گزینه «1» صحیح است، آیه 41 سوره نور

آیا ندانسته ای که هرکس که در آسمانها و زمین است و پرندگان بال گشاده خدا را تسبیح می گویند، هر یک نماز و تسبیحش را می داند و خدا به آنچه می کنند داناست*

یک دلیل برای آنکه خدا نور آسمانها و زمین است اینست که همه موجودات او را عبادت می کنند. وقتی همه چیز فقط عبادت خدا را می کنند و او را از هر نقصی مبرا می کنند، معنایش این است که خدایان دیگر را نفی و تنها وجود خدا را اثبات می کنند و چون قبلاً گفتیم وجود، همان نور است پس در واقع نور خدا را ثابت می کنند. نوری که منشا هر نوری و وجود سایر موجودات است. قبلاً گفته شد حمد و تسبیح موجودات هم به زبان حال است یعنی با وضع خود خبر از کمالات و پاکی خدا می دهند و هم به زبان قال است یعنی بر اساس شعور و بیش خود خدا را آگاهانه حمد و تسبیح می کنند و طبق فرمایش آیه به این کارشان خود آگاهی دارند منتها این حمد و تسبیح را غالب انسان ها درک نمی کنند. اگر فرمود: خدا از تمام اعمال آنها یعنی عبادت و تسبیح آنها آگاه است برای این بود که مومنین را ترغیب به عبادت و تسبیح بیشتر کند تا خیال نکنند که خدا نسبت به تسبیح آنها بی تفاوت است بلکه به زودی جزای آنها را می دهد. اما چرا به جای تسبیح از حمد استفاده نکرد؟ حمد در مقابل کمالات است در حالیکه تسبیح در برابر فقدان و نقص است و چون کفار همان صفاتی را که برای معبودان خود قائل بودند به خدا نیز نسبت می دادند لذا این کار کفار تنها با تسبیح خدا رد می شود و نه حمد او.

پاسخ 508 = گزینه «3» صحیح است، آیه 45 سوره عنکبوت

آنچه از کتاب آسمانی که بر تو وحی شده بخوان و نماز را برپا دار که نماز از فحشا و زشتکاری باز می دارد و ذکر خدا بزرگتر است و خدا می داند که چه می کنید*

بعد از بیان داستان اقوام گذشته و عاقبت شوم شرک، حالا به پیامبر دستور می دهد: آنچه از کتاب آسمانی به تو وحی شده، تلاوت کن زیرا تلاوت قرآن بهترین مانع شرک و گناهان است و نماز را برپا دار که نماز از فحشا و منکرات باز می دارد اما آنچه عاید تو می شود از این بالاتر است چون نماز تو را به یاد خدا می اندازد و ذکر خدا بزرگترین خیری است که ممکن است به انسان برسد. خدا می داند آنچه را که شما از خیر و شر انجام می دهید و چون می داند پس لازم است که مراقب باشید و از خدا غافل نگردید. اگر نماز مانع فحشا و منکر است پس چرا بعضی نمازگزاران مرتکب گناه می شوند؟ اثر طبیعی نماز بازاری از گناه است و هرچه نماز کامل تر باشد، این اثر نیز قوی تر است چون نماز، توجه خاصی از بنده ناچیز به سوی خدایی است که از هر چیزی برتر است پس هر نمازی به نسبت کامل بودنش نهی از فحشا و منکر می کند لذا حتی کسی که نماز را با نواقصی به جا می آورد به همان اندازه نسبت به شخص بی نماز از گناهان دور می شود.

پاسخ 509 = گزینه «2» صحیح است، آیه 105 سوره توبه

و بگو: هر کاری می خواهید بکنید پس به زودی خدا و پیامبرش و مومنان در کردار شما خواهند نگرست و به زودی به سوی دانای نهان و آشکار بازگردانده می شوید؛ پس ما را به آنچه انجام می دادید آگاه خواهد کرد*

از آیات و روایات بر می آید که مراد از مومنین افراد انگشت شماری هستند که شاهد اعمالند و آنها جانشینان راستین پیامبر هستند. گرچه به منافقان هشدار می دهد اما دعوتی برای مردم نیز هست تا مواظب کارهای خود باشند و فراموش نکنند که حقیقت اعمالشان به هیچ وجه پنهان نمانده و مراقبهایی هستند که از اعمال ایشان آگاه می شوند. واقعا اگر انسان حس کند حتی یک نفر مراقب اوست و وضعش را چنان می کند تا مورد ایراد نباشد چه رسد به اینکه احساس کند خدا و

رسولش و آن مومنین او را تماشا می کنند.

پاسخ 510 = گزینه «3» صحیح است، آیه 22 سوره سجده

و کیست ستمکار تر از کسی که به آیات پروردگارش پند داده شود سپس از آن روی بگرداند؟ ما از گنهکاران انتقام می گیریم*

اگر عذاب های بیدار کننده موثر نیفتاد معلوم می شود آنها از ظالم ترین انسان ها هستند زیرا در حالی که آیات سازنده و تربیت کننده الهی به آنها تذکر داده می شود از آن اعراض می کنند پس راهی جز انتقام باقی نمی ماند و خدا از این مجرمین انتقام خواهد گرفت

پاسخ 511 = گزینه «3» صحیح است، آیه 22 سوره یونس

او کسی است که شما را در خشکی و دریا سیر می دهد و چون در کشتی نشینند، کشتی ها ایشان را با بادی خوش پیش ببرد و به آن شادمان شوند، آنگاه طوفانی بر آن بوزد و موج از هر طرف به سوی آنان آید و یقین کنند که از هر سو گرفتار شده اند، آن وقت است که خدا را در حالی که دین خود را برای او خالص کرده اند می خوانند و می گویند: اگر از این بلا نجاتمان دهی بی شک از شاکران خواهیم بود*

برای رد عقاید مشرکانه به توحید فطری توجه می دهد. درست در موقعیتی که مرگ را به چشم خود می بینید و دست از زندگانی می شوید و به یاد خدا می افتید و او را از روی اخلاص می خوانید و می گویند: خدایا اگر ما را از این مهلکه رهایی بخشی حتماً از شکرگزاران خواهیم بود. نه ستم می کنیم و نه به غیر تو رو می آوریم.

پاسخ 512 = گزینه «2» صحیح است، آیه 52 سوره احزاب

پس از آن دیگر هیچ زنی بر تو حلال نیست و نشاید که همسرانی را جانشین آنان سازی گرچه زیبای آنان تو را خوش آید مگر آنکه کنیز باشد و خدا مراقب همه چیز است*

همانطور که قبلاً گفته شد پیوند زناشویی حضرت با قبایل مختلف برای حل

مشکلات اجتماعی و سیاسی بوده اما اگر از حد می گذشت خود مشکل آفرین می شد و توقعات قبایل مختلف برای وصلت با حضرت موجب دردسر فراوان برای آن جناب می شد. لذا خدا با یک فرمان قاطع جلوی این کار را گرفت و او را از هر ازدواج مجدد نهی می فرماید. چون همسران رسول غالباً بیوه و مسن و بی بهره از جمال بودند لذا گاهی حضرت را ترغیب به ازدواج با زنان زیبا می کردند اما خدا تاکید می فرماید حتی اگر زنان صاحب جمالی هم به تو معرفی شوند باز حق ازدواج با آنها را نداری. البته مشکل حضرت از سوی زنان آزاد بود لذا ضرورتی نداشت این حکم در مورد کنیزان اجرا شود گرچه آن جناب از این استثنا نیز استفاده نکردند. پاسخ 513= گزینه «3» صحیح است، آیه 16 سوره اعراف

گفت از آنجا که مرا فریفتی بر سر راه راست تو در کمین آنان می نشینم*

شیطان نمی خواست برای جبران گذشته زنده بماند بلکه مهلتی می خواست تا انسانها را اغواء کند یعنی به آن چنان گمراهی بیندازد که به هلاکت ختم شود. ابلیس برای تبرئه خویش نسبت جبر به خدا می دهد و گمراهی اش را ناشی از خواست و اراده خدا عنوان می کند. این شیوه هر لجوجی است که خطای خود را به دیگران نسبت می دهد.

پاسخ 514= گزینه «3» صحیح است، آیات 15 و 16 سوره لیل

جز شقاوتمندترین مردم وارد آن نشود*

همان که تکذیب کرد و روی برتافت*

معیار سعادت و شقاوت انسان ها همان کفر و ایمان است لذا کسی که آیات خدا را تکذیب کند چون در زندگی آخرت بدبخت می شود و بدبختی اش پایانی ندارد پس بدبخت ترین آدم هاست

پاسخ 515= گزینه «3» صحیح است، آیه 26 سوره شوری

و دعای کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، اجابت می کند و بر

جزای آنان از فضل خویش می افزاید؛ و کافران عذابی سهمگین دارند*

خدا عبادت مومنین صالح را قبول می کند و بلکه ثواب عبادت ایشان را زیادتیر می کند چون عبادت کردن نوعی خواندن خداست در حالی که کافران عذاب شدیدی دارند چون اهل عبادت خدا نیستند. استفاده می شود که خدا با بندگان شایسته اش بر اساس فضلش رفتار می کند در حالی که با گناهکاران مطابق عدالتش برخورد می نماید.

پاسخ 516 = گزینه « 1 » صحیح است، آیه 30 سوره شوری

و هر مصیبتی که به شما برسد از اعمال خودتان است و او از بسیاری در می گذرد*

در آیه قبل سخن از انتشار رحمت خدا بود اما مصائب از کجاست؟ اگر خطاب آیه به جامعه باشد نه فرد فرد انسانها معنی آیه این می شود: مصائب و ناملایماتی که متوجه جامعه شما می شود مانند قحطی، گرانی، وبا، زلزله همه به خاطر گناهانی است که مرتکب می شوید تازه این تمام مجازات اعمال زشت شما نیست چرا که بسیاری از کارهای زشت شما را عفو می کند در این صورت مضمون آیه مطابق آیه 41 روم و 96 اعراف و 12 رعد است. یعنی اگر جوامع بشری عقاید و اعمال خود را طبق آنچه که فطرتشان اقتضاء می کند، در آورند خیرات و برکات به سوی آنها سرازیر می شود و اگر در عقاید و اعمال خود فاسد شوند زمین و آسمان هم تباہ می شوند و زندگیشان مصیبت بار می گردد. این سنت الهی است مگر آنکه باز پای سنت دیگری مانند سنت امتحان و استدراج به میان آید. اگر خطاب متوجه فرد بشر باشد آن وقت مراد از مصیبت، ناملایماتی است که متوجه جان و مال و فرزند و آبروی تک تک افراد می شود و ناشی از گناهانی است که هر کس خودش مرتکب شده و تازه خدا از بسیاری از گناهان آنها در می گذرد. در هر دو حال اولاً مصائب دنیوی را شامل می شود ثانیاً تاکید بر آثار سوء گناهان دارد ثالثاً مصائبی که به معصومین رسیده مستند به این آیه نیست بلکه مصیبت های ایشان برای آزمایش و ترفیع مقام آنها بوده است چون حرف آیه این است که مصائب مستند به گناهان است و چون انبیاء و امامان معصوم بودند پس مورد خطاب آیه نیستند.

ص: 136

پاسخ 517 = گزینه «1» صحیح است، آیه 67 سوره زخرف

دوستان در چنین روزی بعضی دشمن بعض دیگر باشند مگر پرهیزگاران *

دوستی هایی که به خاطر منافع مادی و برای رضای غیر خداست به بدبختی و شقاوت انسان کمک می کند لذا این دوستی ها در آن روز از بین می رود و به دشمنی تبدیل می شود زیرا هر کدام دیگری را مسئول بدبختی خود می داند و می گوید تو بودی که سبب غرور و غفلت من شدی و دنیا را در نظرم زینت دادی و از خدا جدایم ساختی. اما پرهیزگاران که دوستی شان به خاطر رضایت خدا و بر محور ارزش های الهی است، پیوندشان همچنان برقرار می ماند

پاسخ 518 = گزینه «3» صحیح است، آیه 194 سوره اعراف

در حقیقت، کسانی را که به جای خدا می خوانید بندگان امثال شما هستند پس آنها را در گرفتاری ها بخوانید، اگر راست می گوئید باید شما را اجابت کنند *

آنچه را جز خدا می خوانید و از آن یاری می طلبید بندگان همچون شما نیستند و معنی ندارد انسان به چیزی سجده کند که خود اسیر قوانین طبیعت است و تدبیر امورش مانند شما در دست دیگری است. بهترین دلیلش این است که اگر شما آنها را بخوانید دعایتان را مستجاب نمی کنند اگر قبول ندارید و شما راستگوئید پس آنها را بخوانید خواهید دید جواب نمی دهند. پاسخ 519 = گزینه «2» صحیح است، آیه 152 سوره انعام

و به مال یتیم نزدیک نشوید مگر به شیوه ای که آن بهتر باشد تا زمانیکه به کمال بلوغش برسد و در پیمانها و تراز و به عدالت رفتار کنید ما بر هیچکس جز به اندازه توانش تکلیف نمی کنیم و چون سخن می گوئید به عدالت عمل کنید ولو خویشاوند باشد و به عهد الهی وفا کنید، این چنین به شما سفارش کرده شاید متذکر شوید *

6- هیچگاه جز به قصد اصلاح، نزدیک به مال یتیم نشوید تا اینکه به حد بلوغ برسند. نزدیک نشوید یعنی نه تنها خوردن مال یتیم حرام است بلکه هرگونه تصرفی در آن نیز حرام است مگر برای حفظ آن باشد آنهم به شرطی که از بهترین راه باشد

ص: 137

7- کم فروشی نکنید و حق پیمانانه و وزن را با عدالت ادا کنید. از آنجا که هر قدر انسان در وزن و پیمانانه دقت کند باز ممکن است مختصر کم و زیادی صورت گیرد لذا می افزاید هیچکس را جز به اندازه توانایی اش تکلیف نمی کنیم 8- هنگام سخن گفتن رعایت عدالت را بکنید حتی اگر در مورد نزدیکان باشد یعنی موقع شهادت دادن یا هر مورد دیگر از مسیر حق منحرف نشوید هرچند به زیان نزدیکان تمام شود 9- به عهد الهی وفا کنید و آن را نشکنید. عهد الهی هر نذر و قسم و تمام تکالیف شرعی را شامل می شود که در قرآن مورد آخر بیشتر مورد نظر است.

پاسخ 520= گزینه «1» صحیح است، آیه 19 سوره حدید

و کسانی که به خدا و رسولش ایمان آورده اند آنان همان صدیقان هستند و پیش پروردگارشان گواه خواهند بود، برای ایشان اجر و نورشان هست و کسانی که کفر ورزیده و آیات ما را تکذیب کرده اند آنان اصحاب آتشند*

مومنان واقعی به صدیقان و شهدا می پیوندند و نزد خدا منزلتی همانند منزلت آنان دارند و به حکم خدا پاداش و نوری نظیر پاداش و نور آنان خواهند داشت، یعنی از نظر مقام با آنها برابر نیستند بلکه خدا چنین کرده است. اما مراد از صدیقین افرادی هستند که سر پا راستی اند و گفتار و عملشان نمونه کامل صداقت است و شهدا نیز عبارتند از افرادی که گواهان اعمال مردم در روز قیامت هستند که مقامی بس والاست. بعضی احتمال داده اند که آیه می خواهد بفهماند که مومنین واقعی همان صدیقین و شهدا هستند نه اینکه ملحق به آنان باشند که در این صورت این مومنین، مومنین عادی نبوده بلکه مراتب بالایی از ایمان دارند. در مقابل مومنینی که ملحق به صدیقین و شهدا هستند، گروهی قرار دارند که کافر هستند و آیات او را تکذیب می کنند اینان اصحاب دوزخ هستند یعنی از جهنم جدا نخواهند شد و دائماً در آن هستند. در واقع آیه اهل نجات و اهل هلاکت را معرفی می کند ولی گروه سوم یعنی افرادی را که نه نجات و نه هلاکتشان قطعی است، همان هایی که ایمان دارند اما مرتکب گناہانی می شوند مورد اشاره قرار نمی دهد تا در میان خوف و رجاء باقی بمانند و تحریک بشوند تا به اطاعت از خدا و رسول او، خودشان را نجات دهند. به همین جهت در آیه بعدی زندگی دنیا مذمت می شود و دعوت به استغفار می شوند.

ص: 138

پاسخ 521 = گزینه «4» صحیح است، آیه 60 سوره غافر

و پروردگارتان فرمود: مرا بخوانید تا شما را اجابت کنم. در حقیقت کسانی که از پرستش من کبر می ورزند به زودی به خواری در دوزخ در می آیند*

همه بندگان را دعوت به دعا می کند. معلوم می شود 1- دعا کردن را خدا بسیار دوست می دارد 2- دعا نوعی عبادت است 3- اگر شرایط دعا جمع باشد حتما مستجاب می شود 4- مانع دعا کردن کبر است یعنی انسان برای خود در مقابل خدا، موجودیت و استقلال قائل می شود

پاسخ 522 = گزینه «2» صحیح است، آیات 107 و 108 سوره هود

تا آسمانها و زمین برجاست، در آن ماندگار خواهند بود مگر آنچه پروردگارت بخواهد زیرا پروردگارت همان کند که می خواهد*

طبق آیه 48 سوره ابراهیم برای جهان آخرت نیز آسمانها و زمین است که عمر جاودانه دارند و از بین نمی روند. اما چگونه انسان با گناهی که در عمر کوتاه خود انجام می دهد باید برای همیشه عذاب ببیند؟ وقتی بر اثر تکرار گناهان، آلودگی روح و روان انسان آنچنان ثابت و ریشه دار شود که جزئی از او گردد، تعجبی ندارد که برای همیشه در آتش بماند. منظور از عبارت "مگر پروردگارت بخواهد" چیست؟ گرچه خدا حکم کرده که بهشتیان دائماً در بهشت باشند و اهل آتش برای همیشه در جهنم بمانند اما به معنای این نیست که خدا دست خود را بسته بلکه در همه حال چه قبل از صدور حکم و چه بعد از آن، قدرت مطلقه از آن اوست و اگر بخواهد می تواند از بهشت بیرونشان کند یا از جهنم خارج شان سازد منتها این کار را نمی کند تا خلف وعده نکرده باشد.

و اما کسانی که نیکبخت شده اند تا آسمانها و زمین برجاست در بهشت جاوداند مگر آنچه پروردگارت بخواهد. این بخششی است که قطع نمی شود*

اگر "شقوا" را مقابل "سعدوا" قرار دهیم نکته جالبی به دست می آید: شقوا صیغه معلوم است یعنی به شقاوت گراییدند و سعدوا صیغه مجهول بوده و به معنی توفیق سعادت یافتند. پس اگر آنها بدبخت شدند به خاطر این بود که خودشان

ص: 139

خواستند و اگر به سعادت رسیدند به جهت این بود که خدا نیز اسباب توفیق را فراهم کرده بود. پاسخ 523 = گزینه «3» صحیح است، آیه 63 سوره فرقان

و بندگان رحمان کسانی اند که روی زمین فروتنانه راه می‌روند و چون نادانان ایشان را مخاطب سازند، می‌گویند: سلام*

بعد از آنکه به استکبار کفار و اهانت آنها نسبت به اسم رحمان اشاره شد حالا به رفتار "عبادالرحمن" یا مومنین می‌پردازد: بندگان رحمان موقع راه رفتن با تواضع و تذلل راه می‌روند و در معاشرت با مردم از هر غروری به دورند چون طبق رسم بندگی نسبت به رحمان استکبار نمی‌ورزند و خود را خاشع و خاضع نسبت به او می‌دانند در نتیجه در برابر مومنین نیز متواضعند در حالی که در مقابل دشمنان خدا اصلاً اظهار خضوع و ذلت نمی‌کنند. آنها وقتی از جاهلان حرکات زشتی ملاحظه می‌کنند یا سخن زشتی می‌شنوند، پاسخی سالم می‌دهند، پاسخی خالی از لغو و گناه یعنی با جهل جاهلان، جاهلانه برخورد نمی‌کنند بلکه با بی‌اعتنایی توأم با بزرگواری از کنار آن‌ها می‌گذرند بدون هیچ ضعف یا ترسویی و این عکس العمل از کسانی سر می‌زند که حلیم و صبورند و رسم بندگی رحمان را به جا می‌آورند

پاسخ 524 = گزینه «3» صحیح است، آیه 53 سوره احزاب

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! داخل اتاقهای پیامبر نشوید مگر آنکه برای خوردن طعامی به شما اجازه داده شود آن هم بی آنکه در انتظار آماده شدن آن باشید؛ ولی وقتی دعوت شدید داخل گردید و وقتی غذا خوردید پراکنده شوید بی آنکه سرگرم سخنی گردید. این رفتار شما پیامبر را می‌رنجاند ولی از شما شرم می‌کند و حال آنکه خدا از حق شرم نمی‌کند و چون از زنان پیامبر چیزی خواستید از پشت پرده از آنان بخواهید؛ این برای دل‌های شما و دل‌های آنان پاکیزه‌تر است و شما حق ندارید رسول خدا را برنجانید و مطلقاً نباید زنانش را پس از او به نکاح خود در آورید زیرا این نزد خدا سهمگین است*

احکام دیگری را برای معاشرت مومنین با پیامبر بیان می‌دارد: ای مومنان نباید

سرزده در اتاق های پیامبر وارد شوید مگر برای صرف غذا آن هم با اجازه و مشروط به اینکه به موقع وارد شوید نه اینکه از مدتی قبل بیایید و در انتظار غذا بنشینید. وقتی غذا خوردید مجلس گفتگو در خانه پیامبر تشکیل ندهید زیرا دعوت فقط برای صرف غذا بود اما اگر غیر از این باشد اشکالی ندارد چون با این کار پیامبر را آزار می دهید اما او شرم می کند ولی خدا از بیان حق شرم نمی کند. باید دانست بیان حق شخص از ناحیه خودش چندان زیبا نیست در حالی که از ناحیه غیر او جالب و موثر است. حکم دیگر این است که اگر چیزی از همسران پیامبر می خواهید، از پشت پرده بخواهید. گرچه اسلام به زنان مسلمان دستور پرده نشینی نداده و پوشش اسلامی کافی است اما برای زنان پیامبر به خاطر جلوگیری از عیب جویی ها لازم بود مردم درخواستشان را از پشت پرده بخواهند زیرا این کار برای پاکی دل های شما و آنها بهتر است. سزاوار نیست پیامبر را با سرپیچی از دستوراتش چه اوامر مربوط به همسرانش و چه آنچه مربوط به دیگران است اذیت کنید. حق ندارید همسران او را بعد از او به همسری خویش درآوردید که این کار در نزد خدا جرمی بزرگ است. گویا بعضی گفته بودند بعد از پیامبر می خواهیم همسرش را بگیریم خواه به دلیل توهین و انتقام جویی از حضرت و لکه دار کردن حیثیت ایشان و خواه به این دلیل که با این عمل برای خود موقعیت اجتماعی فراهم کنند یا آنکه از این طریق اسلام را تحریف نمایند. اما خدایی که به تمام اسرار آگاه است با یک حکم قاطع جلوی این نقشه ها را گرفت. البته چون زناشویی با پیامبر افتخاری برای زنان محسوب می شد لذا می طلبید آنها نیز چنین فداکاری را بکنند و انصافاً هم ایشان بعد از پیامبر این محرومیت را پذیرفته و با احترام و خوشنودی زندگی کردند.

پاسخ 525 = گزینه «2» صحیح است، آیه 7 سوره حجرات

و بدانید که رسول خدا در میان شماست. اگر در بسیاری از کارها از شما پیروی کند قطعاً دچار زحمت می شوید لیکن خدا ایمان را برای شما دوست داشتنی گردانید و آن را در دل های شما بیاراست و کفر و فسق و سرکشی را در نظرتان ناخوشایند ساخت. آنان که چنین هستند ره یافتگانند*

بدانید رسول در میان شماست یعنی واجب است در امور خود به ایشان مراجعه کنید و مطابق نظر حضرت رفتار کنید اما اگر حضرت به دلخواه شما رفتار کند حتماً به زحمت می افتد چون همانطور که عمل بدون تحقیق به خبر فاسق، عمل به جهل است و پشیمانی به همراه می آورد پیروی حضرت نیز از شما، عمل به جهل است و منتهی به فساد می شود. البته مشورت با این موضوع فرق دارد چون در مشورت عقاید بیان شده و سپس خود حضرت تصمیم نهایی را اتخاذ می کنند. چه افرادی حقیقتاً مطیع پیامبر هستند؟ مومنینی که خدا ایمان را محبوب دل هایشان کرد و آن را به زیوری آراست که دل‌های ایشان را به سوی خود جلب می کند به طوری که به آسانی از آن دست بر نمی دارند و دل هایشان را طوری کرد که خود به خود از کفر و فسق و عصیان تفر دارند هرکس چنین باشد چون به اقتضای فطرتش رفتار می کند لذا به هدایت و رشد دست پیدا می کند. بنابراین اگر کسی خواهان رشد است باید دست از ایمان بردارد و از کفر و فسق و گناه اجتناب کند در این صورت تابع رسول شده دیگر از هوای نفس پیروی نمی کند. در مورد ارتباط کفر و فسق و عصیان باید گفت که انسان اول حق را می پوشاند سپس از اطاعت سرباز می زند و در آخر رو به گناه می آورد.

پاسخ 526 = گزینه «2» صحیح است، آیه 29 سوره فتح

محمد رسول خداست و کسانی که با او هستند بر کافران سختگیر و با همدیگر مهربانند. آنان را در رکوع و سجود می بینی. فضل و خشنودی خدا را خواستارند. علامت آنان بر اثر سجود در چهره هایشان است. این صفت ایشان است در تورات و مثل آنها در انجیل چون نهالی است که جوانه خود را بر آورد و آن را مایه دهد تا ستر شود و بر ساقه های خود بایستد و دهقانان را به شگفت آورد تا از آنان کافران را به خشم دراندازد. خدا به کسانی از آنان که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند آمرزش و پاداش بزرگی وعده داده است*

محمد (ص) فرستاده خداست و افرادی که با او هستند چنین اوصافی دارند 1- نسبت به کفار شدید و بی رحم هستند 2- اما این شدت سبب نمی شود بین خودشان سنگدل باشند بلکه در بین خود مهربان هستند 3- پیوسته آنها را در

حال عبادت خدا و در رکوع و سجده میبینی، بطور مستمر در حال نماز خواندن هستند 4- نیت آنها پاک و خالص است همواره فضل خدا و رضای او را می طلبند، چشمشان به پاداش هیچکس نیست الا فضل و خوشنودی خدا. تعبیر به "فضل" نشان می دهد آنها به تقصیر خود معترفند و اعمال خود را کمتر از پاداش الهی می دانند 5- تذلل و خشوع آنها برای خدا، سیمایی نورانی به آنها داده و نشانه آنها در صورتشان از اثر سجده نمایان است. این اوصاف قبلاً در کتاب تورات آمده و نیز در انجیل اینگونه آمده بود: ایشان مانند زرعی هستند که از کثرت برکت در اطرافش جوانه زده باشد و آنرا یعنی جوانه را نیرو می دهد و کمک می کند تا کلفت و شدیداً سخت شده و مستقلاً روی پای خود بایستد به طوری که برزگران از خوبی رشد آن به شگفت در آمده باشند. این کنایه از برکتی است که خدا در مومنین قرار داده و روز به روز بر نیروی آنان اضافه می شود تا خدا به وسیله آنان کفار را به خشم آورد. مغفرت و اجر عظیم برای افرادی از آنهاست که اهل ایمان و عمل صالح باشند. "کسانی از آنها" می فهماند که عده ای ممکن است اصلاً ایمان نداشته باشند اما با پیامبر باشند مانند منافقین و یا افرادی در پیرامون حضرت باشند که در آغاز ایمان آوردند اما بعداً به کفر گراییدند. پس مغفرت و اجر عظیم نصیب این ها نمی شود و همینطور نصیب کسی نمی شود که ایمان بیاورد اما عمل صالح انجام ندهد.

پاسخ 527= گزینه «1» صحیح است، آیه 56 سوره مائده

و کسانی که خدا و پیامبرش و مومنان را دوست بدارند، بدانند حزب خدا پیروز است*

هرکس ولایت خدا، رسولش و افراد با ایمانی را که در حال رکوع زکات می دهند بپذیرد پیروز است چون از حزب خدا می شود و حزب خدا نیز همیشه غالب است. پیروزی شان در این دنیا به این است که اجتماعی صالح و با تقوی هستند که شیطان و حکومت های باطل در آن هیچ نفوذ و تسلطی پیدا نمی کند و در آخرت نیز چون در جوار رحمت حق قرار می گیرند، غالبند.

ص: 143

پاسخ 528 = گزینه «3» صحیح است، آیات 19 الی 25 سوره قلم

پس بلایی شبانه از جانب پروردگارت، در حالی که ایشان خفته بودند، بر آن زد*

پس مانند خاکستر سیاه شد*

در آیات گذشته تکذیب گرانی را توصیف کرد که بر اثر فزونی مال و فرزندان پشت پا به همه چیز می زدند. این آیات همان تکذیب گران را تهدید می کند: ما قطعاً آنها را مانند "صاحبان باغ" مبتلا به بلا می کنیم. صاحبان باغ قسم خوردند که میوه های باغ را صبحگاهان و دور از چشم مستمندان بچینند و هیچ از آن استثناء نکنند و برای مستمندان چیزی باقی نگذارند و این نهایت ضعف ایمان و بخل ایشان را می رساند. بعضی نیز احتمال داده اند که منظور از عدم استثناء این است که آنها انشاءالله نگفتند بلکه همه اعتمادشان بر نفس خودشان و اسباب ظاهری بود. اما به هنگام شب در آن زمان که همه در خواب بودند بلایی فراگیر از ناحیه پروردگارت به تمام باغ فرود آمد. آتش سوزان و صاعقه ای مرگبار چنان بر آن مسلط شد که آن باغ خرم همچون شب سیاه گردید و جز مشتی خاکستر از آن باقی نماند.

پس آنان بی خبر، صبحگاهان همدیگر را فراخواندند*

که اگر میوه چین هستید، پگاه به سراغ کشتزار تان بروید*

پس به راه افتادند و آهسته به هم می گفتند:*

که مبادا بینوایی در آنجا بر شما وارد شود*

بامدادان در حالی که در منع مستمندان توانا بودند، رهسپار شدند*

به هر حال صاحبان باغ به گمان این که درختهای پر بارشان آماده برای چیدن است و در آغاز صبح یکدیگر را صدا زدند که صبح شده برخیزید و به سوی باغ خود روان شوید اگر می خواهید میوه های خود را بچینید. به سوی باغشان روان شدند در حالی که به طور آهسته و مخفیانه با هم مشورت می کردند که باید رفتن از انتظار مخفی باشد تا فقرا خبردار نشوند وگرنه آنها هم داخل باغ می شوند و ناچارمان می کنند که سهمی از میوه ها را به آنان اختصاص دهیم. صبح زود به طرف باغ روان شدند در حالی که قرار آنها این بود که مسکینان را منع کنند و در

دل های خود چنین فرض و تقدیر کرده بودند که بزودی میوه ها را خواهند چید و حتی یک دانه آن را به مسکینان نخواهند داد. پاسخ 529 =
گزینه «3» صحیح است، آیه 37 سوره نساء

همان کسانی که بخل می ورزند و مردم را به بخل وا می دارند و آنچه را خدا از فضل خویش به آنها ارزانی داشته پوشیده می دارند؛ و برای
کافران عذابی خوار کننده آماده کرده ایم*

متکبران نه تنها بخل کرده و به مردم و محتاجان نیکی نمی کنند بلکه دیگران را نیز به کار خویش دعوت می کنند و مانع نیکی آنها می
شوند. باید دانست بخل منحصر به امور مالی نیست و شامل هر موهبتی مانند علم و محبت نیز می شود. آنها علاوه بر این کار سعی می
کنند آنچه را خدا به ایشان مرحمت کرده مخفی سازند تا مبادا کسی از آنها توقعی پیدا کند. اطلاق لفظ کفار به این بخیلان به دلیل آن
است که نعماتی را که خدا به ایشان ارزانی داشته از دیگران می پوشانند و ایمان کامل به مواهب بی پایان پروردگار و وعده های او نسبت به
نیکوکاران ندارند و فکر می کنند با کمک به دیگران بیچاره خواهند شد یا آنچه دارند واقعا مال خودشان است و نه از آن خدا. خوار کنندگی
عذاب برای این است که بفهماند نتیجه تکبر و خود برتر بینی، خوار شدن است.

پاسخ 530 = گزینه «3» صحیح است، آیه 22 سوره لقمان

و هرکس روی خود را در حالی که نیکوکار باشد تسلیم خدا کند قطعاً در ریسمان استوارتری چنگ زده و فرجام کارها به سوی خداست*
هرکس در حالی که عمل صالح انجام می دهد روی خود را تسلیم خدا کند و به دستگیره محکمی چنگ زده چون عاقبت همه کارها به
سوی خداست و اوست که وعده نجات و فلاح و رستگاری را به ایشان می دهد.

پاسخ 531 = گزینه «4» صحیح است، آیات 91 و 92 سوره یوسف

گفتند: به خدا سوگند، واقعاً خدا تو را بر ما برتری داده و ما خطاکار بودیم*

در این حال برادران سخت شرمنده شده و به خطای خود اعتراف می کنند: به خدا سوگند، خدا تو را بر ما مقدم داشته و از نظر علم و حلم و عقل و حکومت فضیلت بخشیده و ما خطاکار و گنهکاریم.

گفت: امروز بر شما سرزنشی نیست. خدا شما را می آمرزد و او مهربانترین مهربانان است*

یوسف اهل انتقام نبود لذا برای آرامش دادن به برادران فرمود: امروز هیچگونه سرزنشی برای شما نخواهد بود خدا نیز شما را می بخشد زیرا او ارحم الراحمین است و این نهایت اطمینان خاطر بود که می شد به برادران داد. پاسخ 532 = گزینه «2» صحیح است، آیات 36 و 37 سوره شوری

پس آنچه به شما داده شده، بهره زندگانی دنیاست و برای کسانی که ایمان آورده و به پروردگارشان توکل کرده اند، آنچه نزد خداست بهتر و پایدارتر است*

به همه مردم خطاب می کند: تمام روزی هایی که خدا به شما داده متاع حیات دنیوی است که سرانجام از دست می روند و شما اندکی از آنها بهره مند می شوید اما آنچه نزد خدا برای مومنین ذخیره شده تا در آخرت به عنوان پاداش به ایشان بدهد، بهتر است چون خالص تر و پایدارتر بوده و آمیخته با ناگواری ها نیست. این پاداش ها برای کسانی است که علاوه بر ایمان، به پروردگارشان توکل دارند و فقط تسلیم اراده اویند لذا دلبستگی به متاع زودگذر دنیا ندارند.

و کسانی که از گناهان بزرگ و فواحش اجتناب می کنند و چون به خشم درمی آیند می بخشد*

از اینجا صفات مومنین و نشانه های ایمان و توکل را روشن می سازد 1- از گناهان کبیره یعنی گناهانی که آثار سوئش بزرگ است مانند میگساری دوری می کنند 2- از فواحش یعنی گناهانی که شنیع و بی شرمانه است مانند زنا پرهیز دارند 3- نه

تنها در موقع غضب زمام اختیار از کف شان بیرون نمی رود و دست به اعمال زشت و جنایات نمی زنند بلکه با آب عفو و غفران قلب خود و دیگران را از کینه پاک می کنند لذا باید گفت این ویژگی از اخص صفات مومنین است. نفرمود غضب نمی کنند چون در موقع احقاق حق و برای خدا غضب ضرورت دارد بلکه فرمود هنگام غضب نه تنها گناه نمی کنند بلکه به سراغ عفو و غفران می روند و این باید صفت هرکسی باشد که امید به عفو الهی دارد

پاسخ 533= گزینه «3» صحیح است، آیه 90 سوره نحل

به راستی خدا به عدل و احسان و ادای حق خویشان فرمان می دهد و از فحشاء و کار ناپسند و سرکشی بازمی دارد، او شما را اندرز می دهد باشد که متذکر شوید*

از نظر اسلام مهمترین هدف، اصلاح اجتماع و حال عموم است چون سعادت هر شخصی مبتنی بر صلاح و اصلاح اجتماع است به همین جهت احکام و تعالیمی دارد که در صورت اجرا به اصلاح اجتماع منتهی می شود. آیه بر همین اساس سه امر و سه نهی می کند و اول به عدل اشاره می کند. عدل یعنی هر امر و پدیده ای را در جای واقعی اش قرار دهی پس عدالت در عقیده این است که به آنچه حق است ایمان آوری و عدالت در عمل آن است که کاری کنی که سعادت تو در آن است و عدالت بین مردم این است که هر کس را در جای خودش قرار دهی و به نیکوکاران احسان کنی و بدکاران را عقاب نمایی و حق مظلوم را بستانی و در اجرای قانون تبعیض روا نداری. آنچه مورد نظر آیه است، عدالت اجتماعی است یعنی با هرکس طوری رفتار کنی که مستحق آن است و در جایی قرارش دهی که لایق اوست. پس هر فردی در اجتماع مامور است که این حکم را اقامه کند و البته حکومت نیز به طریق اولی باید عهده دار آن باشد. سپس به احسان امر می کند. اگر عدل واجب می کند که خیر و شر هر فردی را به همان اندازه جواب دهی، احسان این است که کار خیر دیگری را با خیر بیشتری تلافی کنی و شر آنها را با شر کمتر مجازات نمایی. مواقع حساسی پیش می آید که حل مشکلات به تنهایی با عدالت امکان پذیر نیست بلکه نیاز به گذشت و فداکاری است، در اینجا احسان اهمیت می یابد و موجب نزدیک شدن قلبها، امنیت عمومی، انتشار رحمت و

اصلاح حال مسکینان و بیچارگان می‌گردد. اما دستور نیکی به خویشان از این جهت اهمیت می‌یابد که بدانیم اصلاح خانواده و فامیل، پایه اصلی اصلاح اجتماعی است. در آخر انسان را از سه کار نهی می‌کند، کارهایی که اتحاد و محبت، امنیت و... را از بین می‌برد. فحشا اشاره به گناهان پنهان دارد در حالی که منکر، شامل گناهان آشکار می‌شود و بغی نیز هر گونه تجاوزی به دیگران را در بر می‌گیرد. خدا این چنین شما را پند می‌دهد بلکه متذکر شوید و بفهمید آنچه خدا شما را به آن می‌خواند مایه حیات و سعادت شماست.

پاسخ 534 = گزینه «1» صحیح است، آیات 91 و 92 سوره نحل

و چون با خدا پیمان بستید، به پیمان خود وفا کنید و سوگند های خود را پس از استوار کردن آنها نشکنید با اینکه خدا را بر خود ضامن گرفته اید زیرا خدا آنچه را انجام می‌دهید می‌داند*

وقتی با خدا عهدی می‌بندید که مثلاً این کار را بکنید یا نکنید، به آن وفادار باشید و آن را نشکنید. همینطور سوگندهایتان را بعد از تاکید نقض نکنید چون خدا را ضامن خود گرفته اید. گرچه شکستن عهد و سوگند، هر دو زشت است و به معنای جدا شدن از خداست اما نقض سوگند زشت تر است چون وقتی می‌گویید به خدا قسم فلان کار را می‌کنم یا نمی‌کنم در واقع خدا را در وفای به آن سوگند، وکیل خود قرار داده حال اگر سوگندش را بشکند حقیقتاً به ساحت مقدس خدا اهانت کرده است. به جهت زشتی نقض عهد و سوگند و تهدید مردم می‌فرماید: خدا از آنچه می‌کنید آگاه است. باید دانست وفای به عهد و سوگند یکی از مهمترین پشتوانه های ثبات جامعه و عامل اعتماد بین مردم است.

و مانند آن زنی که رشته خود را پس از محکم بافتن، یکی یکی از هم می‌گسست نباشید که سوگندهای خود را میان خویش وسیله تقلب سازید به خیال اینکه گروهی از گروه دیگر افزونترند. جز این نیست که خدا شما را به این وسیله می‌آزماید و روز قیامت در آنچه اختلاف می‌کردید قطعاً برای شما توضیح خواهد داد*

مثال کسی که سوگندش را بعد از تاکید می‌شکند همانند زنی است که با کمال جدیت چیزی را می‌ریسد و سپس با زحمت فراوان همان رشته ها را باز می‌کند و

بی حاصل می‌سازد. شما به خاطر ملاحظه این و آن و یا اینکه گروهی جمعیتشان بیشتر از گروه دیگری است، پیمان و سوگند خود را نشکنید و آن را وسیله خیانت و فساد و تقلب قرار ندهید. این دلیل بر ضعف شخصیت انسان است که با مشاهده کثرت عدوی مخالفان به روش اکثریت روی آورد و با خیانت، عهد و سوگندش را نقض کند. در صدر اسلام بعضی از مسلمانان به این بهانه که نفرات دشمن بسیار است، بیعت با پیامبر و عهد با خدا را کنار گذاشتند در حالی که کثرت دلیل بر قدرت نیست و خدا این بهانه را نمی‌پذیرد. به هر حال کار مردم عهدشکن و نقض کننده سوگند شبیه کار آن زن است، چگونه است که پشم‌ها پس از رسیدن شدن و استحکام، منشاء فواید بسیاری هستند، عهد و سوگند نیز اینچنین هستند اما کسانی که عهد و سوگند‌ها را می‌شکنند مثل این است که پیوندهای اجتماعی را که به واسطه وفاداری به عهد و سوگند محکم شده از هم پاره می‌کنند. این امتحان الهی است که انسان به هنگام سختی‌ها و موقعی که در اقلیت است به عهدش وفادار بماند. سوگند می‌خورم به زودی در قیامت اختلافات را روشن و پرده از روی حقایق بردارم آنوقت خواهید فهمید چه کسی گمراه و چه کسی هدایت شده بود

پاسخ 535 = گزینه «3» صحیح است، آیه 36 سوره توبه

در حقیقت، شماره ماه‌ها نزد خدا، از روزی که آسمانها و زمین را آفرید، در کتاب خدا، دوازده ماه است؛ از این دوازده ماه، چهار ماه، حرام است. این است آیین استوار، پس در این چهار ماه بر خود ستم نکنید و همگی با مشرکان بجنگید چنانکه آنان همگی با شما می‌جنگند و بدانید که خدا با متقین است.*

به یکی از مقررات جنگ اسلامی که احترام به ماههای حرام است اشاره می‌فرماید. مطابقت دلایل نقلی ماه‌های ذی القعدة، ذی الحجه، محرم و رجب ماه‌های حرام هستند. با اینکه حساب ماه‌های شمسی دقیق تر است ولی به ماه‌های قمری اشاره می‌کند چون برای مردم محسوس تر است و هر عامی و عالمی می‌تواند با نگاه به ماه، زمان را تعیین کند. به هر حال مردم نباید در این ماهها به جنگ پردازند و باید امنیت عمومی بر جامعه حاکم باشد. این تحریم شیوه مناسبی است برای پایان دادن به

جنگ های طولانی زیرا در این مدت طرفین مجال بیشتری برای تفکر دارند البته اگر دشمن بخواهد از این قانون اسلامی سوء استفاده کند و حرمت این ماه ها را بشکند اجازه مقابله به مثل به مسلمانان داده شده است. حکم تحریم این چهار ماه به صورت یک قانون ثابت در همه آیین ها وجود داشته زیرا متضمن مصالح بندگان خداست. پس حالا که خدا این چهار ماه را حرام کرده، همه حرمتش را نگه دارید و در طول این مدت به خود ستم نکنید و خویش را گرفتار کیفر های دنیوی و اخروی نسازید. البته برای آن که تحریم این چهار ماه دشمنان را در حمله به مسلمانان جسور نسازد می فرماید: با مشترکان به طور دسته جمعی پیکار کنید همانگونه که آنها متفقاً با شما می جنگند یعنی با اینکه شرک منشاء پراکندگی است با این حال مشترکین در مقابل دشمن اصلی شان یعنی اسلام در یک صف قرار می گیرند پس سزاوار است مسلمین که پیرو توحید هستند حتما در برابر دشمنان وحدت کلمه داشته باشند و حتی مبارزات سیاسی و فرهنگی و اقتصادی مسلمانان نیز باید هماهنگ و منسجم باشد. باید دانست این مشرکان شامل اهل کتاب نیستند چون در قرآن هرگز کلمه مشرک به آنها اطلاق نشده است. عبارت "خدا با متقین" است دو فایده دارد 1- مسلمانان را تحریک می کند در همه زمینه ها اهل تقوی شوند خصوصاً در جنگ ها اعمال نکوهیده انجام ندهند 2- به آنها وعده می دهد اگر متقی باشند پیروزی نصیبشان می شود زیرا خدا یارشان می کند

پاسخ 536= گزینه «1» صحیح است، آیه 16 سوره بقره

اینها کسانی هستند که گمراهی را به بهای هدایت خریدند ولی تجارت آنها سودی نکرد و هدایت نشدند*

به سرنوشت نهایی منافقین که سرنوشتی است بسیار غم انگیز و شوم اشاره می کند: آنها هدایت الهی را با گمراهی معاوضه کردند؛ آیا این معامله برای آن ها سودمند بود؟ ابداً چون خوشبختی و سعادت واقعی را که دنبالش بودند نیافتند زیرا عزت و خوشبختی و سعادت دنیا و آخرت تنها در سایه هدایت الهی به دست می آید و آنها این هدایت را با گمراهی معاوضه کردند لذا فقط رسوایی دنیا و عذاب آخرت نصیبشان شد.

ص: 150

پاسخ 537 = گزینه «2» صحیح است، آیه 21 سوره ق

هر کسی با سوق دهنده و گواهی دهنده ای می آید*

هر فردی در روز قیامت در حالی به محضر خدا حاضر می شود که سوق دهنده ای او را پشت سر می راند و شاهدهی همراه دارد که به آنچه وی کرده گواهی می دهد.

پاسخ 538 = گزینه «3» صحیح است، آیه 28 سوره رعد

همان کسانی که ایمان آورده اند و دل هایشان به یاد خدا آرام می گیرد آگاه باش که با یاد خدا دلها آرام می یابد *

آنها که بسوی خدا بازگشته اند افرادی هستند که ایمان آورده اند، البته ایمان این نیست که انسان بداند خدا حق است چون مستکبران و لجولجان نیز این علم را دارند بلکه باید در برابر این علم، تسلیم گردد و آنرا بپذیرد. وقتی چنین ایمانی پیدا شد، اطمینان قلب نیز پیدا می شود و بمحض اینکه یاد خدا می کند دلش آرام می گیرد. در آیه 2 انفال آمده که مؤمنین با یاد خدا به هراس می افتند و اینجا می فرماید آرامش می یابند زیرا وقتی مؤمن یاد خدا می افتد اول متوجه گناهان و تقصیر هایش می شود لذا می ترسد اما بعد متوجه مقام پروردگار می شود و خاطرش آرام می گیرد. سپس یک قاعده کلی را بیان می دارد: آگاه باشید تنها با یاد خدا دلها آرامش می گیرد نه چیز دیگر. توضیح اینکه دل انسان همیشه به دنبال رکن محکمی است که به آن چنگ زند تا سعادتش را تضمین کند. اگر این رکن اسباب مادی باشد، چون اینها متغیرند پس دل او نیز همواره دچار رعشه و اضطراب است در حالی که اگر این رکن، خدا باشد، چون او فوق همه چیز است و بر هر کاری قادر است و مغلوب چیزی نمی شود پس قلب انسان همواره آرامش و اطمینان دارد. البته ذکر خدا تنها زبانی نیست بلکه انسان باید با قلبش نیز متوجه خدا و حضور پروردگار باشد. آوردن "ال" بر سر "القلب" می فهماند که هر قلبی با یاد خدا آرام می گیرد مگر آنکه بواسطه گناهان و از دست دادن بصیرت نتوان آنرا قلب نامید و معلوم است چنین قلبی اصلا از یاد خدا گریزان است

پاسخ 539 = گزینه «3» صحیح است، آیه 269 سوره بقره

خدا به هر کس که بخواهد حکمت می بخشد و به هر کس که حکمت بخشیده شود بی شک به او خیر بسیاری داده اند و جز خردمندان کسی متذکر نمی شود*

روشن می کند که تنها حکمت است که می تواند بین کشش الهی و وسوسه شیطانی که در آیه قبل اشاره شد، فرق بگذارد البته کسانی صاحب حکمت می شوند که اهل ذکر باشند و آنهایی اهل ذکر هستند که از عقل خود به خوبی استفاده می کنند. باید گفت که حکمت به معنای معلومات و معارفی است که بطلان و کذب به هیچ وجه در آن راه ندارد و مشتمل بر سعادت بشر است مانند آنچه خدا در مورد انفاق و علل و آثار صالح آن در زندگی حقیقی بشر فرمود. نکته دیگر اینکه نام دهنده حکمت را نبرد و این دو جهت دارد 1- در جمله قبلی فرمود: خدا حکمت را به هر کس که بخواهد می دهد که این دلالت می کند به اینکه در جمله مورد بحث، دهنده حکمت خداست 2- بفهماند حکمت به خودی خود منشا خیر بسیار است. هر کس آن را داشته باشد خیری بسیار دارد و این خیر بسیار از این جهت نیست که حکمت منسوب به خداست و خدا آن را عطا کرده، چون صرف انتساب آن به خدا باعث خیر کثیر نمی شود همچنان که خدا مال را می دهد ولی دادن خدا باعث می شود نمی شود مال، همه جا مایه سعادت باشد چون به قارون هم مال داد. بنابراین ممکن است خدا حکمت را به کسی بدهد ولی در آخر کار منحرف شود و عاقبتش شر گردد.

پاسخ 540 = گزینه «4» صحیح است، آیه 150 سوره بقره

و از هر کجا بیرون آمدی روی خود را به سمت مسجدالحرام بگردان و هر کجا بودید روهای خود را به سوی آن بگردانید تا برای مردم غیر از ستمگرانشان بر شما حجتی نباشد. پس، از آنان ترسید و از من بترسید تا نعمت خود را بر شما کامل گردانم و باشد که هدایت شوید*
یهود از کتب خود دریافته بودند که پیامبر موعود به دو قبله نماز می گذارد حال اگر مسلمین، کعبه را به عنوان قبله نمی پذیرفتند این بهانه به دست یهود داده می شد

ص: 152

که این پیامبر، پیامبر موعود نیست از طرف دیگر اگر کعبه به عنوان قبله انتخاب نمی شد مشرکین نیز این ایراد را می گرفتند که اگر محمد برای احیای دین ابراهیم آمده پس چرا به کعبه توجه نمی کند؟ لذا می فرماید: تو و تمام مسلمانان در هر کجا که هستید برای نماز روی خود را به جانب مسجد الحرام نمایید تا مردم دلیلی بر ضد شما نداشته باشند البته اینطور نیست که صدای مخالفان به طور کلی قطع شود بلکه عده ای که ظالم و تابع هوس هستند به بهانه جویی ها و اعمال خلاف خود ادامه خواهند داد اما از آنها نهراسید و تنها از من و نافرمانی من بترسید که رمز پیروزی واقعی در همین است. دستور توجه به کعبه علاوه بر آنکه برای بستن دهان مخالفان بود هدف دیگری نیز داشت و آن این بود که نعمتم را بر شما تمام کنم و شما را از قید تعصبات برهانم و با انضباط اسلامی آشنا سازم اینها همه شروط لازم برای هدایت یافتن است. در اینجا لازم است به یک سوال مهم پاسخ داده شود و آن اینست که اگر اصل و مغز عبادت حالات درونی انسان مانند خشوع و رجاء و عشق و جذب و امثال آنست دیگر چه نیازی به این است که مثلاً نماز مان رکوع یا سجود داشته باشد و یا مجبور باشیم قبله ای داشته باشیم و...؟ ما می خواهیم با عباداتمان از یک سو متوجه خدا شویم و از سوی دیگر خدا در جبهتی و طرفی قرار ندارد. پس به ناچار باید عبادت ما بر سیل تمثیل و تجسم درآید به این صورت که خصوصیات قلبی خود را در عبادت (مانند خضوع و خشوع و خوف و رجاء و عشق و جذب امثال آن) با شکل و قیافه ای که مناسبش باشد، در عمل خود منعکس کنیم مثلاً برای اینکه ذلت و حقارت قلبی خود را به پیشگاه مقدس او عرضه کنیم به سجده بیفتیم و با این عمل خارجی از حال درونی خود حکایت کنیم. همینطور خدا کعبه را قبله قرار داد و دستور داده که تمام افراد در حال نماز رو به طرف آن بایستند و در بعضی شرایط از ایستادن رو به قبله و پشت کردن به آن نهی فرموده و در شرایطی دیگر آن را نیکو شمرده است. به این وسیله قلبها را با توجه به سوی خدا کنترل نموده تا در خلوت و جلوتش، در قیام و قعودش، در خواب و بیداری اش، در عبادت و مراسمش، حتی در پست ترین حالات و زشت ترینش، پروردگار خود را فراموش نکند، این است فایده تشریح قبله از نظر فردی. اما فواید اجتماعی آن عجیب تر و آثارش روشن تر و دلنشین تر است برای اینکه مردم را

با همه اختلافی که در زمان و مکان دارند متوجه یک نقطه کرده و با این تمرکز دادن، وحدت فکری آنان و ارتباط جوامعشان و التیام قلوبشان را مجسم ساخته و این لطیف ترین روحی است که ممکن است در کالبد بشریت بدمد، روحی که در جمیع شئون حیات مادی و معنوی افراد نفوذ می کند و اجتماعی مترقی تر و اتحادی قوی تر می سازد و این موهبتی است که خدای تعالی امت اسلام را به آن اختصاص داده و با آن وحدت دینی و شوکت جمعی آنان را حفظ فرموده در حالی که قبلاً احزاب و دسته های مختلفی بودند و سنت ها و طریقه های متشتتی داشتند، حتی دو نفر انسان یافت نمی شد که در یک نظریه باهم متحد باشند؛ اینک خدا را با کمال عجز بر همه نعمت هایش شکر می گوئیم.

پاسخ 541= گزینه «2» صحیح است، آیه 25 سوره اسراء

پروردگارتان به آنچه در دل هایتان هست آگاه تر است و اگر نیکوکار باشید، بدانید که او بی شک در حق توبه کاران آمرزنده است*

البته ممکن است فرزند حرکت ناگواری انجام دهد که والدین برنجند اما اسمی از فرزند نیاورد تا بفهماند همانطور که انجامش سزاوار نیست بیانش نیز شایسته نیست. می فرماید: پروردگار شما از خود شما بهتر می داند که چه حرکتی کردید زیرا او به آنچه در دل شماست آگاه تر از خودتان است. اگر صالح باشید و خدا صلاح را در روح شما ببیند و از لغزشی که نسبت به والدین خود مرتکب شدید، به سوی خدا بازگشت و توبه کنید خدا هم شما را می آمرزد چون او همواره درباره "اوابین" غفور است. اواب به کسی گفته می شود که هر وقت خطایی از او سرزند به سرعت به سوی پروردگارش بازگردد.

پاسخ 542= گزینه «4» صحیح است، آیه 53 سوره انفال

این کیفر به سبب آن است که خدا نعمتی را که بر قومی ارزانی داشته تغییر نمی دهد مگر آنکه آنان آنچه را در دل دارند تغییر دهند و خدا شنوای داناست*

سنت دیگر خدا این است که وقتی نعمتی را به قومی می دهد آن را تغییر نمی دهد

تا اینکه آن قوم حال خود را تغییر دهند. وقتی که لیاقت نشان می دهند به آنها نعمت ارزانی می دارد اما به محض این که لیاقت خود را از دست داده و خودشان را تغییر می دهند خدا نیز آن نعمت را به عذاب مبدل می سازد. یعنی عزت و ذلت دست خداست اما آن را بر اساس احوال روحی مردم می دهد برای همین در آخر می فرماید: خدا شنوا و داناست و افرادی را که لایق عزت و ذلت هستند به خوبی می شناسد.

پاسخ 543= گزینه «2» صحیح است، آیات 190 و 191 سوره آل عمران

مسلماً در آفرینش آسمانها و زمین و در پی هم آمدن شب و روز، برای خردمندان نشانه هایی است*

مردم را به اندیشه در آفرینش هستی تشویق می کند تا هرکس به قدر فهمش معرفتی به دست آورد و گامی به خدا نزدیکتر شود. البته آنهایی که به آثار و احوال موجودات مانند یک عکاس نگاه می کنند و فقط از حواس ظاهری خود بهره می برند و عقل خویش را به کار نمی اندازند، نمی توانند با شناخت ناقص و سطحی خود از نظام هستی، به خدا نزدیک شوند. همانها که خدا را در همه احوال، ایستاده و نشسته و به پهلو آرآمیده یاد می کنند و در آفرینش آسمانها و زمین می اندیشند که: پروردگار! اینها را بیهوده نیافریده ای؛ منزه می تو! پس ما را از عذاب آتش دوزخ در امان بدار*

می فرماید چگونه باید به نظام خلقت نگریست: هر تفکری در خلقت آسمانها و زمین اگر همراه با یاد دائمی خدا نباشد و با عینک توحید صورت نگیرد شناخت صحیح را به دنبال نمی آورد پس آفرینش هستی اگر برای صاحبان عقل نشانه های روشنی دارد برای این است که آنها در حال ایستادن و نشستن و آنگاه که به پهلو خوابیده اند خدا را یاد می کنند و با چنین حالتی در اسرار خلقت آسمانها و زمین می اندیشند آن وقت به این آگاهی و معرفت می رسند که خلقت بیهوده نیست و همه موجودات به سوی یک غایت و هدف نهایی در حال حرکتند و حکمت و مصلحت در جای جای نظام هستی به چشم می خورد و خدا منزّه است از این که

ص: 155

کار باطل و بیهوده انجام دهد. وقتی متوجه هدفمندی دستگاه آفرینش شدند آن وقت خود به خود به این حقیقت می‌رسند که حتماً باید جهان دیگری باشد تا کسانی که در جهت هدف خلقت حرکت کردند به پاداش خود برسند و آنها که بر خلاف حرکت کرده‌اند به کیفر خویش نائل آیند به همین خاطر بلافاصله می‌گویند: به ما توفیق انجام کارهای خیر را بده و از عذاب آتش دوزخ در امان نگهدار.

پاسخ 544 = گزینه «4» صحیح است، آیه 63 سوره انفال

و میان دل‌هایشان الفت انداخت که اگر آنچه در روی زمین است همه را خرج می‌کردی نمی‌توانستی میان دل‌هایشان الفت برقرار کنی ولی خدا بود که میان آنان الفت انداخت چرا که او عزیز حکیم است*

چگونه خدا با مومنان رسولش را کفایت کرد و یاریش نمود؟ مومنانی که دور تو را گرفته‌اند و از هیچ ایثاری مضائقه ندارند، قبلاً به سختی دشمن هم بودند اما خدا با هدایتش، بینشان الفت برقرار کرد. البته دادن این الفت از طرق عادی امکان‌پذیر نبود حتی اگر تمام آنچه روی زمین است خرج می‌کردی باز به آن دست نمی‌یافتی اما خدا با نور ایمان بین آنها الفت ایجاد کرد چون عزیز است و می‌تواند این کار را بکند و حکیم است و می‌داند چگونه دل‌های پراکنده را متحد سازد. باید دانست اجتماعی که بر اساس ارزش‌های مادی استوار شده پر از دشمنی است زیرا مواهب مادی محدود است و طبع زیاده‌طلب انسان‌ها را ارضاء نمی‌کند اما اسلام پایه اجتماعی را ریخت که افراد سعادت خود را در بهره‌مندی از لذایذ مادی نمی‌دیدند بلکه آن را در عبودیت خدا جستجو می‌کردند، بدیهی است در مسیر عبودیت خدا و بهره‌مندی از تمتعات معنوی و مادی هیچ تراحم و محرومیتی پیش نمی‌آید و قهراً دشمنی و کینه از دل‌ها بیرون می‌رود.

پاسخ 545 = گزینه «2» صحیح است، آیه 189 سوره شعراء

پس او را تکذیب کردند و عذاب روز ابر سایه افکن آنان را فرو گرفت. به راستی آن، عذاب روزی هولناک بود*

سرانجام این قوم با تمام وجود شعیب را تکذیب کردند پس زمان پاکسازی این قوم از صفحه زمین فرا رسید. هفت روز گرمای سوزان آنها را دربرگرفت بدون کوچکترین وزش نسیمی، ناگاه قطعه ابری ظاهر می شود و نسیمی می وزد اما درست در موقعی که از آمدن ابر مسرور بودند، صاعقه ای مرگبار و گوشخراش و به دنبالش آتشی بر سر آن ها فرو می ریزد و لرزه ای بر زمین می افتد و همگی هلاک می شوند، این، عذاب روز بزرگ بود.

پاسخ 546 = گزینه «3» صحیح است، آیات 48 و 49 سوره طور

و در برابر دستور پروردگارت صبر کن که تو خود در حمایت مایی و هنگامی که بر می خیزی به نیایش پروردگارت تسبیح گوی *

در مقابل آن همه کارشکنی و لجاجت فقط باید در تبلیغ رسالت صبر داشته باشی زیرا ما همه چیز را می بینیم و از همه موضوعات با خبریم و تو را تنها نمی گذاریم. به علاوه هنگامی که بر می خیزی پروردگارت را تسبیح و حمد بگو چون تسبیح و تقدیس خدا نیز آرامش و نیروی تو را باز هم بیشتر می کند خواه تسبیح و تقدیس به وقت سحرگاه باشد (نماز شب) یا نماز واجب باشد یا به هنگام برخاستن از مجلسی و محفلی

و نیز پاره ای از شب و در فرو شدن ستارگان تسبیح گوی او باش *

به نافله شب و نافله صبح تاکید دارد که تاثیر و صفای دیگری می بخشند چون از تظاهر و عوامل غفلت زا به دور است

پاسخ 547 = گزینه «3» صحیح است، آیه 9 سوره تغابن

روزی که شما را برای روز محشر گرد می آورد، آن روز، روز تغابن است و هرکس به خدا ایمان آورده و کار شایسته ای کرده باشد، بدیهایش را از او می پوشاند و او را در بهشت هایی که از زیر آن نهرها روان است در می آورد. همواره در آنجا جاودانه بمانند. این است کامیابی بزرگ *

تعبیر "روز تغابن" می فهماند در روزی که همه مردم در قیامت جمع می شوند تا مورد

داوری قرار گیرند همه احساس می کنند که مغبون شده اند، کفار به این دلیل که متوجه می شوند در معامله شان سود اندک مادی بدست آورده اند و مومنان به این جهت که چرا برای جلب بیشتر پاداش های الهی عمل صالح بیشتری نکردند. به احتمال دیگر اهل بهشت اهل آتش را مغبون می کنند چون منازل آنها را در بهشت صاحب می شوند. به هر حال فوز عظیم در گروی ایمان و عمل صالح است و با شعار به دست نمی آید.

پاسخ 548= گزینه «3» صحیح است، آیات 175 الی 178 سوره اعراف

و بر آنان خبر کسی را بخوان که به او علم آیات خود را بخشیده بودیم اما از آن عاری شد. پس شیطان در پی او افتاد و آنگاه از گمراهان شد*

سرگذشت مومنی را بخوان که علوم الهی آنچنان بر او احاطه یافته بود که گویی جزء پوست او شده بود اما ناگهان این پوست را کند و از راه حق گام بیرون نهاد و شیطان که تا آن لحظه از او قطع امید کرده بود، به سرعت به تعقیبش پرداخت و با وسوسه هایش او را بیشتر گمراه کرد. پس تا انسان خودش نخواهد شیطان بر او نفوذی نمی یابد

و اگر می خواستیم قدر او را به خاطر علمش به آیات، بلند می داشتیم ولی او به دنیا گرایی و از هوای نفس خویش پیروی کرد. آری، داستان او همچون داستان سگ است که اگر به او حمله کنی زبان از دهان بیرون می آورد و اگر هم او را واگذاری باز زبان از دهان بیرون می آورد، این داستان تکذیب کنندگان آیات ماست پس برایشان این داستان را بخوان باشد که اندیشه کنند*

اگر می خواستیم می توانستیم او را در همان مسیر حق نگه داریم و به وسیله آن علوم الهی به مقام والایش برسانیم اما مسلم است که نگهداری اجباری یک فرد در مسیر حق با سنت خدا که بر اختیار انسان استوار است، سازگار نمی باشد زیرا نشانه ارزش شخص نخواهد بود پس او را به اختیار خودش واگذار کردیم. او هم به جای اینکه با استفاده از آن علوم به سوی خدا حرکت کند به سمت لذات دنیوی میل کرد و بر اثر پیروی از هوای نفس سقوط کرد. این شخص مثل سگی است که چه به او حمله کنی و چه رهاش سازی در هر حال زبانش بیرون است یعنی در هیچ

موقعیتی از عطش دنیا پرستی سیراب نمی شود و چه وسایل در اختیارش باشد چه نباشد تابع هوای نفسش است. البته این مثل مخصوص به این شخص نیست بلکه مثالی است برای همه جمعیت هایی که آیات خدا را پس از آن که به آنها علم پیدا کردند تکذیب می کنند. از روایات معلوم می شود فرد مذکور بلعم باعورا بوده که به عنوان یک مبلغ کمک بسیاری به موسی می کرد و کارش آنقدر بالا گرفت که دعایش به اجابت می رسید اما به تدریج بر اثر تمایل به وعده های فرعون از راه حق منحرف و در صف مخالفان موسی قرار گرفت. بلعم باعوراها واقعیت هایی در همه زمان ها هستند، همانها که علم و نفوذ خود را در برابر مظاهر دنیوی در اختیار دشمنان حق قرار می دهند و آنها نیز برای تحمیق مردم عوام، از این افراد حداکثر استفاده را می کنند.

چه زشت است داستان گروهی که آیات ما را تکذیب و به خود ستم می نمودند*

هرکس آیات ما را تکذیب کند فقط در حق خویش ظلم می کند چون سرمایه های معنوی خود را که سبب سر بلندی اش در دو دنیا می شد به بهای ناچیز فروخت یعنی مواهب ابدی آخرت را با لذا بید زودگذر دنیوی عوض کرد، این معامله چه بد معامله ای است.

پاسخ 549= گزینه «2» صحیح است، آیه 29 سوره نساء

ای کسانی که ایمان آورده اید اموال همدیگر را در میان خود به باطل نخورید مگر آنکه داد و ستدی به توافق خودتان باشد و خودتان را نکشید زیرا خدا نسبت به شما مهربان است*

زیربنای قوانین اسلامی را در مسائل اقتصادی و معاملات و مبادلات مالی بیان می کند. تعبیر "باطل" هر عمل بدون غرض صحیح عقلایی را شامل می شود لذا هرگونه تقلب، غش، ربا، خرید و فروش وسایل فساد و گناه و قمار و غیره را شامل می شود. منظور از "اکل" نیز هر تصرف مالکانه است مانند خوردن و پوشیدن و سکونت. چون ممکن بود تصور شود این حرمت ها موجب پاشیده شدن نظام اقتصادی جامعه می شود لذا در جواب یک نوع معامله را مجاز می شمارد و آن

معامله ای است که از روی رضایت طرفین انجام می گیرد و از طریق آن حاجات جامعه رفع می شود و این شامل تمام مبادلات تجاری و مالی رایج بین مردم می شود به شرطی که با رضایت طرفین و با غرض منطقی و معقول توأم باشد. سپس مومنین را از خودکشی باز می دارد گویا به این جهت که وقتی روابط اجتماعی بر اساس ظلم و خوردن ناحق اموال استوار شد هم جامعه گرفتار نوعی خودکشی خواهد شد و هم افرادی که تحت فشار بیشتری هستند به سمت انتحار می روند.

پاسخ 550 = گزینه «3» صحیح است، آیه 9 سوره انفال

به یاد آورید زمانی را که پروردگار خود را به فریاد می طلبیدید، پس دعای شما را اجابت کرد: من شما را با هزار فرشته پیایی، یاری خواهم کرد*

برای تحریک حس اطاعت و شکرگزاری مسلمین به نعمت هایی که در جنگ بدر نصیب آنها شد، اشاره می کند: شما با مشاهده کثرت نفرات و فزونی تجهیزات دشمن شدیداً مضطرب شدید و دست حاجت به سوی خدا دراز کردید او هم پذیرفت و گفت با هزار فرشته که عده دیگری را در ردیف خود دارند (جمعاً سه هزار فرشته) شما را یاری می کنم تا در دل کفار وحشت پیدا شود

پاسخ 551 = گزینه «2» صحیح است، آیه 24 سوره طور

و برای خدمت آنان پسرانی است که بر گردشان می گردند گویی آنها مروریدی نهفته اند*

نعمت دیگر آن است که هر مومنی یک خدمتگزار مخصوص دارد که از خدمت کردن نهایت لذت را می برد. این خادمین اصلاً شباهتی به خدمتکاران دنیایی ندارند بلکه مانند حوریان، مخلوقات بهشتی هستند. آنان همچون مرورید در صدف هستند، در نهایت زیبایی و صفا و سفیدی چهره و این حاکی از اکرام فوق العاده بهشتیان است زیرا مومنان در بهشت هرچه می خواهند در اختیار آنان قرار می گیرد لذا محتاج خدمه نیستند با این حال خدمتکارانی دارند.

ص: 160

پاسخ 552 = گزینه «2» صحیح است، آیه 10 سوره تحریم

خدا برای آنها که کفر ورزیدند، زن نوح و زن لوط را مثل آورده که هر دو در نکاح دو بنده از بندگان شایسته ما بودند پس به آنها خیانت کردند و آن دو پیامبر در برابر خدا چیزی را از آن دو زن کفایت نکردند و گفته شد: با داخل شوندگان داخل آتش شوید*

در این مثل خدا وضع کفاری را بیان می دارد که به خاطر خیانت به خدا و رسولش گرفتار عاقبت شومی شدند و این سنت خداست و برای هر کافری اجرا می شود هر چند همسر پیامبر باشد. آیه همسران دو پیامبر بزرگوار و عبد صالح خدا را مثال می آورد که به همسرانشان خیانت کردند و در نتیجه این فرمان الهی رسید که با سایر دوزخیان داخل آتش گردند در حالیکه همسری و ارتباط نزدیک آنها با دو پیامبر خدا هیچ سودی به حالشان نداشت و بدون کسب کمترین امتیازی و کم شدن ذره ای از عذاب خدا به هلاکت رسیدند. توجه به دو نکته ضروری است 1- اگر فرمود وارد آتش شوید همراه افرادی که وارد می شوند برای نشان دادن بی مقداری آن دو زن و فهماندن این است که نزد خدا هیچ شأن و کرامتی ندارند و خدا هم پروائی ندارد که آن دو را با چه افرادی به هلاکت برساند 2- چوبکاری و تهدید سختی است به دو همسر رسول (ص) که خیانت آن دو نیز می تواند چنین عواقب شدیدی داشته باشد. این آیه و آیه بعدی این مطلب را گوشزد می کنند که محیط، نقش تعیین کننده در ایمان و کفر انسان ندارد بلکه این اراده و خواسته اوست که تعیین کننده ایمان یا کفر او می باشد.

پاسخ 553 = گزینه «3» صحیح است، آیه 30 سوره انسان

و نخواهید مگر آنکه خدا خواهد؛ بی گمان خدا دانای حکیم است*

اگرچه خدا راه را نشان می دهد و بنده در عملش آزاد است و فعل او اختیاری است اما اختیار داشتن بنده دست خود او نبوده و اختیاری نیست بلکه وابسته به مشیت خداست و اوست که خواسته تا انسان به طور اختیاری عمل نماید پس نه کفار و نه هیچکس نباید خیال کند که در خواسته خود مستقل است یا می تواند خدا را به ستوه در آورد بلکه علم و حکمت خدا ایجاب می کند که بندگان را در

پیمودن راه کمال آزاد بگذارد و از تحمیل خیر یا شر به آنان پرهیز نماید و الا رشد و کمال و بهشت و جهنم و معاد و نبوت و خلاصه همه چیز بیهوده می شد.

پاسخ 554 = گزینه «1» صحیح است، آیه 8 سوره یوسف

چنین بود که گفتند: یوسف و برادرش از ما نزد پدرمان محبوب ترند و ما برای خود جوانان برومندی هستیم؛ بی گمان پدرمان در گمراهی آشکار است*

یعقوب 12 پسر داشت که دو نفر از آنها یوسف و بنیامین از یک مادر و سایر برادران از مادری دیگر بودند. یعقوب نسبت به این دو پسر بخصوص یوسف محبت بیشتری داشت چون اولاً یوسف از همه کوچک تر بود و بیشتر نیاز به حمایت و محبت داشت ثانیاً مادرش از دنیا رفته بود و بیشتر محتاج رسیدگی بود و مهمتر آنکه آثار نبوغ و پاکی و کمالات در چهره او نمایان بود به همین دلیل یعقوب نسبت به او ابراز علاقه بیشتری می کرد. برادران یوسف بی توجه به این جهات از این موضوع سخت ناراحت بودند و حس حسادتشان تحریک شده بود لذا دور هم نشستند و گفتند: یوسف و برادرش نزد پدر محبوب تر از ما هستند با اینکه ما جمعیتی نیرومند و کارساز هستیم و زندگی پدر را به خوبی در امور مالی و گوسفند داری و غیره اداره می کنیم و به همین دلیل باید علاقه او به ما بیش از این دو فرزند خردسال باشد که کاری از آنها ساخته نیست. پس با یک قضاوت سطحی و یکجانبه پدر را محکوم کردند و گفتند او گمراه است. البته منظورشان گمراهی در دین نبوده بلکه در نحوه برخورد با فرزندانش بود که به نظر آنها تبعیض آمیز بود. البته آنها خود گمراه بودند زیرا محبت پدر را به خاطر نیرومندی بیشتر می خواستند در حالی که یعقوب محبت بیشتر را تابع کمالات و پاکی بیشتر قرار داده بود.

پاسخ 555 = گزینه «3» صحیح است، آیه 7 سوره زخرف

و هیچ پیامبری به سوی ایشان نیامد مگر اینکه او را به ریشخند می گرفتند*

اما وقتی پیامبران می آمدند از روی لجاجت مورد استهزاء قرار می گرفتند.

پاسخ 556 = گزینه «3» صحیح است، آیات 85 و 86 سوره مریم

روزی که پرهیزگاران را با احترام نزد رحمان محشور می سازیم*

و مجرمان را با حال تشنگی به سوی دوزخ می رانیم*

تا دو آیه بعدی سرنوشت و متقین و مجرمین را بیان می دارد: همه این اعمال را برای روزی ذخیره کرده ایم که پرهیزگاران را دسته جمعی و با عزت و احترام به سوی خدا رحمان راهنمایی می کنیم و مجرمان را نیز بسوی جهنمی رانیم همانگونه که شتران تشنه کام را به سوی آبشخور می رانند، منتها در اینجا آبی نیست بلکه آتش است. جالب اینکه فرمود متقین به سوی "رحمان" راهنمایی می شوند و نه "جنت" در حالیکه مجرمین به سوی جهنم رانده می شوند و این می فهماند که متقین بالاتر از بهشت را بدست می آورند که همانا مقام قرب خداست.

پاسخ 557 = گزینه «2» صحیح است، آیه 47 سوره انبیاء

ترازوهای قسط را در روز رستاخیز می نهیم پس هیچ کس چیزی ستم نمی بیند و اگر عملی هم وزن دانه خردلی باشد آن را می آوریم و کافی است که ما حسابرس باشیم*

به حسابرسی دقیق و عادلانه قیامت اشاره می کند تا ظالمین بدانند که تمام اعمالشان حتی به کوچکی یک خردل، رسیدگی می شود. از "قسط" به عنوان صفت ترازوها استفاده شد برای اینکه بفهماند ترازوها عین عدالت است پس نه از پاداش نیکوکاران کم می کند و نه بر مجازات بدکاران می افزاید.

پاسخ 558 = گزینه «3» صحیح است، آیه 43 سوره فاطر

این کارشان فقط گردنکشی در زمین و نیرنگ زشت بود و نیرنگ زشت جز دامن صاحبش را نگیرد. پس آیا جز سنت پیشینیان را انتظار می برند؟ و هرگز برای سنت خدا تبدیلی نخواهی یافت و هرگز برای سنت خدا تحویلی نخواهی یافت*

دوری آنها از حق به خاطر این بود که طریق استکبار در زمین را پیش گرفتند و هرگز حاضر نشدند در برابر حق تسلیم شوند و بلکه حيله گری های زشت را پیشه خود

ساختند تا رسول و مومنین را از راهشان منحرف کنند. مکر یعنی اینکه با حيله شخصی را از هدفش منصرف کنی و این به دو گونه است یا به نحو پسندیده مثل اینکه با حيله به کار نیک وادارش کنی یا اینکه بخواهی با حيله او را به کاری زشت وادار نمایی که منظور آیه این نوع مکر است. اما اینها باید بدانند مکر بد جز صاحبش را احاطه نمی کند و جز به او نمی رسد و اگر صدمه ای به شخص مکر شده وارد آورد، موقتی و از بین رفتنی است اما اثر زشت آن مکر در نفس مکر کننده باقی می ماند و چیزی نمی گذرد که اثرش ظاهر گشته و گریانش را می گیرد خواه در دنیا و خواه در آخرت. چون مکر زشت به صاحب مکر بر می گردد پس مکاران باید منتظر باشند سنت خدا که در اقوام پیشین جاری شد یعنی نزول عذاب، بر آنان نیز نازل شود و در این امر تردیدی به خود راه ندهند چون سنت خدا تبدیل پذیر نیست (یعنی عذاب را بر نمی دارد و عافیت و نعمت بجایش نمی گذارد) و تحویل پذیر هم نیست (یعنی عذاب فلان قوم مستحق را به غیر مستحق منتقل نمی کند) زیرا خدا در جای حق نشسته و بر صراط مستقیم است لذا حکمش نه تبعیض دارد و نه استثنا.

پاسخ 559=گزینه «1» صحیح است، آیات 12 الی 14 سوره نحل

و شب و روز و خورشید و ماه را برای شما رام کرد و ستارگان به فرمان او مسخر شده اند، مسلماً در این امور برای مردمی که تعقل می کنند نشانه هاست*

مسخر بودن شب و روز و خورشید و ماه و ستارگان، یعنی اینکه اینها خواص و آثاری از خود بروز می دهند که زندگی انسان را امکانپذیر می سازد و می توانند حوائج او را برطرف سازند. تمام نعمت هایی که تا به حال ذکر شد از انعام و نبات و میوه ها همگی بواسطه خورشید و ماه و ستارگان و شب و روز به وجود می آیند پس در حقیقت منظور از "مسخر شمايند" این است که اینها تسلیم خواست انسان هستند چون دقیقاً نیازهای او را رفع می کنند. از طرف دیگر چون تک تک نعمت های شب، روز، خورشید، ماه و ستارگان و مجموع آنها، یگانگی خدا را در تدبیر این عالم ثابت می کنند فرمود: در آنها نشانه هایی است برای افرادی که تعقل می کنند (و نه نشانه ای)

و آنچه را در زمین به رنگ های گوناگون برای شما پدید آورد، مسخر شماست. بی تردید، در این امور برای مردمی که متذکر می شوند نشانه ای است*

چون مجموعه گیاهان و درختان و میوه ها یک امر واحد هستند لذا فرمود در آنها نشانه ای است و نه نشانه هایی. اما تفاوت تفکر، تعقل و تذکر در چیست؟ در تفکر برای رسیدن به نتیجه فقط مقدمات ساده احتیاج است در حالی که در تعقل مقدمات علمی لازم است و در تذکر نیاز به مقدمات فلسفی و کلی نیز وجود دارد.

و اوست کسی که دریا را مسخر گردانید تا از آن گوشت تازه بخورید و زینت هایی که آن را می پوشید از آن بیرون آورید و کشتی ها را در آن، شکافنده آب می بینی تا از فضل او بجوید و باشد که شما شکر گزارید*

بعد از بیان نعمت های خشکی به نعمتهای دریا می پردازد و نخست به گوشت تازه دریایی و سپس به زینت ها اشاره می فرماید، زینت هایی مانند مروارید و مرجان و غیره. بعد به حرکت در دریاها برای تجارت و کسب روزی می پردازد. اینها همه از نتایج تسخیر دریاها و رام بودن آن برای انسان است. این نعمت های دریایی برای این است که شاید انسان شکرگزار نعمت ها باشد. در بیان نعمت های خشکی فرمود "لعلکم تشکرون" اما اینجا فرمود چون بشر آنقدر در خشکی نعمت داشت که احتیاجی به نعمت های دریایی نداشت اما خدا این نعمتها را به او می دهد و دریاها را مسخر انسان می کند. انسان در برخورد با نعمت های خشکی که ضروری زندگی او هستند کمتر متوجه می گردد که نعمت خداست در حالی که در برخورد با نعمت های اضافی، بیشتر متوجه نعمت خدا می گردد و می تواند شکرگزار باشد.

پاسخ 560 = گزینه «3» صحیح است، آیه 74 سوره بقره

سپس دلهایتان پس از آن سخت شد، همانند سنگ یا از آن سخت تر، در حالی که از بعضی از سنگ ها جویباران می شکافد و بعضی از آنها است که می شکنند و آب از آنها بیرون می آید و بعضی از آنها است که از خشیت الهی (از کوه) فرو می افتند و خدا از آنچه می کنید غافل نیست*

ص: 165

بعد از دیدن این همه آیات و معجزات نه تنها متأثر نشدند بلکه بر لجاجتشان افزوده شد و دل‌هایشان همانند سنگ و بلکه سخت تر شد. اما خشیت و ترس سنگ‌ها به چه معناست؟ سنگ‌ها و تمام موجودات طبق یک شعور تکوینی امر پروردگار را درک کرده و از فرمانش پیروی می‌نمایند بنابراین ترس سنگ‌ها به این معناست که آنها چون به واسطه علل و عواملی ریزش می‌کنند که خدا آنها را قرار داده، لذا پیروی سنگ‌ها از علل طبیعی و سقوط آنها همان ترس از خدا و پیروی فرمان اوست. در آخر تاکید می‌شود که در قرآن سرگذشت هیچ قومی به اندازه یهود ذکر نشده چون این قوم به شدت از حس و ماده پیروی می‌کردند یعنی فقط آنچه را که حسشان می‌آمد می‌پذیرفتند به همین دلیل تسلیم مادیات و هوس‌های مادی می‌شدند، همان بلایی که امروز تمدن غرب به آن دچار شده است. از یک طرف دلایل مربوط به ماوراء حس را نمی‌پذیرند و از طرف دیگر به راحتی و بی‌مطالبه هیچ دلیلی، زندگی را منحصر به لذات مادی می‌دانند.

پاسخ 561 = گزینه «3» صحیح است، آیه 88 سوره نحل

کسانی که کفر ورزیدند و از راه خدا باز داشتند به سزای آنکه فساد می‌کردند عذابی بر عذابشان می‌افزاییم*

افرادی که علاوه بر کفر ورزیدن، راه خدا را به روی دیگران می‌بستند و برای گمراه ساختن مردم تلاش می‌کردند، بخاطر این فسادشان علاوه بر عذابی که به سایر کفار داده می‌شود عذاب مخصوص هم دارند چون فساد را اشاعه می‌دادند و مانع تشکیل مجتمع سالم انسانی می‌شدند لذا شریک جرم سایر مجرمین نیز هستند.

پاسخ 562 = گزینه «3» صحیح است، آیه 29 سوره فتح

محمد رسول خداست و کسانی که با او هستند بر کافران سختگیر و با همدیگر مهربانند. آنان را در رکوع و سجود می‌بینی. فضل و خشنودی خدا را خواستارند. علامت آنان بر اثر سجود در چهره‌هایشان است. این صفت ایشان است در تورات و مثل آنها در انجیل چون نهالی است که جوانه خود را برآورد و آن را مایه دهد تا سستبر شود و بر ساقه‌های خود بایستد و دهقانان را به شگفت آورد تا از آنان کافران را به

خشم در اندازد. خدا به کسانی از آنان که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند آمرزش و پاداش بزرگی وعده داده است*

محمد (ص) فرستاده خداست و افرادی که با او هستند چنین اوصافی دارند 1- نسبت به کفار شدید و بی رحم هستند 2- اما این شدت سبب نمی شود بین خودشان سنگدل باشند بلکه در بین خود مهربان هستند 3- پیوسته آنها را در حال عبادت خدا در رکوع و سجده می بینی، بطور مستمر در حال نماز خواندن هستند 4- نیت آنها پاک و خالص است همواره فضل خدا و رضای او را می طلبند، چشمشان به پاداش هیچکس نیست الا فضل و خوشنودی خدا. تعبیر به "فضل" نشان می دهد آنها به تقصیر خود معترفند و اعمال خود را کمتر از پاداش الهی می دانند 5- تذلل و خشوع آنها برای خدا، سیمایی نورانی به آنها داده و نشانه آنها در صورتشان از اثر سجده نمایان است. این اوصاف قبلاً در کتاب تورات و نیز در انجیل اینگونه آمده بود: ایشان مانند زرع هستند که از کثرت برکت در اطرافش جوانه زده باشد و آنرا یعنی جوانه را نیرو می دهد و کمک می کند تا کلفت و شدیداً سخت شده و مستقلاً روی پای خود بایستد به طوری که برزگران از خوبی رشد آن به شگفت در آمده باشند. این کنایه از برکتی است که خدا در مومنین قرار داده و روز به روز بر نیروی آنان اضافه می شود تا خدا به وسیله آنان کفار را به خشم آورد. مغفرت و اجر عظیم برای افرادی از آنهاست که اهل ایمان و عمل صالح باشند. "کسانی از آنها" می فهماند که عده ای ممکن است اصلاً ایمان نداشته باشند اما با پیامبر باشند مانند منافقین و یا افرادی در پیرامون حضرت باشند که در آغاز ایمان آوردند اما بعداً به کفر گراییدند. پس مغفرت و اجر عظیم نصیب این ها نمی شود و همینطور نصیب کسی نمی شود که ایمان بیاورد اما عمل صالح انجام ندهد.

پاسخ 563= گزینه «1» صحیح است، آیه 58 سوره یس

از پروردگاری مهربان به آنان سلام گفته می شود*

مهمتر از همه مواهب، موهبتی معنوی است که از ناحیه خدا به ایشان می رسد و آن سلامی است که از حیث عظمت قابل تعریف نیست. این ندای روح افزا و سرشار از محبت، چنان لذت معنوی به آنها می بخشد که با هیچ نعمتی برابر

نیست. این سلام بی واسطه و ناشی از رحمت خاصه پروردگار است لذا تمام الطاف و کرامات در آن جمع است.

پاسخ 564= گزینه «3» صحیح است، آیه 45 سوره ق

ما به آنچه می گویند داناتریم و توبه زور وادارنده آنان نیستی پس با قرآن هر که را از تهدید می ترسد پند ده*

به پیامبر در مقابل آنچه مخالفان سرسخت انجام می دهند دلداری می دهد: بر آنچه می گویند صبر کن و منتظر رستاخیز باش که ما می دانیم چه می گویند و به زودی سزایشان را به آنها می دهیم. تو مامور نیستی آنها را با اجبار به سوی اسلام و ایمان بکشانی فقط وظیفه ات تذکر دادن افرادی است که از عذاب من می ترسند.

پاسخ 565= گزینه «4» صحیح است، آیه 112 سوره نحل

و خدا شهری را مثل زده که امن و امان بود و روزی آن از هر سو فراوان می رسید، پس نعمت های خدا را ناسپاسی کردند و خدا هم به سزای آنچه انجام می دادند، طعم گرسنگی و هراس را به آن چشانید*

خدا برای آنها که کفران نعمت می کنند، مثلی زده است: منطقه آبادی که از سه نعمت برخوردار بود 1- امنیت داشت، چه از شر چپاولگران و اشرار و دشمنان و چه از حوادثی مثل سیل 2- در نتیجه آن امنیت آرامش و اطمینان بر مردمش حاکم بود 3- در پرتو امنیت و آرامش، رزق فراوانی از هر سو به آنجا سرازیر می شد. اما اهل قریه این نعمت ها را کفران کردند و شکر آن را به جا نیاوردند لذا خدا اندکی از عذاب خود را بر آنها فرستاد و بر تن اهل قریه لباس گرسنگی و ترس کرد یعنی قحطی و ناامنی از هر سو آنها را احاطه کرد این سنت خدا برای کفران کنندگان است.

پاسخ 566= گزینه «4» صحیح است، آیه 85 سوره توبه

و اموال و اولادشان تو را به شگفتی نیندازد، جز این نیست که خدا می خواهد به این وسیله در دنیا عذابشان کند و در حال کفر جانیشان به در رود*

ص: 168

شاید سوال شود اگر منافقان از رحمت خدا دورند پس چرا صاحب مال و فرزند بسیارند؟ برعکس آنچه مردم ظاهربین فکر می کنند این اموال و فرزندان نه تنها مایه خوشبختی آنها نیست بلکه خدا می خواهد به وسیله آنها در دنیا مجازاتشان کند و در حال کفر جانشان را بگیرد. اصولاً امکانات اقتصادی و نیروی انسانی که در دست افراد ناصالح و کافر است چون در مسیر هوس ها و تحکیم پایه های ظلم و فساد مصرف می گردد مایه سقوط و بدبختی آنهاست و نه سعادت و خوشبختی ایشان.

پاسخ 567 = گزینه «3» صحیح است، آیه 47 سوره حج

و از تو با شتاب تقاضای عذاب می کنند با آنکه هرگز خدا وعده اش را خلاف نمی کند و در حقیقت، یک روز نزد پروردگارت مانند هزار سال است از آنچه می شمیرید*

به مشرکان می فهماند نزد خدا زمان کم و زیاد یکسان است لذا هیچ ترسی برای از دست رفتن وقت ندارد تا به خاطر آن در عذاب کردن عجله کند. اگر مهلتشان می دهد برای این است که او حلیم و حکیم است و هم اینکه مشرکین شقاوت خود را کامل کنند آنگاه در روز مقرر آنها را به اجلسان که غیر قابل تغییر است می رساند. پاسخ 568 = گزینه «2» صحیح است، آیه 111 سوره توبه

در حقیقت، خدا از مومنان، جان و مالشان را به بهای بهشت از آنان خریده است؛ همان کسانی که در راه خدا می جنگند و می کشند و کشته می شوند. این وعده حقی است بر او که در تورات و انجیل و قرآن آمده و چه کسی از خدا به عهد خویش وفادار تر است؟ پس به این معامله ای که با او کرده اید شادمان باشید و این همان رستگاری بزرگ است*

مقام والای مجاهدین با ایمان را در قالب تمثیل ریخته و آن را به خرید و فروش تشبیه می کند. در هر معامله پنج رکن وجود دارد: خریدار، کالا، فروشنده، قیمت و سرانجام سند معامله که در آیه به تمام آنها اشاره شده است. خدا، خریدار و مومنان، فروشنده و جانها و اموال، کالا و بهشت، قیمت معامله است و سند معامله نیز تورات و انجیل و قرآن است و طرز پرداخت کالا نیز پیکار در راه

خداست. اینکه فرمود این وعده حقی بر اوست برای فهماندن این مطلب است که این معامله گر چه نسیه است اما خطرات معامله نسیه را ندارد چون خدا نه فراموش می کند و نه از پرداختن عاجز است و نه برخلاف حکمت کاری می کند که بعدا پشیمان شود و نه العیاذبالله خلاف می گوید. جالب است که پس از انجام معامله به طرف مقابل تبریک گفته و او را به سودی بی اندازه بشارت می دهد. آیا معامله ای از این پرسودتر وجود دارد که انسان مال خدا را به خدا بفروشد و در ازای متاع ناپایدار، سعادت جاوید را دریافت کند؟.

پاسخ 569 = گزینه «2» صحیح است، آیه 11 سوره یس

تنها کسی را می توانی هشدار دهی که از پند پیروی کند و در نهان از رحمان بهراسد پس او را به آموزش و پاداشی کریم بشارت ده*

انذار تو تنها در کسی موثر است که قرآن و هر ذکر دیگری مانند بیانات پیامبر را تصدیق نماید و وقتی آیاتش تلاوت می شود به سوی آن متمایل شود و از رحمان خشیت داشته باشد یعنی ترس توام با احساس عظمت. تعبیر به "رحمان" برای این است که ترس از عظمت خدا را با امید به رحمتش همراه کند و این همان حالتی است که عبد را در مقام عبودیت نگه می دارد در نتیجه نه از عذاب خدا خود را ایمن می بیند و نه از رحمتش نومید می شود. تعبیر "بالغیب" برای این است که بفهماند آنها بدون اینکه خدا را ببینند و قبل از آنکه مرگ یا قیامت، حقایق را برای آنها مکشوف کند از خدا در همین عالم می ترسند. چنین کسی لایق آموزش و بشارت است آن هم پاداش های بسیار عظیم زیرا مغفرت و اجر کریم به صورت نکره آمده اند.

پاسخ 570 = گزینه «4» صحیح است، آیه 54 سوره توبه

و هیچ چیز مانع پذیرفته شدن انفاقهای آنان نشد جز اینکه به خدا و پیامبرش کفر ورزیدند و جز با کسالت نماز به جا نمی آورند و جز با کراهت انفاق نمی کنند*

فسق آنها را که علت عدم قبول انفاق آنهاست، توضیح می دهد. از نظر اسلام شرط

پذیرش اعمال صالح، ایمان است حتی اگر عملی از روی ایمان سر بزند اما بعد از مدتی شخص کافر شود عمل او حبط و بی اثر می شود لذا فاسقان که ایمانی به خدا و پیامبرش ندارند به هر طریق و حالتی که انفاق کنند از آنها پذیرفته نیست. بی ایمانی به خدا و رسولش در عمل به صورت کسالت و بی نشاطی در نماز و کراهت و بی میلی در انفاق و سایر اعمال نیک بازتاب می یابد. پس مومنان واقعی را می توان از نشاط و رغبتی که در انجام تمام اعمال نیک نشان می دهند، شناخت چون تا عشق و ایمان به خدا نباشد نشاط در عبادت حاصل نمی شود.

پاسخ 571= گزینه «1» صحیح است، آیه 8 سوره جاثیه

آیات الهی را که بر او خوانده می شود، می شنود سپس متکبرانه در شیوه خود سماجت می ورزد گویی آنها را نشنیده پس او را از عذاب دردناک خبر ده*

بسیار دروغگوی گناهکار، کسی است که وقتی آیات الهی پیوسته بر او تلاوت می شود بر تکبرش اصرار می کند مثل اینکه اصلاً آیات را نشنیده است. تعبیر بشارت برای عذاب نوعی استهزاء کردن آنهاست همانطور که شیوه آنها استهزاء کردن حقایق است.

پاسخ 572= گزینه «2» صحیح است، آیه 13 سوره فاطر

شب را به روز در می آورد و روز را به شب در می آورد و آفتاب و ماه را تسخیر کرده که هر یک تا هنگامی معین روانند؛ این خدا، پروردگار شماست؛ فرمانروایی از آن اوست و کسانی را که جز او می خوانید، مالک پوست هسته خرمایی هم نیستند*

او بطور مداوم شب و روز را بلند و کوتاه می کند و خورشید و ماه را تسلیم قوانین و فرامین تکوینی کرده، تسلیمی که منشاء انواع منافع برای انسان هاست. اما نظام حاکم بر آن ها ابدی نیست بلکه تا سرآمد معینی به حرکت خود ادامه می دهند. وقتی امر خلقت و تدبیر شما چه در خشکی و چه در دریا، چه در زمین و چه در آسمان به این منوال است و منتسب به خداست پس همین خدا پروردگار شماست لذا مالکیت انحصاری همه چیز در اختیار اوست لذا معبودهایی که

شما برای خود ساخته اید مالک کوچکترین چیزی نیستند و نخواهند توانست هیچ امری از امور شما را تدبیر کنند.

پاسخ 573= گزینه «2» صحیح است، آیه 101 سوره یوسف

پروردگارا! توبه من سلطنت دادی و از تعبیر خواب ها به من آموختی، ای پدیدآورنده آسمانها و زمین! تنها تو در دنیا و آخرت مولای منی؛
مرا مسلمان بمیران و مرا به صالحان ملحق فرما*

آنچنان محبت الهی در دل یوسف هیجان یافته بود که به کلی توجه اش از غیر خدا قطع شد و یکباره خدا را مخاطب ساخت: پروردگارا! این توبودی که از سلطنت سهمی بسزا ارزانیم داشتی و از تاویل خواب به من آموختی. سپس ولایت الهی را خاطر نشان می سازد: تویی که آسمان ها و زمین را ایجاد کردی، حال که اینچنین است یعنی هیچ چیزی به اختیار خودش آفریده نشده و هیچ استقلالی از خود ندارد پس من تحت ولایت تو هستم و تو تمام اعمال و صفات و هستی مرا در دنیا و آخرت تدبیر می کنی. سپس مانند یک برده که تحت ولایت مالک خویش است، درخواست می کند: مرا در برابر خود تسلیم ساز تا وقتی که در دنیا زنده ام و در آخرت مرا به صالحین ملحق گردان. کمال مطلوب بنده این است که در برابر مولا و صاحب اختیارش تسلیم محض باشد و چیزی که نشان دهنده نارضایتی باشد از خود بروز ندهد همانطور که یوسف کرد.

پاسخ 574= گزینه «3» صحیح است، آیه 48 سوره انفال

و چنین بود که شیطان اعمال آنان را برایشان بیاراست و گفت: امروز هیچ کس از مردم بر شما پیروز نخواهد شد و من پناه شما هستم. پس هنگامی که دو گروه یکدیگر را دیدند شیطان به عقب برگشت و گفت: من از شما بیزارم، من چیزی را می بینم که شما نمی بینید، من از خدا بیمناکم و خدا سخت کیفر است*

همانگونه که مومنان مورد تایید خدایند، اهل باطل نیز در زیر چتر وسوسه های شیطانی خواهند بود. شیطان از طریق تحریک عواطف و شهوات، چهره عمل آنان را چنان جلوه می دهد که سخت مجذوب آن شده و از هر جهت آن را عاقلانه و

منطقی تصور می کنند و از آثار شوم اعمالشان غافل می شوند. می فرماید: شیطان اعمال مشرکان را در جنگ با رسول زینت داد و برای تشویق آنها گفت شما خیلی قدرتمندید و امروز هیچ کس از مردم بر شما غالب نخواهد شد و من هم دشمن را از شما دفع می کنم اما وقتی دو لشکر به هم آویختند و شیطان دید که ملائکه برای کمک مومنین همراه با عذاب هایی برای کفار نازل شدند، عقب نشینی کرد و صدا زد من از شما مشرکان بیزارم و از خدا می ترسم چون شدید العقاب است و هیچکس یارای مقاومت در برابر مجازاتش را ندارد.

پاسخ 575= گزینه «1» صحیح است، آیات 42 و 43 سوره فاطر

و سخت ترین قسم های خود را به خدا خوردند که اگر هشدار دهنده ای برای آنان بیاید قطعاً از هر یک از امت های دیگر هدایت یافته تر شوند و چون هشدار دهنده برایشان آمد، جز بر فرارشان نیفزود*

قبل از بعثت وقتی خبر اهل کتاب به قریش می رسید که چگونه رسولان خود را تکذیب کردند قریش گفتند خدا یهود و نصاری را لعنت کند که پیامبرانی به سوی آنها آمدند و آنان تکذیب کردند. به خدا سوگند اگر نذیری به سوی ما آید قطعاً با تصدیق او از هدایت یافته ترین امت های مثل خود می شویم اما وقتی محک تجربه به میان آمد و خواسته آنها عملی شد نشان دادند که آنها نیز از همان قماشند بطوری که بعد از آمدن رسول جز فرار از حق چیزی بر آنها افزوده نشد

این کارشان فقط گردنکشی در زمین و نیرنگ زشت بود و نیرنگ زشت جز دامن صاحبش را نگیرد. پس آیا جز سنت پیشینیان را انتظار می برند؟ و هرگز برای سنت خدا تبدیلی نخواهی یافت و هرگز برای سنت خدا تحویلی نخواهی یافت*

دوری آنها از حق به خاطر این بود که طریق استکبار در زمین را پیش گرفتند و هرگز حاضر نشدند در برابر حق تسلیم شوند و بلکه حيله گری های زشت را پیشه خود ساختند تا رسول و مومنین را از راهشان منحرف کنند. مکر یعنی اینکه با حيله شخصی را از هدفش منصرف کنی و این به دو گونه است یا به نحو پسندیده مثل اینکه با حيله به کار نیک وادارش کنی یا اینکه بخواهی با حيله او را به کاری زشت وادار نمایی که منظور آیه این نوع مکر است. اما اینها باید بدانند مکر بد جز

صاحبش را احاطه نمی کند و جز به او نمی رسد و اگر صدمه ای به شخص مکر شده وارد آورد، موقتی و از بین رفتنی است اما اثر زشت آن مکر در نفس مکر کننده باقی می ماند و چیزی نمی گذرد که اثرش ظاهر گشته و گریبانش را می گیرد خواه در دنیا و خواه در آخرت. چون مکر زشت به صاحب مکر بر می گردد پس مکاران باید منتظر باشند سنت خدا که در اقوام پیشین جاری شد یعنی نزول عذاب، بر آنان نیز نازل شود و در این امر تردیدی به خود راه ندهند چون سنت خدا تبدیل پذیر نیست (یعنی عذاب را بر نمی دارد و عافیت و نعمت بجایش نمی گذارد) و تحویل پذیر هم نیست (یعنی عذاب فلان قوم مستحق را به غیر مستحق منتقل نمی کند) زیرا خدا در جای حق نشسته و بر صراط مستقیم است لذا حکمش نه تبعیض دارد و نه استثنا.

پاسخ 576=گزینه «2» صحیح است، آیات 70 الی 73 سوره طه

پس ساحران به سجده افتاده شدند. گفتند: به پروردگار موسی و هارون ایمان آوردیم*

اگر فرمود "به سجده افتاده شدند" و نفرمود "به سجده افتادند" برای این بود که قدرت الهی، آنان را چنان ذلیل کرد و نور حق چنان بی اختیارشان کرد که گویی اراده ای نداشته و شخصی دیگر آنها را به سجده انداخت. بعد از آنکه به سجده افتادند هم به ربوبیت خدا شهادت دادند و هم به رسالت موسی و هارون اعتراف کردند.

فرعون گفت: آیا پیش از آنکه به شما اجازه دهم به او ایمان آوردید؟ قطعاً او بزرگ شماست که به شما سحر آموخته است پس بی شک دست های شما و پاهایتان را یکی از راست و یکی از چپ قطع می کنم و شما را بر تنه های درخت خرما به دار می آویزم تا خوب بدانید عذاب کدام یک از ما سخت تر و پایدارتر است*

با ایمان آوردن ساحران، ضربه سنگینی بر پیکر فرعون و حکومتش وارد می گردد به این جهت ساحران را تهدید می کند که چطور بی اجازه من به موسی ایمان آوردید؟ و فوراً وصله ای به آن ها چسبانده و متهمان می کند که شما یک توطئه سیاسی علیه قبطیان در سرزمین مصر کرده اید و قبلاً با رئیس خود، موسی قرار گذاشته اید که او ادعای نبوت

کند و شما نیز از طریق سحرستان به او کمک نمایید و برای این منظور چنین صحنه ای را تدارک دیدید تا سحر او سحر شما را باطل کند و شما نیز ایمان آورده تا به دنبال شما مردم عوام نیز ایمان بیاورند. فرعون به این تهمت هم قناعت نکرد و ساحران را با شدیدترین لحنی تهدید به مرگ و زجرکش کردن می کند؟

گفتند: ما هرگز تو را بر معجزاتی که به سوی ما آمده و بر آن کس که ما را پدید آورده ترجیح نخواهیم داد؛ پس هر حکمی می خواهی بکن که تنها در این زندگی دنیاست که تو حکم میرانی*

ساحران در مقابل تهدید فرعون، با کلامی قاطع و سرشار از حکمت و علم جواب کوبنده ای می دهند. انسان هایی که تا یک ساعت قبل قلبشان آکنده از هیبت فرعون بود و او را رب اعلی می پنداشتند و به او سوگند می خوردند ناگهان حق برای آنها روشن گشته و یکباره عزت و سلطنت و زخارف دنیوی را فراموش کرده و ایمان به خدا چنان در ایشان تحول ایجاد می کند که گویی با ترس و تملق و پیروی هوس بیگانه اند و در همین مدت کوتاه، عشق به خدا و عزت الهی را جایگزین تمام رذایل کرده و تسلیم محض اراده خدا می شوند پس به فرعون می گویند: ما تو را و دنیای پست و مال و منالت را بر آنچه از معجزات مانند اژدها شدن عصا و دلایل روشن که دیده ایم معاوضه نمی کنیم یا مقدم نمی داریم. برای کسی که زندگی دنیا را در مقابل زندگی دائمی آخرت بی قدر و قیمت می داند ترس از تهدید به مرگ وجود ندارد لذا هر چه می خواهی بکن که تو جز به زندگی دنیایی ما دسترسی نداری و تنها در این دنیا می توانی بر ما حکم برانی اما در آخرت ما پیروزیم و تو گرفتار شدیدترین کیفرها می شوی.

ما به پروردگارمان ایمان آورده ایم تا گناهانمان را و همین سحری را که تو به آن وادارمان کرده ای ببخشد و خدا بهتر و پاینده تر است*

اگر ما خدا را که پروردگار ماست بر تو اختیار کردیم و به او ایمان آوردیم برای این بود که گناهان ما و آن سحری را که تو ما را بر آن مجبور کردی بامرزد و اگر ما آمرزش خدا را بر جایزه و احسان تو ترجیح دادیم برای این بود که آمرزش خدا هم بهتر و هم دائمی تر است.

پاسخ 577 = گزینه «3» صحیح است، آیه 57 سوره مومنون

در حقیقت کسانی که از خشیت پروردگارشان در هراسند*

اینکه کفار پنداشتند مال و اولاد، خیر ایشان است، خطاست و اینها خیرات نیستند بلکه خیرات آنست که مومنین دارند و آن اعمال صالح ایشان است. آنگاه خدا صفات مومنین را بر می شمارد: آنها هم ترس آمیخته با احساس عظمت خدا در دلهایشان است (خشیت) و هم آن را در عمل بصورت ترسی آمیخته با محبت و عنایت نشان می دهند (مشفق)

پاسخ 578 = گزینه «3» صحیح است، آیه 45 سوره فاطر

و اگر خدا مردم را به سزای آنچه انجام داده اند مواخذه می کرد هیچ جنبنده ای را بر پشت زمین باقی نمی گذاشت ولی تا مدتی معین مهلتشان می دهد و چون اجلشان فرا رسد خدا به کار بندگانش بیناست*

اگر واقعاً خدا اهل نیرنگ و تکذیب را مواخذه می کند و هیچ چیز در آسمان و زمین نمی تواند مانع اجرای سنت الهی شود پس چگونه سایر مردم را به حال خود وا گذاشته تا هر گناهی را که می خواهند مرتکب شوند و چرا آنها را به جرم گناهانشان عذاب نمی کند؟ اگر خدا می خواست همه مردم را به جرم گناهانشان مواخذه کند آنطور که نیرنگ بازان از مشرکین و مکذبین را مواخذه کرد دیگر هیچ جنبنده ای روی زمین باقی نمی ماند (نابودی حیوانات برای این است که همه جنبندگان برای انسان خلق شده اند و در نبود انسان، وجود آنها ضرورت ندارد). اما خدا به لطف و کرمش چنین حکم کرده که مردم در زمین بمانند و زمین را آباد کنند و تا روزی معین مهلت داده شوند بلکه برای توبه و اصلاح فرصت داشته باشند اما این حکم و فرصت الهی از روی حساب است و وقتی آن مدت معین سر آمد و اجلشان فرا رسید، هر کس را به مقتضای عملش جزا می دهد چون او به کار بندگانش بصیر و بیناست.

پاسخ 579 = گزینه «1» صحیح است، آیات 55 و 56 سوره بقره

و یاد کنید زمانی را که گفتید ای موسی! ما هرگز به تو ایمان نخواهیم آورد مگر آنکه آشکارا خدا را ببینیم پس صاعقه ای شما را گرفت در حالی که شما نظاره گر بودید*

بهانه جویی های بنی اسرائیل دائماً موسی را آزار می داد و هر لحظه درخواست تازه ای را مطرح می کردند: گفتند ما هرگز به تو ایمان نمی آوریم مگر اینکه خدا را با چشمان خودمان ببینیم. اما این از ساحت مقدس خدا به دور است که به چشم انسان بیاید ولی چون زیاد اصرار داشتند پس صاعقه خیره کننده ای آنها را گرفت به نحوی که همگی آنها را دیدند اما تاب تحمل نیاورده و بر زمین افتادند.

آنگاه پس از مردنتان شما را بار دیگر زنده کردیم تا سپاس بگذارید*

وقتی از هول صاعقه بر زمین افتادند و مردند باز خدا نعمت حیات را به آنها اعطا کرد بلکه شکر نعمت های خدا را بجا آورند.

پاسخ 580 = گزینه «1» صحیح است، آیات 29 الی 32 سوره قصص

و چون موسی آن مدت را به پایان رسانید و همسرش را برد آتشی را از دور در کنار طور مشاهده کرد به خانواده خود گفت: بمانید که من آتشی از دور دیدم شاید خبری از آن یا شعله آتش برایتان بیاورم، باشد که خود را گرم کنید*

بعد از آنکه موسی مدت خدمت به شعیب را به سر برسانید (طبق روایت او ده سال خدمت کرد) همراه خانواده اش به سوی مصر حرکت می کند تا به یاری قوم خود بشتابد در شرایطی که ایشان راه را گم کرده و با شب بسیار سردی نیز رویه رو بودند، چشمان موسی از طرف بلندی کوه طور که در آن نزدیکی ها بود آتشی را می بیند. به اهل خود می گوید همین جا بمانید تا بروم شاید در آنجا انسانی را ببینم و از او بپرسم راه کجاست یا آنکه پاره ای آتش بیاورم تا گرم شوید.

پس چون به آن رسید از جانب راست وادی در آن جایگاه مبارک از آن درخت ندا آمد: ای موسی! منم، من، خداوند، پروردگار جهانیان*

مبارک بودن این قطعه زمین به واسطه آن است که ندای الهی و تکلم او با موسی از

آنجا بود و از این راه شرافتی یافت و به خاطر همین شرافت و قداست، موسی مامور شد که کفش خود را در آورد، همانطور که در آیه 12 طه آمد. نحوه تکلم خدا با موسی نیز اینچنین بود که از ورای درخت و با واسطه درخت صورت گرفت و آنطور که بعضی می گویند بی واسطه نبود. اما ندای خدا این بود: ای موسی! به درستی من الله هستم پروردگار جهانیان. به این ترتیب تمام اقسام شرک را از ساحت خدا نفی می کند زیرا وقتی خدا رب همه عالمیان باشد و با در نظر گرفتن اینکه رب به معنای مالک و مدبر می باشد پس خدا مستحق است که تمام مملوکهایش او را پرستند لذا دیگر چیزی از عالمیان باقی نمی ماند تا تحت تدبیر غیر خدا باشد و در نتیجه ربی به جز خدا باقی نمی ماند و معبودی غیر او نیست.

و فرمود: عصایت را بیفکن پس چون دید آن مثل ماری می جنبد، پشت کرد و برنگشت. ای موسی! پیش آی و نترس که تو در امانی*

وقتی عصا را افکند دید همچون ماری با سرعت حرکت می کند! ترسید و به عقب برگشت و حتی پشت سر خود را نگاه نکرد! به او گفته شد ای موسی! برگرد و نترس یقیناً تو ایمن هستی!

دست خود را به گریبان ببر تا سپید بی گزند بیرون بیاید و از این هراس بازویت را به خویشتن بچسبان. این دو معجزه دو برهان از جانب پروردگارت است که باید به سوی فرعون و سران او ببری زیرا آنان همواره قومی فاسقند*

معجزه نخستین آیتی از وحشت بود و این آیه به معجزه دیگری که آیتی از امید و نور است اشاره می کند و مجموع این دو آیه ترکیبی از انداز و بشارت خواهد بود. درخشندگی دست موسی بر اثر بیماری برص و مانند آن نبود بلکه نوری بود الهی که کاملاً تازگی داشت. فرمود: دستهایت را بر سینه ات بگذار تا ترس تو دور شود چون احتمالاً مشاهده این معجزه در آن شب تاریک و بیابان خالی برای موسی تکان دهنده بود لذا این دستور برای پیدا کردن آرامش بود و یا شاید کنایه از عزم راسخ و لزوم قاطعیت در ادای مسئولیت باشد و شاید هم خواسته تا به این ترتیب آن جناب چهره خشوع و تواضع به خود بگیرد همانطور که در آیه 88 حجر به رسول (ص) دستور می دهد که پروبال خود را برای مومنین بگستران

پاسخ 581 = گزینه «2» صحیح است، آیه 7 سوره قصص

و به مادر موسی وحی کردیم او را شیرده و چون بر او بیمناک شدی او را در نیل بینداز و ترس و غم نخور که ما او را به تو بر می گردانیم و از پیامبرانش قرار می دهیم*

بعد از آنکه او را زایید به نوعی از الهام به مادر موسی گفتیم شیرش بده و مادام که از فرعون احتمال خطری نمی دهی به شیر دادن ادامه بده و چون ترسیدی خبردار شوند و او را گرفته تا مانند هزاران کودک دیگر به قتل برسانند پس او را در رودخانه نیل بینداز و دیگر از کشته شدن او ترس و از جدایی اش غمناک نشو ما دوباره او را به تو بر می گردانیم و از پیامبرانش می کنیم تا رسولی به سوی آل فرعون و نیز به سوی بنی اسرائیل باشد. فرق بین خوف و حزن این است که خوف در جایی است که احتمال خطر باشد و حزن در جایی است که وقوع آن قطعی باشد نه احتمالی.

پاسخ 582 = گزینه «3» صحیح است، آیه 86 سوره هود

اگر مومن باشید، باقیمانده حلال خدا برای شما بهتر است، و من بر شما نگهبان نیستم*

سرمایه و سود حلالی که برایتان باقی می ماند از مالی که از طریق کم فروشی تصاحب می کنید بهتر است. یعنی مومن باید تنها بطور مشروع و از راه حلالی که خدا به آن راهنمایی اش کرده از مال بهره مند می شود. وظیفه من تنها ابلاغ و هشدار دادن است و جوابگوی اعمال شما نیستم و این وظیفه را هم ندارم که شما را مجبور به پذیرش این راه کنم بلکه راه خیر و شر را خودتان باید انتخاب کنید و جوابگوی اعمالتان باشید. پاسخ 583 = گزینه «2» صحیح است، آیه 67 سوره فرقان

و کسانی اند که چون انفاق کنند نه اسراف می کنند و نه بخل می ورزند و میان این دو، حد وسط را بر می گزینند*

آنها هرگاه انفاق می کنند در حد وسط و بین زیاده روی و سخت گیری است و از حد اعتدال خارج نمی شوند.

و پاسخ 584 = گزینه «3» صحیح است، آیه 34 سوره انبیاء

و پیش از تو برای هیچ بشری جاودانگی قرار ندادیم. آیا اگر تو از دنیا بروی آنان جاویدانند*؟

مشرکین به خود دلخوشی می دادند که محمد به زودی می میرد و از دعوت حضرتش خلاص خواهند شد اما پاسخ می دهد: برای هیچ انسانی زندگی جاوید قرار ندادیم و تو نیز خواهی مرد لذا لازم نیست آنها انتظار مرگ تو را بکشند اما اگر تو بمیری آیا آنها زندگی جاوید خواهند داشت؟

پاسخ 585 = گزینه «4» صحیح است، آیه 32 سوره زخرف

آیا آنانند که رحمت پروردگارت را تقسیم می کنند؟ ما وسایل معاش آنان را در زندگی دنیا میانشان تقسیم کرده ایم و برخی از آنان را از نظر درجات، بالاتر از بعضی دیگر قرار داده ایم تا بعضی از آنها بعضی دیگر را در خدمت گیرند و رحمت پروردگارت از آنچه آنان می اندوزند بهتر است*

تا دو آیه بعد به تفکر مشرکین پاسخ می دهد: آیا رحمت پروردگارت را تقسیم می کنند تا به هر کس بخواهند نبوت را ببخشند؟ آنها اختیاردار نبوت نیستند و نمی توانند بگویند چه کسی مستحق این مقام است زیرا از تقسیم چیزی که به مراتب پایین تر از نبوت است عاجزند و آن معشیت زندگی دنیایشان است که به دست ما در بین آنها تقسیم می شود، آنوقت چگونه می خواهند چیزی را تقسیم کنند که بسیار ارجمندتر و دارای منزلت بیشتر است؟ به این دلیل اختیار معیشتها به دست انسان نیست که مردم در اموال، جاه و صحت و اولاد با یکدیگر اختلاف دارند که این نشان می دهد که رزق دنیا به وسیله مشیت خدا و طبق مصالحی تقسیم می شود و نه اینکه وابسته به مشیت انسان باشد. اگر خدا این اختلاف را بین ارزاق مردم قرار داده به خاطر تفاوت در مقامات معنوی آنها نیست بلکه به جهت این است که بعضی، بعضی دیگر را مسخر خود سازند. یعنی تفاوت ها برای این است که زندگی اجتماعی انسان تداوم یابد زیرا زندگی بشر یک زندگی دسته جمعی است که حیات آن جز از طریق خدمت متقابل امکان پذیر نیست. هر گاه

همه مردم در یک سطح از استعدادها و دارایی بودند نیاز آنها به یکدیگر از بین می رفت و در نتیجه رشته ارتباطات گسسته و اجتماع ویران می شد. پس نباید تفاوت دارایی ها و مقام ها انسان را بفریبد زیرا این مقام و ثروت ها در برابر رحمت الهی بهاندازه بال مگسی قیمت ندارد بلکه رحمت پروردگارت از آنچه آنها جمع می کنند بهتر و برتر است.

پاسخ 586= گزینه «1» صحیح است، آیه 16 سوره اسراء

و چون بخواهیم شهری را هلاک کنیم، خوشگذران های آن را وادار می کنیم تا در آن به فسق پردازند و در نتیجه سزاوار حکم عذاب شوند پس آن را یکسره زیر و زبر می کنیم*

وقتی پیامبری را به سوی قومی بفرستیم تا آنها را به حقایق هدایت کنند، اگر موثر واقع نشد و آنها همچنان در گمراهی اصرار داشتند معنایش این است که زمان هلاکت آن قوم نزدیک است در این صورت نعمت خویش را بر ثروتمندان و اشراف آنها افاضه نموده و به تدریج آن را فراوان می سازیم تا به این وسیله فسق و ظلم را از حد بگذرانند آن وقت مستحق عذاب شده و سپس عذاب نازل و هلاک می شوند. اگر فرمود نعمت خود را بر اشراف، فراوان می کنیم برای این است که سرچشمه غالب مفساد اجتماعی، ثروتمندان از خدایی خبر هستند که در ناز و نعمت غرق هستند و به میزانی که بر مال و اولادشان افزوده می شود به فساد بیشتر روی می آورند و هر نغمه اصلاحی را خاموش می کنند برای همین است که آنها همیشه در صف مقدم دشمنی با انبیاء هستند.

پاسخ 587= گزینه «1» صحیح است، آیات 90 و 91 سوره مریم

نزدیک است که آسمان ها از آن پاره پاره شوند و زمین بشکافد و کوهها خرد شده فرو ریزند*

از اینکه برای رحمان فرزندی قائل شدند*

این دو آیه با لحنی کوبنده سخن مشرکین را که می گویند خدا فرزندی آورده، شدیداً تقبیح می کند.

و پروردگارت امر کرده که جز او را نپرستید و به والدین نیکی کنید، اگر یکی از آنها یا هر دو آنها در نزد تو به سن پیری برسند به آنان حتی اُف نگو و آنان را نران و با ایشان به نرمی سخن بگو*

"قضا" از "امر" موکدتر و قطعی تر است و این اهمیت توحید را می رساند یعنی واجب ترین واجبات شرعی توحید است همانطور که شرک ورزیدن به خدا بزرگترین گناه است. اساساً اگر یک یک گناهان را تجزیه و تحلیل کنیم خواهیم دید که برگشت تمامی آنها به شرک است زیرا اگر انسان غیر خدا را (شیطان های جن و انس و هوس ها) اطاعت نکند هرگز اقدام به هیچ گناهی نمی کند پس هر گناهی، اطاعتی است از غیر خدا و اطاعت هم خود یکنوع عبادت است همانطور که در 23 جاثیه و 60 یس آمده است. سپس می فرماید: پروردگارت چنین حکم رانده که به والدین خود نیکی کنید. یعنی مسئله احسان به والدین بعد از توحید، واجب ترین واجبات است همانطور که عاق والدین بعد از شرک به خدا بزرگترین گناه است. یک علت برای اهمیت احسان به والدین این است که این رابطه عاطفی عامل اصلی قوام جامعه اسلامی است بطوری که اگر این رابطه قطع شود و عواطف از بین برود، شیرازه اجتماع از هم خواهد پاشید به همین جهت آیه به مسلمان بودن و غیر مسلمان بودن آنها اشاره فرمود تا بیش از پیش اهمیت این حکم را برساند. سپس به چند مصداق احسان اشاره می کند 1- هرگاه یکی از آنها یا هر دو به سن پیری برسند کمترین اهانتی را به آنها روا مدار. در این دوران آنها بیش از هر وقتی نیازمند حمایت و احترام و محبت هستند و نباید به هیچ طریقی بی میلی، ناراحتی و تنفر را بر زبان جاری ساخت خصوصاً وقتی که آنها قادر به دفع آلودگی از خود نیستند 2- با صدای بلند و اهانت آمیز و داد و فریاد با آنها سخن نگوئید بلکه با گفتار بزرگوارانه، لطیف، سنجیده و در نهایت ادب با آنها سخن بگوئید.

و از روی مهربانی، بال فروتنی بر آنان بگستر و بگو: پروردگارا! آن دو را رحمت کن چنانکه مرا در خردی پروردند*

3- با آنها فروتن باشید به نحوی که آنها احساس کنند که فرزندشان نسبت به ایشان خضوع و مهر دارند. جناح الذل یعنی بال مذلت، یعنی برای والدین خود تواضع کن و در عین حال بالت را بگستران و از آنها حمایت کن 4- وقتی رو به سوی درگاه خدا می آوری والدین خود را فراموش نکنید و تقاضای رحمت پروردگار را برای آنها بنمایید. دوران ناتوانی خود را در کودکی به خاطر آورید که چگونه تحت حمایت و محبت بی دریغ آنها بودید پس از خدا بخواهید به ایشان رحم کند همانطور که آنها در کودکی به تو رحم کردند و تو را تربیت کردند. البته آیه این را نمی گوید که فقط در دوران پیری به فکر والدین خود باشید بلکه می خواهد بگوید که اهمیت احترام و احسان والدین در دوران پیری حساس تر و پر ارزش تر است.

پاسخ 589 = گزینه «3» صحیح است، آیه 100 سوره یونس

و هیچ کس را نرسد که جز به اذن خدا ایمان بیاورد و خدا بر کسانی که عقل نمی کنند، پلیدی را قرار می دهد*

قانون الهی این است که انسانها فقط با اجازه خدا می توانند ایمان بیاورند اما خدا بی حساب اجازه نمی دهد، آنهایی که عاقل نیستند، لیاقت آن را ندارند که اذن الهی را به دست آورند و بلکه برای اینها پلیدی و گمراهی بیشتر است. پس آنها که عقل خود را به کار اندازند خدا توفیق ایمان آوردن را به آنها می دهد.

پاسخ 590 = گزینه «3» صحیح است، آیه 22 سوره مجادله

قومی را نمی یابی که به خدا و روز آخرت ایمان داشته باشند و کسانی را که با خدا و رسولش مخالفت کرده اند، هر چند پدرانشان یا پسرانشان یا برادرانشان یا عشیره آنان باشند، دوست بدانند. در دل این هاست که خدا ایمان را نوشته و آنها را با روحی از جانب خود تایید کرده و آنان را به بهشت هایی که از زیر آن جوی هایی روان است در می آورد؛ همیشه در آنجا ماندگارند؛ خدا از ایشان خوشنود و آنها از او خوشنودند؛ اینانند حزب خدا، آری. حزب خداست که رستگارانند*

کسی که واقعاً به خدا و رسولش و روز جزا ایمان دارد ممکن نیست با دشمنان خدا دوستی کند هر چند که همه نوع سبب و انگیزه دوستی در آنان وجود داشته باشد

مانند اینکه پدرش یا پسرش باشد یا قرابتی دیگر داشته باشد. یعنی جمع میان محبت خدا و محبت دشمنان خدا محال است اگر هم دوستی ناشی از قرابت را ذکر کرد به خاطر آن بود که مودت خویشی قویترین و پابرجا ترین محبت است و به آسانی از دلها بیرون نمی رود پس تکلیف سایر تعلقات آدمی روشن است. وقتی مومنین حقیقی اینچنین هستند پس امدادهای الهی شامل حال آنها شده و ایمان در قلبشان مستقر می گردد و بوسیله روحی که از جانب خدا تقویت می شوند و به نوعی حیات معنوی جدید که خدا به مومنان حقیقی افزوده می کند دست می یابند. سپس به آنها وعده بهشت و دخول در آن را می دهد زیرا خدا از ایشان راضی است و رضایت خدا نیز عبارتست از رحمت او که مخصوص مومنین خالص است و ایشان هم از خدا راضی اند برای اینکه به وعده خدا که زندگی پاک و بهشت خرم است، می رسند. اینها که ایمانی خالص دارند همان حزب خدایند و بی هیچ شکی حزب الله در دنیا و آخرت پیروز است. نکته مهم این است که آن روحی که مومنین خالص با آن تقویت می شوند عبارت است از مبدا حیات که قدرت و شعور از آن ناشی می شود یعنی در مومنین علاوه بر روح نباتی، حیوانی و انسانی که در مومن و کافر مشترک است، روحی دیگر وجود دارد که از آن حیاتی دیگر ناشی می شود و منشاء قدرت و شعور جدیدی می گردد این روح یکی از مراتب روح انسانی است و بعد از آن که ایمان به حد کمال برسد به آن نائل می گردند و دیگر از آن جدا نمی شوند.

پاسخ 591= گزینه «3» صحیح است، آیه 4 سوره معارج

فرشتگان و روح در روزی که مقدارش پنجاه هزار سال است به سوی او بالا می روند*

در روز قیامت ملائک به خدا برگشت می کنند زیرا آنروز، روز پوچ شدن اسباب و از کار افتادن آنها و بطلان روابطی است که در دنیا بین اسباب و مسببات برقرار بود و ملائک مسئول آن بودند. نقش ملائک در تدبیر جهان مانند نقش روح در تدبیر بدن است و همانطور که با خروج روح از بدن، جسم انسان متلاشی می شود بازگشت ملائک نیز به متلاشی شدن دنیا منجر می شود. مراد از 50 هزار سال اینست که اگر روز قیامت را با روزهای دنیا بسنجیم معادل 50 هزار سال است نه اینکه در آنجا هم

از گردش خورشید و ماه، سال های شمسی و قمری پدید می آید.

پاسخ 592=گزینه «4» صحیح است، آیه 21 سوره حدید

برای رسیدن به آمرزشی از پروردگارتان و بهشتی که پهنایش چون پهنای آسمان و زمین است و برای کسانی آماده شده که به خدا و پیامبرش ایمان آورده اند، بر یکدیگر سبقت جوئید. این فضل خداست که به هر کس بخواهد آن را می دهد و خدا دارای فضل بزرگ است*

بعد از بیان ناپایداری جهان و لذات آن و اینکه مردم در مواهب دنیوی نسبت به یکدیگر تفاخر و تکاثر می جویند، مردم را به یک مسابقه روحانی برای کسب آنچه پایدار و سزاوار است دعوت می کند. آمدن مغفرت قبل از بشارت به بهشت برای این است که بفهماند فردی موفق به ورود در بهشت می شود که قبلاً چرک و قذارت های گناهانش ریخته شده باشد. وسعت این بهشت همانند وسعت آسمانها و زمین است و برای کسانی آماده است که هم به خدا و هم رسولانش ایمان دارند و این حاکی از مرتبه عالی ایمان آنهاست که همیشه همراه با اعمال صالح و اجتناب از فسق و گناه است. البته بهشتی با این وسعت و مواهب عظیمش بواسطه فضل خدا داده می شود زیرا بندگان خدا و اعمال ناچیزشان آنها را مستحق و طلبکار هیچ پاداشی آنهم به این عظمت از جانب خدا نمی کند. قبلاً گفته شد هم بنده و هم اعمال او ملک خدایند و هم اینکه نتایج اعمال انسان عاید خدا نمی شود تا به آن پاداش بدهد.

پاسخ 593=گزینه «4» صحیح است، آیات 11 الی 16 سوره بلد

پس نخواست از گردنه بالا رود*

حال که با این استدلال ساده معلوم شد خدا از اعمال و نیت آدمی باخبر است و انسان برای رسیدن به سعادتش هر آنچه را که لازم دارد مانند چشم و زبان و لب و عقل، دارد پس چرا مجاهده نمی کند و از گردنه بزرگ بالا نمی رود؟

توجه می دانی عقبه چیست؟*

ص: 185

این بیان کنایه از عظمت شأن این گردنه است.

بنده ای را آزاد کردن*

یا در روز گرسنگی، طعام دادن*

به یتیمی خویشاوند* یا بینوایی خاک نشین*

آیات معلوم می کنند آن گردنه مجموعه ای از اعمال خیر است یعنی آزاد کردن برده، اطعام کردن یتیمی از خویشان یا مستمندی به خاک افتاده در روز گرسنگی.

پاسخ 594= گزینه «3» صحیح است، آیه 79 سوره نساء

هرچه از خوبی ها به تو می رسد از جانب خداست و آنچه از بدی به تو می رسد از خود توست؛ و تو را به پیامبری برای مردم فرستادیم و گواه بودن خدا بس است*

حالا خدا حقیقت امر را خودش بیان می دارد و برخلاف آیه قبلی که حسنات و سیئات را به خدا نسبت داد در این آیه فقط حسنات را به خدا نسبت می دهد. در اینکه حسنات از آن خداست هیچ شکی نیست چون خدا آنچه را که خلق می کند خوب و حسن است اما برای توضیح سیئات باید گفت 1- هرکاری مرکب از مجموعه ای عوامل مانند قدرت جسمانی، تفکر، وسیله و فرصت است که همه از ناحیه خداست بنابراین حتی کار بد، قابل انتساب به خداست اما از جهت سوء استفاده از این عوامل و مواهب الهی، کار بد به انسان نسبت داده می شود مثل اینکه پدر، سرمایه ای برای خانه سازی به فرزندش بدهد و او آن را صرف اعتیاد کند. از یک طرف اعتیاد فرزند به پدر قابل انتساب است چون اصل سرمایه از اوست و از طرف دیگر به فرزند منتسب می شود چون او از سرمایه سوء استفاده کرده است 2- قدرت اختیار و آزادی را خدا به انسان بخشیده پس همه افعال انسان به خدا منتسب می شود اما چون انجام اعمال بد با سوء استفاده از این قدرت سر می زند و سبب می شود تا رحمت الهی به او نرسد و "نبود رحمت" چیزی نیست که منسوب به خدا باشد لذا به انسان منسوب می شود 3- اگر منظور از سیئات را که به انسان نسبت می دهیم، کیفر الهی معنا کنیم آنوقت نتیجه اعمال هم به خدا و

ص: 186

هم انسان قابل نسبت است مثل اینکه گفته شود قاضی دست دزد را برید یا دزد دست خود را برید و هر دو صحیح است، در آخر برای رد نظر آنهایی که شکستها را ناشی از پیامبر می دانند می فرماید: تو غیر از ابلاغ وظیفه دیگری نداری و مالک هیچ نفع و ضرری از سوی خود نیستی و شهادت خدا بر این مطلب کافی است بنابراین دیگر نباید به توفال بد بزنند.

پاسخ 595 = گزینه «4» صحیح است، آیه 96 سوره اعراف

و اگر مردم آن شهرها ایمان آورده و به تقوی گراییده بودند قطعاً برکاتی از آسمان و زمین برایشان می گشودیم ولی آیات ما را تکذیب کردند پس به کیفر دست آوردشان گریبان آنان را گرفتیم*

انسان مانند سایر موجودات وجودش وابسته به سایر اجزای عالم است حال اگر حرکاتش صالح و سازگار با آن اجزاء باشد آنها نیز با او سازگار بوده و برکات آسمان و زمین به سوی او سرازیر می شود و اگر سازگار نبود، عالم نیز با او ناسازگار و سختگیر می شود. اما چرا ملل فاقد ایمان در رفاه هستند و مومنین در رنج؟ 1- ثروت دلیل خوشبختی نیست چون این جوامع از دردهای جانکاهی مانند نبود امنیت، پاره شدن پیوندهای عاطفی و شکافهای طبقاتی در عذابند 2- پیشرفت آنها نتیجه به کار بستن اصولی چون نظم و احساس مسئولیت و تلاش است که در متن تعالیم انبیاء است 3- منظور از ایمان تنها ادعای آن نیست بلکه نفوذش در تمام شئون زندگی است و این در جوامع اسلامی کمتر دیده می شود 4- طبق آیه قبلی، رفاه آنها می تواند آخرین مرحله بیدارسازی و در نهایت مجازات آنها باشد.

پاسخ 596 = گزینه «2» صحیح است، آیه 91 سوره مائده

همانا شیطان می خواهد در پرداختن به شراب و قمار بین شما دشمنی و کینه بیندازد و شما را از یاد خداوند و از نماز باز دارد، آیا دست بردار هستید؟*

اینکه گفتیم پلیدند و از عمل شیطان می باشند برای اینست که شیطان از این اعمال هدفی ندارد جز ایجاد دشمنی بین شما و اینکه به تجاوز از حدود خدا

و ادارتان کند تا از ذکر او و نماز باز بمانید. اگر از میان مفسد آنها فقط به عداوت اشاره کرد بخاطر این است که این اثر زودتر ظاهر می شود. آیا با این همه باز جایی برای نپذیرفتن حرمت شراب و قمار باقی می ماند و آیا هنوز امیدی به وجود نفع در آنها دارید؟.

پاسخ 597 = گزینه «2» صحیح است، آیه 264 سوره بقره

ای کسانی که ایمان آورده اید، صدقه های خود را با منت و آزار باطل مکنید مانند کسی که مالش را برای خودنمایی به مردم انفاق می کند و به خدا و روز آخرت ایمان ندارد. پس مثل او همچون مثل سنگ خرابی است که بر روی آن خاکی نشسته است و رگباری به آن رسیده و آن سنگ را سخت و صاف برجای خود نهاده است. آنان نیز از آنچه به دست آورنده اند بهره ای نمی برند؛ و خدا گروه کافران را هدایت نمی کند*

شخص ریاکار همچون قطعه سنگی است که قشر نازکی خاک آن را پوشانده و بذره های متعددی در آن افشاند می شود و در معرض نور و هوا قرار می گیرد و بعد باران پربرکت و سنگین بر آن باریده و در نتیجه قشر نازک خاک همراه بذرها پراکنده شده و چهره سخت و غیرقابل نفوذ سنگ مجدداً آشکار می شود. خاک و باران که از علل مهم رشد بذر هاست چون بر سنگ بی قابلیت قرار می گیرد، هیچ محصولی به بار نمی آورد، انفاق هم که از علل مهم رشد انسان و کسب ثواب الهی است وقتی برای خدا نباشد، هیچ رشد و ثوابی برای انفاق کننده به همراه نخواهد داشت حتی نتیجه ای که ریاکاران دنبال آن هستند نیز عایدشان نمی شود چون خدا هیچگاه کافران را به مقصودشان نمی رساند و اعمالشان را بی نتیجه و باطل می سازد. از آیه شریفه چنین بر می آید که ریا در هر عملی که آدمی انجام می دهد مستلزم نداشتن ایمان به خدا و به روز جزا در همان عمل است.

پاسخ 598 = گزینه «2» صحیح است، آیه 27 سوره اعراف

ای فرزندان آدم، زنهار تا شیطان شما را به فتنه نیندازد چنانکه والدین شما را از بهشت بیرون راند و لباسشان را از ایشان برکند تا عورت هایشان را بر آنان نمایان کند. در حقیقت، او و همکارانش از جایی که شما آنها را نمی بینید، می بینند. ما شیاطین

را سرپرستی کسانی قرار دادیم که ایمان نمی آورند*

خدا به همه افراد بشر هشدار می دهد که مراقب فریب شیطان باشند: ای بنی آدم! بدانید که برای شما معیبه است که جز لباس تقوی چیزی آن را نمی پوشانند و لباس تقوی همان لباسی است که ما از راه فطرت به شما پوشانده ایم پس زنهار که شیطان فریبتان ندهد و این جامه خدادادی را از تن شما بیرون نیاورد زیرا او سابقه دشمنی خود را با پدر و مادر شما نشان داده و لباس بهشتی آنها را از تشان خارج ساخت. سپس تاکید می کند راه نجات از فتنه های ابلیس، باریک است زیرا او از جایی کار انسان را می سازد و طوری به او نزدیک می شود که آدمی متوجه نمی شود؛ بدیهی است که هرچه دشمن ناپیدا تر باشد باید آمادگی دفاعی نیز بیشتر باشد. شاید این تصور پیش آید که چگونه خدای مهربان دشمنی با این قدرت را بر انسان مسلط ساخت؟ پاسخ می دهد ما شیاطین را فقط سرپرست کسانی قرار می دهیم که با پای خود دنبال او راه می افتند والا شیطان بر آنها که اهل ایمان و ولایت خدا هستند هیچ تسلطی ندارد پس تا انسان خودش نخواهد شیطان بر او نفوذی ندارد. معلوم می شود کندن لباس آدم و حوا و ظاهر کردن عورتهايشان فقط تمثیلی است که کندن لباس تقوی را در اثر فریب خوردن نشان می دهد پس هر انسانی تا فریب شیطان را نخورده در بهشت سعادت است اما همینکه فریفته او شد خدا از بهشت بیرونش می کند.

پاسخ 599= گزینه «1» صحیح است، آیه 51 سوره مائده

ای مومنان! یهود و نصاری را ولی خود نگیرید، آنها در برابر شما دوست و هوادار یکدیگرند و هر کس از شما آنان را ولی خود بگیرد جزء آنان است، خدا ستمکاران را هدایت نمی کند*

محبت، آمیزش و تکیه شما بر یهود و نصاری موجب ارتباط جان ها و هم رنگی اخلاقی می شود و شما را به روش کفر برمی گرداند بعلاوه آنها چنان در برابر شما یکدست هستند که از نزدیکی به ایشان هیچ خیری به شما نمی رسد پس این کار را نکنید. هرکس به آنها تکیه کند بر همان راهی می رود که یهود و نصاری را انتخاب کرده یعنی راه ظلم و البته خدا مردم ستمگر و از جمله همین مومنین را

هدایت نخواهد کرد. البته روابط تجاری و اجتماعی با یهود و نصاری که منجر به هم‌رنگی اعتقادی و اخلاقی با آنها نشود ایرادی ندارد.

پاسخ 600 = گزینه «2» صحیح است، آیه 102 سوره بقره

و از آنچه شیطان (صفت) ها در سلطنت سلیمان خوانده (و درس گرفته) بودند، پیروی کردند و سلیمان کفر نورزید (و به سحر پرداخت (لیکن آن شیطان (صفت) ها به کفر گراییدند که به مردم سحر می آموختند و نیز از آنچه بر آن دو فرشته، هاروت و ماروت، در بابل نازل شده بود (پیروی کردند) با این که آن دو (فرشته) هیچکس را تعلیم (سحر) نمی کردند مگر آنکه (قبلاً به او) می گفتند: ما آزمایشی (برای شما) هستیم، پس زنهار کافر نشوی. ولی آنها از آن دو (فرشته) چیزهایی می آموختند که به وسیله آن میان مرد و همسرش جدایی بیفکنند هرچند بدون فرمان خدا نمی توانستند به وسیله آن به احدی زیان برسانند. و (خلاصه) چیزی می آموختند که برایشان زیان داشت و سودی به ایشان نمی رسانید و قطعاً (یهودیان) دریافته بودند که هرکس خریدار این (متاع) باشد، در آخرت بهره ای ندارد. و ه که چه بد بود آنچه به جان خریدند اگر می دانستند!*

به عقیده یهود، سلطنت سلیمان و تسخیر جن و انس و حیوانات وحشی و پرندگان همه بر اثر سحر بوده لذا گروهی از یهود سخت به جادوگری دلبسته و حتی از تورات دست برداشتند از سحرهایی پیروی می کردند که موجودات شیطان صفت به مردم تعلیم می دادند. قرآن گفتار یهود در مورد نسبت دادن سحر به سلیمان را رد می کند زیرا سحر عبارت است از تصرف در موجودات جهان بر خلاف آنچه که خدا برای آنها خواسته است بنابراین نوعی کفر به خداست و سلیمان یک پیامبر معصوم بوده و هرگز برای پیشبرد اهدافش به سحر توسل نجست و کافر نشد بلکه آن شیطان صفتان کافر شدند که به مردم تعلیم سحر دادند. وقتی جادو در سرزمین بابل به اوج خود رسید و سبب اذیت مردم شد، خدا دو فرشته با نام های هاروت و ماروت را به صورت انسان مأمور کرد تا طریق ابطال سحر ها را به مردم تعلیم دهند. این دو فرشته به مردم می گفتند که تعلیمات ما برای مصون ماندن شما از شر سحر هاست و ما وسیله آزمایش خدا هستیم و در

صورت سوء استفاده از تعالیم ما کافر می شوید اما به این توصیه ها توجهی نشد و با سوء استفاده از تعلیمات، بین همسران جدایی انداختند. البته قانون آفرینش این است که بی اذن خدا، هیچ چیز بر چیز دیگری اثر نمی کند و اگر سحری هم انجام می گیرد به جهت ناتوانی خدا نیست بلکه امتحان و مهلتی برای مردم و ساحران است پس آنها هرگز بدون اجازه خدا نمی توانند به احدی ضرر برسانند. به هر حال یهود قسمتهایی را یاد می گرفتند که برای آنها ضرر داشت تا بتوانند آنها را وسیله فساد قرار دهند با اینکه می دانستند این گونه استفاده از سحر به خاطر جلب منافع ظاهری، آنها را از سعادت آخرت محروم می کند لذا در آخر فرمود: چه زشت و ناپسند بود آنچه خود را به آن فروختند اگر می دانستند!

ص: 191

آب و حیات موجودات 441

آرامش قلب 448

آدمهای سگ صفت 548

=الف

اداء حقوق خویشاوندان 426

اخطار خداوند 450

امت های بدون راهنما و پیامبر 466

انفاق از آنچه دوست میداریم 483

انتشار کارهای زشت در بین مومنین 488

ادامه دشمنی با اسلام 490

انتشار اخبار موثق 494

اطلاع اهل کتاب از حقیقت قرآن 510

اجابت دعا 511 و 515 و 521

آسمان و زمین در قیامت 522

انگیزه قتل یا تبعید یوسف (ع) 554

اموال و اولاد زیاد 566

انفاق منافقین 570

اندازه انفاق درست 583

احسان و احترام به والدین 588

اعمال شیطانی 596

ابطال صدقات 597

اخراج آدم و حوا از بهشت 598

=ب

بخشش گناهان 418

بازخواست 425

بهشت جایگاه کیست؟ 435

بسیار یاد خدا کردن 492

بهشت و میراث الهی 517

عاقبت بخیلان 529 پ =

پند قرآن 445

پیامبر (ص) و وسوسه ثروتمندان 475

پاداش عمل نیک مومنین 495

پیوند دل های مومنین 544

= ت

توان و تکلیف 422

تنگ شدن روزی 443

تفاوت بین پیامبران 456

تفاوت زن و مرد در بهشت 461

تغییرات زمین و آسمان در قیامت 464

ترک قوم بنی اسرائیل توسط حضرت موسی (ع) 469

تبدیل بدیہا بہ نیکی ہا 487

ص: 196

تکلیف ما با شیطان 505

تفکر و تدبیر و تعقل در قرآن 523

توصیف یاران پیامبر در انجیل 562

توصیف یاران پیامبر در تورات 526

تجارتی که سود نمی کند 536

تمسخر پیامبران الهی 555

تکذیب پیامبر اسلام (ص) 558

تسخیر مخلوقات عظیم پروردگار 559

توبه دسته جمعی ساحران 576

تعجیل در کار خیر 577

تهمت و دروغ سنگین 587

توفیق ایمان 589

تکلیف انسان دانا 593

ح =

جهنم و..... 473

جهل انسان نسبت به آینده 440

جنگ با خدا و پیامبر 567

جبران گناهان گذشته 472

جادوگری 600

چ =

چنگ به ریسمان الهی 530

= ح

حمد و تسبیح موجودات 417

ص: 197

حیات موجودات و آب 441

حزب الله 527

حسابرسی در قیامت 537 و 557

= خ

خردمندانه واقعی 543 و 406

خشم خدا 447

خوبی در برابر بدی 531 و 486

خاکستر شدن باغ میوه 528

خیر کثیر 539

خودکشی جمعی 549

خیانت زنان پیامبر 552

خواست خدا یا خواسته بشر 553

خیر و برکت مال حلال 582

= د

دعوت به بهشت 538 و 412

دوزخ جایگاه کیست؟ 436

دو نعمت بزرگ الهی 442

درود خدا و پیامبر بر مومنین 471

درد و رنج برای مومنین 474

دلیل سرپیچی آدم از فرمان خدا 482

دوستان واقعی خدا 485

درجه عذاب كفار 561

دعاى حضرت يوسف (ع) 573

ص: 198

= ذ

ذبح گاو عامل یک معجزه 489

ذکر خدا و نماز 546 و 508

= ر

رعد 401

روزه و ادیان الهی 421

روش امر به معروف منافقین 468

رسالت پیامبر اکرم (ص) 500 راستگویان عالم 520

ریشان الهی 530

رعایت خویشاوندان 533

روز خسارت 547

= ز

زنده کردن مردگان توسط پیامبر 460

زیانکارترین مردم 496

زمین و آسمان در قیامت 522

زنان پیامبر در پس پرده حجاب 524

= س

سخن گفتن با خدا 420

سنجش اعمال در قیامت 434

سفارش خداوند درباره والدین 462

سعادت آخرت 493

= ش

شرك 518

شقى ترين خلق 514

شياطين در مقابل پيامبران 446

شيطان در مقابل انسانها 454

شرائط آمرزش گناهان 481

شرط پذيرش توبه 541 و 497

شيطان و مخلصين 504

شاهدان اعمال انسان 509

شيطان و صراط مستقيم 513

= ص

صالح پيامبر (ص) و قوم خلافاكار 470

صدمات از كجاست؟ 516

صحبت خدا با بهشتيان 563

صبر خداوند 578

= ط

طالوت برگزيده خدا 491ظ =

ظالم ترين آدم ها 453 و 510

= ع

عاقبت دوستى با يهودى و نصارى 599

عمر جاودانه 584

عبدالرحمان 410

عدالت با دشمن 414

عدم بازگشت به سوی خدا 457

عصای سلیمان (ع) 480

عذاب تکذیب کنندگان 498

عدالت و انصاف 519

عهد و پیمان با خدا 534

عاقبت کم فروشی 545

عامل پیروزی مسلمانان در جنگ 550

عهد شکنی عرب ها 575

= غ

.....

= ف

فریب خوردگان در محضر خدا 423

فریب آدم و حوا توسط شیطان 465

فرار عده ای مسلمان در جنگ 476

فرار شیطان از میدان جنگ 574

= ق

قرآن و داوری در ادیان دیگر 477

قسم خداوند به مخلوقات 502

قطع نعمت الهی 542

قلب های سخت تر از سنگ 560

قرآن و تذکر به مومنین 564

ص: 201

= گ

گذشت از بدی ها 532 و 411

گناه عظیم 427 گناه بزرگ و کوچک 437

گنج قارون 506

گرسنگی و ترس در بین مردم 565

= ل

لعنت خدا 449 و 416

لجاجت و سرکشی کفار 571

= م

مبعوث شدن موسی (ع) به پیامبری 580

معامله با خدا 568

متقین و جایگاه در آخرت 402

مژده رحمت حق 405

مشمول رحمت الهی 413 و 415

مژده زندگی پاک و پاکیزه 428

محشور شدن همه موجودات 430

مجلس گناه 432

مجازات جنگ با خدا و رسول 438

معجزه بزرگ حضرت موسی (ع) 439

محل زندگی متقین در بهشت 444

مژده بهشت توسط خداوند 484

میهمانی خدا برای مومنین 556

= ن

ناپاکان و جهنم 431

نهایت انفاق 433

نام پیامبر اسلام در کتب آسمانی 458

نماز پرندگان 507

نعمت کامل 540

نابودی جوامع 586

نشانه حزب الله 590

نیکی یا بدی کدام از طرف خداست؟ 594

نزول برکات آسمانی 595

= و

وارثان بهشت 408 و ورود مجرمین به داخل جهنم 478

ویژگی های قرآن 479

ویرانی شهر قوم لوط 499

وحی الهی به مادر موسی (ع) 581

= ه

همسایگان پیامبران 409

هدایت خداوند 419

هوای نفس 503

هدایت یافتگان 525

هلاک شدن قوم موسی با صاعقه 579

= ی

یاری خدا 455

یک روز خدا 467

یک روز معادل 50 هزار سال 591

ص: 204

پاسخ شماره 401: آیه 13 سوره رعد

وَيَسِّخُ الرِّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ

پاسخ شماره 402: آیه 32 سوره نحل

الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

پاسخ شماره 403: آیات 70 و 71 سوره احزاب

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَفُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا

يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا

پاسخ شماره 404: آیه 47 سوره احزاب

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا

پاسخ شماره 405: آیه 17 سوره زمر

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَى فَبَشِّرْ عِبَادِ

پاسخ شماره 406: آیه 18 سوره زمر

الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُو الْأَلْبَابِ

پاسخ شماره 407: آیه 37 سوره زمر

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ

ص: 207

پاسخ شماره 408: آیات 1 تا 11 سوره مومنون

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ

الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ لِأُزْوَاجِهِمْ حَافِظُونَ

إِلَّا عَلَىٰ أَرْوَاحِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ

فَمَنْ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ

الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

پاسخ شماره 409: آیه 69 سوره نساء

وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا

پاسخ شماره 410: آیه 63 سوره فرقان

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا

ص: 208

پاسخ شماره 411: آیه 148 سوره نساء

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا مَنْ ظَلِمَ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا

پاسخ شماره 412: آیات 30 و 31 سوره فصلت

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ
نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهَى أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ

پاسخ شماره 413: آیه 31 سوره آل عمران

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

پاسخ شماره 414: آیه 8 سوره مائده

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ سِدِّهَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا نُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

پاسخ شماره 415: آیه 132 سوره آل عمران

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

پاسخ شماره 416: آیه 25 سوره رعد

وَالَّذِينَ يَتَّقُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ

ص: 209

پاسخ شماره 417: آیه 44 سوره اسراء

تَسْبِحُ لَهُ السَّمَاوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا

پاسخ شماره 418: آیه 135 سوره آل عمران

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرِ اللَّهُ وَاللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ

پاسخ شماره 419: آیه 69 سوره عنكبوت

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ

پاسخ شماره 420: آیه 77 سوره آل عمران

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

پاسخ شماره 421: آیه 183 سوره بقره

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

پاسخ شماره 422: آیه 62 سوره مومنون

وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

ص: 210

پاسخ شماره 423: آیه 25 سوره نحل

لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلَا سَاءَ مَا يَزُرُونَ

پاسخ شماره 424: آیه 14 سوره رعد

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كَبَاسِطٍ كَفَّيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ

پاسخ شماره 425: آیات 91 و 92 سوره حجر

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ

فَوَرَبِّكَ لَنَسَأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ

پاسخ شماره 426: آیه 26 سوره اسراء

وَأْتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تَبْذُرْ نَبْذِيرًا

پاسخ شماره 427: آیه 39 سوره اسراء

ذَلِكَ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتُلْقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَدْحُورًا

پاسخ شماره 428: آیه 97 سوره نحل

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

ص: 211

پاسخ شماره 429: آیه 44 سوره انعام

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ

پاسخ شماره 430: آیه 38 سوره انعام

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَالُكُمْ مَا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ

پاسخ شماره 431: آیه 37 سوره انفال

لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضَهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمُهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

پاسخ شماره 432: آیه 68 سوره انعام

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَإِمَّا يُنسِئَنَّ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِىٰ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

پاسخ شماره 433: آیه 8 سوره انسان

وَيُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِ مَسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا

پاسخ شماره 434: آیه 8 سوره اعراف

وَالْوِزْنَ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

ص: 212

پاسخ شماره 435: آیات 40 و 41 سوره نازعات

وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ

فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ

پاسخ شماره 436: آیات 37 تا 39 سوره نازعات

فَأَمَّا مَنْ طَغَىٰ

وَأَثَرَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا

فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَىٰ

پاسخ شماره 437: آیات 21 و 22 سوره نباء

إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا

لِلطَّاغِينَ مَنَابَا

پاسخ شماره 438: آیه 33 سوره مائده

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ
ذَلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

پاسخ شماره 439: آیات 46 تا 48 سوره شعراء

فَأَلْقَى السَّحَرَةَ سَاجِدِينَ

قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ

ص: 213

پاسخ شماره 440: آیه 19 سوره نساء

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَجُلْ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرِهًا وَلَا تَعْضُوا لَوْهَنَ لَتَذَهَبُوا بِبَعْضٍ مَّا آتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيَّنَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا

پاسخ شماره 441: آیه 30 سوره انبياء

أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ

پاسخ شماره 442: آیه 28 سوره حديد

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلَ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

پاسخ شماره 443: آیات 16 تا 20 سوره فجر

وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ

كَأَلَّا بَلٌ لَا تَكْرِمُونَ الْيَتِيمَ

وَلَا تَحَاضُّونَ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ

وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلًا لَمًّا

پاسخ شماره 444: آیه 74 سوره زمر

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقْنَا وَعَدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَّبِعُوهُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ

ص: 214

پاسخ شماره 445: آیات 10 و 11 سوره اعلی

سَيَذَكَّرُ مَنْ يَخْشَى

وَيَتَجَبَّبَهَا الْأَشْقَى

پاسخ شماره 446: آیات 112 و 113 سوره انعام

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ زُخْرَفَ الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ

وَلِتَصْغَى إِلَيْهِ أَفئِدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَلِيَرِضُوهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ

پاسخ شماره 447: آیه 35 سوره غافر

الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ كَبِيرٌ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ

پاسخ شماره 448: آیه 28 سوره رعد

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

پاسخ شماره 449: آیه 89 سوره بقره

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ

پاسخ شماره 450: آیات 44 و 47 سوره مائده

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ

ص: 215

وَالْأَخْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ سَاهِدًا فَلَا تَخْشَوْا النَّاسَ وَخَشَوْا اللَّهَ وَخَشَوْنَ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ

وَلِيَحْكُمَ أَهْلُ الْإِنجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

پاسخ شماره 451: آیه 94 سوره مائده

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَيَبْلُوَنَّكُمُ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِنَ الصَّبْرِ تَتَالَهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ فَمَنْ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ

پاسخ شماره 452: آیه 25 سوره انعام

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ يَرَوْا كَلِمًا آيَةً لَا يُؤْمِنُوا بِهَا حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوكَ يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

پاسخ شماره 453: آیه 21 سوره انعام

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ

پاسخ شماره 454: آیه 39 سوره حجر

قَالَ رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَلَا أَغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ

پاسخ شماره 455: آیه 40 سوره حج

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ

ص: 216

بِبَعْضٍ لَهْدَمْتُمْ صَوَامِعَ وَبَيْعَ وَصَلَوَاتٍ وَمَسَاجِدٍ يُدْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ

پاسخ شماره 456: آیه 285 سوره بقره

أَمَّا الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا تَفَرُّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

پاسخ شماره 457: آیه 43 سوره انعام

فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

پاسخ شماره 458: آیه 157 سوره اعراف

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَا أُولَئِكَ إِنَّكُمْ أَنْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَبِالْمُنْكَرِ لَجِلُّ لَّهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

پاسخ شماره 459: آیه 27 سوره نازعات

أَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمِ السَّمَاءِ بَنَاهَا

ص: 217

پاسخ شماره 460: آیه 73 سوره بقره

فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَى وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

پاسخ شماره 461: آیه 72 سوره توبه

وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

پاسخ شماره 462: آیه 14 سوره لقمان

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهَنًا عَلَى وَهْنٍ وَفَصَّالَهُ فِي عَامَيْنِ أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَيَّ الْمَصِيرُ

پاسخ شماره 463: آیه 48 سوره قصص

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ أَوَّلَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلِ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ كَافِرُونَ

پاسخ شماره 464: آیه 48 سوره ابراهيم

يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتُ وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ

پاسخ شماره 465: آیات 20 و 21 سوره اعراف

فَوَسَّوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوَاتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَتَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ

وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ

ص: 218

پاسخ شماره 466: آیه 24 سوره فاطر

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ

پاسخ شماره 467: آیه 279 سوره بقره

فَإِن لَّمْ تَعْمَلُوا فَاذْنُوا بِحَرْبٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِن تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ

پاسخ شماره 468: آیه 67 سوره توبه

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِّنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيهِمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

پاسخ شماره 469: آیه 84 سوره طه

قَالَ هُمْ أَوْلَاءُ عَلَىٰ أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ

پاسخ شماره 470: آیه 45 سوره نمل

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ

پاسخ شماره 471: آیه 43 سوره احزاب

هُوَ الَّذِي يُصَلِّيٰ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا

پاسخ شماره 472: آیه 160 سوره بقره

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُّوا فَأُولَٰئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

پاسخ شماره 473: آیه 31 سوره نساء

إِنْ تَجْتَبِئُوا كِبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نَكُفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلْكُمْ مُدْخَلًا كَرِيمًا

پاسخ شماره 474: آیات 140 و 141 سوره آل عمران

إِنْ يَمَسَّكُمْ فَرَحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ فَرَحٌ مِثْلُهُ وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ سُدَّهَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ
الظَّالِمِينَ

وَلِيُمَحِّصَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَمْحَقَ الْكَافِرِينَ

پاسخ شماره 475: آیه 28 سوره كهف

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ
ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا

پاسخ شماره 476: آیه 155 سوره آل عمران

إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ

پاسخ شماره 477: آیه 76 سوره نمل

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَنْقُصُ عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

پاسخ شماره 478: آیه 49 سوره ابراهيم

وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُقَرَّبِينَ فِي الْأَصْفَادِ

ص: 220

پاسخ شماره 479: آیه 57 سوره یونس

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ

پاسخ شماره 480: آیه 14 سوره سباء

فَلَمَّا قَضَىٰ بِنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِ إِلَّا دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنْسَأَتَهُ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنَّ أَنْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبِ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ

پاسخ شماره 481: آیه 82 سوره طه

وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ

پاسخ شماره 482: آیه 115 سوره طه

وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَىٰ آدَمَ مِنْ قَبْلِ فَنَسَىٰ وَلَمْ نجدْ لَهُ عِزْمًا

پاسخ شماره 483: آیات 9 و 10 سوره انسان

إِنَّمَا نَطْعِمُكُمْ لِرِجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا

إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبَّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا

پاسخ شماره 484: آیه 124 سوره نساء

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا

ص: 221

پاسخ شماره 485: آیه 54 سوره مائده

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

پاسخ شماره 486: آیه 34 سوره فصلت

وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ

پاسخ شماره 487: آیه 70 سوره فرقان

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

پاسخ شماره 488: آیه 19 سوره نور

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

پاسخ شماره 489: آیات 72 و 73 سوره بقره

وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَّارَأْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ

فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَى وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

ص: 222

پاسخ شماره 490: آیه 64 سوره مائده

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَأَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ

پاسخ شماره 491: آیه 249 سوره بقره

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرَبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُوا اللَّهِ كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتِ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ

پاسخ شماره 492: آیه 10 سوره جمعه

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

پاسخ شماره 493: آیه 19 سوره اسراء

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا

پاسخ شماره 494: آیه 83 سوره نساء

وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ أَوْ الْخَوْفِ أَدْعَاؤُهُ بِهٖ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولَى الْأَمْرِ

ص: 223

مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا

پاسخ شماره 495: آیه 40 سوره نساء

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً يُّضَاعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا

پاسخ شماره 496: آیه 105 سوره كهف

أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا تُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْنًا

پاسخ شماره 497: آیه 17 سوره نساء

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

پاسخ شماره 498: آیات 13 تا 15 سوره رسالات

لِيَوْمِ الْفَصْلِ

وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمِ الْفَصْلِ

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

پاسخ شماره 499: آیات 75 و 76 سوره حجر

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِينَ

وَإِنَّهَا لَبِسَبِيلٍ مُّقِيمٍ

ص: 224

پاسخ شماره 500: آیه 28 سوره سباء

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

پاسخ شماره 501: آیه 114 سوره انعام

أَفَعَبِّرَ اللَّهُ أَبْتغَى حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُتَمَتِّينَ

پاسخ شماره 502: آیه 4 سوره طارق

إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ

پاسخ شماره 503: آیه 23 سوره جاثیه

أَفَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَى سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

پاسخ شماره 504: آیه 45 سوره حجر

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

پاسخ شماره 505: آیه 6 سوره فاطر

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُو حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ

پاسخ شماره 506: آیات 76 الى 78 سوره قصص

إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَغَى عَلَيْهِمْ وَآتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ

ص: 225

وَأَنْتَ فِيهِمَا أَدَاكُ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَسْ نَصِيْبِيكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَتَّبِعِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْمُفْسِدِينَ

قَالَ إِنَّمَّا أُوتِيْتُهُ عَلَى عِلْمٍ عِنْدِي أَوْلَمْ يَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرَ جَمْعًا وَلَا يُسْأَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمْ
الْمُجْرِمُونَ

پاسخ شماره 507: آیه 41 سوره نور

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرِ صَافَاتٍ كُلُّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ

پاسخ شماره 508: آیه 45 سوره عنكبوت

أَتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ

پاسخ شماره 509: آیه 105 سوره توبه

وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيَسْئَلُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

پاسخ شماره 510: آیه 22 سوره سجده

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ

پاسخ شماره 511: آیه 22 سوره يونس

هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّى إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلِكِ وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيحٍ طَبِئَةٍ وَفَرِحُوا

ص: 226

بِهَا جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أَحِيطَ بِهِمْ دَعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنِ أَنْجَيْتَنَا مِنْ هَٰذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ

پاسخ شماره 512: آیه 52 سوره احزاب

لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ رَقِيبًا

پاسخ شماره 513: آیه 16 سوره اعراف

قَالَ فِيمَا أُغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ

پاسخ شماره 514: آیات 15 و 16 سوره لیل

لَا يَضِلَّهَا إِلَّا الْأَشْقَى

الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى

پاسخ شماره 515: آیه 26 سوره شوری

وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ

پاسخ شماره 516: آیه 30 سوره شوری

وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فِيمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ

پاسخ شماره 517: آیه 67 سوره زخرف

الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ

ص: 227

پاسخ شماره 518: آیه 194 سوره اعراف

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَلُكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

پاسخ شماره 519: آیه 152 سوره انعام

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ذَلِكُمْ وَصَاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

پاسخ شماره 520: آیه 19 سوره حدید

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ وَالشَّهَادَةُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

پاسخ شماره 521: آیه 60 سوره غافر

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ

پاسخ شماره 522: آیات 107 و 108 سوره هود

خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ

وَأَمَّا الَّذِينَ سَعِدُوا ففِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءٌ غَيْرَ مَجْدُودٍ

ص: 228

پاسخ شماره 523: آیه 63 سوره فرقان

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا

پاسخ شماره 524: آیه 53 سوره احزاب

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرٍ نَاظِرِينَ إِنَاءَهُ وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنَسِينَ لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذَى النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تُنْكِحُوا زُجُوجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا

پاسخ شماره 525: آیه 7 سوره حجرات

وَاعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولَئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ

پاسخ شماره 526: آیه 29 سوره فتح

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكُمْ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

ص: 229

پاسخ شماره 527: آیه 56 سوره مائده

وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ

پاسخ شماره 528: آیات 19 و 25 سوره قلم

فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِنْ رَبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ

فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ

فَتَنَادَوْا مُصْبِحِينَ

أَنْ ائْتُوا عَلَىٰ حَرْبِكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

فَانطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَفَتُونَ

أَنْ لَا يَدْخُلَهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِينٌ

وَعَدُوا عَلَىٰ حَرْدٍ قَادِرِينَ

پاسخ شماره 529: آیه 37 سوره نساء

الَّذِينَ يَبِخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا

پاسخ شماره 530: آیه 22 سوره لقمان

وَمَنْ يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ

ص: 230

پاسخ شماره 531: آیات 91 و 92 سوره یوسف

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ آثَرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِنْ كُنَّا لَخَاطِئِينَ

قَالَ لَا تَثْرِيبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

پاسخ شماره 532: آیات 36 و 37 سوره شوری

فَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كِبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ

پاسخ شماره 533: آیه 90 سوره نحل

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

پاسخ شماره 534: آیات 91 و 92 سوره نحل

وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْفُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي نَقَصَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَاثًا تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبُلُوكُمُ اللَّهُ بِهِ وَلِيُبَيِّنَ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

پاسخ شماره 535: آیه 36 سوره توبه

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ

ص: 231

مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرْمٌ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنْفُسَكُمْ وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

پاسخ شماره 536: آیه 16 سوره بقره

أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالََةَ بِالْهَدَىٰ فَمَا رِيحَتْ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ

پاسخ شماره 537: آیه 21 سوره ق

وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ

پاسخ شماره 538: آیه 28 سوره رعد

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

پاسخ شماره 539: آیه 269 سوره بقره

يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ

پاسخ شماره 540: آیه 150 سوره بقره

وَمَنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَحْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي وَلَا تَمَّ نِعْمَتِي عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

پاسخ شماره 541: آیه 25 سوره اسراء

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلأَوَّابِينَ غَفُورًا

ص: 232

پاسخ شماره 542: آیه 53 سوره انفال

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

پاسخ شماره 543: آیات 190 و 191 سوره آل عمران

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لآيَاتٍ لِأُولَى الْأَلْبَابِ

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

پاسخ شماره 544: آیه 63 سوره انفال

وَأَلْفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مَا أَلْفَتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلْفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

پاسخ شماره 545: آیه 189 سوره شعراء

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابٌ يَوْمَ الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

پاسخ شماره 546: آیات 48 و 49 سوره طور

وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَارَ النُّجُومِ

پاسخ شماره 547: آیه 9 سوره تغابن

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَٰلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكْفُرْ عَنْهُ

ص: 233

سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلُهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

پاسخ شماره 548: آیات 175 الى 178 سوره اعراف

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلُ عَلَيْهِ يَلْهَثُ أَوْ تَتْرُكُهُ يَلْهَثُ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَأَنْفُسُهُمْ كَانُوا يَظْلِمُونَ

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدَىٰ وَمَنْ يُضِلِلْ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

پاسخ شماره 549: آیه 29 سوره نساء

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا

پاسخ شماره 550: آیه 9 سوره انفال

إِذْ تَسْتَعِينُونَ رَبِّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِالْفِ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُرَدِّينَ

پاسخ شماره 551: آیه 24 سوره طور

وَيُطَوَّفُ عَلَيْهِمْ غُلَمَانٌ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكْنُونٌ

پاسخ شماره 552: آیه 10 سوره تحریم

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتِ نُوحٍ وَامْرَأَتِ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا

ص: 234

صَالِحِينَ فَحَاتَّتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّٰخِلِينَ

پاسخ شماره 553: آیه 30 سوره انسان

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا

پاسخ شماره 554: آیه 8 سوره يوسف

إِذْ قَالُوا لِيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيْنَا مِمَّا نَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ

پاسخ شماره 555: آیه 7 سوره زخرف

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ

پاسخ شماره 556: آیات 85 و 86 سوره مريم

يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا

وَسَوْقَ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وَرْدًا

پاسخ شماره 557: آیه 47 سوره انبياء

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ

پاسخ شماره 558: آیه 43 سوره فاطر

إِنَّ تَكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَحْدِلَ إِلَّا لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَحْدِلَ إِلَّا لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا

ص: 235

پاسخ شماره 559: آیات 12 الى 14 سورة نحل

وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِ إِيَّاكَ فِي ذَلِكَ آيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَةً لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ

وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حَبْلَةً حَلِيقَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاحِرَ فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

پاسخ شماره 560: آیه 74 سورة بقره

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبَهُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَّخِذُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

پاسخ شماره 561: آیه 88 سورة نحل

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ

پاسخ شماره 562: آیه 29 سورة فتح

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسَدَ تَغْلَظَ فَاسَدَ تَوَى عَلَى سُوْقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

ص: 236

پاسخ شماره 563: آیه 58 سوره یس

سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ

پاسخ شماره 564: آیه 45 سوره ق

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكَرَ بِالْقُرْآنِ مَنْ يَخَافُ وَعِيدِ

پاسخ شماره 565: آیه 112 سوره نحل

وَصَدَرَ مِنَ اللَّهِ مَثَلًا فَرِيحَةً كَانَتْ أَمْدَةً مُطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعَمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ

پاسخ شماره 566: آیه 85 سوره توبه

وَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ

پاسخ شماره 567: آیه 47 سوره حج

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ

پاسخ شماره 568: آیه 111 سوره توبه

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

ص: 237

پاسخ شماره 569: آیه 11 سوره یس

إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبِ فَبَشَّرَهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ

پاسخ شماره 570: آیه 54 سوره توبه

وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَاتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَبِرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ كُسَالَىٰ وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ

پاسخ شماره 571: آیه 8 سوره جاثیه

يَسْمَعُ آيَاتِ اللَّهِ تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشَّرَهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

پاسخ شماره 572: آیه 13 سوره فاطر

يُورِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُورِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ

پاسخ شماره 573: آیه 101 سوره يوسف

رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيِّ فِى الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسَلِّمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ

پاسخ شماره 574: آیه 48 سوره انفال

وَإِذْ زَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَّكُمْ فَلَمَّا تَرَأَتِ الْفِتْنَانَ نَكَصَ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ إِنِّي أَرَىٰ مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ

ص: 238

پاسخ شماره 575: آیات 42 و 43 سوره فاطر

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِن جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَّيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنَ الْإِحْدَىٰ الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَّا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا

إِنَّ تَكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا وَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا

العِقَابِ

پاسخ شماره 576: آیات 70 الى 73 سوره طه

فَأَلْقَى السَّحْرَةَ سُجَّدًا قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَىٰ

قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرٌ كُمْ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السَّحْرَ فَلَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأُجُلِّكُم مِّنْ خِلَافٍ وَلَا تَصَلَّبْكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ وَلَتَعْلَمَنَّ آيَاتُنَا شَدِيدَ عَذَابِ آبَائِكُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا

قَالُوا لَنْ نُؤْتِرَكَ عَلَىٰ مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

إِنَّا آمَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطَايَانَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السَّحْرِ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ

پاسخ شماره 577: آیه 57 سوره مومنون

إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ

پاسخ شماره 578: آیه 45 سوره فاطر

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا

ص: 239

پاسخ شماره 579: آیات 55 و 56 سوره بقره

وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَى لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى نَرَى اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ

ثُمَّ بَعَثْنَاكُم مِّن بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

پاسخ شماره 580: آیات 29 الى 32 سوره قصص

فَلَمَّا قَصَصَى مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَعَلِّي آتِيكُم مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ

فَلَمَّا آتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يَا مُوسَى إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَا مُوسَى أَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ

اسْمُ لُكِّ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَاضْمُمُ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذَانِكَ بُرْهَانَانِ مِنْ رَبِّكَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ

پاسخ شماره 581: آیه 7 سوره قصص

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَى أَنْ أَرْضِعِيهِ فَإِذَا خَفَتْ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكَ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ

پاسخ شماره 582: آیه 86 سوره هود

بَقِيَّتُ اللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ

ص: 240

پاسخ شماره 583: آیه 67 سوره فرقان

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا

پاسخ شماره 584: آیه 34 سوره انبياء

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ أَفَإِنْ مِتَّ فَهُمْ الْخَالِدُونَ

پاسخ شماره 585: آیه 32 سوره زخرف

أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُدْحَرِيًّا
وَرَحِمْتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ

پاسخ شماره 586: آیه 16 سوره اسراء

وَإِذَا أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاَهَا تَدْمِيرًا

پاسخ شماره 587: آیات 90 و 91 سوره مريم

تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَّقَطْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا أَنْ دَعَا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا

پاسخ شماره 588: آیات 23 و 24 سوره اسراء

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ

كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أَفَّ وَلَا تَنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا

وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا

پاسخ شماره 589: آیه 100 سوره یونس

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَجْعَلُ الرَّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ

پاسخ شماره 590: آیه 22 سوره مجادله

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

پاسخ شماره 591: آیه 4 سوره معارج

تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ

پاسخ شماره 592: آیه 21 سوره حدید

سَابِقُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

پاسخ شماره 593: آیات 11 الى 16 سوره بلد

فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ

ص: 242

وَمَا أَذْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ

فَكُ رَقَبَةٍ

أَوْ إِطْعَامٍ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ

يَتِيماً ذَا مَقْرَبَةٍ

أَوْ مَسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ

پاسخ شماره 594: آیه 79 سوره نساء

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا

پاسخ شماره 595: آیه 96 سوره اعراف

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنْ كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

پاسخ شماره 596: آیه 91 سوره مائده

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُوْنَ

597: آیه 264 سوره بقره

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَبْطُلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَدْفٍ مُؤَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ

فَأَصَابَهُ وَاِبِلٌ فَمَتَرَهُ صَالِدًا لَا

ص: 243

يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

پاسخ شماره 598: آیه 27 سوره اعراف

يَا بَنِي آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُم مِّنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْآتِهِمَا إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

پاسخ شماره 599: آیه 51 سوره مائده

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

پاسخ شماره 600: آیه 102 سوره بقره

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُو الشَّيَاطِينُ عَلَى مُلْكٍ سَلِيمٍ وَمَا كَفَرَ سَلِيمًا وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ وَمَا أُنزِلَ عَلَى الْمَلَائِكَةِ بِبَابِلَ هَازُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِبَصِيرِينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

صَدَقَ اللَّهُ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

پایان جلد سوم

ص: 244

بسمه تعالی

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

با اموال و جان های خود، در راه خدا جهاد نمایید، این برای شما بهتر است اگر بدانید.

(توبه : 41)

چند سالی است که مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه موفق به تولید نرم افزارهای تلفن همراه، کتاب خانه های دیجیتالی و عرضه آن به صورت رایگان شده است. این مرکز کاملاً مردمی بوده و با هدایا و نذورات و موقوفات و تخصیص سهم مبارک امام علیه السلام پشتیبانی می شود.

برای خدمت رسانی بیشتر شما هم می توانید در هر کجا که هستید به جمع افراد خیراندیش مرکز بپیوندید.

آیا می دانید هر پولی لایق خرج شدن در راه اهلبیت علیهم السلام نیست؟

و هر شخصی این توفیق را نخواهد داشت؟

به شما تبریک میگوئیم.

شماره کارت :

6104-3388-0008-7732

شماره حساب بانک ملت :

9586839652

شماره حساب شبا :

IR390120020000009586839652

به نام : (موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه)

مبالغ هدیه خود را واریز نمایید.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آبادی - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک 129/34 - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: 03134490125

دفتر تهران: 021 - 88318722

بازرگانی و فروش: 09132000109

امور کاربران: 09132000109

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

